

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

2 0 2 3 Y I L I
B A K A N L I K
FAALİYET RAPORU

şUBAT 2024

*“İstiklal, istikbal,
hürriyet her şey adaletle
kaimdir.”*

M. Kemal ATATÜRK

BAKAN SUNUŞU

Bakanlığımızın görev ve faaliyet alanında yer alan adalet hizmetleri; güven veren, erişilebilir, öngörülebilir ve insan haklarını esas alan bir hukuk düzeni oluşturma amacımızla uyumlu şekilde sunulmaktadır. 2023 yılı içerisinde bu amaç kapsamında yürütülen faaliyetlerle vatandaşlarımızın adalet sisteminden beklentilerini karşılayan ve adalete güven duygusunu güçlendiren çok önemli adımlar atılmıştır.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçilmesiyle birlikte başlayan yeni süreçte Bakanlığımızın ilk Stratejik Planı, 2019-2023 yılları arasındaki dönemi kapsayacak şekilde hazırlanmış ve başarıyla uygulanmıştır. Faaliyet Raporu'nda detaylı olarak yer verildiği üzere 2023 yılında gerçekleştirilen çalışmalarla Plan'da öngörülen birçok hedefe ulaşılmıştır. Geçmişten gelen olumlu tecrübelerden alınan güç ve katılımcı bir anlayışla hazırlanan Adalet Bakanlığı 2024-2028 Dönemi Stratejik Planı hazırlık çalışmaları da 2023 yılı içerisinde tamamlanmıştır.

Yargı hizmetlerinin nitelikli ve memnuniyeti artırma amacına hizmet edecek bir mahiyette sunulması; insan kaynaklarının artırılması yanında güçlü bir kurumsal yapının oluşturulması ile fiziki ve teknik altyapının günümüz ihtiyaçlarına uygun bir şekilde yenilenmesi sayesinde mümkün olacaktır. Hükümetlerimiz döneminde gerçekleştirdiğimiz ve 2023 yılında da sürdürdüğümüz tüm çalışmalarımız bu temel yaklaşım doğrultusunda, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığını temin ederek yargıya güveni artıran bir anlayışla şekillendirilmiştir.

Rapor dönemi içerisinde şubat ayında Ülkemiz eşine az rastlanacak türden bir deprem felaketiyle mücadele etmek zorunda kalmıştır. Bu afet başta 11 ilimiz olmak üzere, tüm ülkemizi derinden etkilemiş ve bölgede çok büyük bir yıkıma neden olmuştur. Bakanlığımızca depremin ilk anından itibaren adalet hizmetlerinin kesintiye uğramadan sürdürülmesi amacıyla bir yargı seferberliği başlatılmıştır. Öncelikle hukuki hak kayıplarının engellenmesi için 120 sayılı "Olağanüstü Hal Kapsamında Yargı Alanında Alınan Tedbirlere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi" yayımlanmıştır. Bu Kararname ile geçici olarak süreler durdurulmuş ve icra takibi yapılması bazı istisnalar öngörülerek yasaklanmıştır. Buna ek olarak HSK Genel

Kurulu tarafından duruşma, müzakere ve keşiflerin ertelenmesine karar verilmiş ve yeteri kadar hâkim, savcı görevlendirmesi yapılmıştır. Ayrıca Bakanlığımızca da bölgeye ihtiyacı karşılayacak sayıda personel, bilirkişi ve adli tıp uzmanı görevlendirilmiştir.

Bundan ayrı olarak 2023 yılında başka birçok faaliyetin de hayata geçirildiğini belirtmek isterim. Örneğin 1 Ocak 2023 tarihinden itibaren uygulamaya konulan hâkim ve savcı yardımcılığı müessesesi geçtiğimiz süreçte yargı sisteminde gerçekleştirdiğimiz en önemli reformlardan biri olmuştur. Bu müessese ile hâkim ve savcı yardımcılarının meslek öncesi hazırlık döneminde daha işlevsel bir eğitimden geçerek tecrübeli hâkim savcılarının gözetiminde yetki ve sorumluluk içeren bir fonksiyonla yargısal süreçlerde rol almalarını hedeflemekteyiz.

Yine uyuşmazlıkların mahkemeye taşınmadan, karşılıklı anlayış ve uzlaşma ile çözüme kavuşturulmasını amaçlayan yöntemlerden biri olarak sistemimize kazandırılan arabuluculuk kurumunun etkinliğini artırmak amacıyla yapılan çalışmalara 2023 yılında da devam edilmiştir. Bu kapsamda çok sayıda uyuşmazlık, mahkemelere taşınmadan arabuluculuk aşamasında çözülmüştür. Böylece hem mahkemelerin iş yükünün artmasının önüne geçilmiş hem de hukuki uyuşmazlıkların dostane yöntemlerle, derinleşmeden çözümlenmesi sağlanmıştır. Etkin ve rasyonel bir yaklaşımla sürekli geliştirilen arabuluculuk uygulamasından edinilen tecrübelerle uygulamanın kapsamı daha da genişletilmiştir. Bu bağlamda, 1 Eylül 2023 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere; kira ilişkisinden (ilamsız icra yoluyla tahliye hariç), taşınır ve taşınmazların paylaşılması ve ortaklığın giderilmesinden, kat mülkiyetinden, komşuluk hukukundan ve tarımsal üretim sözleşmelerinden kaynaklanan uyuşmazlıklar dava şartı arabuluculuk kapsamına alınmıştır. Uygulamanın yürürlük tarihi üzerinden henüz çok kısa bir süre geçmiş olmasına rağmen kapsama alınan uyuşmazlıkların arabuluculuk aşamasında anlaşma ile sonuçlanma oranı memnuniyet verici bir noktadadır. Uyuşmazlıkların anlaşmayla çözümlenmesini sağlayan alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinin geliştirilmesi önümüzdeki dönemin de önceliklerinden olacaktır.

Geçtiğimiz dönemde kadın haklarının etkin bir şekilde korunması için bugüne değin çok sayıda köklü mevzuat değişikliği yapılmış ve bu alanda da önemli tedbirler alınmıştır. Yapılan mevzuat değişikliklerinin hayata geçirilmesi için atılan adımlar, 2023 yılında gerçekleştirdiğimiz ve Faaliyet Raporu'na ayrıntılı olarak aktarılan çalışmalarla desteklenmiştir. Bu konudaki çalışmalarımızı önümüzdeki süreçte de kararlılıkla devam ettireceğiz.

Benzer şekilde yargı aşamalarının tamamında çocukların etkin olarak korunması ve yargısal süreçlerin çocukları olumsuz yönde etkilememesi en çok hassasiyet gösterdiğimiz hususların başında gelmektedir. Bu doğrultuda gerçekleştirilen önemli faaliyetlerden biri; çocuk tesliminin ve çocukla kişisel ilişki kurulmasına dair mahkeme kararlarının, icra daireleri tarafından yerine getirilmesine yönelik doksan yıllık uygulamaya son verilmesi olmuştur. Artık bu işlemler, çocuk görüşme merkezlerinde adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlükleri tarafından yerine getirilmektedir. Daha önce belirlediğimiz hedef kapsamında faaliyete geçirilen yeni merkezler ile birlikte 2023 yılında çocuk görüşme merkezlerinin sayısı artırılarak uygulama tüm Ülke geneline yaygınlaştırılmıştır.

Nitelikli bir yargılamanın ön şartı güçlü bir savunmadır. Bu anlayışla avukatlarımıza yönelik çalışmalarımız 2023 yılında da sürdürülmüştür. Avukatların büro kurma giderlerinin karşılanması için uygun kredi ve finansman sağlayacak düzenlemenin hayata geçirilmesi, 2023-2024 yılı Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nde yapılan artış ile avukatların ekonomik şartlarının iyileştirilmesi gibi düzenlemeler bu kapsamda gerçekleştirilen faaliyetlerdendir.

2023 yılında yürütülen tüm faaliyetler Kalkınma Planı, Yargı Reformu Stratejisi, İnsan Hakları Eylem Planı ve Bakanlığımız Stratejik Planı'nda öngörülen amaç ve hedeflerle uyumlu bir şekilde yürütülmüştür. Hukukun üstünlüğünü esas alan, gecikmeyen ve öngörülebilir bir adalet sisteminin tesisine yönelik çalışmalarımız önümüzdeki süreçte de aynı kararlılıkla devam ettirilecektir.

Hesap verebilirlik ve şeffaflık ilkeleri doğrultusunda kamuoyuna açıkladığımız Adalet Bakanlığı 2023 Yılı Faaliyet Raporu'nun hazırlanmasına katkı sunan tüm çalışma arkadaşlarıma teşekkür eder, ülkemize hayırlı olmasını dilerim.

Yılmaz TUNÇ
Adalet Bakanı

İÇİNDEKİLER

YÖNETİCİ ÖZETİ	8
I. BAKANLIĞA İLİŞKİN GENEL BİLGİLER	10
A-MİSYON VE VİZYON	10
B-YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR	10
C-İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER.....	12
1. Fiziksel Yapı	12
2. Teşkilat Yapısı	13
3. Teknoloji ve Bilişim Altyapısı.....	15
4. İnsan Kaynakları.....	15
5. Sunulan Hizmetler.....	21
6. İç Kontrol Sistemi.....	36
II. AMAÇLAR VE HEDEFLER	39
A- TEMEL POLİTİKA VE ÖNCELİKLER	39
B- STRATEJİK PLANDA YER ALAN AMAÇLAR VE HEDEFLER	49
III. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER	52
A. MALİ BİLGİLER	52
A.1. Bütçe Uygulama Sonuçları	52
A.2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar	54
A.3. Mali Denetim Sonuçları.....	55
B. PERFORMANS BİLGİLERİ.....	57
B.1. Program, Alt Program, Faaliyet Bilgileri	57
B.2 Faaliyet ve Proje Bilgileri	61
1-Mevzuat Alanında Yaşanan Gelişmeler	61
2-Fiziki Kapasitedeki Gelişmeler	62
3-Teknik Altyapıdaki Gelişmeler	64
4-Mesleki Yetkinlik Alanındaki Gelişmeler.....	67
5-Mahkemeler Teşkilatındaki Gelişmeler	71
6-İnsan Haklarına Yönelik Çalışmalar	73
7-Yayın Çalışmaları.....	80

8- Ceza İnfaz Sistemine Yönelik Faaliyetler	82
9- Adli Tıp Kurumu Faaliyetleri	101
10- Adalete Erişim.....	105
11-Avukatlıkla İlgili Faaliyetler	111
12- Noterliklerle İlgili Faaliyetler	113
13-Arbuluculuk İle İlgili Faaliyetler	115
14- Uzlaştırma ile İlgili Faaliyetler	116
15- Bilirkişilik ile İlgili Faaliyetler.....	118
16-Uluslararası İlişkiler	120
17- Avrupa Birliği ile İlgili Faaliyetler	123
18- Adli Sicil ve İstatistik Hizmetleri	126
19- Kanun Yararına Temyiz İşlemleriyle İlgili Faaliyetler.....	129
20- Zayi Olan Dosyaların Yenilenmesine İlişkin Faaliyetler.....	129
21- Kanun Yararına Bozma İşlemleriyle İlgili Faaliyetler.....	130
22- Muhakemat İşlemleriyle İlgili Faaliyetler	130
23-Bakanlık Tarafından Yürütülen Diğer Faaliyet ve Projeler	130
B.3-Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi	140
B.4-Stratejik Plan Değerlendirme Tabloları	157
B.5-Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi	158
IV. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	160
A.STRATEJİK PLANDA ÖNGÖRÜLEMİYEN KURUMSAL KAPASİTE İHTİYAÇLARI ..	160
B.ÜSTÜNLÜKLER	160
C. ZAYIFLIKLAR	160
D.DEĞERLENDİRME	160
V- ÖNERİ VE TEDBİRLER	163
VI- EKLER.....	165

YÖNETİCİ ÖZETİ

Stratejik planlama ve mali yönetim kapasitesinin güçlendirilmesi, kamu idarelerinin sistemli ve öngörülebilir bir şekilde faaliyet yürütmesini kolaylaştırmakla kalmayıp kamu kaynaklarının etkin, verimli ve amacına uygun olarak kullanılmasını da sağlamaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu çerçevesinde hazırlanan Bakanlığımız Stratejik Planı, performans programları, faaliyet raporları gibi belgeler de sunulan hizmetlerin şeffaflığının, verimliliğinin ve etkinliğinin en önemli araçları arasında yer almaktadır.

İdarenin plan, belge ve raporlarında yer verdiği amaç ve hedeflere, önceliklerine, temel ilke ve politikalarına, mali bilgiler ile performans bilgilerine ayrı ayrı ve detaylı bir şekilde yer veren faaliyet raporları sayesinde kamuoyu, doğru ve güvenilir bir şekilde bilgilendirilmiş olmaktadır.

Faaliyet raporları ile ayrıca hayata geçirilmesi planlanan faaliyetlerin gerçekleşme durumuna, varsa aksama nedenlerine ve diğer değerlendirmelere yer verilerek kamu kaynaklarının etkin bir şekilde kullanılıp kullanılmadığı da doğru bir şekilde tespit edilebilmektedir.

Bakanlığımız 2023 Yılı Faaliyet Raporu da, tüm bu yönler gözetilmek suretiyle "Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans Programları İle Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" ile "Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerinin İdare Faaliyet Raporlarının Performans Esaslı Program Bütçe Esaslarına Uygun Şekilde Hazırlanması Hakkında Usul ve Esaslar" doğrultusunda hazırlanarak kamuoyunun paylaşımına sunulmuştur.

2023 yılı Faaliyet Raporu'nda idarenin misyonu, vizyonu, teşkilat yapısı, mevzuatı, sunulan hizmetler, insan kaynakları ve fiziki kaynakları ile yönetim ve iç kontrol sistemine ilişkin bilgilere "genel bilgiler" başlığı altında yer verilmiştir. Alt başlıklarda idarenin stratejik planında yer alan amaç ve hedeflerine, faaliyet yılı önceliklerine, izlenen temel ilke ve politikalarına detaylı olarak yer verilmiştir.

Kullanılan kaynaklara, bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri ile temel malî tablolara ve bu tablolara ilişkin açıklamalara "malî bilgiler" başlığı altında; idarenin stratejik plan değerlendirme sonuçları ile performans programında yer alan program, alt program ve faaliyetlerine, performans bilgilerinin gerçekleşme durumu bilgilerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere ise "performans bilgileri" başlığı altında yer verilmiştir.

Bakanlığımız Stratejik Plan'ında yer alan hedef ve göstergelerin, Performans Programı'nda yer alan hedef ve göstergeler ile Rapor'da yer verilen diğer faaliyet ve proje bilgileri ile karşılanmasından dolayı, ayrıca Stratejik Plan'ın değerlendirilmesine ilişkin tablolara Rapor'da yer verilmemiştir. Söz konusu değerlendirmelere, konunun önemi gereği "alt program hedef ve göstergeleriyle ilgili gerçekleşme sonuçları ve değerlendirmeler" ve "faaliyet ve proje bilgileri" bölümlerinde ayrıntılı şekilde değinilmiştir.

Adalet hizmetlerinden memnuniyet oranının daha da yükseltilmesi için önümüzdeki dönemde de sunulan hizmetlerin niteliğinin artırılmasına önemli katkı sağlayacak çalışmaların yürütülmesine aynı çalışma şevkiyle devam edilecektir.

I.
Bakanlığa
İlişkin Genel Bilgiler

A-MİSYON VE VİZYON

MİSYON

Hukukun üstünlüğü, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı ile insan haklarını esas alarak, adalet hizmetlerinin adil, hızlı ve etkili bir şekilde sunulmasını sağlayacak politikaları geliştirmek ve uygulamaktır.

VİZYON

Güven veren ve erişilebilir bir adalet sistemi.

B-YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR

1. Mevzuat Analizi

Adalet Bakanlığının yetki, görev ve sorumluluklarına ilişkin düzenlemeler başta Anayasa ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile diğer mevzuat düzenlemelerinde yer almaktadır. Bakanlığımızın yetki, görev ve sorumluluklarına ilişkin hükümlere yer veren kanun ve kanun hükmünde kararnamelerin başlıcaları aşağıdaki şekildedir:

- 1982 tarihli Türkiye Cumhuriyeti Anayasası
- 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
- 2 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
- 3 sayılı Üst Kademe Kamu Yöneticileri ile Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Atama Usullerine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
- 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar İle Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
- 27 sayılı Bazı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
- 34 sayılı Türkiye Adalet Akademisi Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
- 63 sayılı Suç Mağdurlarının Desteklenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
- 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu
- 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu
- 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu
- 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu
- 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kurulu Kanunu
- 2659 sayılı Adli Tıp Kurumu Kanunu
- 5352 sayılı Adli Sicil Kanunu
- 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu
- 5402 sayılı Denetimli Serbestlik Hizmetleri Kanunu

- 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri İle Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun
- 6384 sayılı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine Yapılmış Bazı Başvuruların Tazminat Ödenmek Suretiyle Çözümüne Dair Kanun
- 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun
- 4301 sayılı Ceza İnfaz Kurumları İle Tutukevleri İşyurtları Kurumuna İlişkin Bazı Mali Hükümlerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun
- 1721 sayılı Hapishane ve Tevkifhanelerin İdaresi Hakkında Kanun
- 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu
- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun
- 1136 sayılı Avukatlık Kanunu
- 1512 sayılı Noterlik Kanunu
- 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu
- 6754 sayılı Birlikçilik Kanunu
- 6706 sayılı Cezai Konularda Uluslararası Adli İş Birliği Kanunu
- 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu

2. Yetki ve Görevler

Adalet Bakanlığının görevleri, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 38'inci maddesinde sayılmıştır. Buna göre, Adalet Bakanlığının görevleri:

- a) Kanunlarda kurulması öngörülen mahkemeleri açmak ve teşkilatlandırmak, ceza infaz kurumları, icra ve iflas daireleri gibi her derece ve türdeki adalet kurumlarını planlamak, kurmak ve idari görevleri yönünden gözetim ve denetimini yapmak ve geliştirmek,
- b) Bir mahkemenin kaldırılması veya yargı çevresinin değiştirilmesi konularında Hâkimler ve Savcılar Kuruluna teklifte bulunmak,
- c) Kamu davasının açılması ile ilgili olarak mevzuatla Adalet Bakanına verilen yetkinin kullanılması ile ilgili çalışma ve işlemleri yapmak,
- ç) Adli sicil tutulması ile ilgili hizmetleri yürütmek,
- d) Adalet hizmetlerine ilişkin konularda, yabancı ülkelerle ilgili işlemleri yerine getirmek,
- e) Adalet hizmetleriyle ilgili konularda, gerekli araştırmalar ve mevzuat hazırlıklarını yapmak ve görüş bildirmek,
- f) Bakanlıklarca gönderilen mevzuat taslaklarının Türk hukuk sistemine ve mevzuat tekniğine uygunluğunu incelemek ve bu konularda görüş bildirmek,
- g) İlgili mevzuat hükümleri uyarınca infaz işlerini düzenlemek,
- ğ) İcra ve iflas daireleri vasıtasıyla, icra ve iflas iş ve işlemlerini yürütmek,
- h) Görev alanıyla ilgili olarak uygulamayı takip etmek ve ortaya çıkan sorunların nedenlerini araştırarak çözüm önerileri geliştirmek,

- i) Ulusal veya uluslararası düzeyde bilimsel toplantılar düzenlemek, bu nitelikteki çalışmalarını teşvik etmek ve desteklemek,
- i) Görev alanıyla ilgili kamu ya da özel kurum veya kuruluşlarla iş birliği yapmak,
- j) Kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle verilen diğer görevleri yapmak.

C-İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER

1. Fiziksel Yapı

Bakanlık merkez teşkilatı farklı adres ve binalarda hizmet vermektedir.

Kızılay Milli Müdafaa Caddesi'nde bulunan merkez binasında; Bakanlık Makamı, Özel Kalem Müdürlüğü, Bakan Yardımcılıkları, Personel Genel Müdürlüğü ile Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği faaliyetlerini yürütmektedir.

Ceza İşleri Genel Müdürlüğü, Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü, Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü, Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, Bakanlık yüksek müşavirleri ve Strateji Geliştirme Başkanlığı ise Kızılay Milli Müdafaa Caddesi'nde bulunan ek hizmet binası A ve B bloklarında faaliyetlerine devam etmektedir.

Bakanlığımız Teftiş Kurulu Başkanlığı, Mevzuat Genel Müdürlüğü, Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü, Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, İcra İşleri Dairesi Başkanlığı, Bilgi İşlem Genel Müdürlüğü Hizmet Birimleri ile Bilgi Edinme Kurulu Birimleri Kızılay Vekâletler Caddesi'nde, Adalet Bakanlığı merkez binasının yanında bulunan ek binada faaliyetlerini yürütmektedir.

Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü; Altındağ Hacı Bayram Mahallesi, Agah Efendi Caddesi'nde hizmet vermektedir.

Eğitim Dairesi Başkanlığı ve İç Denetim Birimi Başkanlığı, Yenimahalle Emniyet Mahallesi'nde bulunan Gazi Ek Hizmet Binası'nda faaliyetlerini yürütmektedir.

İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı ve Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Milli Müdafaa Caddesi'ndeki ek binada hizmet vermektedir.

Bilgi İşlem Genel Müdürlüğü ise Yenimahalle Ergazi Mahallesi Fatih Sultan Mehmet Bulvarı'nda müstakil bir hizmet binasında faaliyetlerine devam etmektedir.

Bakanlığın bağlı kuruluşlarından Adli Tıp Kurumu Başkanlığı İstanbul Bahçelievler'de, grup başkanlıkları ile şube müdürlükleri ise çeşitli il ve ilçelerdeki binalarında faaliyet göstermektedir. Yine bağlı kuruluş olan Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu ise; Kızılay Milli Müdafaa Caddesi'nde bulunan ek hizmet binası A blokta hizmet vermektedir.

Bakanlığın ilgili kuruluşu olan Türkiye Adalet Akademisi, Çankaya Ahlatlıbel Mahallesi'ndeki yerleşkede hizmet vermektedir.

Bakanlığın ilişkili kuruluşları olan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, Çankaya Kocatepe Mahallesi Yüksel Caddesi'ndeki binasında, Kişisel Verileri Koruma Kurumu ise Balgat Nasuh Akar Mahallesi'ndeki binasında hizmet vermektedir.

Eski Yargıtay Ana Binası ile Ek Binası tadilat sonrası Bakanlık Merkez Teşkilatı Birimlerinin hizmetine sunulacaktır.

Taşıt Bilgileri

2023 yılı sonu itibariyle Bakanlığımıza ait araç sayısı 1.463'e ulaşmıştır.

2. Teşkilat Yapısı

Adalet Bakanlığı; merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatından oluşur.

2.1 Adalet Bakanlığı Hizmet Birimleri

- Teftiş Kurulu Başkanlığı
- Ceza İşleri Genel Müdürlüğü
- Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü
- Mevzuat Genel Müdürlüğü
- Ceza ve Tevkifleri Genel Müdürlüğü
- Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü
- Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü
- Personel Genel Müdürlüğü
- Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü
- Bilgi İşlem Genel Müdürlüğü
- Strateji Geliştirme Başkanlığı
- İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı
- Eğitim Dairesi Başkanlığı
- İcra İşleri Dairesi Başkanlığı
- Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
- Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
- İç Denetim Birimi Başkanlığı
- Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği
- Özel Kalem Müdürlüğü

Bakanlığın Bağlı Kuruluşları;

- Adli Tıp Kurumu
- Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu

Bakanlığın İlgili Kuruluşları;

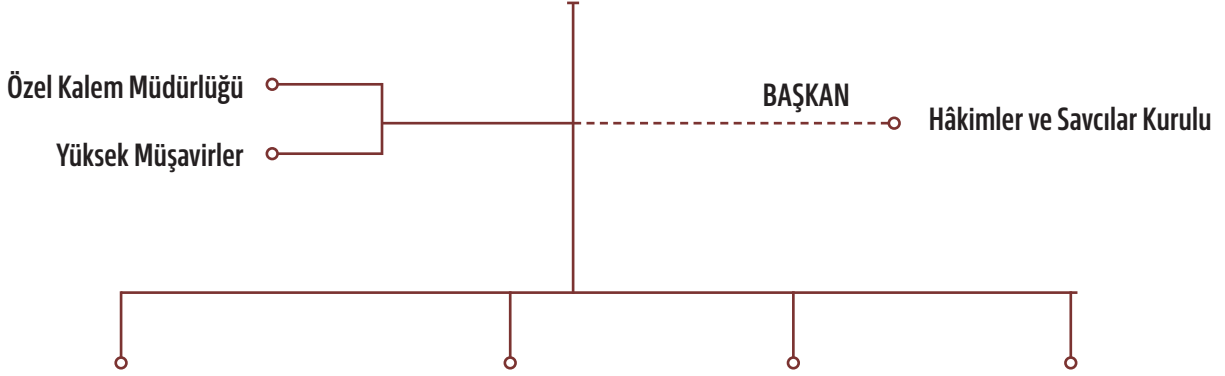
- Türkiye Adalet Akademisi

Bakanlığın İlişkili Kuruluşları;

- Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu
- Kişisel Verileri Koruma Kurumu

ADALET BAKANI

Yılmaz TUNÇ

BAKAN YARDIMCISI**Hizmet Birimleri**

- Teftiş Kurulu Başkanlığı
- Ceza İşleri Genel Müdürlüğü
- Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü
- Mevzuat Genel Müdürlüğü
- Ceza ve Tevkifleri Genel Müdürlüğü
- Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü
- Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü
- Personel Genel Müdürlüğü
- Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü
- Bilgi İşlem Genel Müdürlüğü
- Strateji Geliştirme Başkanlığı
- İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı
- Eğitim Dairesi Başkanlığı
- İcra İşleri Dairesi Başkanlığı
- Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
- Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
- İç Denetim Birimi Başkanlığı
- Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

BAKAN YARDIMCISI**Bağlı Kuruluşlar**Adli Tıp Kurumu
BaşkanlığıCeza İnfaz Kurumları
ile Tutukevleri
İşyurtları Kurumu**BAKAN YARDIMCISI****İlgili Kuruluşlar**Türkiye Adalet
Akademisi**BAKAN YARDIMCISI****İlişkili Kuruluşlar**Türkiye İnsan Hakları
ve Eşitlik KurumuKişisel Verileri
Koruma Kurumu

2.2 Taşra Teşkilatı

10.07.2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nin 57’nci maddesi ile Bakanlığımıza taşra teşkilatı kurma yetkisi verilmiştir. Aynı madde ile uygun görülen yer il Cumhuriyet savcılıkları nezdinde bilgi işlem müdürlüklerinin kurulabileceği belirtilmiştir.

Ayrıca 10.06.2020 tarihli ve 31151 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 63 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile adalet komisyonu bulunan yerlerde Bakanlığımıza bağlı olarak Cumhuriyet savcılığının gözetimi ve denetiminde adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlükleri kurulmasına imkân tanınmıştır.

2.3 Yurt Dışı Teşkilatı

10.07.2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nin 58’inci maddesi ile Bakanlığımıza yurt dışı teşkilatı kurma yetkisi verilmiştir. Aynı madde ile yurt dışı teşkilatında yer alan adalet müşavirliği kadrolarına, hâkimlik ve savcılık mesleğinde fiilen en az beş yıl görev yapmış ve üstün başarısı ile yurt dışı hizmetlerinde yararlı olacağı anlaşılmış bulunanlar arasından atama yapılacağı belirtilmiştir.

Hâlihazırda 11 farklı ülkede görev yapan toplam 18 adalet müşavirimiz bulunmaktadır. Adalet müşavirlerimizin 10’u büyükelçiliklerimiz nezdinde, 8’i ise daimi temsilciliklerimiz nezdinde görev yapmaktadır. Görev yapılan büyükelçiliklerimiz; Berlin, Brüksel, Lahey, Lefkoşa, Londra, Moskova, Paris, Vaşington ve Saraybosna Büyükelçilikleridir. Görev yapılan daimi temsilciliklerimiz ise Brüksel, Viyana, Strazburg, New York ve Cenevre’dir.

3. Teknoloji ve Bilişim Altyapısı

2023 yılı itibarıyla Bakanlığımız merkez ve merkez dışı birimlerde ekonomik ömrünü tamamlamamış olup kullanımda olan donanım verileri aşağıda yer almaktadır.

DONANIM	2023 YIL SONU İTİBARIYLA
Masaüstü Bilgisayar	139.469
Dizüstü Bilgisayar	78.373
Yazıcı	81.917
Tarayıcı	38.150
Çok Fonksiyonlu Yazıcı	5.883
Monitör	10.629

4. İnsan Kaynakları

Adalet hizmetlerinin etkin, kaliteli sunulması ve süreçlerin makul sürede sonuçlandırılması hedefi doğrultusunda 2023 yılında da hâkim ve Cumhuriyet savcısı sayısı ile personel sayılarında artış sağlanmıştır.

Bakanlığımız, insan kaynakları kapasitesinin geliştirilmesi çalışmalarında mevcut iş yükünün yanında ayrıca Avrupa Adaletin Etkinliği Komisyonu (CEPEJ) verilerini de dikkate almaktadır.

2023 yılı itibarıyla Ülkemizde 100.000 kişiye düşen hâkim sayısı ortalaması 18,9; Cumhuriyet savcısı sayısı ortalaması ise 8,9’dur.

Aşağıdaki tabloda 2020 yılı verilerine göre hazırlanan CEPEJ 2022 yılı raporuna göre bazı üye ülkelere ilişkin veriler yer almaktadır. (Avrupa Konseyi'ne üye ülkelerde yüz bin kişiye düşen hâkim sayısı ortalaması 22.2'dir.)

Ülke	100.000 Kişiye Düşen Hâkim Sayısı
Polonya	25,2
İsveç	11,6
Fransa	11,2
Macaristan	28,2
İsviçre	15,0
Belçika	13,2
Lüksemburg	36,1
Yunanistan	36,0
Bulgaristan	31,6
Rusya	-
İspanya	11,2
Portekiz	19,4
Avusturya	29,0
Romanya	24,0
Almanya	25,0
Hollanda	14,9
İtalya	11,9
İrlanda	3,3
Norveç	11,0
Türkiye	17,2

Aşağıdaki tabloda 2020 yılı verilerine göre hazırlanan CEPEJ 2022 yılı raporuna göre bazı üye ülkelere ilişkin veriler yer almaktadır. (Avrupa Konseyi'ne üye ülkelerde yüz bin kişiye düşen savcı sayısı ortalaması 11,8'dir.)

Ülke	100.000 Kişiye Düşen Savcı Sayısı
Rusya	-
Bulgaristan	22,0
Macaristan	19,0
Norveç	16,1
Polonya	15,3
Almanya	7,5
Portekiz	13,8
Romanya	12,7
Danimarka	-
Fransa	3,2
İsveç	10,1
İtalya	3,8
Belçika	7,6
Finlandiya	7,0
İsviçre	11,1
İspanya	5,4
İrlanda	2,6
Türkiye	8,2

Aşağıdaki tabloda genel olarak Hâkim - Cumhuriyet Savcısı sayıları verilmiştir.

Yıllara Göre İlk Derece ve Bölge Mahkemeleri Hâkim ve Cumhuriyet Savcısı Sayıları

Yıllar	Adli Yargı				İdari Yargı				Genel Toplam
	Hâkim	Savcı	BAM	Toplam	İdari Hâkim	Vergi Hâkimi	BİM	Toplam	
2010	5.264	4.011	-	9.275	559	269	120	948	10.223
2011	5.343	4.098	15	9.456	475	255	132	862	10.318
2012	5.494	4.074	15	9.583	468	251	158	877	10.460
2013	6.152	4.423	14	10.589	499	248	162	909	11.498
2014	6.841	4.762	15	11618	590	357	200	1.147	12.821
2015	6.604	4.560	14	11.178	520	411	189	1.120	12.298
2016	7.026	4.611	1.024	12.661	786	484	290	1.560	14.221
2017	6.708	4.538	1.211	12.457	1.229	459	333	1.562	14.017
2018	8.231	5.712	1.475	15.418	882	472	349	1.703	17.121
2019	8.580	6.132	1.867	16.579	876	469	357	1.702	18.281
2020	9.121	6.385	2.190	17.696	867	420	384	1.671	19.367
2021	9.545	6.954	2.480	18.979	909	422	415	1.746	20.725
2022	9.578	6.868	2.600	19.046	875	422	450	1.747	20.793
2023	10.141	7.000	2.730	19.871	949	374	453	1.776	21.647

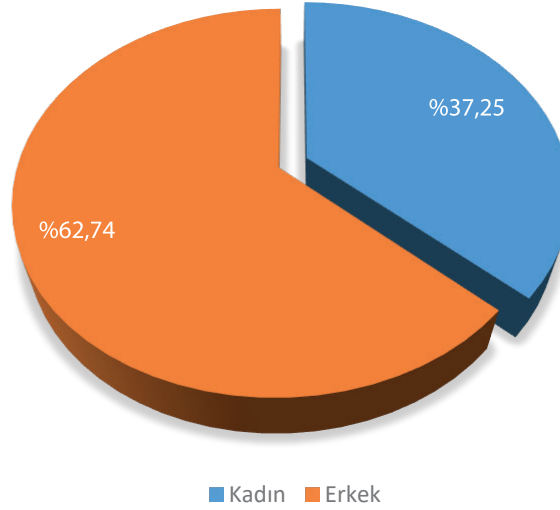
NOT: Yargıtay (1.018), Danıştay (490), Bakanlık Merkez (329), Anayasa Mahkemesi (10), HSK Tetkik Hâkimi-Kurul Müfettişi (272) olmak üzere toplam 2.119 Hâkim-Cumhuriyet Savcısı 2023 Yılı İlk Derece ve Bölge Mahkemeleri Hâkim ve Cumhuriyet Savcıları toplam sayısına eklenmemiştir.

Türkiye genelinde 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla hâkim ve savcılarının %37,25'i kadın, %62,74'ü erkektir.

Türkiye Geneli Cinsiyet Dağılımına Göre Hâkim ve Savcı Oranları

	Yıl	Erkek		Kadın	
		Sayı	Oran (%)	Sayı	Oran (%)
Türkiye Geneli	2010	9.027	% 77,2	2.664	% 22,8
	2011	9.092	% 77,1	2.694	% 22,9
	2012	9.389	% 75,2	3.094	% 24,8
	2013	10.056	% 73,9	3.547	% 26,1
	2014	10.895	%73,6	3.915	%26,4
	2015	10.791	%73,2	3.938	%26,7
	2016	10.876	%68,2	5.069	%31,8
	2017	11.081	%68,81	5.022	%31,19
	2018	12.585	%64,77	6.844	%35,23
	2019	13.233	%64,14	7.396	%35,86
	2020	13.901	%63,85	7.871	%36,15
	2021	14.496	%63,57	8.304	%36,43
	2022	14.494	%63,40	8.367	%36,60
2023	14.911	%62,74	8.855	%37,25	

Türkiye Geneli Cinsiyet Dağılımına Göre Hâkim ve Savcı Oranları

31.12.2023 tarihi itibarıyla adli ve idari yargı hâkim ve Cumhuriyet savcısı aday kadrosuna atananların sayısı aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

2023 Adli Yargı Hâkim ve Cumhuriyet Savcısı Adayı ile İdari Yargı Hâkim Adaylığına Atananların Sayısı

UNVAN	TOPLAM	KADIN	ERKEK
Adli Yargı Hâkim ve Cumhuriyet Savcısı Adayı	1.341	590	751
İdari Yargı Hâkim Adayı	150	56	94
TOPLAM	1.491	646	845

Adalet hizmetlerinin aksamadan sürdürülmesinde hâkim ve Cumhuriyet savcısı dışındaki adalet personelinin sayısının da yeterli düzeyde olması önem taşımaktadır. Adalet sistemimizde son yıllarda yapılan çalışmalarla bu alandaki açık büyük oranda kapatılmıştır.

2023 yılında merkez ve merkez atamalı taşra teşkilatına yapılan açıktan ve naklen atama sayıları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

UNVAN (MERKEZ TEŞKİLATI)	TOPLAM	KADIN	ERKEK
Açıktan Atama (Kadrolu)	7	2	5
İlk İstihdam (Sözleşmeli)	3	0	3
Açıktan Yeniden Atama	3	3	0
Kurumlararası Naklen	11	1	10
Özelleştirme	0	0	0
TOPLAM	24	6	18

UNVAN (MERKEZ ATAMALI TAŞRA TEŞKİLATI)	TOPLAM	KADIN	ERKEK
Açıktan Atama (Kadrolu)	307	243	64
İlk İstihdam (Sözleşmeli)	0	0	0
Açıktan Yeniden Atama	1	0	1
Kurumlararası Naklen	7	1	6
TOPLAM	315	244	71

2023 yılında taşra teşkilatına gerçekleştirilen açıktan ve naklen atama sayıları aşağıda belirtilmiştir.

UNVAN	TOPLAM	KADIN	ERKEK
Açıktan Atama (Kadrolu)	198	83	115
İlk İstihdam (Sözleşmeli)	8.274	4.765	3.509
Açıktan Yeniden Atama	9	0	9
Kurumlararası Naklen	44	7	37
Özelleştirme	2	0	2
TOPLAM	8.527	4.855	3.672

2023 Yılı İcra Müdür ve Yardımcıları Sayıları

UNVAN	TOPLAM	KADIN	ERKEK
İcra Müdürü	479	60	419
İcra Müdür Yardımcısı	4.062	1.920	2.142
TOPLAM	4.541	1.980	2.561

2023 yılında icra müdürlüğü, icra müdür yardımcılığı ve icra kâtipliği kadrolarına yapılan açıktan ve naklen atama sayıları aşağıda belirtilmiştir.

UNVAN	TOPLAM	KADIN	ERKEK
Kurumlar Arası Atama	2	1	1
Açıktan Atama	464	274	190
Kurum İçinden Atama	84	29	55
Sözleşmeli İcra Kâtibi	695	469	226

2023 Yılı CTE Personel Sayısı

TEŞKİLAT	TOPLAM	KADIN	ERKEK
CTE Personel Sayısı	78.028	11.404	66.624

2023 Yılı Adalet Bakanlığında Görev Yapan Diğer Personel Sayısı

TEŞKİLAT	TOPLAM	KADIN	ERKEK
Taşra (kadrolu/sözleşmeli/geçici)	84.727	39.707	45.020

NOT: 31/12/2023 tarihli personel sayısı temel alınmıştır. İcra Daireleri Başkanlığı Personel sayısı hariçtir.

5. Sunulan Hizmetler

5.1 Merkez Teşkilatı Tarafından Sunulan Hizmetler

Teftiş Kurulu Başkanlığı

- Mevzuatta adalet müfettişlerince denetimi öngörülen yerleri denetlemek
- Araştırma, inceleme ve soruşturma yapmak
- Mevzuatta gösterilen veya Bakan tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek

Ceza İşleri Genel Müdürlüğü

- Kamu güvenliği yönünden dava nakli ile ilgili olarak mevzuatın Adalet Bakanı'na verdiği yetkinin kullanılmasına ilişkin iş ve işlemleri yapmak
- Kamu davasının açılması ile ilgili olarak mevzuatın Adalet Bakanı'na verdiği yetkinin kullanılmasına ilişkin iş ve işlemleri yapmak
- 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu uyarınca Bakanlığa verilen kanun yararına bozmaya ilişkin işlemleri yürütmek
- Soruşturma veya kovuşturma yapılması Adalet Bakanının veya Adalet Bakanlığının iznine ya da talebine bağlı suçlarla ilgili işlemleri yapmak ve sonuçlarını takip etmek
- Cezai işlemlerle ilgili ihbar ve şikâyetleri inceleyip gereğini yapmak
- Mevzuatın Adalet Bakanlığına verdiği soruşturma, kovuşturma ve disiplin işlemlerini yürütmek
- Adalet Bakanı'na veya Adalet Bakanlığına mevzuatla verilen cezai işlemlerle ilgili işlemleri yürütmek
- Görev alanına giren istatistiklerin derlenmesi ve yayımı konusunda Bakanlığın ilgili birimleriyle iş birliği halinde çalışmak
- Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak

Ceza İşleri Genel Müdürlüğü (Cezada Alternatif Çözümler Daire Başkanlığı)

- Ceza muhakemesinde ön ödeme, uzlaştırma ve kamu davasının açılmasının ertelenmesi gibi alternatif uyuşmazlık çözüm usullerinin geliştirilmesi ve etkin şekilde uygulanmasını sağlamak
- Uzlaştırmacı temel eğitimine ilişkin usul ve esaslar ile eğitim verecek kurum ve kuruluşların niteliklerini belirlemek ve bunlara izin verilmesini Bakanlığın onayına sunmak, onaylanan kurum ve kuruluşları listelemek ve elektronik ortamda yayımlamak
- Uzlaştırmacı eğitimi sonunda yapılacak sınavın usul ve esaslarını belirlemek ve sınavları yapmak
- Uzlaştırmacı siciline kabule ilişkin usul ve esasları belirlemek, uzlaştırmacıların sicile kabulüne ve sicilden çıkarılmasına karar vermek, sicile kayıtlı uzlaştırmacıları görev yapmak istedikleri Cumhuriyet başsavcılıklarına göre listelemek
- Uzlaştırmacılara verilecek dosyaların tevzi esaslarını belirlemek

- Uzlaştırmacıların denetimine ve performansına ilişkin usul ve esasları belirlemek
- Alternatif usuller konusunda kamuoyunu bilgilendirici çalışmalar yapmak
- Görev alanına giren istatistiklerin derlenmesi ve yayımı konusunda Bakanlığın ilgili birimleriyle iş birliği halinde çalışmak
- Uzlaştırmacı Asgari Ücret Tarifesini hazırlamak

Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü

- 1136 sayılı Avukatlık Kanunu ile 1512 sayılı Noterlik Kanunu'nda verilen görevleri yapmak ve ceza uygulamalarını gerektiren işlerde evrakı ilgili mercie tevdi etmek
- 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve bu Kanun'a dayanılarak çıkartılan mevzuatın Bakanlıkça yapılması gereken işlemlerini yürütmek
- Kanun yararına temyiz yoluna başvurulması işlemlerini yürütmek
- 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu'nda verilen görevleri yapmak
- 6754 sayılı Birliklik Kanunu'nda verilen görevleri yapmak
- Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak

Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü (Arabuluculuk Daire Başkanlığı)

- Arabuluculuk hizmetlerinin düzenli ve verimli olarak yürütülmesini sağlamak
- Arabuluculukla ilgili yayınlar yapmak, bu konudaki bilimsel çalışmaları teşvik etmek ve desteklemek
- Kurul'un çalışması ile ilgili her türlü karar ve işlemi yürütmek ve görevleri ile ilgili bakanlık, diğer kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan vakıf ve dernekler ile uygun görülen gönüllü gerçek ve tüzel kişilerle iş birliği yapmak
- Arabuluculuk kurumunun tanıtımını yapmak, bu konuda kamuoyunu bilgilendirmek, ulusal ve uluslararası kongre, sempozyum ve seminer gibi bilimsel organizasyonları düzenlemek veya desteklemek
- Ülke genelinde arabuluculuk uygulamalarını izlemek, ilgili istatistikleri tutmak ve yayımlamak
- Arabuluculuk eğitimi verecek kuruluşlar tarafından bu amaçla yapılan başvuru ile sicildeki kaydın geçerlilik süresinin uzatılması talebinin karara bağlanmasını Bakanlığın onayına sunmak, arabuluculuk eğitimi verecek eğitim kuruluşlarını listelemek ve elektronik ortamda yayımlamak
- Arabulucu sicilini tutmak, sicile kayıt taleplerini karara bağlamak, arabulucunun sicilden silinmesine karar vermek ve bu sicilde yer alan kişilere ilişkin bilgileri elektronik ortamda duyurmak
- Arabulucular tarafından arabuluculuk faaliyeti sonunda düzenlenen son tutanakların kayıtlarını tutmak ve birer örneklerini saklamak
- Görev alanına giren kanun ve düzenleyici işlemler hakkında inceleme ve araştırma yaparak Genel Müdürlüğe öneride bulunmak

- Yıllık faaliyet raporunu ve izleyen yıl faaliyet planını hazırlayarak Kurul'un bilgisine sunmak
- Yıllık Arabuluculuk Asgari Ücret Tarifesini hazırlamak

Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü (Bilirkişilik Daire Başkanlığı)

- Bilirkişilik hizmetlerine ilişkin temel ve alt uzmanlık alanlarını tespit etmek
- Temel ve alt uzmanlık alanlarına göre bilirkişilerin sahip olması gereken nitelikleri belirlemek
- Bilirkişilerin, görevlerini yürütürken uymaları gereken etik ilkeleri belirlemek
- Temel ve alt uzmanlık alanlarına göre bilirkişilerin uyacağı rehber ilkeleri ve hazırlayacağı raporların standardını belirlemek
- Bilirkişilik temel eğitime ilişkin usul ve esasları belirlemek, eğitim verecek eğitim ve öğretim kurumları ile diğer kurumların niteliklerini belirlemek ve bunlara izin vermek, bu kurum ve kuruluşları listelemek ve elektronik ortamda yayımlamak
- Alanlarındaki uzmanlıkları ve bilimsel yeterliliklerini dikkate alarak bilirkişilik temel eğitiminden veya listeye kaydolmaktan muaf tutulacaklara ilişkin usul ve esasları belirlemek, bu kişilerin listesini oluşturmak ve yayımlamak
- Bilirkişilerin denetimine ve performansına ilişkin usul ve esasları belirlemek
- Bilirkişiliğe kabule ilişkin usul ve esasları belirlemek
- Bilirkişilik Asgari Ücret Tarifesini belirlemek ve her yıl güncellemek
- Temel ve alt uzmanlık alanlarına göre bilirkişilerin aylık olarak bakacağı iş sayısını belirlemek
- Bilirkişi olarak hizmet verecek özel hukuk tüzel kişilerinin ve bu tüzel kişilik bünyesinde bilirkişi olarak çalışacak kişilerin taşıması gereken nitelikleri belirlemek
- Bilirkişi olarak hizmet verecek özel hukuk tüzel kişilerinin temel ve alt uzmanlık alanları ile yetki çevrelerini belirlemek
- Bilirkişiliğe kabul şartları bakımından 10'uncu maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde aranan asgari çalışma süresini, temel ve alt uzmanlık alanlarına göre artırmak
- Yıllık faaliyet raporunu ve izleyen yıl faaliyet planını hazırlamak
- Görev alanına giren konularda bilim komisyonları veya çalışma grupları oluşturmak
- Danışma Kurulunun sekretarya hizmetini yürütmek
- Bilirkişilikle ilgili uygulamaları izlemek, sorunları tespit etmek ve bu sorunlara çözüm önerileri geliştirmek
- Bilirkişilik alanında her türlü istatistiki veriyi toplamak ve bu alana ilişkin planlamaları yapmak
- Bilirkişilik sicilini ve listesini tutmak
- Bilirkişilikle ilgili yayınlar ile bilimsel çalışmalarını teşvik etmek ve desteklemek
- Bilirkişiliğe ilişkin ulusal ve uluslararası kongre, sempozyum ve panel gibi bilimsel organizasyonları düzenlemek veya desteklemek

- Görev alanıyla ilgili kamu ya da özel kurum veya kuruluşlarla iş birliği yapmak
- Bilirkişilik listelerinden çıkarılanlar ile bilirkişilik yapmaktan yasaklananların listesini tutmak ve yayımlamak
- Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak

Mevzuat Genel Müdürlüğü

- Adli konulara ilişkin kanunlarla ilgili inceleme ve araştırma yapmak, önerilerde bulunmak
- Bakanlığa gönderilen kanun teklifleri hakkında görüş bildirmek
- Bakanlıklarca gönderilen mevzuat taslaklarının, Türk hukuk sistemine ve mevzuat tekniğine uygunluğunu incelemek ve bu konularda görüş bildirmek
- Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak

Ceza ve Tevkifleri Genel Müdürlüğü

- Ceza infaz kurumları ve tutukevlerini yönetmek, denetlemek ve hesap işlerini izlemek, Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumuna ilişkin mevzuatla verilen görevleri yerine getirmek
- Hükümlü ve tutukluların giydirilmesi, beslenmesi, yatırılması, eğitilmesi, çalıştırılması ve muhtaç durumda bulunanların tedavi giderlerinin karşılanması işleri ile 2548 sayılı Ceza Evleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkûmlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanun'da gösterilen işlemleri yapmak
- Ceza infaz kurumları ve tutukevleri ile küçüklerin cezalarının yerine getirileceği infaz kurumları ve eğitimevlerinin, haklarında tedbir uygulanmış olan küçüklerin yerleştirileceği kurumların, müşahede merkezlerinin, küçüklerin kısa sürelerde kabul edilecekleri kurumların ve küçüklere mahsus tutukevlerinin çağdaş ölçülere uygun tesis, yapım, onarım, satın alma ve kira işleri ile ilgili program ve projeleri hazırlamak, geliştirmek, uygulamak, bu kurumları sevk ve idare etmek ve buralara alınmış küçüklerin korunma, bakım ve eğitim işlerinin kontrolünü yapmak
- Ceza infaz kurumları ve tutukevleri, eğitim merkezleri, çocuk infaz kurumları ve eğitimevleri ile müşahede merkezlerinde görevli personelden; atanmaları Bakanlığa ait olanların atanma, yükselme, yer değiştirme, kadro, izin, istifa, emeklilik, dava ve disiplin gibi her türlü özlük işlemlerini, atanmaları adli yargı adalet komisyonlarına ait olanların kadro ve özlük işlemleri ile bunlara ilişkin adli yargı adalet komisyonu kararlarının incelenmesi ve onaylanması işlemlerini yürütmek, bu kurumlardaki bütün personelin hizmet öncesi, adaylık, hizmet içi ve görevde yükselme eğitimlerini yapmak veya yaptırmak, gerektiğinde özlük işlemlerine ilişkin olarak Personel Genel Müdürlüğü, eğitim faaliyetleri yönünden Eğitim Dairesi Başkanlığı ile koordinasyonu sağlamak
- Çocuk suçluluğu konusunda Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünden alınacak istatistiki bilgileri değerlendirmek, çocuk suçluluğunun önlenmesi amacıyla çalışmalar yapmak ve bu hususta yerli, yabancı ve milletlerarası kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapmak
- Görev alanına giren konularda velayet ve vesayetin kaldırılması ve küçüklere vasi tayinine dair işlemleri takip etmek

- Çocuk mahkemeleri ile olan ilişkilerinin düzenlenmesi konularında eğitimi güç küçüklerin yerleştirildiği kurumlarla küçüklerin zararlı yayınlardan korunması, filmlerin küçükler yönünden kontrolü, çeşitli iş yerlerinde çalışan küçükler bakımından çalışma şartları, küçüklerin yerleştirileceği tedavi kurumları ve sosyal servislerin tespiti hususunda ilgili bakanlık ve kamu kuruluşlarıyla iş birliği yapmak
- Cezaları infaz edilen hükümlülerin işe yerleştirilmeleri konusunda, infaz sonrası yardım müesseseleri ve diğer kurumlarla iş birliği yapmak
- Hükümlülerin müşahedeye tabi tutulma işlerini yürütmek
- Hükümlü ve tutukluların sevk ve nakil işlerini yürütmek
- 5402 sayılı Denetimli Serbestlik Hizmetleri Kanunu ile verilen görevleri yapmak
- İlgili mevzuat hükümlerine göre infaz işlerini düzenlemek
- Kurumlarda hükümlülerin ve tutukluların eğitim ve öğrenim işlerini düzenlemek
- Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak

Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü

- Adli sicili tutmak
- Bakanlığın görev ve yetkisine giren konularla ilgili istatistiki bilgilerin belirlenmesi, toplanması, sınıflandırılması ve değerlendirilmesi ile ilgili hizmetleri yürütmek
- Adli sicil ve adli istatistik hizmetlerinin yerine getirilmesi için bilgi işlem sistemini kurmak ve geliştirmek
- Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak

Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü

- Bakanlığın görev alanına giren konularda uluslararası antlaşmalar ve belgelerle ilgili olarak görüş bildirmek, yapılan çalışmalara ve görüşmelere katılmak, bu antlaşma ve belgeleri Türkçeye çevirtmek, derlemek, arşivlemek, bunları ilgili kurum ve birimlere iletmek
- Yurt dışında işlenen ve Türk yargı yetkisine giren suçlar konusunda adli makamlara bilgi ve belge sağlanmasına yardımcı olmak
- Hukuki ve cezai konularda uluslararası adli yardımlaşma; tebligat, istinabe, suçluların iadesi, hükümlülerin transferi, kovuşturmaların aktarılması işlemlerini yapmak
- Nafakalara dair uluslararası antlaşmalarla ilgili iş ve işlemleri yürütmek
- Bakanlığın uluslararası kuruluşlarla ilgili faaliyetlerini yürütmek
- Uluslararası hukuk konusundaki gelişmeleri izlemek, bu konulardaki çalışmalara katılmak, gelişmelerin iç hukuka yansıtılması için ilgili kurum ve kuruluşları bilgilendirmek
- Görev alanına giren konularda personelin yurt içi ve yurt dışı eğitimi ile ilgili işlemleri yürütmek
- İştirak olunan yurt dışı faaliyetlere ilişkin olarak düzenlenecek raporları Bakanlığın ilgili birimlerine ve diğer ilgili kuruluşlara iletmek

- Bakanlığın görev alanına giren Avrupa Birliği müktesebatına uyum ile ilgili konularda Bakanlık birimleri arasında koordinasyonu sağlamak, inceleme ve araştırmalar yapmak, Dışişleri Bakanlığı ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının koordinasyon çalışmalarına yardımcı olmak, bu alanda Cumhurbaşkanının genel politikasını uygulamaya yönelik tedbirler almak, uyum ve uygulama çalışmaları ile ilgili işleri yürütmek
- Bakanlığın görev alanına giren konularda Avrupa Birliği ile ilişkilerin ulusal program, kalkınma planları ve yıllık programlarda öngörülen hedefler doğrultusunda yürütülmesini sağlamak
- “Yargı ve Temel Haklar” alanında ilgili birim görüşlerinin alınarak öncelik alanlarının belirlenmesi ve bu hususların Avrupa Birliği Komisyonu ile müzakere edilmesi hususunda yazışmaları yapmak
- Belirlenen öncelik alanlarında Bakanlık birimleri ve diğer kurum ve kuruluşların istifadesi için proje çağrılarının yapılması, alınan proje önerilerinin değerlendirilmesi, bu önerilerin öngörülen usul ve esaslara göre Avrupa Birliği Komisyonuna sunulması, kabul edilen proje önerilerinin uygulanması için gerekli koordinasyonun sağlanması, uygulama safhasındaki projelerin belirlenmiş kurallar çerçevesinde yürütülmesi için gerekli izleme faaliyetleri ve denetimlerin yapılması, projelerin yürütme kurulu toplantılarına katılım sağlanması ve projelerin faydalancı kuruluşlarınca hazırlanması gereken raporların takibi işlerini yürütmek
- AB'nin kısa süreli teknik yardım talepleri için oluşturulan TAIEX (Teknik Destek ve Bilgi Değişim Ofisi) faaliyetlerinin koordinasyonunu sağlamak
- AB tarafından sağlanacak mali yardımların etkin şekilde kullanımı ve proje uygulamalarına yönelik olarak Bakanlık birimleri ve diğer kurum ve kuruluşların ihtiyaçları doğrultusunda eğitim programlarının oluşturulması, ilgili birimlerin bilgilendirilmesi ve eğitim faaliyetlerine katılımlarının sağlanması hususlarının takiplerini yapmak
- IPA fonlarının etkinliğinin ölçülmesi amacıyla proje, program, sektör seviyesinde izleme ve raporlamalar yapmak
- Hazine ve Maliye Bakanlığı ve Genel IPA Koordinatörlüğü'ne (NIPAC- Mali İşbirliği Başkanlığı) projelerin ilerleme ve personel durumuna ilişkin düzenli veri girişini sağlamak
- AB Komisyonu tarafından gerçekleştirilen denetimlerin koordinasyonunu yürütmek
- Projelerin kapanışlarından itibaren yedi yıl boyunca izlenmesi, sürdürülebilirliğin sağlanması için gerekli tedbir alınması için ilgili makamların bilgilendirilmesini sağlamak
- Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak

Personel Genel Müdürlüğü

- Hâkim ve savcıların, Bakanlık merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatı ile bağlı ve ilgili kuruluşlarına, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile uluslararası kuruluş ve mahkemelere atanma veya görevlendirilme işlemlerini yapmak
- Bakanlık merkez ve taşra teşkilatında görev yapan hâkim ve savcılarının eğitim, çalışma ziyareti veya benzeri amaçlarla yurt içinde görevlendirme işlemleri ile izin işlemlerini yerine getirmek
- Hâkim ve savcılarının, eğitim, çalışma ziyareti veya benzeri amaçlarla yurt dışında görevlendirilmesi işlemlerini yapmak

- Adli ve idari yargı hâkim ve savcı adaylığına ilişkin; sınav, mülâkat, adaylığa atama, geçici görevlendirme, nakil, izin, göreve son verme gibi özlük işlemleri ile staj plan ve programlarına ilişkin işlemleri yapmak ve adli ve idari yargı hâkim ve savcı yardımcılara ilişkin; sınav, mülâkat, yardımcılığa atama, geçici görevlendirme, nakil, izin, göreve son verme gibi özlük işlemleri ile staj plan ve programlarına ilişkin işlemleri yapmak
- Doğrudan veya adalet komisyonlarının teklifi üzerine Bakanlıkça ataması yapılan adli ve idari yargı personeli ile diğer personelin; atanması, başka kurumlara görevlendirilmesi, komisyonlar arası nakli veya görevlendirilmesi, görevde yükselme veya ünvan değişikliği ile komisyonlarca yürütülenler dışındaki özlük işlemlerini yerine getirmek ve Bakanlık onayına tabi komisyon kararlarına ilişkin görevleri yapmak
- Mahkemelerin kurulmasına, kaldırılmasına ve yargı alanlarının değiştirilmesine ilişkin işlemleri yürütmek
- Bakanlığın personel politikası ve planlaması ile personel sisteminin geliştirilmesi ve performans ölçütlerinin oluşturulması konusunda çalışmalar yapmak ve tekliflerde bulunmak
- Bakanlık personelinin atama, nakil, terfi, emeklilik ve benzeri özlük işlemlerini yürütmek
- Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak

Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

- 659 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'de hukuk birimlerine verilen görevleri yapmak
- Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak

Bilgi İşlem Genel Müdürlüğü

- Adli sicil ve adli istatistik hizmetleri hariç olmak üzere, Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı ile bağlı kuruluşların ilgili birimleriyle iş birliği yaparak bilgi işlem sistemini kurmak, işletmek, bakım ve onarımlarını yapmak veya yaptırmak, bunlara ait hizmetleri ilgili birimlerle birlikte yürütmek; bilgi işlem projeleri ile ilgili olarak Bakanlık birimleri arasında koordinasyonu ve iş birliğini sağlamak
- UYAP Bilişim Sisteminin dış dünyaya açılan yüzü olan UYAP Portallarının (Avukat, Vatandaş, Kurum, Uzlaştırmacı, Arabulucu ve Bilirkişi Portalları) ile diğer gelir getirici servislerin hizmet sürekliliğinin sağlanması, mali takiplerinin yapılması, yazılımlarının iyileştirilmesi konularında çalışmalar yapmak
- Portal uygulamalarının mobil sürümlerinin (CELSE, e-Adalet Vatandaş, UYAP Mobil, UYAP Mevzuat, e-Duruşma, e-Bilirkişi, e-Arabulucu ile e-Uzlaştırmacı) geliştirilmesi, uygulamalara yeni özellikler getirilmesi ve uygulama hizmetlerinin sürekliliğinin sağlanması konusunda çalışmalar yapmak
- İlgili birimlerle iş birliği yaparak bu birimlerin derlediği hukuki mevzuatı, yüksek mahkemelerin içtihatlarını, bilimsel yayınları, Ülkemizin üyesi olduğu uluslararası kuruluşlarca yapılan düzenlemeleri, yargı yetkisi tanınan uluslararası mahkemelerin kararlarını ve gerekli görülen diğer konuları değerlendirerek bilgi işlem ortamına aktarmak ve kullanıcıların hizmetine sunulmasını sağlamak
- Bilişim teknolojisindeki gelişmelere uygun olarak daha etkin ve verimli bilgi, belge ve iş akışı düzenini kurmak, buna yönelik yazılımları üretmek veya sağlamak

- Bakanlık görev alanına giren konularda ulusal ve uluslararası kapsamda, sistemler arası çevrim içi ve çevrim dışı veri akışını ve koordinasyonu sağlamak
- Eğitim Dairesi Başkanlığı ile iş birliği yaparak Bakanlığın merkez ve taşra teşkilatı ile bağlı kuruluşlarında bilgisayar kullanan personelin eğitimini sağlamak
- Eğitim Dairesi Başkanlığı ile iş birliği yaparak Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı ile bağlı kuruluşlarda "Teknik Ofis ve Uzman Kullanıcı" olarak görev yapan personelin eğitimini sağlamak
- Zaman ve mekâna bağlı kalmaksızın UYAP Akademi üzerinden personelin UYAP ekran eğitim ihtiyaçlarının giderilmesini sağlamak
- Bilgi işlem müdürlükleri ile birlikte mahkemeler ve diğer ilgili kuruluşlarla iş birliği yaparak bilgi işlem sisteminin etkin ve verimli bir şekilde çalışmasını sağlamak
- Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak

Strateji Geliştirme Başkanlığı

- Ulusal kalkınma strateji ve politikaları, yıllık program ve icraat programları kapsamında idarenin orta ve uzun vadeli strateji ve politikalarını belirlemek, amaçlarını oluşturmak üzere gerekli çalışmaları yapmak
- Bakanlığın görev alanına giren konularda performans ve kalite ölçütleri geliştirmek ve bu kapsamda verilecek diğer görevleri yerine getirmek
- Bakanlığın yönetimi ile hizmetlerin geliştirilmesi ve performansla ilgili bilgi ve verileri toplamak, analiz etmek, yorumlamak
- Bakanlığın görev alanına giren konularda, hizmetleri etkileyecek dış faktörleri incelemek, kurum içi kapasite araştırması yapmak, hizmetlerin etkililiğini ve tatmin düzeyini analiz etmek ve genel araştırmalar yapmak
- Yönetim bilgi sistemlerine ilişkin hizmetleri yerine getirmek
- Strateji Geliştirme Kurulunun sekretarya hizmetlerini yürütmek
- Bakanlığın Stratejik Plan ve Performans Programı'nın hazırlanmasını koordine etmek ve sonuçlarının konsolide edilmesi çalışmalarını yürütmek
- İzleyen iki yılın bütçe tahminlerini de içeren idare bütçesini, Stratejik Plan ve yıllık performans programına uygun olarak hazırlamak ve Bakanlık faaliyetlerinin bunlara uygunluğunu izlemek ve değerlendirmek
- Mevzuatı uyarınca belirlenecek bütçe ilke ve esasları çerçevesinde, ayrıntılı harcama programı hazırlamak ve hizmet gereksinimleri dikkate alınarak ödeneğin ilgili birimlere gönderilmesini sağlamak
- Bütçe kayıtlarını tutmak, bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin verileri toplamak, değerlendirmek ve bütçe kesin hesabı ile malî istatistikleri hazırlamak
- İlgili mevzuatı çerçevesinde Bakanlığın kamu zararı alacaklarının takip işlemlerini yürütmek
- Harcama birimleri tarafından hazırlanan birim faaliyet raporlarını da esas alarak Bakanlık Faaliyet Raporu'nu hazırlamak

- Bakanlığa ait taşınır ve taşınmazlara ilişkin icmal cetvellerini düzenlemek
- Bakanlığın yatırım programının hazırlanmasını koordine etmek, uygulama sonuçlarını izlemek ve yıllık yatırım değerlendirme raporunu hazırlamak
- Bakanlığın, diğer idareler nezdinde takibi gereken malî iş ve işlemlerini yürütmek ve sonuçlandırmak
- Malî kanunlarla ilgili diğer mevzuatın uygulanması konusunda üst yöneticiye ve harcama yetkililerine gerekli bilgileri sağlamak ve danışmanlık yapmak
- Ön malî kontrol faaliyetini yürütmek
- Mahkemeler bütçesinin hazırlanması ve koordinasyonu ile ilgili faaliyetleri yürütmek
- Avrupa Adaletin Etkinliği Komisyonu (CEPEJ) ile ilgili faaliyetleri yürütmek
- Yargı Reformu Stratejisi'nin hazırlanmasını koordine etmek, izleme ve değerlendirmesini yapmak
- Yatırım projeleri ile ilgili hizmetlerin koordinasyonunu yürütmek
- İç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapmak
- Bakan ve/veya üst yönetici tarafından verilecek diğer görevleri yapmak

İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı

- Dışişleri Bakanlığı ile iş birliği yapmak suretiyle Türkiye Cumhuriyeti aleyhine Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine yapılan başvuruları takip etmek, bu başvurulara ilişkin ilgili tüm kurum ve kuruluşlardan her türlü bilgi, belge ve görüş istemek, savunmaları hazırlamak ve gerektiğinde oturlara temsilci göndermek
- Gerektiğinde dostane çözüm ve tek taraflı deklarasyon yöntemlerini kullanmak
- Dışişleri Bakanlığı tarafından icrası takip edilen kararlar saklı kalmak kaydıyla, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından Türkiye Cumhuriyeti hakkında verilen ihlal kararlarının icrası ile ilgili iş ve işlemleri yapmak, kararları ilgili mercilere iletmek, ihlalin ortadan kaldırılmasına yönelik süreçleri takip etmek ve gerekli önlemleri almak
- Dışişleri Bakanlığı tarafından icrası takip edilen kararlar saklı kalmak kaydıyla, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Türkiye Cumhuriyeti aleyhine hükmettiği tazminatlar ile dostane çözüm ve tek taraflı deklarasyon sonucu ödenmesine karar verilen ya da Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 41'inci maddesi uyarınca taraflarca uzlaşılan tazminat ve masrafların ödemesini yapmak
- 6384 sayılı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine Yapılmış Bazı Başvuruların Tazminat Ödenmek Suretiyle Çözümüne Dair Kanun uyarınca kurulan komisyon tarafından karar verilen tazminatların ödemesini yapmak
- Rücu hususunun değerlendirilmesi amacıyla ilgili kurum ve kuruluşlara bildirimde bulunmak
- Anayasa Mahkemesi tarafından Bakanlığa gönderilen bireysel başvurular hakkında gerekli görülen hallerde Bakanlık görüşünü bildirmek

- Görev alanına giren hususlarda insan hakları ihlallerinin ortadan kaldırılmasına yönelik çalışmalar yapmak
- İnsan hakları konusunda ilgili kurum ve kuruluşlar ile iş birliği halinde projeler hazırlamak, ulusal ve uluslararası sempozyum, seminer ve eğitim faaliyetleri düzenlemek
- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Türkiye Cumhuriyeti hakkında verdiği kararlar ile diğer ülkeler aleyhine verdiği kararlardan gerekli görülenlerin Türkçeye çevrilmesini sağlamak, bu kararları derlemek ve arşivlemek
- Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve uygulaması ile ilgili bilimsel çalışmaları takip etmek, kitap, makale, rapor, rehber ve içtihatların uygulayıcılara ulaştırılmasına yönelik faaliyetlerde bulunmak ve istatistik çalışmaları yapmak
- Uluslararası kurum ve kuruluşların insan hakları alanındaki faaliyetlerini, Dışişleri Bakanlığıyla iş birliği halinde takip etmek ve bu alandaki gelişmelerin iç hukuka yansıtılması için ilgili kurum ve kuruluşları bilgilendirmek
- Adalet Bakanlığı ile Dışişleri Bakanlığı arasında imzalanan protokol çerçevesinde BM insan hakları denetim mekanizmalarına yapılan Ülkemizin uluslararası ilişkileri ve dış politikası ile bağlantılı olanlar dışında kalan başvurulara/bildirimlere ilişkin süreçlerin takibini yapmak ve Devlet görüşü hazırlamak
- Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak

Eğitim Dairesi Başkanlığı

- Ceza infaz kurumları ve tutukevleri personeli eğitim merkezlerinde eğitim gören personel hariç olmak üzere, Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı personelinin eğitim planını hazırlamak, yayınlamak ve uygulanmasını takip etmek, bu personelin adaylık, hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim programlarını düzenlemek ve uygulamak
- Personel eğitim merkezleriyle ilgili işleri yürütmek
- Bakanlığın görev alanına giren konularda her türlü yazılı, görsel ve işitsel dokümanın basım ve yayımını yapmak veya yaptırmak, bu alandaki çalışmaları teşvik etmek ve desteklemek, arşiv, dokümantasyon ve kütüphane hizmetlerini yürütmek
- Yazılı olmayan hukuk kuralları ile örf ve adetleri ve eski hukuk kaynaklarını araştırmak, toplamak ve yayımlamak
- Yayın Danışma Kurulu oluşturmak
- Adalet hizmetlerinin daha etkin sunulabilmesini sağlama amacıyla personelin gelişimini destekleyecek proje faaliyetleri yürütmek
- Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak

İcra İşleri Dairesi Başkanlığı

- İcra ve iflas sisteminin etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesini sağlamak
- İcra ve iflas dairelerinin kurulması, kaldırılması ve aynı veya farklı yerlerdeki dairelerin birleştirilmesi ile yetki alanının belirlenmesi işlemlerini yürütmek
- İcra ve iflas dairelerinin yönetim, denetim ve gözetim işlemlerinin etkin bir şekilde yürütülmesi için gerekli önlemleri almak

- İcra ve iflas sistemiyle ilgili tarifeleri çıkarmak
- Doğrudan Bakanlıkça ataması yapılan icra ve iflas dairesi personelinin; atama, yer değiştirme, nakil, terfi, görevlendirme, görevden uzaklaştırma, görevde yükselme, ünvan değişikliği ve emeklilik işlemleri ile diğer özlük işlemlerini yerine getirmek, yapılacak sınavların usul ve esaslarını belirlemek, buna ilişkin işlemleri yürütmek ve bu personel hakkında yapılacak ihbar ve şikâyetleri inceleyerek gerekli işlemleri yapmak veya yaptırmak
- Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak

Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı

- Bakanlık için gerekli araç, gereç ve malzemenin temini ile ilgili hizmetleri yürütmek
- Temizlik, aydınlatma, ısıtma ve taşıma hizmetlerini yapmak
- Sosyal tesislerin kurulması ve yönetimi ile ilgili hizmetleri yapmak
- Bakanlık için ihtiyaç duyulan bina ve arazinin, kiralama ve satın alma işlerini yürütmek
- Bakanlığa ait bina ve tesislerin, ilgili birimlerle iş birliği yaparak tesis, yapım, onarım ve kira işlerine ilişkin program ve projelerini hazırlamak, takip etmek, bunların bakım ve küçük onarımlarını yapmak veya yaptırmak
- Yukarıdaki bentte yazılı işlerin yıllık icra programına alınabilmesi için belirlenecek arsalarla ait her türlü etüt, inceleme ve tespitleri yaparak veya yaptırarak bunlardan elverişli olanları seçmek
- Genel evrak ve arşiv faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek

Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı

- Kırılgan gruplara yönelik hak ve hizmetlerin geliştirilmesi ve uygulanmasına ilişkin faaliyetleri yürütmek
- Mağdurların kendilerine tanınan haklar ve yardımlar konusunda bilgilendirilmesine yönelik çalışmalar yürütmek
- Adli desteğe ihtiyaç duyanlara uygun müdahale programları geliştirmek, tekrarlanan mağduriyetleri önleyici tedbirler almak ve psiko-sosyal destek hizmetlerinin geliştirilmesine ve uygulanmasına yönelik faaliyetleri yürütmek
- Mağdurların adalete erişimini güçlendirmeye yönelik çalışmalar yapmak ve uygulamak
- Adli süreçte tanıklara yönelik hizmetlerin geliştirilmesine ve uygulanmasına ilişkin faaliyetleri yürütmek
- Adliyelerde görev alan pedagog, psikolog ve sosyal çalışmacı gibi uzmanların çalışma usul ve esaslarını belirlemek
- Adli yardımla ilgili mevzuatın Bakanlığa verdiği görevleri ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği halinde yürütmek ve adli yardım hizmetlerinin etkin ve verimli bir şekilde işleyişine yönelik tedbirler almak
- Çocuk teslimi ve çocukla kişisel ilişki kurulmasına ilişkin ilam ve tedbir kararlarının yerine getirilmesine yönelik faaliyetleri yürütmek
- Görev alanına giren konularda kamu kurum ve kuruluşları veya sivil toplum kuruluşları ile iş birliği yapmak

- Mağdurların her alanda desteklenmesini sağlamak amacıyla toplumsal farkındalığı artırıcı faaliyetlerde bulunmak
- Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak

İç Denetim Birimi Başkanlığı

- Risk analizlerine dayalı iç denetim plan ve programlarını hazırlamak, geliştirmek ve üst yöneticinin onayına sunmak, onaylanan denetim plan ve programlarının uygulanmasını sağlamak
- Bakanlığın faaliyet ve işlemlerinin ilgili kanun, tüzük, yönetmelik ve diğer mevzuata uygunluğunu denetlemek ve harcama sonrasında yasal uygunluk denetimi yapmak
- Bakanlığın mali yönetim ve kontrol süreçlerinin sistem denetimini yapmak ve risk yönetimi, iç kontrol ve yönetim süreçlerinin etkinlik ve yeterliliğini değerlendirmek
- Bakanlığın harcamaları ile mali işlemlere ilişkin karar ve tasarruflarının, amaç ve politikalara, kalkınma planına, programlara, stratejik planlara ve performans programlarına uygunluğunu denetlemek ve değerlendirmek
- Bakanlık birimlerince üretilen bilgi ve raporların doğruluğunu denetlemek
- Denetim sonuçları çerçevesinde iyileştirmelere yönelik önerilerde bulunmak
- İç denetçinin bağımsızlık ve tarafsızlığını etkilemeyecek ve denetim görevlerinin sürekli aksamasına neden olmayacak şekilde ve uygulamaların sorumluluğu ilgili birimlerin yöneticilerine ait olmak kaydıyla, idari bir sorumluluk üstlenmeksizin icrai konularla ilgili görüş, eğitim, analiz, değerlendirme, performans göstergelerinin tespiti, proje görevleri gibi idari faaliyetlere değer katmak, kolaylaştırmak, geliştirmek ve yol göstermek amaçlarıyla programlı ve program dışı danışmanlık faaliyetlerinde bulunmak
- İç denetim faaliyetlerinin kamu iç denetim standartları ve meslek ahlâk kurallarına uygun olarak yürütülmesi, iç denetim faaliyetlerinin değerlendirilmesi ve geliştirilmesi için kalite güvence ve geliştirme programı oluşturmak, uygulamak ve geliştirmek
- Kalite güvence ve geliştirme programı çerçevesinde yapılan değerlendirme sonuçlarını üst yöneticiye sunmak
- Yıllık iç denetim faaliyet raporunu hazırlamak ve üst yöneticiye arz etmek
- İç denetim faaliyetlerinin sonuçlarını izlemek
- İç denetim faaliyetleri sırasında tespit edilen veya iç denetim birimine intikal eden inceleme veya soruşturma yapılmasına gerek duyulan hususları ve varsa suç teşkil eden hallere ilişkin tespitlerini üst yöneticinin bilgisine sunmak
- Üst yönetici tarafından talep edilen ve görev alanına giren program dışı görevleri gerçekleştirmek
- İç Denetim Birim Yönergesi'ni ve işlem süreçlerini İç Denetim Koordinasyon Kurulunun düzenlemelerine uygun olarak hazırlamak ve geliştirmek
- Kanunlarda gösterilen ve üst yönetici tarafından verilen iç denetim faaliyeti ve iç denetçilerle ilgili diğer işlemleri yürütmek

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

- Basın ve halkla ilişkiler ile ilgili faaliyetleri planlamak
- Basın ve halkla ilişkiler ile ilgili faaliyetlerin Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslara göre yürütülmesini sağlamak

Özel Kalem Müdürlüğü

- Bakan'ın resmi ve özel yazışmalarını yürütmek
- Bakan'ın her türlü protokol ve tören işlerini düzenlemek ve yürütmek
- Bakan'ın ziyaret, davet, karşılama ve uğurlama, ağırlama, milli ve dini bayramlarla ilgili hizmetlerini düzenlemek, yürütmek ve diğer kuruluşlarla koordine etmek
- Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak

5.2 Bağlı Kuruluşlar Tarafından Sunulan Hizmetler

Adli Tıp Kurumu Başkanlığı

- Mahkemeler, hâkimlikler ve savcılıklar ile Kurum'un uygun gördüğü alanlarda kamu kurum ve kuruluşları tarafından gönderilen adli tıpla ilgili konularda bilimsel ve teknik görüş bildirmek
- Adli tıp uzmanlığı ve yan dal uzmanlığı eğitimini tıpta uzmanlık mevzuatına uygun olarak vermek
- Adli tıp ve adli bilimler alanlarında çalışmalarını yürütmek üzere seminer, sempozyum, konferans ve benzeri etkinlikler düzenlemek, bunlara ilişkin eğitim programları uygulamak ve ilgili kurum, kuruluş ve kurulların hazırlayacakları adli tıpla ilgili eğitim programlarının yapılmasına ve yürütülmesine yardımcı olmak
- Adli tıp hizmetlerinin görülmesi sırasında yapılması zorunlu sağlık hizmetlerini vermek

Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu

- İşyurtları Kurumu Yüksek Kurulu kararlarını yerine getirmek
- İşyurtlarını yönetmek, denetlemek ve hesap işlerini izlemek
- Hükümlü ve tutukluların çalıştırılmalarıyla ilgili her türlü işlemi yürütmek, küçüklerin çalışma şartları bakımından ilgili bakanlık ve kamu kuruluşları ile iş birliği yapmak
- İşyurtlarının yıllık iş program ve projelerini, bütçelerini, ek bütçelerini, faaliyet raporu ve netice hesaplarını İşyurtları Kurumu Yüksek Kuruluna sunmak
- İşyurtlarında, İş Kanunu hükümlerine göre çalıştırılacak işçilere ilişkin işyurdu yönetim kurullarının önerilerini İşyurtları Kurumu Yüksek Kuruluna sunmak
- İşyurtları Kurumu Yüksek Kurulunun sekretarya hizmetlerini yürütmek
- Görev alanına giren konularda mevzuat yetersizliğine ve aksaklığına ilişkin inceleme ve araştırma yaparak İşyurtları Kurumu Yüksek Kuruluna öneride bulunmak, yönetmelik taslaklarını hazırlamak ve izlemek, görüş bildirmek, genelge düzenlemek
- Kanunlarda gösterilen ve Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak

5.3 İlgili Kuruluşlar Tarafından Sunulan Hizmetler

Türkiye Adalet Akademisi

- Hâkim ve savcı adayları ile hâkim ve savcılara yönelik eğitim planlarını hazırlamak, yayımlamak ve uygulamak
- Talepleri halinde noterler ve avukatlar ile eğitim ve öğretim hizmetlerinden faydalanması uygun görülen diğer kişilere yönelik eğitim programları hazırlamak ve uygulamak
- Hukuk ve adalet alanını ilgilendiren konularda uzmanlık ve sertifika programları ile kurs, seminer, sempozyum, konferans ve benzeri etkinlikleri düzenlemek, bilgi bankası ve kütüphane kurmak, yayınlar yapmak
- Eğitim ve öğretim faaliyetleriyle ilgili strateji ve hedefleri belirlemek
- Görev alanına giren konularda yurt içinde ve yurt dışında bulunan kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapmak
- Hâkim ve savcı adayları ile hâkim ve savcılarının lisansüstü ve yabancı dil eğitim ve öğretimlerini desteklemek amacıyla ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapmak
- Hukuk ve adalet alanını ilgilendiren eğitim ve öğretim faaliyetleri hakkında ilgili kurum ve kuruluşlara görüş bildirmek
- Kanunlarla ve Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle verilen görevleri yapmak

5.4 İlişkili Kuruluşlar Tarafından Sunulan Hizmetler

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu

- İnsan haklarının korunmasına, geliştirilmesine, ayrımcılığın önlenmesine ve ihlallerin giderilmesine yönelik çalışmalar yapmak
- İnsan hakları ve ayrımcılıkla mücadele konularında kitle iletişim araçlarını da kullanarak bilgilendirme ve eğitim yoluyla kamuoyunda duyarlılığı geliştirmek
- Millî eğitim müfredatında bulunan insan hakları ve ayrımcılık yasağıyla ilgili bölümlerin hazırlanmasına katkıda bulunmak
- İnsan haklarının korunması, ayrımcılığın ortadan kaldırılması ve toplumdaki eşitlik anlayışının geliştirilmesine yönelik olarak üniversiteler ile ortaklaşa faaliyetlerde bulunmak, Yükseköğretim Kurulunun eşgüdümünde üniversitelerin insan hakları ve eşitlik ile ilgili bölümlerinin kurulmasına ve insan hakları ve eşitlik öğretimine dair müfredatın belirlenmesine katkıda bulunmak
- Kamu kurum ve kuruluşlarının meslek öncesi ve meslek içi insan hakları ve eşitlik eğitimi programlarının esaslarının belirlenmesine ve bu programların yürütülmesine katkıda bulunmak
- Görev alanıyla ilgili mevzuat çalışmalarını izlemek, değerlendirmek, bunlara ilişkin görüş ve önerilerini ilgili mercilere bildirmek
- İnsan hakları ihlallerini re'sen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek
- Ayrımcılık yasağı ihlallerini re'sen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek

- Ayrımcılık yasağı ihlalleri nedeniyle mağdur olduğu iddiasıyla Kurum'a başvuranlara mağduriyetlerinin giderilmesi için kullanabilecekleri idari ve hukuki süreçler konusunda yol göstermek ve başvurularını takip etmelerini sağlamak amacıyla yardımcı olmak
- İşkence ve kötü muamele ile mücadele etmek ve bu konuda çalışmalar yapmak
- İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol hükümleri çerçevesinde ulusal önleme mekanizması olarak görev yapmak
- Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek
- Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin buldukları yerlere haberli veya habersiz düzenli ziyaretler gerçekleştirmek, bu ziyaretlere ilişkin raporları ilgili kurum ve kuruluşlara iletmek, Kurul'ca gerekli görülmesi durumunda kamuoyuna açıklamak, ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurulları, il ve ilçe insan hakları kurulları ile diğer kişi, kurum ve kuruluşların bu gibi yerlere gerçekleştirdikleri ziyaretlere ilişkin raporları incelemek ve değerlendirmek
- Cumhurbaşkanlığına ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmak üzere, insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, işkence ve kötü muameleyle mücadele ve ayrımcılıkla mücadele alanlarında yıllık raporlar hazırlamak
- Kamuoyunu bilgilendirmek, düzenli yıllık raporlar dışında, gerek görüldüğünde görev alanına ilişkin özel raporlar yayımlamak
- İnsan hakları ve ayrımcılıkla mücadele alanındaki uluslararası gelişmeleri izlemek ve değerlendirmek, alanındaki uluslararası kuruluşlarla ilgili mevzuat dâhilinde iş birliği yapmak
- İnsan haklarının korunması ve ayrımcılıkla mücadele kapsamında faaliyet yürüten kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, meslek kuruluşları ve üniversitelerle iş birliği yapmak
- Diğer kurumların ayrımcılığın önlenmesine yönelik faaliyetlerine destek vermek
- Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası insan hakları sözleşmelerinin uygulanmasını izlemek, bu sözleşmeler uyarınca kurulan inceleme, izleme ve denetleme mekanizmalarına Devlet'in sunmakla yükümlü olduğu raporların hazırlanması sürecinde, ilgili sivil toplum kuruluşlarından da yararlanmak suretiyle görüş bildirmek, bu raporların sunulacağı uluslararası toplantılara temsilci göndererek katılmak
- Kurum, görev ve yetkilerine ilişkin olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna ve Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonuna yılda en az bir defa bilgi vermek
- Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak

Kişisel Verileri Koruma Kurumu

- Görev alanı itibarıyla, uygulamaları ve mevzuattaki gelişmeleri takip etmek, değerlendirme ve önerilerde bulunmak, araştırma ve incelemeler yapmak veya yaptırmak

- İhtiyaç duyulması hâlinde, görev alanına giren konularda kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, meslek örgütleri veya üniversitelerle iş birliği yapmak
- Kişisel verilerle ilgili uluslararası gelişmeleri izlemek ve değerlendirmek, görev alanına giren konularda uluslararası kuruluşlarla iş birliği yapmak, toplantılara katılmak
- Yıllık faaliyet raporunu Cumhurbaşkanlığına, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna sunmak
- Kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek

6. İç Kontrol Sistemi

İç kontrol sistemi; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile kamu idarelerinde etkin bir kamu iç kontrol sisteminin oluşturulması amaçlanmıştır. Kanun'un 55'inci maddesine istinaden Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan "İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar" 31.12.2005 tarihli ve 26040 (3'üncü Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından yürütülen iç kontrol çalışmalarının Bakanlık birimlerinde yaygınlaştırılması çalışmaları 18.02.2015 tarihli ve 53103866-43/515 sayılı "Olur" ile başlatılmıştır.

İç kontrol sistemi konusunda farkındalık yaratmak ve bilgi edinilmesini sağlamak amacıyla oluşturulan iç kontrol internet sayfası düzenli aralıklarla güncellenmekte olup, iç kontrol sistemi ve kurumsal risk çalışmalarına ilişkin güncellenmeler ve planlanan uygulamalar takip edilmektedir. Yapılan çalışmalar güncel haliyle iç kontrol sekmesine aktarılmıştır.

İç kontrol faaliyetleri kapsamında 2023 yılı içerisinde ilgili personele yönelik farklı tarihlerde eğitim programı düzenlenmiştir.

Yine 2023 yılı içerisinde Bakanlığımız birimlerinin hassas görevlerini tespit ederken göz önünde bulundurmaları gereken hususları ve tespit ettikleri hassas görevlere ilişkin almaları gereken tedbirleri göstermek üzere Bakanlığımız Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından "Hassas Görevlerin Belirlenmesi ve İzlenmesine İlişkin Rehber" hazırlanmıştır.

Ayrıca 2023 yılı itibarıyla Adalet Bakanlığı İmza Yetkileri Yönergesi taslak çalışması tamamlanmıştır.

İç kontrol çalışmalarında görev alan personelin iç kontrol sistemini tanınması ve bu alandaki mevzuatı öğrenmesi amacıyla Şubat 2023 tarihinde "İç Kontrol Mevzuatı" kitapçığı hazırlanmıştır.

Bakanlığımızda yürütülecek olan iç kontrol çalışmalarında yer almak ve birimlerde koordinasyonu sağlamak üzere 30 Ocak 2023 tarihinde iç kontrol birim temsilcileri oluşturulmuştur.

Bakanlığımız iç kontrol birim temsilcilerine yönelik olarak, Hazine ve Maliye Bakanlığı temsilcilerinin de katılımıyla 16 Mart 2023 tarihinde iç kontrol eğitimi düzenlenmiştir.

İç kontrol standartlarına uyumlu bir iç kontrol sisteminin oluşturulmasını sağlamak amacıyla hazırlanan Adalet Bakanlığı Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı 22.09.2023 tarih ve E-53103866-612.01.01-250 sayılı Olur'la üst yönetici tarafından onaylanarak yürürlüğe girmiş ve 28.09.2023 tarihinde Bakanlık birimlerine duyurulmuştur.

Bakanlığımız birimlerinin iş akış süreçlerinin ve şemalarının güncellenmesi çalışmalarının başlatılması amacıyla 01-02 Kasım 2023 tarihinde Ankara Hakimevi'nde Bakanlığımız iç kontrol birim temsilcilerine yönelik olarak "Kamu İç Kontrol Süreç Yönetimi Çalıştayı" düzenlenmiştir.

Bakanlığımız birimlerinden Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü, İcra İşleri Dairesi Başkanlığı ve İnsan Hakları Dairesi Başkanlığının iş akış süreçlerinin çıkarılması ve şemaların çizilmesi çalışmaları tamamlanmıştır.

2024 yılı içerisinde birimlerin iş akış süreçlerinin ve şemalarının güncellenmesi çalışmaları kapsamında yapılacak eğitimler planlanmış olup, 2024 yılı itibarıyla Bakanlığımız birimlerinin iş akış süreçlerinin ve şemalarının güncellenmesi çalışmalarının tamamlanması planlanmaktadır.

II.

Amaçlar ve Hedefler

A- TEMEL POLİTİKA VE ÖNCELİKLER

Stratejik yönetim, kurumsal kapasitenin bütüncül bir yaklaşımla geliştirilmesini ve dönüşümünü amaçlayan bir yönetim anlayışıdır. Kalkınma planı ve idarelerin stratejik planları bu anlayışla uygulamaya konulmuş araçlardır.

Planlama yanında etik değerlerin içselleştirilmesi, şeffaf bir yönetim süreci, performansı öncelerek verimliliğe ve ekonomikliğe odaklanma ile hesap sorabilir iç ve dış denetim yapısı sistemin diğer unsurları arasında sayılabilir.

Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümleri uyarınca idareler stratejik planlarını kalkınma planına uygun bir şekilde kendi önceliklerini belirleyerek hazırlamakla yükümlüdür.

12. Kalkınma Planı yanında Bakanlık Stratejik Planı hazırlık süreci bir diğer temel politika belgesi olan Yargı Reformu Strateji Belgesi ile birlikte yürütülmüştür. Kalkınma Planı, Yargı Reformu Strateji Belgesi ve Bakanlık Stratejik Planı dışında sorumlu olunan plan ve programlar şunlardır:

- Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programları
- 100 Günlük ve 180 Günlük İcraat Programları
- Orta Vadeli Program

1. Kalkınma Planı

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin ilk kalkınma planı olan On Birinci Kalkınma Planı (2019-2023), 23.07.2019 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak kamuoyuyla paylaşılmıştır.

On Birinci Kalkınma Planı'nda yer alan politika ve tedbirlerin takibi Bakanlığımız Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından yapılmaktadır.

11. Kalkınma Planı'nda yer alan ve adalet sistemini ilgilendiren politikalar şunlardır;

S.N.	İlgili Bölüm/Referans	Verilen Görev/İhtiyaçlar
1	318.1 numaralı Politika Tedbiri	Çevre, imar ve enerji gibi alanlarda ihtisas mahkemeleri kurulacak; ticari, fikri ve sınai haklara ilişkin davalar gibi bazı davaların il merkezlerindeki ihtisas mahkemelerinde görülebilmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır.
2	318.2 numaralı Politika Tedbiri	Konusu para ile ölçülebilen ve belirli bir parasal miktarın altındaki tüm davalarda basit yargılama usulünün uygulanmasına ilişkin düzenleme yapılacaktır.
3	318.3 numaralı Politika Tedbiri	Zorunlu arabuluculuk uygulaması yaygınlaştırılacaktır.
4	318.4 numaralı Politika Tedbiri	Noter onayı aranan işlemlerin sayısının ve maliyetlerinin azaltılmasına yönelik mevzuat düzenlemesi yapılacak, bazı çekişmesiz yargı işleri ile henüz davanın açılmamış olduğu dönemle sınırlı olmak üzere delil tespiti işlerinin noterlikler tarafından yapılabilmesi sağlanacaktır.
5	318.5 numaralı Politika Tedbiri	Yeni icra dairesi modeli öncelikle iş yoğunluğu olan yerler olmak üzere yaygınlaştırılacak, sanal icra dairesi uygulamasına başlanacak, icra-iflas süreçlerindeki hata payı azaltılacak, haczedilen malın gerçek değerinde satılmasını sağlayacak prosedürler oluşturulacak, lisanslı yediemin deposu uygulamasına geçilmesi ve tasfiye usulünün yeniden düzenlenmesi suretiyle yedieminlik müessesesi ıslah edilecektir.
6	325.2 numaralı Politika Tedbiri	Yatırım uyuşmazlıklarının çözülmesi için uluslararası tahkim, sulh, uzlaşma, arabuluculuk gibi uyuşmazlık çözüm yollarının kullanımı artırılabilecektir.

7	456.3 numaralı Politika Tedbiri	Fikri mülkiyet yargılamasında oluşan içtihatlar uygulayıcı kurumların paylaşımına açılacaktır.
8	610.2 numaralı Politika Tedbiri	Çocuk Koruma Kanunu'nda öngörülen çocuklara özgü tedbirlerin uygulanması ve tedbir kararlarının izlenmesine ilişkin mekanizmaların geliştirilmesi sağlanacaktır.
9	610.3 numaralı Politika Tedbiri	Çocuk adalet sistemi onarıcı adalet yaklaşımıyla yeniden yapılandırılacak, çocuklara özgü uzlaştırma usulleri geliştirilecek, suça sürüklenen çocuklar yönünden kamu davasının açılmasının ertelenmesi modeli oluşturulacak ve ilk derece yargılama ile kanun yolu incelemelerinin öncelikli olarak yapılması sağlanacaktır.
10	610.4 numaralı Politika Tedbiri	Çocuklara özgü alternatif infaz usulleri geliştirilecektir.
11	610.5 numaralı Politika Tedbiri	Adli süreçte çocuklara özgü koruma mekanizmaları güçlendirilecek, çocuk dostu mülakat usulleri desteklenecek ve adliyelerde adli görüşme odalarının sayısı artırılacaktır.
12	613.7 numaralı Politika Tedbiri	Adliyelerde çocuklara nitelikli destek sunan Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Müdürlükleri yaygınlaştırılacaktır.
13	734 numaralı Politika Tedbiri	İfade özgürlüğüne ilişkin mevzuat ve uygulama gözden geçirilerek, bireylerin hak ve özgürlük alanlarının geliştirilmesi yönünde düzenlemeler yapılacaktır.
14	735 numaralı Politika Tedbiri	Gözaltı, tutuklama ve diğer koruma tedbirlerine ilişkin mevzuat ve uygulama gözden geçirilerek bu tedbirlerin ölçülü bir şekilde uygulanması sağlanacaktır.
15	736 numaralı Politika Tedbiri	Yeni bir İnsan Hakları Eylem Planı hazırlanarak, etkin bir şekilde uygulanacaktır.
16	747 numaralı Politika Tedbiri	Adli ve idari yargıda yargılamanın etkinliği artırılabilecek; vatandaşların adalet hizmetlerinden memnuniyetinin artırılması sağlanacaktır.
17	748 numaralı Politika Tedbiri	Yargıda hedef süre uygulaması vasıtasıyla sistemin şeffaflığı artırılabilecek ve makul sürede yargılanma hakkı daha etkin korunacaktır.
18	751 numaralı Politika Tedbiri	Adli ve idari yargıda faaliyet raporlarının kapsamı genişletilecek ve kamuoyunda bilinirliği artırılacaktır.
19	752 numaralı Politika Tedbiri	Hâkim ve savcı yardımcılığının oluşturulması yönünde düzenleme yapılacaktır.
20	753 numaralı Politika Tedbiri	Hâkimlik, savcılık, avukatlık ve noterlik meslekleri için yeni bir mesleğe giriş modeli ve sınav getirilecektir.
21	754 numaralı Politika Tedbiri	Bilirkişilik sisteminin etkinliği artırılabilecektir.
22	756 numaralı Politika Tedbiri	Hukukun üstünlüğü ilkesinin en temel koşullarından biri olan adalete erişim kolaylaştırılacak; savunma hakkı güçlendirilecektir.
23	757 numaralı Politika Tedbiri	Adli yardım sistemi, kırılgan gruplara öncelik verilecek biçimde yeniden düzenlenecektir.
24	758 numaralı Politika Tedbiri	Avukatların yargılamaya daha aktif katılımının sağlanması için düzenleme yapılacaktır.
25	760 numaralı Politika Tedbiri	İhtisas gerektiren çevre, imar ve enerji gibi alanlarda özel mahkemeler kurulacaktır.
26	762 numaralı Politika Tedbiri	Yargı üzerindeki iş yükünün hafifletilebilmesi ve uyuşmazlıkların daha düşük maliyetli, hızlı ve dostane yöntemlerle çözüme kavuşturulabilmesine yönelik alternatif uyuşmazlık çözüm yolları yaygınlaştırılacaktır.
27	763 numaralı Politika Tedbiri	Kamunun taraf olduğu uyuşmazlıkların çözümünde sulh müessesesinin yaygınlaştırılması için düzenleme yapılacaktır.
28	764 numaralı Politika Tedbiri	İcra ve iflas sistemi borçlu ile alacaklı arasındaki hassas denge gözetilerek yeniden yapılandırılacaktır.

29	765 numaralı Politika Tedbiri	Yeni icra dairesi modeli öncelikle iş yoğunluğu olan yerler olmak üzere yaygınlaştırılacak ve sanal icra dairesi uygulamasına başlanacaktır.
30	766 numaralı Politika Tedbiri	Noter onayı aranan işlemlerin sayı ve maliyetlerinin azaltılmasına yönelik düzenleme yapılacaktır.
31	767 numaralı Politika Tedbiri	Bazı çekişmesiz yargı işlerinin noterlikler tarafından yapılabilmesi sağlanacaktır.
32	768 numaralı Politika Tedbiri	Adil yargılanma hakkı ve cezanın caydırıcılığı dikkate alınarak suç ve yaptırım dengesi ile infaz sistemi gözden geçirilecek ve yeniden düzenlenecektir.
33	781 numaralı Politika Tedbiri	İdari işlemlerin adalet ve eşitlik temelinde etkin ve hızlı bir şekilde yapılmasını sağlamak, hak arama yollarını kolaylaştırmak, idareyle bireyler arasındaki ilişkide hukuki belirlilik ilkesini güçlendirmek için düzenlemeler yapılacaktır.
34	785.4 numaralı Politika Tedbiri	Kamu görevi sırasında elde edilen bilgilerin, nüfuzun ve sağlanan uzmanlığın görevden ayrıldıktan sonra kamu aleyhine ve özel çıkar temini için kullanılmasının engellenmesine yönelik düzenlemeler etkin bir şekilde uygulanacaktır.
35	785.6 numaralı Politika Tedbiri	Vatandaşların, haksız bir uygulama ile karşılaştıklarında kanunlar ve idarî düzenlemelerle kendilerine tanınan haklar ile başvuruda bulunabilecekleri merciler konusunda bilgilendirilmeleri sağlanacaktır.
36	787.1 numaralı Politika Tedbiri	Farklı demokratik katılım yolları yaşama geçirilerek idare üzerindeki kamuoyu denetimi güçlendirilecektir.

On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028) hazırlık çalışmaları kapsamında adalet hizmetlerine ilişkin ihtisas komiyonlarına Bakanlığımız Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından katılım sağlanmış olup; tüm sektör ve tematik alanlarda Bakanlığımızın görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda önümüzdeki beş yıllık gelişmelere ilişkin hedef, politika ve tedbirler ile bunlara ilişkin bütçe büyüklükleri ve performans göstergelerine ilişkin öneriler Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığına bildirilmiştir.

On İkinci Kalkınma Planı Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilerek 01.11.2023 tarihli ve 32356 Mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

12. Kalkınma Planı’nda yer alan ve adalet sistemini ilgilendiren politikalar şunlardır;

S.N.	İlgili Bölüm/Referans	Verilen Görev/İhtiyaçlar
1	538.4 numaralı Politika Tedbiri	Yargıda ihtisaslaşmanın geliştirilmesi kapsamında hâkim ve savcılar ile bilirkişi ve arabulucuların nitelik ve nicelik açısından geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılacak, ihtisas mahkemeleri güçlendirilecektir.
2	735.4 numaralı Politika Tedbiri	Adli süreçte çocuklara özgü koruma mekanizmaları güçlendirilecek, çocuk dostu mülakat usulleri desteklenecek ve adli görüşme odaları yaygınlaştırılacaktır.
3	735.6 numaralı Politika Tedbiri	Ebeveynleri ceza ve tutukevinde olan çocukların sorunlarının çözümüne ve iyilik hallerinin artırılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.
4	735.7 numaralı Politika Tedbiri	Cezaevinde kalan çocukların bu süreyi etkin ve verimli geçirmeleri ve psikososyal durumlarını geliştirmeleri için eğitim ve faaliyetler düzenlenecek, destekler verilecektir.
5	735.8 numaralı Politika Tedbiri	Cezaevinde kalan çocukların meslek öğrenmeleri teşvik edilecektir.
6	738.4 numaralı Politika Tedbiri	“Çocuk İzlem Merkezleri”nin sayıları ve etkinlikleri artırılacaktır.
7	738.7 numaralı Politika Tedbiri	Adliyelerde çocuklara nitelikli destek sunan Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Müdürlükleri yaygınlaştırılacaktır.

8	913.1 numaralı Politika Tedbiri	Katılımcı bir hazırlık süreciyle yeni bir "Yargı Reformu Stratejisi" ve "İnsan Hakları Eylem Planı" hazırlanacaktır.
9	913.4 numaralı Politika Tedbiri	Ceza infaz personeline yönelik verilen insan hakları eğitimleri artırılabacaktır.
10	916.1 numaralı Politika Tedbiri	Mevzuatta yer alan adli yardım hükümleri adalete erişimin güçlendirilmesi amacıyla gözden geçirilecektir.
11	916.2 numaralı Politika Tedbiri	Adalete erişimin güçlendirilmesi amacıyla adli yardım başvurularının değerlendirilmesinde standartlar oluşturulacaktır.
12	916.3 numaralı Politika Tedbiri	Dava açma ve kanun yoluna başvuru süreleri yeknesak hale getirilecektir.
13	916.4 numaralı Politika Tedbiri	Adalet hizmetlerine erişimin kolaylaştırılması için dijital teknolojiler daha fazla kullanılacaktır.
14	916.5 numaralı Politika Tedbiri	Tüm adalet hizmet binaları engellilerin kolay erişimine uygun hale getirilecektir.
15	917.2 numaralı Politika Tedbiri	Hukuk mahkemelerinde itiraz usulünün etkinliği artırılabacaktır.
16	917.4 numaralı Politika Tedbiri	Elektronik tebligat yaygınlaştırılacak ve bu konuda vatandaşların farkındalığı artırılabacaktır.
17	917.5 numaralı Politika Tedbiri	Yeni bir icra ve iflas mevzuatı hazırlanarak icra ve iflas sisteminin etkinliği artırılabacaktır.
18	917.6 numaralı Politika Tedbiri	Elektronik dosya sistemi kullanımı artırılacak, icra dairelerindeki derdest fiziki dosyaların tamamının UYAP sistemine aktarılması sağlanacaktır.
19	917.7 numaralı Politika Tedbiri	Makul sürede yargılanma hakkının daha etkin korunmasına yönelik mahkemeler teşkilatı güçlendirilecektir.
20	917.8 numaralı Politika Tedbiri	İstinaf mahkemelerinin daire sayıları iş yükü ile orantılı biçimde ve ihtisaslaşmayı sağlayacak şekilde artırılabacaktır.
21	917.10 numaralı Politika Tedbiri	Bilirkişi sisteminin etkinliği artırılabacaktır.
22	918.1 numaralı Politika Tedbiri	Arabuluculuk mevzuatı gözden geçirilerek aksayan yönlerinin çözümüne dair çalışma yapılacaktır.
23	918.2 numaralı Politika Tedbiri	Ceza uyuşmazlıklarında uzlaştırma konusunda toplumsal farkındalık artırılabacaktır.
24	918.4 numaralı Politika Tedbiri	İhtiyari arabuluculuk uygulamasının etkinliği artırılabacaktır.
25	918.5 numaralı Politika Tedbiri	Soruşturma ve kovuşturma öncesi eleme araçları ile alternatif çözüm yolları geliştirilecektir.
26	919.1 numaralı Politika Tedbiri	Lekelenmeme hakkının daha etkin korunması için Cumhuriyet savcılarının takdir yetkilerinin genişletilmesine yönelik çalışma yapılacaktır.
27	919.2 numaralı Politika Tedbiri	Cumhuriyet savcılığı teşkilatında suç tiplerine göre uzmanlaşma sağlanacaktır.
28	919.3 numaralı Politika Tedbiri	Adli sicil mevzuatı, lekelenmeme hakkı çerçevesinde yeniden düzenlenecektir.
29	919.4 numaralı Politika Tedbiri	Ceza mevzuatı, suç, yaptırım ve infaz dengesi dikkate alınarak gözden geçirilecektir.
30	920.1 numaralı Politika Tedbiri	Yapay zekânın getirdiği imkanların dikkate alınması suretiyle karar destek sistemleri güçlendirilecektir.
31	920.2 numaralı Politika Tedbiri	Yapay zekâ uygulamalarının etik ve hukuki çerçevesi oluşturulacaktır.
32	921.2 numaralı Politika Tedbiri	Etkili bir öğrenim metodu olarak hukuk klinikleri hukuk fakültelerinde yaygınlaştırılacaktır.
33	922.1 numaralı Politika Tedbiri	Gelişen teknolojilere bağlı olarak Adli Tıp Kurumunun kapasitesi güçlendirilerek yeni bilim üniteleri ile ihtisas kurulları kurulacaktır.
34	922.3 numaralı Politika Tedbiri	Adli tıp hizmetlerinde yapay zekânın daha etkin kullanılması sağlanacaktır.

35	923.1 numaralı Politika Tedbiri	Etki analizi yapılarak ihtisas mahkemelerine ilişkin yeni ihtiyaç alanları belirlenecektir.
36	923.2 numaralı Politika Tedbiri	Hakim ve savcıların mesleğin başından itibaren hukuk ve ceza alanında ihtisaslaşmaları sağlanacaktır.
37	923.3 numaralı Politika Tedbiri	Kadastro mahkemelerinde yargılama usulleri makul sürede yargılanma hakkı çerçevesinde geliştirilecektir.
38	924.1 numaralı Politika Tedbiri	Avukatların hak, yetki ve sorumluluklarına ilişkin mevzuat hazırlık çalışması yapılacaktır.

2. Yargı Reformu Stratejisi

Avrupa Birliği'ne üyelik müzakerelerinin önemli bir parçası olan "Yargı ve Temel Haklar" başlıklı 23'üncü Fasil kapsamında yürütülen çalışmalar Bakanlığımızın sorumluluğunda, ilgili kurumların koordine edilmesi suretiyle sürdürülmektedir. Bu kapsamda Yargı Reformu Stratejisi ilk olarak 2009 yılında hazırlanmış ve 2015 yılında güncellenerek 2019 yılına kadar uygulanmıştır.

2018 yılında hazırlıklarına başlanan Üçüncü Yargı Reformu Strateji Belgesi, Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından 30.05.2019 tarihinde kamuoyuna açıklanmıştır. "Güven veren ve erişilebilir bir adalet sistemi" vizyonu ile hazırlanan Belge'de 9 amaç, 63 hedef ve 256 faaliyet belirlenmiştir.

Belge'nin hazırlık sürecinde olduğu gibi uygulama sürecinde de katılımçılık ve şeffaflık ön planda tutulmuştur. Hazırlık sürecinin birlikte yürütüldüğü paydaşlarla uygulama sürecinde de iş birliğine devam edilmiştir.

Uygulama sürecinin bir plan dâhilinde yürütülmesi için bir dizi çalışma yapılmıştır. Buna göre; Yargı Reformu Stratejisi Eylem Planı, 5 Ekim 2020 tarihinde kamuoyuyla paylaşılmıştır. YRS Eylem Planı ile Belge'de öngörülen her bir faaliyetin uygulanma zamanı, bütçesi ve uygulamadan sorumlu kurumlara yer verilmiş, böylece öngörülebilirlik, şeffaflık ve hesap verilebilirlik adına önemli bir adım atılmıştır. YRS Eylem Planı'nda anahtar başlıklar ile performans göstergeleri de belirlenmiştir. Bu belirlemede, Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi'nin çalışmalarındaki metodoloji dikkate alınmıştır. Öte yandan; yargı reformuna ilişkin ayrı bir internet sitesi bulunmaktadır. Bu site sayesinde YRS Belgesi'nin uygulama döneminin elektronik ortamda takibi sağlanmaktadır. Söz konusu sitede YRS Belgesi'nin güncel uygulama durumu raporu da kamuoyu ile paylaşılmaktadır. (<https://yargireformu.adalet.gov.tr>)

Ayrıca Bakanlığımızın birimleri, Belge'nin güncel uygulama durumunu bu elektronik ortam sayesinde görebilmekte ve sorumlu oldukları faaliyetlere ilişkin güncelleme yapabilmektedir. Bu güncellemeler kapsamında, en fazla 3'er aylık dönemler içerisinde veri girişi yapılmaktadır.

Bu sitede ayrıca YRS Belgesi'nin hazırlık süreci anlatılmakta, akademisyenlerin yargı reformuna yönelik belirli konulardaki görüşleri paylaşılmaktadır. YRS Belgesi'nin; İngilizce, Fransızca, Almanca, Rusça ve Arapça dillerinde de çevirileri yapılarak sitede yayımlanmıştır. Tüm bunlara ek olarak; vatandaşlarımızın görüş ve önerilerini sunabilecekleri bir bölüm oluşturularak aktif hale getirilmiştir.

Belge'nin izleme ve değerlendirme sürecine yönelik atılan diğer bir adım ise YRS İzleme ve Değerlendirme Kurulunun oluşturulmasıdır. Kurul'a; yüksek yargı, Hâkimler ve Savcılar Kurulu, Türkiye Barolar Birliği, Türkiye Noterler Birliği ve Cumhurbaşkanlığı Hukuk Politikaları Kurulunun temsilcileri katılım göstermektedir.

Uygulama döneminde YRS Eylem Planı'nda öngörülen takvim ve bütçe dâhilinde faaliyetler hayata geçirilmiştir. Şu ana kadar; YRS Belgesi'nde yer alan toplam 256 faaliyetin 181'i tamamlanmış, 2019-2023 yıllarını kapsayan Belge'nin uygulanma oranı yaklaşık %70.70 olmuştur.

2023 yılı sonu itibarıyla uygulama dönemi sona eren 2019-2023 Yargı Reformu Stratejisi kapsamında kaydedilen önemli gelişmelere rağmen adalet sisteminin rasyonel çalışmasına odaklı reform ihtiyacı aktüalitesini korumaktadır. Bu kapsamda mevcut belgenin uygulama döneminin sona ermesiyle birlikte 2024-2028 yıllarını kapsayacak yeni Yargı Reformu Strateji Belgesi'nin hazırlık sürecine başlanılmıştır. Önceki çalışmalarını tamamlayacak, sürekli gelişime ihtiyaç bulunan alanlar ile uzun vade gerektiren hedeflere ilişkin çalışmaların devamına zemin hazırlayacak olan yeni Yargı Reformu Strateji Belgesi, bu ihtiyaç temelinde yenilenecek olup 2024 yılı içerisinde kamuoyuna açıklanacaktır.

3. İnsan Hakları Eylem Planı

"Özgür Birey, Güçlü Toplum; Daha Demokratik Bir Türkiye" vizyonu doğrultusunda insan hakları standartlarını yükseltmek amacıyla temel politika belgesi olarak hazırlanan İnsan Hakları Eylem Planı (Eylem Planı), Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından 2 Mart 2021 tarihinde açıklanmıştır.

30 Nisan 2021 tarihli Resmi Gazete'de uygulama sürecine ilişkin 2021/9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi yayımlanmış, uygulama takvimi de aynı gün Adalet Bakanlığı internet sitesinde kamuoyuna duyurulmuş ve Eylem Planı uygulanmaya başlanmıştır.

Kamuoyunun bilgilendirilmesi ve raporlama amacıyla oluşturulan "insanhaklarieylemplani.adalet.gov.tr" internet sayfası üzerinden Eylem Planı kapsamında hayata geçirilen faaliyetlere ilişkin güncel bilgiler paylaşılmış, ayrıca bu internet sayfası üzerinden erişim sağlanan "İzleme Takip Sistemi"ne periyodik raporlama kapsamında, dört aylık dönemlere ilişkin veri girişleri sorumlu kurumlar ve birimler tarafından tamamlanmıştır.

Diğer yandan, 3 Mayıs 2021 tarihli İç Genelge ile İnsan Hakları Eylem Planı'nda öngörülen faaliyetlerin etkin bir şekilde uygulanabilmesi için bu kapsamdaki çalışmalarını koordine ve takip etmek üzere oluşturulan "İnsan Hakları Eylem Planı Takip Kurulu" aylık toplantılar gerçekleştirmiştir.

Uygulama sürecinde, temel hak ve özgürlükleri güçlendirmek amacıyla önemli kanun değişiklikleri yapılmıştır. Ayrıca, diğer bazı faaliyetler ise ikincil mevzuat ve idari tasarruflar yoluyla uygulamaya konulmuştur. İnsan Hakları Eylem Planı kapsamında gerçekleştirilmesi öngörülen toplam 393 faaliyetten 260'ı 30 Nisan 2023 tarihi itibarıyla hayata geçirilmiştir. Bu bağlamda öngörülen faaliyetlerin %66.2'si gerçekleşmiştir.

Eylem Planı'nda yer alan diğer faaliyetlerin tamamlanmasına ilişkin çalışmalar, yeni İnsan Hakları Eylem Planı hazırlıkları ile birlikte devam etmektedir.

4. Adalet Bakanlığı Stratejik Planı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 9'uncu maddesinin ilk fıkrası ile kamu idarelerine; Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen politikalar, kalkınma planları, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturma, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptama, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçme ile stratejik hedeflerin gerçekleştirme durumlarını izleme ve değerlendirmesini yapmaları amacıyla stratejik plan hazırlama yükümlülüğü getirilmiştir.

Bakanlık Stratejik Planı kurumsal olarak Bakanlığımızın görev ve yetkileri kapsamındaki konuları içeren bir politika belgesidir. Bakanlığımızın ilk Stratejik Planı 2010, ikinci Stratejik Planı 2015 yılından itibaren beş yılı kapsayacak şekilde hazırlanmıştır.

Katılımcı bir anlayışla hazırlanan Adalet Bakanlığı 2019-2023 Stratejik Planı ise başarılı bir şekilde uygulanmakta olup 2024-2028 Dönemi Stratejik Plan hazırlık çalışmaları 2023 yılı içerisinde tamamlanmıştır.

Adalet Bakanlığının 2024-2028 yılları arasındaki dönemi kapsayacak 4. Stratejik Planı'nın hazırlanması süreci, "Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans Programları ile Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" ile Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığınca hazırlanan "Stratejik Planlama Kılavuzu 3.1 Sürümü" doğrultusunda yürütülmüştür. Mezkûr düzenlemeler uyarınca; stratejik plan çalışmaları Bakan imzasıyla çıkartılan İç Genelge ile başlatılmış ve hazırlık çalışmalarının sevk ve idaresini yapmak üzere ilgili Bakan yardımcısının başkanlığında birim amirlerinden oluşan Bakanlık Strateji Geliştirme Kurulu oluşturulmuştur. Hazırlık faaliyetlerini yürütmek üzere başkanlığını Strateji Geliştirme Başkanı'nın yaptığı, birim amiri yardımcıları ile tüm birimlerin temsilcilerinden oluşan Bakanlık Stratejik Planlama Ekibi kurulmuştur.

Stratejik planlama ekibinin hazırlık dönemine ilişkin faaliyetleri ve zaman çizelgesini içeren bir hazırlık programı oluşturularak Strateji Geliştirme Başkanlığının internet sitesi üzerinden yayımlanmıştır. Bakanlığımız 2024-2028 Stratejik Planı çalışmaları stratejik planlama ekibi tarafından hazırlık programına uygun olarak hazırlanan zaman çizelgesi çerçevesinde yürütülmüştür.

Stratejik plan hazırlık sürecinde düzenlenen çalıştaylar ile müzakere ve çalışma ziyaretleriyle Bakanlığımızın durum analizinin yapılması, iç ve dış paydaşlarının misyon, vizyon, ilkeler/temel değerler ile stratejik amaç ve hedefler belirlenmiştir.

Stratejik planlama süreci devam ederken, On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028), Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunca 31.10.2023 tarihli 15'inci Birleşiminde onaylanarak 01.11.2023 tarihli ve 32356 Mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır. Bu gelişme akabinde, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından hazırlanan On İkinci Kalkınma Planı kurumsal sorumluluk tablosuna uygun olarak Bakanlığımız 2024-2028 Stratejik Planı'na son hali verilmiştir.

Bu kapsamda gerçekleştirilen faaliyetler aşağıdaki gibidir:

1. Önceki dönem izleme ve değerlendirme raporları yeni dönem hazırlıklarında gözetilmiştir.
2. Üst politika belgeleri analiz edilerek hazırlanacak planın; 12. Kalkınma Planı, orta vadeli program ve diğer belgelerle uyumu sağlanmıştır.
3. Hazırlık döneminde yüksek yargı mensuplarıyla bir 'Yargı Zirvesi' toplantısı gerçekleştirilmiştir.
4. Geniş katılım ve geniş temsil ilkeleri gözetilerek iç ve dış paydaş anketleri hazırlanmış ve sonuçlar ayrıntılarıyla ele alınarak gerekli raporlar oluşturulmuştur.
5. Hâkimler ve Savcılar Kurulu ile yüksek mahkemelerden yazılı görüşler alınmış ve hazırlık toplantıları yapılmıştır.
6. Türkiye Barolar Birliğinden ve tüm barolardan yazılı görüş istenmiş alınan görüşler çalışma kapsamında ele alınmıştır.
7. Hukuk fakültelerinden, Yükseköğretim Kurulundan, Türkiye Noterler Birliğinden, Türkiye İnsan Hakları Eşitlik Kurumundan, Kişisel Verileri Koruma Kurumundan, Kamu Başdenetçiliğinden yazılı görüşler alınmıştır.
8. Türkiye Adalet Akademisinin görüşleri alınmıştır.
9. Yurt dışında görev yapmakta olan adalet müşavirlerimizden başta iyi uygulama örnekleri olmak üzere görev yapılan ülke uygulamalarına ilişkin görüş ve bilgi temin edilmiştir.

10. Yüksek yargı ve ilk derecede görev yapan yargı mensupları ile toplantılar yapılmış ayrıca yazılı görüşleri alınmıştır.
11. Ulusal ve uluslararası literatür taranmıştır.
12. Plan hazırlık çalışmalarında da değerlendirilmek üzere 2053 vizyonu hazırlık çalışmaları kapsamında "2053'e Doğru Adalet Vizyonu Toplantıları" yapılmış toplantı çıktıları Plan hazırlık çalışmalarında değerlendirmeye alınmıştır.

Tüm bu süreç sonunda belirtilen ilke ve kurallar gözetilerek hazırlanan Stratejik Plan Taslağı Strateji Geliştirme Kuruluna sunulmuş sonrasında Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığının görüşüne gönderilmiştir.

5. 2023 Yılı Cumhurbaşkanlığı Programı

13 sayılı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 19'uncu maddesinde Cumhurbaşkanlığı yıllık programları değerlendirme raporlarının Strateji ve Bütçe Başkanlığınca Cumhurbaşkanı'na sunulacağı hüküm altına alınmış olup "2023 yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı" 25 Ekim 2022 tarihli ve 31994 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Sorumlu kuruluşların, sorumlu oldukları tedbirlerin uygulama durumları ile ilgili bilgileri mart, haziran, eylül ve aralık sonunu izleyen 15 gün içinde Cumhurbaşkanlığı Strateji Bütçe Başkanlığı Yıllık Program İzleme Sistemi'ne bildirmesi gerekmektedir. Bu doğrultuda, 2023 yılı Programı'nda Adalet Bakanlığının sorumlu olduğu eylemlere ilişkin veri takibi Adalet Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından yapılmıştır.

Ayrıca, Kalkınma Planı ile bağlantılı olarak 2024 Yılı Programı hazırlık çalışmaları kapsamında Bakanlığımızın sorumlu olduğu politika ve tedbirler ile bu tedbirlere yönelik faaliyet önerileri Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığına bildirilmiş ve söz konusu politika, tedbir ve faaliyetlerin takibi ve gerekli diğer işlemleri Bakanlığımız koordinesinde yürütülmektedir.

6. 100 Günlük ve 180 Günlük İcraat Programları

100 günlük ve 180 günlük icraat programlarının hazırlanması ve takibinin yapılması Bakanlığımız Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.

- Birinci 100 günlük icraat programı; 01.08.2018- 09.11.2018 tarihleri arasını kapsamakta olup bu program içerisinde Bakanlığımızın sorumlu olduğu eylem sayısı 17,
- İkinci 100 günlük icraat programı 09.11.2018-17.02.2019 tarihleri arasını kapsamakta olup bu program içerisinde Bakanlığımızın sorumlu olduğu eylem sayısı 10,
- Üçüncü 100 günlük icraat programı 17.02.2019-30.06.2019 tarihleri arasını kapsamakta olup bu program içerisinde Bakanlığımızın sorumlu olduğu eylem sayısı 11'dir.

Ayrıca; üst politika belgeleri esas alınarak, toplum açısından önemli etkileri olacağı düşünülen uygulanabilir ve ölçülebilir eylemlerin yer aldığı 180 günlük eylem planları da Bakanlığımız Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından hazırlanmakta ve takibi yapılmaktadır.

- Birinci 180 günlük icraat programı 01.07.2019 -31.12.2019 tarihleri arasını kapsamakta olup bu program içerisinde Bakanlığımızın sorumlu olduğu eylem sayısı 8,
- İkinci 180 günlük icraat programı 01.01.2020-30.06.2020 tarihleri arasını kapsamakta olup bu program içerisinde Bakanlığımızın sorumlu olduğu eylem sayısı 15,

- Üçüncü 180 günlük icraat programı 01.07.2020-31.12.2020 tarihleri arasını kapsamakta olup bu program içerisinde Bakanlığımızın sorumlu olduğu eylem sayısı 11,
- Dördüncü 180 günlük icraat programı 01.01.2021-30.06.2021 tarihleri arasını kapsamakta olup bu program içerisinde Bakanlığımızın sorumlu olduğu eylem sayısı 15,
- Beşinci 180 günlük icraat programı 01.07.2021-31.12.2021 tarihleri arasını kapsamakta olup bu program içerisinde ise Bakanlığımızın sorumlu olduğu eylem sayısı 17'dir.
- 2022 yılı içerisinde hazırlanan ve uygulanan altıncı 180 günlük icraat programı 01.01.2022-30.06.2022 tarihleri arasını kapsamakta olup bu program içerisinde Bakanlığımızın sorumlu olduğu eylem sayısı 21'dir.
- 01.07.2022-31.12.2022 tarihleri arasını kapsayan yedinci 180 günlük icraat programı ise 11 eylemden oluşmaktadır.
- Son olarak 01.01.2023-30.06.2023 tarihleri arasını kapsayan 8'inci 180 günlük eylem planı 10 eylemden oluşmaktadır.

İcraat programlarında yer alan faaliyetlerin takibi Bakanlığımız Strateji Geliştirme Başkanlığı koordinasyonunda sürdürülmektedir.

Eylem Planları'nın izleme ve değerlendirmesi kapsamında son izleme 31.03.2023 tarihinde yapılmış olup bu tarih itibarıyla 100 günlük ve 180 günlük Eylem Planları'nda yer alan 109 eylem tamamlanmıştır. İcraat programlarında yer alan faaliyetlerin takibi Bakanlığımız Strateji Geliştirme Başkanlığının koordinasyonunda sürdürülmüş olup Cumhurbaşkanlığı Makamı'nın talebi ile son olarak 31.03.2023 tarihinde Cumhurbaşkanlığı İcraat Programları İzleme Sistemi'ne veri girişi yapılarak sonuçlar arz edilmiştir.

7. Orta Vadeli Program

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan 2024-2026 yıllarını kapsayan Orta Vadeli Program'da Bakanlığımızı ilgilendiren eylemlerin hazırlık çalışmalarına katkı sağlanması ve uygulamanın takibinden Bakanlığımız Strateji Geliştirme Başkanlığı sorumludur.

6.9.2023 tarihli ve 32301 Mükerrer sayılı Resmî Gazete'de, Orta Vadeli Program (2024-2026)'ın Onaylanması Hakkında Karar yayımlanmıştır.

OVP Temel Amaçlarından "İş ve Yatırım Ortamı" başlığı altında yer alan ve Bakanlığımızı ilgilendiren politika ve tedbirler;

1. Yargıda ihtisaslaşmanın geliştirilmesi kapsamında, hâkim ve savcılarının, bilirkişilerin ve arabulucularının nitelik ve nicelik açısından geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılacak, ihtisas mahkemeleri güçlendirilecektir.
2. Alternatif uyuşmazlık çözüm yollarının etkinliğinin artırılması ve yaygınlaştırılması için çalışmalar yapılacak, gerçek ve tüzel kişiler ile devlet arasındaki uyuşmazlıkları en hızlı ve en az maliyetle çözmek amacıyla idari sulh usulü etkinleştirilecektir.
3. İcra ve iflas sisteminin etkinliği artırılabilecektir.
4. Yargılama süreçleri etkinleştirilerek ve tahkim başta olmak üzere alternatif ihtilaf çözme mekanizmaları güçlendirilerek ekonomik karar ve faaliyetlerin hızlandırılması sağlanacaktır.

5. Tahkim mekanizmasının ticari uyuşmazlıkların çözümünde daha fazla kullanılmasının teşvik edilmesi ve İstanbul Tahkim Merkezi'nin yapısının güçlendirilmesi ve küresel görünürlüğünün artırılması sağlanacaktır.
6. Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun Avrupa Birliği Genel Veri Koruma Tüzüğü (GDPR) başta olmak üzere AB müktesebatına uyum sürecine yönelik çalışmalar tamamlanacaktır.
7. Fikri mülkiyet sisteminde toplumsal bilinci ve farkındalığı artırmak üzere hukuki altyapı güçlendirilecek, fikri mülkiyet haklarının oluşmasını destekleyen ekosistem geliştirilerek bu hakların ticarileştirilmesi hızlandırılacak ve ticari sırların etkin bir şekilde korunmasına yönelik çalışmalar tamamlanacaktır.

Şeklinde belirlenmiştir.

B- STRATEJİK PLAN'DA YER ALAN AMAÇLAR VE HEDEFLER

2019 – 2023 dönemini kapsayan Bakanlık Stratejik Plan'ında yer alan amaç ve hedefler aşağıda yer almaktadır.

1.Ceza Adaleti Sisteminin Etkinliğinin Arttırılması

- 1.1 – Kovuşturma öncesi çözüm araçları ve soruşturma süreçleri güçlendirilecektir.
- 1.2 – Başta adil yargılanma hakkı olmak üzere temel hak ve özgürlüklerin korunması ilkesinin gözetilmesi suretiyle suç ve yaptırım sistemi gözden geçirilerek yeniden düzenlenecektir.
- 1.3 –Mahkemelerin görev alanları yeniden düzenlenecek ve bazı basit fiillere ilişkin süreçlerin kısaltılması için yeni bir usul getirilecektir.
- 1.4– Çocuk adaleti sistemi, onarıcı adalet yaklaşımıyla yeniden yapılandırılacak ve mağdur odaklı bir yaklaşım benimsenecektir.
- 1.5 – Cezaların infazı alanında genel infaz usullerinin uygulanmasında sakınca bulunanlara yönelik uygulamalar geliştirilecek ve güncel teknolojilerin sisteme entegrasyonu sağlanacaktır.
- 1.6– Ceza infaz kurumlarının yönetim kapasitesi geliştirilecek, kurumlarda bulunanların topluma uyum süreçlerine yönelik ıslah önlemleri arttırılacak ve koşullu salıverilme sistemi iyileştirilecektir.
- 1.7– Adli sicil arşiv kayıt sistemi, kişinin maddi ve manevi varlığının geliştirilmesi ve cezaların ıslah edici olması ilkeleriyle bağdaşacak şekilde yenilenecektir.

2.Hukuk Yargılaması ile İdari Yargılamanın Sadeleştirilmesi ve Etkinliğinin Arttırılması

- 2.1–Hukuk yargılamalarının basitleştirilmesi sağlanacak ve yargılamaların uzamasına sebebiyet veren usul hükümleri değiştirilecektir.
- 2.2– Hukuk uyuşmazlıklarında alternatif çözüm yöntemleri yaygınlaştırılacaktır.
- 2.3–Noterliklerin görev tanımları, yargının iş yükünü de azaltacak şekilde yeniden düzenlenecektir.
- 2.4– İcra ve iflas sisteminin yönetim, personel ve teşkilat yapısı güçlendirilecektir.
- 2.5–Alacaklı ve borçlu arasındaki hassas dengenin gözetilmesi suretiyle, icra satış sistemi yenilenecek ve takiplerde vatandaşlara yansıyan maliyetler azaltılacaktır.
- 2.6– İdari yargılama usulünün sadeleştirilmesi ve etkinliğinin arttırılması sağlanacaktır.

3. Performans ve Verimliliğin Arttırılması

- 3.1– “Yargıda Hedef Süre” uygulaması vasıtasıyla sistemin şeffaflığı arttırılacak ve makul sürede yargılanma hakkı daha etkin korunacaktır.
- 3.2– İstinaf mahkemeleri güçlendirilecektir.
- 3.3– Bilirkişilik sisteminin etkinliği ve verimliliği arttırılacaktır.
- 3.4– Tebligattan kaynaklanan sorunlar giderilecektir.
- 3.5– Teknolojik imkânlardan da yararlanılarak adalet hizmetlerinin vatandaş odaklı sunulması sağlanacaktır.
- 3.6– Mahkeme yazı işleri müdürlükleri güçlendirilecektir.
- 3.7– Yargıda bilişim sistemleri geliştirilecektir.

3.8- Adli Tıp Kurumunun kapasitesi güçlendirilecek ve adli tıp hizmetleri ülke geneline yaygınlaştırılacaktır.

3.9- Yeni bir adliye mimarisi anlayışı geliştirilecek ve mevcut hizmet binaları adalete erişimin kolaylaştırılması için yapılandırılacaktır.

3.10- Duruşma saatlerinin aynı ya da çok kısa aralıklarla verilmesi uygulamasına son verilecek ve duruşmaların hâkim, savcı ve avukatların işin esasına yoğunlaşmasını sağlayacak şekilde yeniden tasarlanması sağlanacaktır.

3.11- Adalet dairelerindeki delil saklama standartları yükseltilecek ve adliyelerde arşiv hizmetleri geliştirilecektir.

3.12-İlgili kurumlarla iş birliği halinde uluslararası adli yardımlaşma, adli iş birliği ve Avrupa Birliği'ne üyelik sürecine ilişkin kapasite geliştirilecektir.

4. İnsan Kaynaklarının Nitelik ve Niceliğinin Artırılması

4.1-Hukuk alanındaki mesleklere giriş sisteminde yeni bir model getirilecektir.

4.2-Hâkim ve savcı yardımcılığı müessesesi oluşturulacak ve mesleğe giriş usulü değiştirilecektir.

4.3-Meslek içi eğitimin niteliği geliştirilecektir.

4.4- Hâkim, Cumhuriyet savcısı ve yargı çalışanı sayısı artırılacak, yargısal faaliyetlere destek veren uzmanlık hizmetleri geliştirilecek ve ihtisas mahkemeleri kurulacaktır.

5. Temel Hak ve Özgürlüklerin Korunarak Geliştirilmesi, Savunma Hakkının Etkin Kullanılmasının Sağlanması

5.1- Niteliğin artırılması hedefi çerçevesinde avukatlık mesleğine giriş usulü değiştirilecektir.

5.2- Savunmanın yargılamalara daha etkin katılımı sağlanacaktır.

5.3- Hak ve özgürlüklere ilişkin standartları yükseltmek üzere mevzuat gözden geçirilecek ve gerekli değişiklikler yapılacaktır.

5.4-Yeni bir İnsan Hakları Eylem Planı hazırlanacak ve etkili bir şekilde uygulanacaktır.

6. Yargıda Şeffaflığın Geliştirilmesi, Adalete Erişimin Kolaylaştırılması ve Hizmetlerden Memnuniyetin Artırılması

6.1-Yargı hizmetlerinden memnuniyeti etkileyen unsurların tespiti için çalışmalar yapılacaktır.

6.2-Vatandaşların işlerini kolaylaştıracak uygulamalar geliştirilecektir.

6.3- Yargıda medya ve halkla ilişkiler kurumsallaştırılacaktır.

6.4- Adalet sistemi konusunda kamuoyunu bilgilendirme mekanizmaları güçlendirilecektir.

6.5- Adli ve idari yargıda, faaliyet raporlarının kapsamı genişletilecek ve kamuoyunda bilinirliği artırılacaktır.

6.6- Tanıklığı zorlaştıran uygulama ve yaklaşımlar ortadan kaldırılacaktır.

6.7- Adalete etkin erişim için adli yardım sistemi güçlendirilecektir.

III.

Faaliyetlere İlişkin Bilgi ve Değerlendirmeler

A. MALİ BİLGİLER

A.1. Bütçe Uygulama Sonuçları

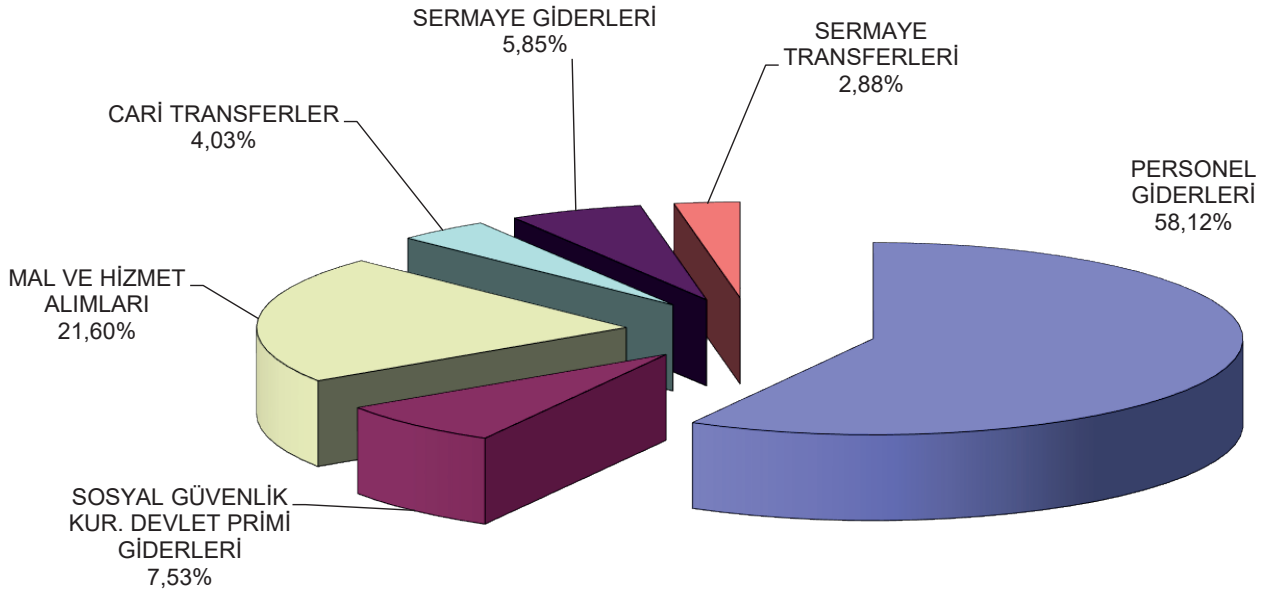
Bakanlığımız 2023 yılı ödenek ve harcamalarının sınıflandırılmasına ilişkin tablolar aşağıda yer almaktadır.

Bakanlığımız 2023 Yılı Bütçesinin Ekonomik Sınıflandırılması

KODU	AÇIKLAMA	2023 KBÖ*	YIL SONU ÖDENEĞİ	2023 HARCAMA
01	PERSONEL GİDERLERİ	41.696.227.000	60.274.351.000	60.133.473.197
02	SOSYAL GÜVENLİK KUR. DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	6.227.157.000	7.929.033.000	7.793.854.240
03	MAL VE HİZMET ALIMLARI	19.735.799.000	22.404.966.000	22.344.925.933
05	CARİ TRANSFERLER	4.070.506.000	4.200.587.000	4.165.839.948
06	SERMAYE GİDERLERİ	9.500.000.000	6.399.847.709	6.049.108.322
07	SERMAYE TRANSFERLERİ	2.006.487.000	2.978.487.000	2.978.487.000
GENEL TOPLAM		83.236.176.000	104.187.271.709	103.465.688.639,79

Not: 2023 KBÖ 15.7.2023 Tarihli ve 7457 Sayılı Kanun ile ilave edilen ödenek gider cetvellerinde ilgili sütuna eklenmiştir.

2023 Mali Yılı Bütçesi Ekonomik Kodlara Göre Harcama Tutarlarının Dağılımı

Bakanlığımız 2023 Yılı Program Bazlı Bütçenin Sınıflandırılması

PROGRAM KODU	PROGRAM AÇIKLAMASI	BÜTÇE ÖDENEĞİ KBÖ	YIL SONU ÖDENEĞİ	YIL SONU HARCAMA
1	Hukuk ve Adalet	72.995.104.000,00	94.997.012.740,00	94.598.352.922,44
98	Yönetim ve Destek Programı	7.020.950.000,00	4.936.378.969,00	4.613.648.697,35
99	Program Dışı Giderler	3.220.122.000,00	4.253.880.000,00	4.253.687.020,00
TOPLAM		83.236.176.000	104.187.271.709	103.465.688.639,79

Kurumsal Sınıflandırmaya Göre Bakanlığımız Birimlerinin 2023 Yılı Bütçesi

BİRİMLER	2023 KBÖ	YILSONU ÖDENEĞİ	2023 HARCAMA
1 ÖZEL KALEM	51.449.000,00	71.260.000,00	69.527.053,54
2 DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	5.921.673.000,00	3.317.754.384,00	3.058.660.961,81
3 PERSONEL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	26.321.000,00	35.879.500,00	29.157.520,91
4 EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	137.872.000,00	177.803.500,00	169.595.793,50
5 BİLGİ İŞLEM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	879.910.000,00	787.725.000,00	762.496.131,80
6 TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI	55.154.000,00	46.714.000,00	42.000.424,79
7 STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI	38.694.000,00	48.114.000,00	42.909.419,55
8 CEZA İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	62.798.000,00	64.352.500,00	60.739.291,10
9 CEZA VE TEVKİFEVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	90.892.000,00	93.638.500,00	90.063.097,02
10 ADLİ SİCİL VE İSTATİSTİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	44.717.000,00	54.817.000,00	48.482.015,49
11 DIŞ İLİŞKİLER VE AVRUPA BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	122.506.000,00	87.891.000,00	81.781.756,62
12 İNSAN HAKLARI DAİRE BAŞKANLIĞI	129.722.000,00	163.077.000,00	153.414.981,59
13 HUKUK İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	35.869.000,00	47.235.000,00	41.015.825,35
14 MEVZUAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	21.818.000,00	24.361.000,00	23.966.651,40
15 HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	15.877.000,00	16.965.500,00	15.342.080,47
16 İCRA İŞLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	11.430.000,00	7.627.000,00	5.499.719,87
17 ADLİ DESTEK VE MAĞDUR HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	5.442.000,00	4.659.000,00	3.750.623,49
18 YURTDIŞI TEŞKİLATI	46.827.000,00	48.896.000,00	46.994.983,76
19 MAHKEMELER	40.655.259.000,00	54.053.544.500,00	53.927.146.535,44
20 CEZA İNFAZ KURUMLARI, TUTUKEVLERİ VE EĞİTİM MERKEZLERİ	31.028.886.000,00	40.269.970.325,00	40.089.222.388,15
21 GRUP BAŞKANLIKLARI VE ŞUBE MÜDÜRLÜKLERİ	192.985.000,00	563.385.000,00	557.375.252,29
22 YÜKSEK SEÇİM KURULU TAŞRA TEŞKİLATI	3.063.565.000,00	3.264.365.000,00	3.237.327.405,00
23 ADLİ TIP KURUMU BAŞKANLIĞI	140.853.000,00	584.281.000,00	565.471.185,15
24 UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ	4.574.000,00	4.544.000,00	4.326.489,99
25 SEÇİM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	451.083.000,00	348.412.000,00	339.421.051,71
GENEL TOPLAM	83.236.176.000	104.187.271.709	103.465.688.639,79

Bakanlığımız ve İştirakleri Kurumu Yatırım Bütçeleri

YATIRIM BÜTÇESİ	2022	2023	Artış Oranı
Adalet Bakanlığı	3.410.682.000	9.500.000.000	178,54
Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İştirakleri Kurumu	770.543.000	1.962.667.000	154,71
TOPLAM	4.181.225.000	11.462.667.000	174,15

Bakanlık bütçesinin yıllara göre konsolide bütçe içindeki payı ise şu şekildedir.

Yılı	Konsolide Bütçe Başlangıç Ödeneği	Adalet Bakanlığı Başlangıç Ödeneği	% Oranlar
2000	46.827.438.000.000.000	360.828.000.000.000	0,77
2001	48.219.490.000.000.000	451.414.000.000.000	0,94
2002	97.831.000.000.000.000	808.141.000.000.000	0,83
2003	146.910.000.000.000.000	1.114.931.000.000.000	0,76
2004	150.658.129.000.000.000	1.294.956.780.000.000	0,86
2005	169.775.684.370	1.604.374.000	0,94
Yılı	Merkezi Yönetim Bütçesi Başlangıç Ödeneği (Genel Yönetim)	Adalet Bakanlığı Başlangıç Ödeneği	% Oranları
2006	182.610.338.251	1.771.982.000	0,97
2007	215.059.364.459	2.824.007.000	1,31
2008	233.956.370.463	2.847.927.000	1,22
2009	273.026.827.836	3.413.306.305	1,25
2010	301.656.587.292	3.783.866.000	1,25
2011	335.096.375.830	4.887.725.500	1,46
2012	384.326.629.521	5.277.312.000	1,37
2013	396.705.004.350	6.835.383.000	1,54
2014	480.047.818.000	8.239.490.000	1,72
2015	520.445.679.000	8.628.648.000	1,66
2016	633.511.585.000	10.569.566.000	1,67
2017	717.826.880.900	12.304.365.000	1,71
2018	844.501.582.000	13.714.405.000	1,62
2019	1.029.344.445.000	18.035.989.000	1,75
2020	1.172.068.071.000	19.751.360.000	1,69
2021	1.456.068.071.000	23.973.052.000	1,65
2022 (KBÖ)	1.893.889.849.000	33.323.466.000	1,76
2022 Ek Bütçe Dahil	2.974.405.025.782	46.495.053.470	1,56
2023 (KBÖ)	4.808.267.645.000	75.603.176.000	1,57
2023 Ek Bütçe Dahil	5.927.782.158.000	83.236.176.000	1,40

A.2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar

2023 yılında Bakanlığımız bütçesine 75.603.176.000 TL ödenek tahsis edilmiştir. Bu ödeneye 15.07.2023 tarih ve 7457 sayılı Kanun ile ilave 7.633.000.000 TL ek bütçe verilmiş, yedek ödenekten alınan bütçe ile yılsonu ödenek toplamı 104.187.271.709 TL olmuştur. 2023 yılsonu itibarıyla toplam harcama 103.465.688.639,79 TL olarak gerçekleşmiştir.

Bakanlığımızın 2022 yılında 33.323.466.000 TL olan başlangıç ödeneği 2023 yılında % 126,88 oranında artarak 75.603.176.000 TL'ye yükselmiş, Merkezi Yönetim Bütçesi içinde payı ise % 1,57 olarak gerçekleşmiştir.

Bakanlığımız 2022 yılında ek bütçe dâhil 46.495.053.470 TL olan ödeneği ise 2023 yılında ek bütçe dâhil 83.236.176.000 TL ye ulaşmıştır. Ek bütçe dâhil merkezi yönetim bütçesi içindeki payı ise % 1,40 olarak gerçekleşmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi'nde (KBS) yılsonu muhasebe işlemleri henüz tamamlanmadığından Bakanlığımız "2023 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu" ve "2023 Yılı Bilançosu" eklenememiştir.

A.3. Mali Denetim Sonuçları

İç Denetim Sonuçları

Bakanlığımıza verilen görevler kapsamında denetim faaliyetlerini İç Denetim Birimi Başkanlığı yürütmektedir. 2023 yılı içerisinde iç kontrol çalışmaları henüz tamamlanmadığından İç Denetim Birimi Başkanlığı tarafından 5018 sayılı Kanun kapsamında hazırlanan bir Denetim Faaliyet Raporu bulunmamaktadır.

Bununla birlikte mevzuatın öngördüğü çerçevede 2023 yılı İç Denetim Programı kapsamında:

- Aile hukukunda nafaka müessesinin incelenmesi (yoksulluk ve iştirak nafakasının incelenmesi),
- Ceza muhakemesi hukukunda seri muhakeme/basit yargılama usulünün incelenmesi,
- Hükmün açıklanmasının geri bırakılması (HAGB) müessesesinin incelenmesi,
- Doğrudan temin yöntemiyle mal ve hizmet alımı ile yapım işleri sürecinin denetimi,
- Bakanlığımızın taraf olduğu hukuk uyuşmazlıklarında yürütülen faaliyetlerin denetimi,
- Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un uygulanmasından kaynaklanan sorunların incelenmesi,
- Adli sicil ve arşiv kayıtlarının silinmesi sürecinin denetimi,
- Deprem bölgesinde idari yargıda açılması muhtemel davalara ilişkin alınması gereken tedbirlere ilişkin denetim ve danışmanlık faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

Bu faaliyetler sonucu yapılan tespitler raporlanmıştır.

Dış Denetim Sonuçları

6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 38'inci maddesi uyarınca Sayıştay Başkanlığı tarafından yapılan denetim sonucu düzenlenen 2022 yılı Sayıştay Denetim Raporu 2023 yılı Eylül ayında yayımlanmıştır.

Bu kapsamda Sayıştay Başkanlığının resmi internet sitesinde yayımlanarak kamuoyuna da duyurulan Rapor'da toplam 9 bulgu ve diğer bulgular başlığı altında 4 husus yer almıştır.

2022 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda adalet teşkilatı ile ilgili olarak aşağıdaki bulgular tespit edilmiştir;

Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Geçici Kabulü Yapılan Yatırımların Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabından İlgili Duran Varlık Hesabına Aktarılmaması
2. İdarenin Mülkiyetinde, Yönetiminde ve Kullanımında Bulunan Taşınmazların Envanter ve Kayıt İşlemlerinin Tamamlanmaması
3. İlk Madde ve Malzeme Hesabında İzlenen Tüketim Malzemelerinin Çıkış Kayıtlarının Düzenli Yapılmaması, Bu Durumun Mali Tabloya Yansımaları
4. Maddi Olmayan Duran Varlıklardan Haklar Hesabına Kaydedilmeyen Tutarların Mevcut Olması ve Bunlar İçin Amortisman Ayrılmaması
5. Maddi Duran Varlıkların Hurdaya Ayrılmasına İlişkin Bazı Muhasebe Kayıtlarında Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği Hükümlerine Uyulmaması
6. Proje Özel Hesabında İzlenen Dövizler İçin Ay Sonunda Değerleme Yapılmaması
7. Proje Özel Hesabından Verilen Avansların, Proje Özel Hesabından Verilen Avans ve Akreditifler Hesabında Takip Edilmemesi
8. Taşınmazlara Yapılan Değer Artırıcı Harcamaların İlgili Taşınmazın Kayıtlı Değerine İlave Edilmemesi
9. Tek Hazine Cari Hesabının Bakiye Vermesi

Diğer Bulgular

1. Sosyal Güvenlik Kurumu Prim İadelerinin Takip ve Tahsilatının Yapılmaması
2. Avukatlık Hizmet Alımlarında Katma Değer Vergisi Tevkifatının Yapılmaması
3. Taşınır Mal Giriş Kayıtlarının Makul Sürelerde Yapılmaması
4. Doğrudan Temin Yöntemiyle Yapılan ve Belirli Bir Süreyi Gerektiren Yapım İşlerinde Sözleşme İmzalanmaması

B. PERFORMANS BİLGİLERİ

B.1. Program, Alt Program, Faaliyet Bilgileri

Program	Alt Program	Faaliyet	Faaliyet Açıklamaları
HUKUK VE ADALET	ADALETE ERİŞİM HİZMETLERİ	Adli Yardım Hizmetleri	Hukuk yargılamasında yeterli mali imkânı olmayan kişilerin avukat yardımı alabilmeleri ve mahkeme masraflarından muaf tutulmalarının kolaylaştırılmasına yönelik yürütülen faaliyetlerdir.
		Mağdurların Adalete Erişimine Yönelik Faaliyetler	Adli süreçte; cinsel suç, aile içi şiddet suçu mağdurları ile çocuk, kadın, yaşlı ve engelli mağdurların özel olarak desteklenmesi için adli görüşme odaları kurulması çocuk ve aile şiddet büroları oluşturulması, uzman desteği sağlanması, adli süreçte mağdurların bilgilendirilmesi gibi hususlara yönelik yürütülen faaliyetlerdir.
		Yargıda Bilişim Hizmetlerinin Geliştirilmesi Faaliyetleri	İfade alma ve sorgu işlemleri ile duruşmaların video kaydına alınması, Cumhuriyet savcılığı ve mahkemenin yargı çevresi dışında bulunan veya mahkemede hazır bulunamayan kişilerin video konferans yoluyla dinlenilmesi ve ifadelerinin kayda alınması imkânı sağlayan SEGBİS sistemi, avukatların buldukları yerlerden taraf oldukları hukuk mahkemesi duruşmalarına online olarak katılmalarını sağlamak için tasarlanmış e-Duruşma sistemi ile Bakanlığımızın bilişim sistemi olan UYAP'ın altyapısının yenilenmesi ile bakım ve idame işlemleri gibi bilişim ve teknolojik hizmetlerin yürütülmesine yönelik faaliyetlerdir.
		Zorunlu Müdafî ve Vekillik Hizmetleri	Adalete erişim kapsamında ceza yargılamalarında şüpheli ve sanığa mahkemelerce atanan zorunlu müdafî ya da vekillere ödenen ücretlere ilişkin faaliyetlerdir.

Program	Alt Program	Faaliyet	Faaliyet Açıklamaları
HUKUK VE ADALET	ADLİ VE İDARİ YARGI	Adli Tıp Faaliyetleri	Adli Tıp Kurumu tarafından başta ceza hukuku olmak üzere hukukun diğer disiplinleri bakımından farklı sorunların çözümünde resmi bilirkişilik ve eğitim hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin faaliyetlerdir.
		Hizmet Binalarının Fiziki Alt Yapısının Güçlendirilmesi	Artan hakim, savcı ve personel sayısından kaynaklanan hizmet genişlemesi nedeniyle yeni binaların inşası, mevcut binaların bakım ve onarım çalışmaları kapsamında yürütülen faaliyetlerdir.
		İcra İflas Hizmetleri	İcra ve iflas hizmetlerinin etkinlik ve kalitesinin artırılması, gerek yapısal gerekse işlevsel yeniliklerin sisteme kazandırılması amacıyla yürütülen faaliyetlerdir.
		Mahkeme Yönetim Hizmetleri	Türkiye genelinde faaliyet gösteren adli ve idari yargı birimleri ile icra dairelerinin faaliyetlerini sürdürülebilmeleri adına kırtasiye malzemesi, yakacak, akaryakıt ile elektrik, su, doğalgaz alımlarının yürütülmesi, geçici görev yolluğu ödemeleri, kiralama giderlerinin karşılanması, büro ve iş yeri malzemelerinin temini kapsamında mefruşat alımlarına ilişkin faaliyetlerdir.

Program	Alt Program	Faaliyet	Faaliyet Açıklamaları
HUKUK VE ADALET	ALTERNATİF UYUŞMAZLIK ÇÖZÜM YOLLARI	Hukuki Arabuluculuk Faaliyetleri	6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu uyarınca belirlenen görevlerin yerine getirilmesi ve arabuluculuk ödemelerinin yapılmasına ilişkin yürütülen faaliyetlerdir.
		Uzlaştırma Faaliyetleri	Uzlaştırma kurumu kapsamında eğitim verilmesi, bu konuda kamuoyunda farkındalığın artırılması için kurumu tanıtıcı afiş ve broşür hazırlanarak dağıtımının yapılması, kamu spotu hazırlanması, memnuniyet anketi düzenlenmesi ve uzlaştırmaclara ödenen ücretlere ilişkin faaliyetlerdir.

Program	Alt Program	Faaliyet	Faaliyet Açıklamaları
HUKUK VE ADALET	CEZA İNFAZ VE İYİLEŞTİRME	Ceza İnfaz Faaliyetleri	Ceza infaz kurumlarında bulunan personel ile tutuklu ve hükümlülerin ihtiyaçlarına tahsis edilen ödenekler ile 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun gereğince hükümlü ve tutuklular için yürütülmesi gereken sosyal program, seminer gibi çalışma giderleri, personel eğitimi, nakil işlemleri, infaz sisteminin güçlendirilmesine ilişkin yürütülen faaliyetlerdir.
		Ceza İnfaz Kurumları ve Personel Eğitim Merkezlerinin Fiziki ve Teknik Alt Yapısının Güçlendirilmesi	Ceza infaz kurumlarının kurulması, hükümlü ve tutukluların barındırılması için gerekli kapasite oluşturularak ve bu kurumların elektronik güvenlik sistemleri ve tefrişat alımlarının gerçekleştirilmesine yönelik faaliyetlerdir. Faaliyet, aynı zamanda ceza infaz kurumları ve tutukevleri personeli eğitim merkezlerinin mevcut fiziki ve teknik altyapısının geliştirilmek suretiyle personele yönelik daha nitelikli eğitimler düzenlenmesi amacıyla yürütülen çalışmaları da kapsamaktadır.
		Çocuk Hükümlü ve Tutuklulara Yönelik Eğitim ve İyileştirme Faaliyetleri	5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun gereğince, ceza infaz kurumlarındaki hükümlü tutuklu çocukların gelişimleri desteklenerek akademik bilgi ve sosyal becerilerinin güçlendirilmesi amacıyla hükümlü/tutuklu çocukların, eğitim servisi ve psiko-sosyal servis tarafından gerekli değerlendirilmelerin yapılması ve uygun eğitim/iyileştirme faaliyetlerine yönlendirilmesine ilişkin faaliyetlerdir.
		Denetimli Serbestlik Hizmetleri	5402 sayılı Denetimli Serbestlik Hizmetleri Kanunu gereğince ihtiyaç duyulan hizmet, program ve kaynakların sağlanması, iyileştirme faaliyetleri, salıverilme sonrası destek hizmetleri ve sosyal araştırma raporu hazırlanarak adli mercilere yardımcı olunmasına yönelik faaliyetlerdir.
		Denetimli Serbestlik Müdürlüklerinin Fiziki ve Teknik Alt Yapısının Güçlendirilmesi	Mevcut ve yeni kurulan denetimli serbestlik müdürlüklerinin bina bakım ve onarımları ile tefrişat alımlarının gerçekleştirilmesine yönelik faaliyetlerdir.
		Denetimli Serbestlik Yükümlülerine Yönelik Topluma İntibak, Eğitim ve İyileştirme Faaliyetleri	5402 sayılı Denetimli Serbestlik Hizmetleri Kanunu gereğince iyileştirme programlarının uygulanması, diğer kurum/kuruluşlarla iş birliği içerisinde, bireysel görüşme ve grup çalışması yapılması, yükümlülerin meslek kursları ve eğitim programlarına katılmalarının sağlanması vb. işlemler gerçekleştirilmesine yönelik faaliyetlerdir.
		Denetimli Serbestlik Yükümlülerinin Denetim ve Takibine Yönelik Faaliyetler	5402 sayılı Denetimli Serbestlik Hizmetleri Kanunu gereğince denetim ve takip işlemlerinin sürekli ve çok yönlü bir şekilde gerçekleştirilmesine yönelik faaliyetlerdir.
		Hükümlü ve Tutukluların Temel İhtiyaçlarının Sağlanması	Hükümlü ve tutukluların yeme, içme, ısınma, temizlik, sağlık vb. temel ihtiyaçlarının re'sen veya hükümlü ve tutuklunun talebi doğrultusunda karşılanmasına ilişkin faaliyetlerdir.
		Kadın Hükümlü ve Tutuklulara Yönelik Eğitim ve İyileştirme Faaliyetleri	5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun gereğince; kadın hükümlü ve tutukluların rehabilitasyonu ve topluma yeniden kazandırılmaları amacıyla psiko-sosyal içerikli seminer ve konferanslar, sosyal ve kültürel etkinlikler ile hükümlü ve tutuklu ailelerine yönelik çalışmaların düzenlenmesi ve hükümlü annelerinin yanında kalan çocuklara, gelişimsel dönemlerini destekleyici çalışmalar yapılmasına ilişkin faaliyetlerdir.

Program	Alt Program	Faaliyet	Faaliyet Açıklamaları
HUKUK VE ADALET	HUKUK VE ADALET ALANINDA ULUSLARARASI İLİŞKİLER	Uluslararası Hukuk ve Adalet Hizmetleri	Hukuki ve cezai konularda uluslararası adli yardımlaşmaların etkin, verimli ve uygulanabilir şekilde gerçekleştirilmesi, uluslararası kuruluşlar ile gerekli iş birliğinin yapılması ve yurt dışı teşkilatında görevli personelin tedavi ve cenaze giderlerinin karşılanmasına yönelik faaliyetlerdir.

Program	Alt Program	Faaliyet	Faaliyet Açıklamaları
HUKUK VE ADALET	HUKUK VE MEVZUAT HİZMETLERİ	Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Nezdinde Yürütülen Faaliyetler	Türkiye Cumhuriyeti aleyhine Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine yapılan başvurulara ilişkin işlemlerin yürütülmesi, ihlal kararlarının icrası ile ilgili iş ve işlemlerin yapılması, Dışişleri Bakanlığı tarafından icrası takip edilen kararlar saklı kalmak kaydıyla, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Türkiye Cumhuriyeti aleyhine hükmettiği tazminatlar ile dostane çözüm ve tek taraflı deklarasyon sonucu ödenmesine karar verilen ya da Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 41'inci maddesi uyarınca taraflarca uzlaşılan tazminat ve masrafların ödemesine ilişkin yürütülen faaliyetlerdir.
		Avukatlıkla İlgili Faaliyetler	Avukatlara baro levhasına yazılma ve ruhsatname verilmesi, avukatlar hakkında yapılan şikayet başvurularının değerlendirilmesi gibi 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nda öngörülen görevlerin yerine getirilmesine yönelik faaliyetlerdir.
		Hukuk Hizmetleri ile Mevzuat Düzenleme Faaliyetleri	Adli konulara ilişkin kanunlarla ilgili inceleme ve araştırma yapılması bu konularda görüş ve önerilerde bulunulması gibi faaliyetlerdir.
		İnsan Hakları Tazminat Komisyonu'na Hükmedilen Tazminatlara İlişkin Faaliyetler	6384 sayılı Kanun uyarınca İnsan Hakları Tazminat Komisyonuna verilen görevlerin yürütülmesine ilişkin faaliyetlerdir.
		Noterliklerle İlgili Faaliyetler	1512 sayılı Noterlik Kanunu'nun 3. maddesi uyarınca iş yoğunluğunda artış görülen yerlerde birden çok noterlik açılmasına ilişkin yürütülen faaliyetlerdir.

Program	Alt Program	Faaliyet	Faaliyet Açıklamaları
HUKUK VE ADALET	MESLEKİ YETKİNLİĞE YÖNELİK EĞİTİM HİZMETLERİ	Yargı Hizmetlerinde Yer Alan Personele Yönelik Eğitim Faaliyetleri	Adalet Bakanlığı Aday Memur Yönetmeliği, Hizmet İçi Eğitim Yönetmeliği ve Adalet Bakanlığı Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmelikleri çerçevesinde tüm yargı personeline verilen eğitim programlarına ilişkin faaliyetlerdir.

Program	Alt Program	Faaliyet	Faaliyet Açıklamaları
HUKUK VE ADALET	SEÇİMLERİN GENEL YÖNETİMİ VE DENETİMİ	Seçim Bilişim Sistemine İlişkin Fiziki ve Teknik Altyapı Hizmetleri	Yüksek Seçim Kurulunca yürütülen seçim işlerinde, hız, yüksek güvenlik, erişilebilirlik, süreklilik ve yedeklilik amaçlarıyla kullanılan SEÇSİS'in (Seçim Bilişim Sistemi) altyapı bileşenlerinin, bilgisayar donanım platformlarının güncel tutulmasına ilişkin faaliyetlerdir.
		Seçim Faaliyetlerinin Yürütülmesi	Tüm seçim işlerinin; seçmenlerin eksiksiz belirlenmesi, güncel seçmen kayıtlarına elektronik ortamda kolaylıkla erişilebilmesi, mükerrer yazımın önlenmesi, seçim evrakının oluşturulması, itiraza konu hususların en aza indirilmesi ve itiraz başvurularının süresinde sonuçlandırılması, seçimlerin hızlı ve doğru şekilde neticelendirilmesi ve izlenebilmesine yönelik faaliyetlerdir.

Program	Alt Program	Faaliyet	Faaliyet Açıklamaları
HUKUK VE ADALET	YARGILAMA HİZMETLERİ	Adli Sicil ve İstatistik Faaliyetleri	Adli sicil kaydının tutulması, Bakanlığımızın görev ve yetkisine giren konularla ilgili istatistiki bilgilerin belirlenmesi, toplanması, sınıflandırılması, değerlendirilmesi ve bu hizmetlerinin yerine getirilmesi için bilgi işlem sisteminin kurulup geliştirmesine ilişkin faaliyetlerdir.
		Kovuşturma, Keşif ve Diğer Yargılama Faaliyetleri	Savcılık ve mahkemelerce yürütülen soruşturma ve kovuşturma işlemlerine ilişkin giderlerin karşılanması ile gerçekleştirilen keşif ve icra işlemleri için yol tazminatı ödenmesine ilişkin faaliyetlerdir.
		Yargılamaya İlişkin Posta Faaliyetleri	Yargılama faaliyeti kapsamında posta-telgraf ücretleri ve bunlara ilişkin giderler ile kargo giderlerinin karşılanmasına ilişkin faaliyetlerdir.

Program	Alt Program	Faaliyet	Faaliyet Açıklamaları
PROGRAM DIŞI GİDERLER	HAZİNE YARDIMLARI	Ceza İnfaz Kurumları İle Tutukevleri İş Yurtları Kurumu'na Hazine Yardımı	Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu bütçesine tahsis edilen ödeneklerin transferine ilişkin faaliyetlerdir.
		Kişisel Verileri Koruma Kurumu'na Hazine Yardımı	Kişisel Verileri Koruma Kurumu bütçesine tahsis edilen ödeneklerin transferine ilişkin faaliyetlerdir.
		Türkiye Adalet Akademisi'ne Hazine Yardımı	Türkiye Adalet Akademisi Başkanlığı bütçesine yapılan transferlere ilişkin faaliyetlerdir.
		Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu'na Hazine Yardımı	Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu bütçesine yapılan transferlere ilişkin faaliyetlerdir.

Program	Alt Program	Faaliyet	Faaliyet Açıklamaları
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	TEFTİŞ, DENETİM VE DANIŞMANLIK HİZMETLERİ	Hukuki Danışmanlık ve Muhakemat Hizmetleri	Bakanlığımızın taraf olduğu adli ve idari davalarda, iç ve dış tahkim yargılamasında, icra işlemlerinde ve yargıya intikal eden diğer her türlü hukuki uyuşmazlıklarda temsil edilmesine, dava ve icra işlemlerinin vekil sıfatı ile takibine, uyuşmazlıkların sulh yoluyla çözümüne ilişkin Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen faaliyetlerdir.
		İç Denetim	5018 sayılı Kanun kapsamında, kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla yapılan denetim ve danışmanlık faaliyetleridir.
		Kurumsal Uluslararası İşbirliği Faaliyetleri	Hukuki ve cezai konularda uluslararası adli yardımlaşma, tebliğat, istinabe, suçluların iadesi, hükümlülerin transferi, kovuşturmaların aktarılması, nafakalara dair uluslararası antlaşmalarla ilgili iş ve işlemlerin yürütülmesi, Bakanlığın uluslararası kuruluşlarla ilgili faaliyetlerinin yürütülmesi, ulusal fon kapsamında yürütülen projeler ile uluslararası kuruluşlara yapılan katkı payı ödenmesine ilişkin faaliyetlerdir.
		Teftiş, İnceleme ve Soruşturma	Teftiş Kurulu Başkanlığı tarafından yürütülen araştırma, inceleme, denetim ve soruşturma işlemlerine ilişkin yürütülen faaliyetlerdir.

Program	Alt Program	Faaliyet	Faaliyet Açıklamaları
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	ÜST YÖNETİM, İDARİ VE MALİ HİZMETLER	Diğer Destek Hizmetleri	Sosyal tesislerin kurulması ve yönetimi ile ilgili hizmetlerin yapılması, ihtiyaç duyulan bina ve arazinin, kiralama ve satın alma işlerini yürütülmesine ilişkin faaliyetlerdir.
		Genel Destek Hizmetleri	Gerekli araç, gereç ve malzemenin temini ile temizlik, aydınlatma, ısıtma ve taşıma hizmetlerinin yapılmasına yönelik faaliyetlerdir.
		İnsan Kaynakları Yönetimine İlişkin Faaliyetler	Bakanlık personelinin atama, nakil, terfi, emeklilik, başka kurumlara görevlendirme ve benzeri özlük işlemlerinin gerçekleştirilmesine yönelik faaliyetlerdir.
		İnşaat ve Yapı İşlerinin Yürütülmesi	Bakanlığa ait bina, tesis ile adliye binası, ceza infaz kurumu ve Adli Tıp Kurumu gibi hizmet binalarının yapılmasına ilişkin yürütülen faaliyetlerdir.
		Özel Kalem Hizmetleri	Bakanın resmi ve özel yazışmalarının yapılması, protokol ve tören işlerinin yürütülmesi ile ziyaret, davet, karşılama, uğurlama, ağırlama, milli ve dini bayramlarla ilgili hizmetlerinin düzenlenmesine ilişkin faaliyetlerdir.
		Strateji Geliştirme ve Mali Hizmetler	1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 48'inci maddesi ve 5018 sayılı Kanun'un 60'ıncı maddesi gereğince yürütülmekte olan faaliyetlerdir.

B.2 Faaliyet ve Proje Bilgileri

1- Mevzuat Alanında Yaşanan Gelişmeler

- 28.3.2023 tarihli ve 7445 sayılı İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 5.4.2023 tarihli ve 32154 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- 14.7.2023 tarihli ve 7456 sayılı “6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telafisi için Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun 15.7.2023 tarihli ve 32249 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- 14.7.2023 tarihli ve 7456 sayılı “6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telafisi İçin Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası İle Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun’un” 23’üncü maddesiyle 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu’na kira bedelinin belirlenmesiyle ilgili olarak geçici 2’inci madde eklenmiştir.
- 7471 sayılı “Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” 09.11.2023 tarihli ve 32364 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 31.01.2023 tarihli ve 32090 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- 6.12.2018 tarihli ve 30617 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektronik Tebligat Yönetmeliği’nin “Elektronik tebligat adresi alma zorunluluğuna tabi olmayanlar için yapılacak başvuru” başlıklı 7’nci maddesinin ikinci fıkrasına, başvuru sahibinin kimliğinin iki aşamalı doğrulama ile e-Devlet Kapısı üzerinden de tespit edilebileceğine ilişkin fıkra ilave edilmesi hususunda hazırlanan yönetmelik değişikliği 29.11.2023 tarihli ve 32384 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

2- Fiziki Kapasitedeki Gelişmeler

Adalet Bakanlığı Stratejik Planı’nda öncelikler arasında yer alan fiziki kapasitenin geliştirilmesine yönelik çalışmalar 2023 yılında da sürdürülmüştür.

2023 yılında gerçekleştirilen faaliyetlere ilişkin bilgilere aşağıdaki tablolarda yer verilmiştir.

SIRA NO	İNŞAATI DEVAM EDEN ADALET BİNALARI	İNŞAAT m ²
1	ADANA KOZAN ADALET BİNASI	23.305
2	ANKARA BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ BİNASI	91.765
3	AYDIN ADALET BİNASI	105.065
4	İZMİR KEMALPAŞA ADALET BİNASI	12.448
5	KÜTAHYA ADALET BİNASI	25.392
6	KONYA KULU ADALET BİNASI	6.765
7	MALATYA ADALET BİNASI	86.633
8	SAKARYA ADALET BİNASI	89.421
9	TRABZON AKÇAABAT ADALET BİNASI	14.869
TOPLAM		455.663

SIRA NO	İNŞAATI DEVAM EDEN ADLİ TIP KURUMU BİNALARI
1	ANKARA ADLİ TIP KURUMU BİNASI
2	SAMSUN ADLİ TIP KURUMU BİNASI

SIRA NO	İNŞAATI TAMAMLANAN ADALET BİNALARI
1	ÇANAKKALE GÖKÇEADA ADALET BİNASI
2	YALOVA EK ADALET BİNASI

SIRA NO	İNŞAATI TAMAMLANAN ADLİ TIP KURUMU BİNALARI
1	BURSA ADLİ TIP KURUMU BİNASI
2	DENİZLİ ADLİ TIP KURUMU BİNASI

SIRA NO	İNŞAATI TAMAMLANAN DENETİMLİ SERBESTLİK BİNALARI
1.	İZMİR DENETİMLİ SERBESTLİK

SIRA NO	DEPREM SONRASI BAKANLIĞIMIZCA ONARIMI YAPILAN HİZMET BİNALARI
1	İSKENDERUN ADLİYESİ
2	İSKENDERUN ADLİYE LOJMANLARI
3	HATAY ADLİYESİ
4	HATAY YAYLADAĞI KAPALI VE AÇIK CEZA İNFAZ KURUMU
5	ADİYAMAN ADLİYESİ
6	KAHRAMANMARAŞ TÜRKOĞLU ADLİYE LOJMANLARI
7	KAHRAMANMARAŞ PAZARCİK ADLİYESİ
8	KAHRAMANMARAŞ TÜRKOĞLU CEZA İNFAZ KURUMU

2023 Yılında Kapatılan Ceza İnfaz Kurumları

2023 yılında şehir merkezleri içerisinde kalan, gerekli iyileştirme çalışması yapılamayan ve fiziki olarak da ekonomik ömrünü dolduran 12 ceza infaz kurumu kapatılmıştır. 4 ceza infaz kurumunun ise kapalı kısımları kapatılarak statüsü değiştirilmiş olup açık ceza infaz kurumu olarak faaliyetine devam etmektedir. Buna ilişkin tablo aşağıdadır:

KURUMUN ADI	TİPİ	KAPASİTESİ	KAPATILMA TARİHİ
DİYARBAKIR	D	688	22.06.2023
ELBİSTAN	E	608	
CEYHAN	M	668	
EDİRNE	KAPALI	750	14.07.2023
SAİMBEYLİ	K1	60	
TUFANBEYLİ	K1	60	
GÖLBAŞI	K1	60	
ÇORLU	A3	72	
MALATYA	E	590	09.08.2023 STATÜ DEĞİŞİKLİĞİ YAPILARAK BAĞLI AÇIK CEZA İNFAZ KURUMU MÜSTAKİL AÇIK CEZA İNFAZ KURUMUNA DÖNÜŞTÜRÜLDÜ
KAHRAMANMARAŞ	E	696	
İSKENDERUN	M	430	
BİNGÖL	M	350	
GİRESUN	E	600	20.09.2023
KIRKAĞAÇ	K2	80	
ÇANKIRI	E	628	26.12.2023
MİLAS	KAPALI	70	

3-Teknik Altyapıdaki Gelişmeler

Bakanlığın teknik altyapı hizmetlerinin güçlendirilmesi çalışmaları üzerinde de önemle durulmaktadır. Zaman içerisinde buna yönelik olarak yapılan çalışmalar sonrasında yargı sistemimiz, gelişmiş ülkelere örnek olacak bir bilişim altyapısına sahip olmuştur. Avrupa Adaletin Etkinliği Komisyonu (CEPEJ) raporlarında Ülkemiz, Avrupa Konseyi ülkeleri içerisinde mahkemelerde bilişim teknolojilerini "çok yüksek düzeyde" kullanan ilk 15 ülke arasında sayılmakla beraber Avrupa Adaletin Etkinliği Komisyonu (CEPEJ) 2022 yılı raporunda, bilgi teknolojilerinin kullanım oranında Ülkemiz 49 ülke arasında 4. sırada yer almaktadır.

Bakanlık tarafından bilişim ve teknik altyapı hizmetleri kapsamında;

- Ulusal Yargı Ağı Projesi (UYAP), iş süreçlerini hızlandıran, güvenilirliği artıran bir bilgi sistemi olup yerel imkânlarla geliştirilmiştir.

- UYAP ile mahkeme ve diğer yargı birimlerinde yargısal ve idari işler sistem üzerinden yapılmaktadır. Nüfus, adli sicil ve tapu kaydı gibi belgeler sistemdeki entegrasyon sayesinde ilgili yerden yargılamanın her aşamasında getirilebilmektedir. Mahkemeler arası (istinabe, talimat gibi) yazışmalar ağ üzerinden elektronik olarak gönderilebilmektedir. Ayrıca mahkemeler ile Cumhuriyet başsavcılıklarında bulunan bilgiler veri tabanına girildiğinden dosya incelemeleri elektronik ortamda da yapılabilmektedir.
- UYAP kapsamında geliştirilen Avukat Portal, Vatandaş Portal ve Kurum Portal Bilgi Sistemi aracılığıyla; avukatlara, vatandaşlara, kamu kurum/kuruluşları ile şirket yetkililerine internet üzerinden yargı hizmeti sunulmaktadır.
- Avukatlar, vekâleti bulunan dosyaları Avukat Portal üzerinden inceleyebilmekte, bu dosyalardan suret alabilmekte, elektronik imza ile dosyalara evrak gönderebilmekte, yeni dava dosyası/icra takibi açabilmekte ve elektronik ortamda harç ödeyebilmektedirler.
- UYAP ile vatandaşların yargıya daha hızlı erişimleri ve yargı hizmetlerinden en iyi şekilde yararlanmaları hedeflenmiştir. Bu hedef kapsamında Vatandaş Portal Bilgi Sistemi geliştirilmiştir. Vatandaşlar, internet aracılığıyla UYAP Vatandaş Portalı üzerinden e-Devlet şifrelerini kullanarak UYAP kapsamında adli ve idari yargı birimlerinde görülmekte olan dava dosyalarını ve icra birimlerinde yer alan icra dosyalarını sorgulayabilmektedir. Elektronik imza sahibi vatandaşlarımız dava dosyası açma ve mahkemelere evrak gönderme gibi işlemlerin tamamını internet üzerinden gerçekleştirebilmektedir.
- UYAP Kurum Portalı, kamu ve özel kurum yetkililerinin internet üzerinden e-imza ile erişerek çalıştıkları kurumla ilgili adli ve idari yargı ile icra/iflas dava dosyalarını takip edebilmesini sağlamakta böylelikle yargıya daha etkin bir şekilde erişim sağlanmaktadır.
- UYAP SMS Bilgi Sistemi, dava dosyaları ve icra takibi bilgileri de dâhil olmak üzere, UYAP Adalet, Avukat, Vatandaş ve diğer portallar üzerinden yapılan işlemler ile ilgili uyarı, veri ve duyuruları kısa mesaj (SMS) aracılığı ile kullanıcılara sunabilmektedir. Ayrıca soruşturma ve dava dosyalarındaki taraflara (sanık, tanık, müdafii, vekil, şikâyetçi, müdahil) yargı birimlerine gelmeleri için tebligat gerektiren durumlarda UYAP SMS Bilgi Sistemi kullanılarak UYAP ekranlarından SMS gönderilebilmektedir.
- UYAP Sisteminin hayata geçirilmesinden itibaren günümüze kadar toplam 54 kurum ve kuruluş ile 173 UYAP entegrasyonu, 195 kurum ve kuruluş ile kurumsal web servis entegrasyonu gerçekleştirilmiştir. Bunlara ilave olarak 9 kurum ve kuruluş ile elektronik yazışma paketi üzerinden entegrasyon gerçekleştirilmiştir.
- Bu kapsamda, İçişleri Bakanlığı/Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü - online pasaport başvuru - 5682 Sayılı Pasaport Kanunu kapsamında; Hususi ve Hizmet Damgalı pasaport talep formları ile emeklilik belgelerinin kurum amir/amirlerince e-imzalı olarak güvenli elektronik ortamda Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne iletilmesi sağlanmıştır.
- İçişleri Bakanlığı/Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü (STİGM) -Dava dosyalarında yer alan gerçek kişilerle ilgili olarak T.C. Kimlik Numarası üzerinden terör örgütleriyle irtibatlı ve/veya iltisaklı olması durumlarının kontrolü için kapatılan/müzahir derneklerde kaydının bulunup bulunmadığı, üyelik bilgisinin mevcut olması durumunda da üyeliğine ilişkin bilgilerin görüntülenerek ilgili dava dosyalarına kaydının gerçekleştirilebilmesi entegrasyon ile sağlanmıştır.
- Türkiye Noterler Birliği- Sahiplik, tescil id, plaka ve şasi numaralarından kişinin bugüne kadar sahip olduğu araç bilgilerinin sorgulanabilmesi sağlanmıştır.

- Hükümlü infaz bilgilerinin e-Devlet üzerinden sorgulanabilmesi sağlanmıştır.
- UYAP üzerinden sunulan veraset ilamı ve mirasçı bilgilerinin e-Devlet üzerinden sorgulanması sağlanmıştır.
- EKİP Entegrasyonu ile Adalet Bakanlığı birimleri, yargı birimleri ve icra daireleri ile Emniyet Genel Müdürlüğü birimleri arasında bilgi ve belgelerin elektronik ortamda paylaşılması uygulaması 01.04.2022 tarihinden itibaren tüm ülkede yaygınlaştırılmıştır.
- Boşanmaya, evliliğin butlanına, iptaline veya mevcut olup olmadığının tespitine ilişkin dava konuları ile açılmış ve halen görülmekte olan davaların yahut kesin hükme bağlanmış veya reddedilmiş davalara ait kararların, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü ile paylaşımı sağlanmıştır.
- Patent Entegrasyonu kapsamında fikri ve sınai haklar mahkemelerinin ihtiyacı olan ve Türk Patent ve Marka Kurumu bünyesindeki marka, patent ve tasarıma ilişkin verilerin, TC kimlik numarası ve/veya vergi kimlik numarası/ unvan ile sorgulanmak suretiyle anlık olarak sorgulanması sağlanmış olup aynı zamanda karşılıklı olarak elektronik yazışma entegrasyonu sağlanmıştır.
- UYAP/YÖKSİS entegrasyonu ile YÖK Başkanlığı bilgi sisteminde tutulan akademik birim ağacı sözlüğü, öğrenci, mezun ve akademisyen bilgilerinin elektronik olarak paylaşımı gerçekleştirilmiştir.
- Sigorta Bilgi Gözetim Merkezi entegrasyonu ile sigortalı ve kaskolu araçlar ile ilgili bilgilerin sorgulanabilmesi, yine harç tahsil müzekkereleri entegrasyonu ile birlikte yargı birimleri tarafından Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilmesi gereken harç tahsil müzekkerelerinin elektronik ortamda Gelir İdaresi Başkanlığına gönderilmesi sağlanmıştır.
- Basın İlan Kurumu entegrasyonu ile Basın İlan Kurumuna gazetede yayımlanacak ilanların verilmesi, ücret ve fatura bilgilerinin alınması, gazete künye bilgilerinin sorgulanması sağlanmış ayrıca elektronik yazışma entegrasyonu gerçekleştirilmiştir.
- NVİGM-Nüfus Kararları entegrasyonu ile nüfus kaydına ilişkin bütün kararların mahkemeler tarafından otomatik olarak NVİGM'ye servis ile gönderilmesi mümkün hale getirilmiştir.
- Çek Yasaklılık entegrasyonu ile mahkemeler tarafından verilen çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağı kararları ve söz konusu yasaklama kararlarının kaldırılmasına ilişkin bilgilere "MERSİS" üzerinden erişim sağlanmıştır.
- CELSE Mobil uygulaması, avukatların duruşma ve keşiflere daha kolay katılımlarının sağlanması ve bu şekilde mahkemelerdeki zaman kaybının önüne geçilmesi amacıyla CELSE Mobil uygulaması geliştirilip avukatların kullanımına sunulmuştur.
- e-Adalet Vatandaş Mobil Uygulaması; vatandaşlar mobil cihazlarında yer alan uygulama ile tarafı oldukları dosyalara ilişkin bilgileri takip edebilme olanağına kavuşturulmuştur.
- ÖSYM entegrasyonu ile ÖSYM tarafından yapılan sınav sonuçlarının veri ve belge olarak alınması, yine hâkim ve Cumhuriyet savcısı adaylarının mülakat başvurularının e-Devlet üzerinden alınması sağlanmıştır.

- Adli sicil kaydı olan/olmayan vatandaşların e-Devlet üzerinden İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca, Felemenkçe, Danca, Portekizce, Arapça, Rusça, Çince, Arnavutça, Bulgarca, Japonca, Korece, Letonca, Makedonca, Rumence, Slovakça, Boşnakça, Hırvatça, Sırpça, Moğolca, Kazakça, Özbekçe, Kırgızca, Tacikçe, Türkmençe, Bengalce, Çekçe, Bahasa Endonezya, Fince, Hintçe, İbranice, İsveççe, Lehçe, Karadağca, Macarca, Malayca, Yunanca, İspanyolca dillerinde olmak üzere, toplam 40 yabancı dile tercüme edilmiş adli sicil kaydı alabilmeleri sağlanmıştır. Ayrıca, yurt dışında bulunan elçilik ve konsolosluklarımızda "Konsolosluk.Net" üzerinden bu dillerde adli sicil belgesi verilmeye başlanmıştır. Böylelikle özellikle yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın işleri kolaylaştırılmıştır.
- UYAP kapsamında geliştirilen Ses ve Görüntülü Bilişim Sistemi (SEGBİS) ile mahkeme ve savcılıkların, yargılamanın taraflarını video konferans yoluyla dinlemesine ve görüşmelerin kayıt altına alınmasına imkân sağlamıştır. Bu sistem sayesinde ceza infaz kurumlarından nakiller azalmış, yol tutuklamalarındaki mağduriyetler kaldırılmış ve talimatla ifade alma yerine uzaktan ve doğrudan ifade alınabilmesine imkân sağlanmıştır.
- Avukatların, ofislerinden güvenli bir şekilde taraf oldukları hukuk mahkemelerindeki duruşmalarına katılmalarını sağlamak için e-Duruşma sistemi hayata geçirilmiştir. Sistemin yazılımı Bilgi İşlem Genel Müdürlüğü mühendislerince geliştirilmiş olup uygulama, kendi sunucularımızda barındırılmaktadır.
- 2023 yılında toplam 53.700.412 elektronik tebligat yapılmıştır.
- Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü personelinin eğitimlerine ilişkin olarak, personelin mesleki eğitim künyesinin oluşturulması ve eğitim süreçlerinin daha yakından takibi amacıyla UYAP bünyesinde geliştirilen BİPES (Bireyselleştirilmiş Personel Eğitim Sistemi), Birleşmiş Milletlere bağlı Uluslararası Telekomünikasyon Birliğince düzenlenen WSIS Prizes 2023 (Dünya Bilgi Toplumu Zirvesi Ödülleri 2023) ödül programında e-öğrenme kategorisinde birincilik ödülünü kazanmıştır.
- Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünde ihtiyaç duyulan konularda kurumsal veri toplanması ve analiz edilmesi amacıyla geliştirilen MEDSİS (Merkezi Değerlendirme Sistemi) yazılımının kullanımı şeklinde hizmetler sunulmaktadır.

4- Mesleki Yetkinlik Alanındaki Gelişmeler

2023 yılı eğitim plân ve programlarının uygulanması sürecinde toplam 13.434 eğitim görenin fiilen ve uzaktan eğitim ile katıldığı hizmet içi eğitim programları ve çalıştay faaliyetleri düzenlenmiştir.

Hizmet İçi Eğitim Faaliyetleri

Ankara Personel Eğitim Merkezi'nde;

- Adli destek müdürlüklerinde görev yapan personele yönelik; 02 Ocak-03 Şubat 2023 tarihleri arasında toplam 151 personele 8 grup halinde "Çocuk Teslimi ve Çocukla Kişisel İlişki Kurulması" konulu hizmet içi eğitim programı,
- İdare mahkemelerinde görev yapan zabıt kâtiplerine yönelik; 30 Ocak-03 Şubat 2023 tarihleri arasında 44 zabıt kâtibine hizmet içi eğitim programı,
- Yeni atanan icra müdür yardımcılarına yönelik; 11 Eylül-08 Aralık 2023 tarihleri arasında toplam 347 icra müdür yardımcısına 3 grup halinde hizmet içi eğitim programı,

- Ders vermek üzere görevlendirilecek öğretim görevlilerine yönelik; 30 Ocak-08 Eylül 2023 tarihleri arasında toplam 83 hâkim ve yardımcı yargı personeline 4 grup halinde eğitici eğitim programı,
- Ön büro ve danışma birimlerinde görev yapan yargı personeline yönelik; 24-26 Temmuz 2023 tarihleri arasında 4 kişinin katılımı ile Türk İşaret Dili Hukuki Terimler Sözlük Çalıştay programı,
- Microsoft Office (Excel) konulu hizmet içi eğitim programlarıyla veri yönetimi, analiz ve raporlama gibi birçok alanda personelin daha donanımlı hale gelmesi amacıyla; 11-15 Eylül 2023 tarihleri arasında 8 kişinin katılımı ile Microsoft Office (Excel) Eğitim Modül ve Materyal Geliştirme Çalıştay programı,
- Yüksek Seçim Kurulunda görev yapan personele yönelik; 20-23 Kasım 2023 tarihleri arasında 239 personele hizmet içi eğitim programı,
- İcra müdür ve müdür yardımcılarına yönelik; 13-17 Kasım 2023 tarihleri arasında 118 icra müdür ve müdür yardımcısına "İflas Hukuku" konulu hizmet içi eğitim programı,
- 2024 Yıllık Eğitim Plan Taslağı'na son halinin verilmesi amacıyla; 07-08 Aralık 2023 tarihlerinde 20 kişinin katılımıyla "2. Zümre Çalıştay" programı,
- 100. Yıl Etkinlikleri ve Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi Yetenek Her Yerde Bölgesel Kariyer Fuarları kapsamında; 13-17 Kasım 2023 tarihleri arasında 50 personelin katılımıyla "Kişisel Gelişim" konulu hizmet içi eğitim programı,
- Bilgi İşlem Genel Müdürlüğünde görev yapan personele yönelik; 13 Kasım-27 Aralık 2023 tarihleri arasında toplam 109 personele 6 grup halinde proje yönetimi eğitim programı,
- Bakanlık merkez teşkilatında görev yapan personele yönelik; 27 Kasım-29 Aralık 2023 tarihleri arasında toplam 116 personele 3 grup halinde Microsoft Office (Excel) hizmet içi eğitim programı,
- İcra eğitim modüllerinin adalet hizmetleri standartlarına göre yenilenmesi amacıyla; 11-15 Aralık 2023 tarihleri arasında 111 İcra müdür ve müdür yardımcısının katılımıyla çalıştay programı,
- Aday memurlara yönelik; 02 Mayıs-22 Haziran 2023 tarihleri arasında 11 aday memura yönelik temel ve hazırlayıcı eğitim programı,
- Adalet Bakanlığı Eğitim Dairesi Başkanlığı ve personel eğitim merkezi müdürlüklerinde dijital içerik geliştirmekle görevli personele yönelik; 20-22 Aralık 2023 tarihleri arasında 15 personelin katılımıyla Uzaktan Eğitim Modülü Çekim ve Yapım Teknikleri Çalıştay programı düzenlenmiştir.

Rize Personel Eğitim Merkezi'nde;

- Yeni atanan zabıt kâtiplerine yönelik; 11-22 Eylül 2023 tarihleri arasında 174 zabıt kâtibine hizmet içi eğitim programı,
- Tüm ünvanlarda görev yapan yardımcı yargı personeline yönelik; 25 Eylül-22 Aralık 2023 tarihleri arasında toplam 575 yardımcı yargı personeline 12 grup halinde "Aile Destek" konulu hizmet içi eğitim programı,
- Adli yargıda görev yapan zabıt kâtiplerine yönelik; 25 Eylül-24 Kasım 2023 tarihleri arasında toplam 372 zabıt kâtibine 8 grup halinde "Uluslararası İstinabe ve Cezai Konularda Adli İşbirliği" konulu hizmet içi eğitim programı,

- Bakanlık muhabere bürolarında görev yapan zabıt kâtiplerine yönelik; 25 Eylül-24 Kasım 2023 tarihleri arasında toplam 328 zabıt kâtibine 8 grup halinde hizmet içi eğitim programı,
- İnfaz hâkimliklerinde görev yapan zabıt kâtiplerine yönelik; 25 Eylül-27 Ekim 2023 tarihleri arasında toplam 150 zabıt kâtibine 4 grup halinde hizmet içi eğitim programı,
- Adalet komisyonlarında görev yapan zabıt kâtiplerine yönelik; 16 Ekim-22 Aralık 2023 tarihleri arasında toplam 238 zabıt kâtibine 5 grup halinde "Hizmet Takip Programı (HİTAP)" konulu hizmet içi eğitim programı,
- Terekenin tasfiyesinde görevli personele yönelik eğitim modülünün ve programının geliştirilmesi amacıyla; 16-20 Ekim 2023 tarihleri arasında 5 yardımcı yargı personelinin katılımıyla çalıştay programı,
- Satış memurluğu (Ortaklığın Giderilmesi) eğitim modülünün ve programının geliştirilmesi amacıyla; 16-20 Ekim 2023 tarihleri arasında 10 yazı işleri müdürünün katılımıyla çalıştay programı,
- Seri muhakeme ve basit yargılama bürolarında görev yapan personele yönelik; 27 Kasım-22 Aralık 2023 tarihleri arasında 153 personele 4 grup halinde hizmet içi eğitim programı,
- Satış memurluğu bürolarında görev yapan personele yönelik; 27 Kasım-22 Aralık 2023 tarihleri arasında toplam 164 personele 4 grup halinde hizmet içi eğitim programı,
- Terekenin tasfiyesi işlemlerinde görev yapan personele yönelik; 30 Ekim-24 Kasım 2023 tarihleri arasında toplam 176 personele 4 grup halinde hizmet içi eğitim programı düzenlenmiştir.

Yozgat Cemil ÇİÇEK Personel Eğitim Merkezi'nde;

- Bölge adliye mahkemesi hukuk dairelerinde görev yapan zabıt kâtiplerine yönelik; 30 Ocak-15 Aralık 2023 tarihleri arasında toplam 306 zabıt kâtibine 13 grup halinde hizmet içi eğitim programı,
- Bölge adliye mahkemesi ceza dairelerinde görev yapan zabıt kâtiplerine yönelik; 30 Ocak-15 Aralık 2023 tarihleri arasında toplam 324 zabıt kâtibine 13 grup halinde hizmet içi eğitim programı,
- Eğitim Dairesi Başkanlığı personel eğitim merkezlerinde düzenlenen eğitim programlarında ders vermek üzere görevlendirilecek olan öğretim görevlilerine yönelik; 23-27 Ocak 2023 tarihleri arasında 42 hâkim, Cumhuriyet savcısı ve yargı personeline eğitici eğitim programı,
- Yeni atanan zabıt kâtiplerine yönelik; 11 Eylül-15 Aralık 2023 tarihleri arasında toplam 1.043 zabıt kâtibine 7 grup halinde hizmet içi eğitim programı,
- Tüm unvanlarda görev yapan yardımcı yargı personeline yönelik; 30 Ocak-03 Şubat 2023 tarihleri arasında 29 yargı personeline "Aile Destek" konulu hizmet içi eğitim programı,
- İcra müdür ve müdür yardımcılara yönelik; 06 Ekim 2023 tarihinde 44 icra müdür ve müdür yardımcısına "Yedieminde Bulunan Malların Tasfiyesine İlişkin" hizmet içi eğitim programı,
- 2024 Yıllık Eğitim Plan Taslağı'na son halinin verilmesi amacıyla; 06-08 Kasım 2023 tarihlerinde 20 kişinin katılımıyla "1.Zümre Çalıştay" programı,

- 100. Yıl Etkinlikleri ve Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi Yetenek Her Yerde Bölgesel Kariyer Fuarları kapsamında; 20-24 Kasım 2023 tarihleri arasında 81 kişinin katılımıyla "Kişisel Gelişim" konulu hizmet içi eğitim programı,
- Yeni atanan zabıt kâtiplerine yönelik eğitim modüllerinin güncellenmesi amacıyla; 18-22 Aralık 2023 tarihleri arasında 13 kişinin katılımıyla çalıştay programı düzenlenmiştir.

Öte yandan; Adalet Teşkilatını Güçlendirme Vakfı Antalya Sosyal Tesislerinde; meslekte 25 yılını doldurmuş personele yönelik; 02 Ekim-22 Aralık 2023 tarihleri arasında toplam 308 yargı personeline 7 grup halinde hizmet içi eğitim programı, pedagoğ, psikolog ve sosyal çalışmacılara yönelik; 19-21 Aralık 2023 tarihleri arasında 11 kişinin katılımıyla "Kişisel Gelişim Dersleri Eğitim Modülleri Güncelleme Çalıştay" programı, Edirne Adliyesi'nde; icra müdürü ve müdür yardımcılara yönelik; 12 Ocak 2023 tarihinde 39 icra müdürü ve müdür yardımcısına "E-Satış" konulu yerinde hizmet içi eğitim programı, Diyarbakır Adliyesi'nde; icra müdürü ve müdür yardımcılara yönelik; 19 Ocak 2023 tarihinde 37 icra müdürü ve müdür yardımcısına "E-Satış" konulu yerinde hizmet içi eğitim programı düzenlenmiştir.

Yine Hâkimler ve Savcılar Kurulu Konferans Salonu'nda; Bakanlık merkez teşkilatı yemekhane şube müdürlüğünde görev yapan personele yönelik; 10-21 Temmuz 2023 tarihleri arasında toplam 81 personele 2 grup halinde hizmet içi eğitim programı, Eğitim Dairesi Başkanlığı Toplantı Salonu'nda; Microsoft Office (Excel) konulu hizmet içi eğitim programlarıyla veri yönetimi, analiz ve raporlama gibi birçok alanda personelin daha donanımlı hale gelmesi amacıyla; 16-20 Ekim 2023 tarihleri arasında 6 kişinin katılımı ile Microsoft Office (Excel) Eğitim Modül ve Materyal Geliştirme 2. Çalıştay programı düzenlenmiştir.

Uzaktan Eğitim Faaliyetleri

Cumhurbaşkanlığı Uzaktan Eğitim Kapısı Canlı Sınıf Uygulaması ile taşra teşkilatında görevli personele yönelik;

- Adli destek müdürlüklerinde görev yapan personele yönelik; 06 Mart-07 Aralık 2023 tarihleri arasında toplam 990 personele 24 grup halinde "Çocuk Teslimi ve Çocukla Kişisel İlişki Kurulması" konulu uzaktan hizmet içi eğitim programı,
- Yeni atanan icra kâtiplerine yönelik; 10 Nisan-16 Haziran 2023 tarihleri arasında toplam 408 icra kâtibine 3 grup halinde uzaktan hizmet içi eğitim programı,
- Ceza mahkemesi zabıt kâtiplerine yönelik; 02 Ekim-15 Aralık 2023 tarihleri arasında toplam 775 zabıt kâtibine 11 grup halinde uzaktan hizmet içi eğitim programı,
- Ceza mahkemesi zabıt kâtiplerine yönelik; 02 Ekim-15 Aralık 2023 tarihleri arasında toplam 816 zabıt kâtibine 11 grup halinde uzaktan hizmet içi eğitim programı,
- Yeni atanan icra müdürü ve icra müdür yardımcılara yönelik; 10 Nisan-16 Haziran 2023 tarihleri arasında toplam 406 icra müdürü ve müdür yardımcısına 3 grup halinde uzaktan hizmet içi eğitim programı düzenlenmiştir.

Bunlara ek olarak;

- 01 Ocak-31 Aralık 2023 tarihleri arasında Meslek Etiği, Kişisel İmaj, Güzel ve Etkili Konuşma, İş Yerinde Çatışma Yönetimi, İletişim Becerileri, Öfke Yönetimi, Stresle Başa Çıkma, Liderlik, Microsoft Office Excel 2016, Microsoft Office Outlook 2016, Microsoft Office PowerPoint 2016, Microsoft Office Word 2016 ve e-Satış(İcra) konulu uzaktan eğitim modüllerini 3.420 yargı personeli tamamlamıştır.
- 01 Ocak-31 Aralık 2023 tarihleri arasında Avrupa Konseyi'nin uzaktan eğitim programı olan HELP e-eğitim platformu (Yargı Profesyonelleri İçin İnsan Hakları Eğitimi - Human Rights Education for Legal Professionals) kapsamında; Bakanlığımızda görevli 349 tetkik hâkimi ve yardımcı yargı personeline uzaktan eğitim programı düzenlenmiştir.

2023 Yıllık Eğitim Planı ve eğitim programlarının uygulanması sürecinde; hizmet içi eğitim programları kapsamında yüz yüze 5.481 kişi, "Cumhurbaşkanlığı Uzaktan Eğitim Kapısı Canlı Sınıf Uygulaması" ile uzaktan eğitim kapsamında 3.395 kişi, uzaktan eğitim modülleri kapsamında 3.420 kişi, modül çalıştayları kapsamında 223 kişi, proje faaliyetleri kapsamında 349 kişi, dış kurum eğitimleri kapsamında 354 kişi, eğitici eğitimi kapsamında 125 kişi, yerinde eğitim kapsamında 76 kişi ve aday memur temel ve hazırlayıcı eğitim kapsamında 11 kişi olmak üzere toplam 13.434 eğitim görenin katıldığı bir eğitim dönemi geçirilmiştir.

Ayrıca Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü tarafından 2023 yılı içerisinde, 153 farklı başlıkta toplam 1.540 eğitim programı (çalıştay ve toplantılar hariç olmak üzere) düzenlenmiş, ceza infaz kurumu ve denetimli serbestlik müdürlüklerinde görevli 28.791 (çalıştay ve toplantılar dâhil 32.308) personelin personel eğitim merkezlerinde yüz yüze, ceza infaz kurumlarında yerinde ve uzaktan eğitim yöntemleri ile hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimlere katılımı sağlanmıştır.

İnsan haklarının ceza infaz kurumlarının işleyişinde temel değerler olarak hâkim kılınması, insan haklarının korunması ve ihlal edilmemesi amacıyla infaz hizmetleri personeline yönelik olarak; "İnsan Hakları", "Ceza İnfaz Kurumlarında İnsan Hakları", "AİHM İçtihatları Kapsamında Ceza İnfaz Kurumu Uygulamaları", "Personel Disiplin İşlemleri", "Adli Tıp Uygulamaları ve Ceza İnfaz Kurumları" başlıkları altında muhtelif dersler de verilmektedir. Bu kapsamda, 2023 yılı içerisinde 5.642 personele insan hakları dersi verilmiştir.

Yaşlı ve engelli hükümlüler ile çalışmakta olan personelin görevlerini profesyonel bakış açısıyla gerçekleştirmelerini sağlamak amacıyla "Yaşlı ve Engelli Hükümlüler ile Çalışan Personel Uzmanlaşma Eğitimi" program geliştirme çalışmaları tamamlanmış ve pilot eğitimleri gerçekleştirilmiştir. Söz konusu eğitimlerin 2024 yılı içerisinde yaygınlaştırılması planlanmıştır.

5- Mahkemeler Teşkilatındaki Gelişmeler

Adli yargıda görev yapan mahkemelerin kuruluşu 5235 Sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun uyarınca yapılmaktadır. Bu kanuna göre; hukuk ve ceza mahkemeleri, her il merkezi ile bölgelerin coğrafi durumları ve iş yoğunluğu göz önünde tutularak belirlenen ilçelerde Hâkimler ve Savcılar Kurulunun olumlu görüşü alınarak Adalet Bakanlığınca kurulmaktadır.

İdari yargıda görev yapan mahkemelerin kuruluşu ise 2576 Sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'da belirlenen usule göre idare mahkemeleri ve vergi mahkemeleri, bölgelerin coğrafi durumları ve iş hacmi göz önünde tutularak Adalet Bakanlığınca kurulmaktadır.

Adli Yargı İlk Derece Mahkeme Sayıları

MAHKEME	2023
Ağır Ceza Mahkemesi	542
Asliye Ceza Mahkemesi	1.924
Sulh Ceza Hâkimliği	750
Asliye Hukuk Mahkemesi	1.294
Sulh Hukuk Mahkemesi	848
Kadastro Mahkemesi	206
İcra Mahkemesi	316
İş Mahkemesi	489
Aile Mahkemesi	436
Ticaret Mahkemesi	201
Tüketici Mahkemesi	135
Fikri ve Sınai Haklar Hukuk Mahkemesi	14
Fikri ve Sınai Haklar Ceza Mahkemesi	14
Çocuk Ağır Ceza Mahkemesi	22
Çocuk Mahkemesi	113
İnfaz Hâkimliği	192
TOPLAM	7.496

İdari Yargı İlk Derece Mahkeme Sayıları

MAHKEME	2023
İdare Mahkemesi	181
Vergi Mahkemesi	75
TOPLAM	256

Bölge Adliye Mahkemeleri ve Bölge İdare Mahkemeleri

a) Bölge Adliye Mahkemeleri

Hâkimler ve Savcılar Kurulunun uygun görüş içeren kararları üzerine, Adalet Bakanlığının 18.05.2007, 13.06.2011 ve 08.06.2022 tarihli "Onay"ları ile İstanbul, Bursa, İzmir, Ankara, Konya, Samsun, Adana, Erzurum, Diyarbakır, Antalya, Gaziantep, Kayseri, Sakarya, Trabzon, Van, Denizli, Tekirdağ ve Malatya olmak üzere 18 mahalde Bölge Adliye Mahkemeleri kurulmuştur.

Hâkimler ve Savcılar Kurulunun 29.02.2016 tarih ve 53 sayılı kararı ile "bölge adliye mahkemelerinin ilk etapta 7 merkezde faaliyete geçirilerek, her bir bölge için daire sayısının artırılması suretiyle Yargıtay'daki uzmanlaşmaya benzer bir şekilde ihtisas daireleri oluşturularak uygulama birliğinin temin edilebileceği ve bu şekilde içtihat farklılıklarının azaltılarak ihtisaslaşmada etkinlik ve verimliliğin sağlanabileceği" belirtilerek bazı yer bölge adliye mahkemelerinin görev alanlarının yeniden belirlenmesi karar altına alınmıştır.

Bu kapsamda ilk olarak Ankara, Antalya, Erzurum, Gaziantep, İstanbul, İzmir ve Samsun Bölge Adliye Mahkemeleri 20.07.2016 tarihinde faaliyete geçirilmiştir.

Bunlara ilaveten Adana ve Bursa Bölge Adliye Mahkemeleri 05.09.2017 tarihinde (Hâkimler ve Savcılar Kurulu'nun 703 sayılı kararına göre), Sakarya ve Konya Bölge Adliye Mahkemeleri 03.09.2018 tarihinde (217 sayılı kararıyla), Diyarbakır, Kayseri, Trabzon ve Van Bölge Adliye Mahkemeleri ise 02.09.2019 tarihinde (230 sayılı kararıyla) faaliyete geçirilmiştir. Netice itibarıyla 2023 yılında kurulu olan bölge adliye mahkeme sayısı 18'e yükseltilmiştir.

2023 Yılı Bölge Adliye Mahkemesi Ceza ve Hukuk Dairesi Sayıları

MAHAL	CEZA DAİRESİ	HUKUK DAİRESİ
ADANA	22	16
ANKARA	31	48
ANTALYA	19	19
BURSA	20	16
DİYARBAKIR	13	9
ERZURUM	9	10
GAZİANTEP	31	29
İSTANBUL	52	66
İZMİR	31	31
KAYSERİ	10	8
KONYA	11	11
SAKARYA	11	13
SAMSUN	11	13
TRABZON	5	5
VAN	5	4
DENİZLİ	2	3
MALATYA	2	3
TEKİRDAĞ	2	3
GENEL TOPLAM	287	307

NOT: Denizli, Malatya ve Tekirdağ bölge adliye mahkemeleri 2023 yılında faaliyete geçmemiştir.

b) Bölge İdare Mahkemeleri

Bölge idare mahkemeleri, 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 2 nci maddesi uyarınca 26.09.2014 tarihinde Ankara, İstanbul, İzmir, Konya, Gaziantep, Bursa, Erzurum ve Samsun'da, 01.06.2020 tarihinde Adana'da olmak üzere toplam 9 mahalde bölge idare mahkemesi kurulmuştur.

Hâkimler ve Savcılar Kurulunun 2016 yılında aldığı kararlar uygulama birliğinin tesisi amaçlanarak ilk etapta Ankara, Erzurum, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Konya, Samsun, Adana illerinde olmak üzere sekiz bölgede faaliyete geçirilmiş ve 2021 yılında da Bursa Bölge İdare Mahkemesi faaliyete geçirilerek 9 mahalde hizmet vermeye devam etmektedir.

2023 Yılı Bölge İdare Mahkemesi İdari Dava ve Vergi Dava Dairesi Sayıları

MAHAL	İDARİ DAVA DAİRESİ	VERGİ DAVA DAİRESİ
ADANA	6	3
ANKARA	17	6
BURSA	5	3
ERZURUM	6	2
GAZİANTEP	9	4
İSTANBUL	12	12
İZMİR	7	4
KONYA	7	4
SAMSUN	4	2
GENEL TOPLAM	73	40

6-İnsan Haklarına Yönelik Çalışmalar

İnsan Hakları Tazminat Komisyonu

Uzun yargılama şikâyetlerine ilişkin olarak Türkiye’de yeterli ve uygun tazmin sunan etkili bir iç hukuk yolunun ihdas edilmesi çalışmaları sonucunda 6384 sayılı “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine Yapılmış Olan Bazı Başvuruların Tazminat Ödenmek Suretiyle Çözümüne Dair Kanun” 9 Ocak 2013 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edilerek yasalaşmıştır. Söz konusu Kanun ile İnsan Hakları Tazminat Komisyonu kurulmuş ve Komisyon’a AİHM önünde bekleyen makul sürede sonuçlandırılmayan yargılamalar ile mahkeme kararlarının icrasına ilişkin başvuruları inceleme görevi verilmiştir. Komisyon 20 Şubat 2013 tarihinden itibaren başvuruları kabul etmeye başlamıştır.

Göreve başlamasından itibaren çok kez yetkisi genişletilen Komisyon’a, AİHM önünde bekleyen kamulaştırma dosyaları, ceza evlerinde yaşandığı iddia edilen bir kısım ihlal iddiaları ve bazı mülkiyet hakkı ihlali iddialarına ilişkin başvuruları inceleme yetkisi verilmiştir. Bu kapsamda son olarak, 31 Temmuz 2018 tarihinde yürürlüğe giren 7145 sayılı Kanun’un 20. maddesiyle 6384 sayılı Kanun’a eklenen Geçici 2. Madde ile bu Kanun’un 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında olup, (makul sürede yargılanma hakkı şikâyetleri ile mahkeme kararlarının geç icrası/eksik icrası veya hiç icra edilmemesi şikâyetleri) münhasıran, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla, Anayasa Mahkemesinde derdest olan bireysel başvuruları inceleme yetkisi verilmiştir. Tazminat Komisyonu tarafından ödenmesine karar verilen tazminat, kararın kesinleşmesinden itibaren üç ay içinde Bakanlığımız tarafından ödenmektedir.

Son olarak, Türkiye Büyük Millet Meclisinde 28.03.2023 tarihinde kabul edilen, 05.04.2023 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 7445 sayılı İcra ve İflâs Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna göre, 31.07.2018 tarihinden sonra Anayasa Mahkemesine (AYM) yapılmış ve 09.03.2023 tarihi itibarıyla Yüksek Mahkeme önünde derdest olan söz konusu bireysel başvuruların (46.000) Komisyon tarafından karara bağlanması öngörülmüştür.

Yukarıda bahsedilen bilgiler ışığında Komisyon’un Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Anayasa Mahkemesinden devraldığı başvurulara ilişkin 2023 yılı istatistikleri şu şekildedir:

AİHM ve AYM Yönünden Verilen (01.01.2023 - 31.12.2023) Kararlar

A. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinden (AİHM) devredilen dosyalar

2022 Yılından 2023 yılına devir	10
2023 yılında gelen dosya sayısı	3
Karar Sayısı	11
Kabul Karar Sayısı	8
Ret Karar Sayısı	3
Derdest Dosya Sayısı	2

B. Anayasa Mahkemesinden (AYM) devredilen dosyalar

2022 Yılından 2023 yılına devir	15
2023 yılında gelen dosya sayısı	20.289
Karar Sayısı	630
Kabul Karar Sayısı	499
Ret Karar Sayısı	107
Birleştirme Karar Sayısı	24
Derdest Dosya Sayısı	19.659

AİHM'deki Toplam Derdest Başvuru Sayısı

AİHM'in toplam iş yükünün, 2018 yılından itibaren tüm ülkeler bakımından artış eğilimine girdiği görülmektedir. 2023 yılında ise bir önceki yıla göre başvuru sayısında % 8,30 oranında bir azalış olmuştur. 31 Aralık 2023 itibarıyla AİHM önündeki tüm ülkelere ilişkin toplam derdest başvuru sayısı 68.450'dir.

Türkiye Aleyhine AİHM'e Yapılan Başvurular

Ülkemiz aleyhine AİHM önünde bekleyen derdest başvuru sayısı, Bakanlığımızın savunma görevini üstlendiği 2012 yılından itibaren azalma eğilimi göstermiştir. Bununla birlikte 15 Temmuz 2016'dan sonra yapılan başvuruların etkisiyle 2018 yılından itibaren başvuru sayısında artış görülmüştür. Derdest başvuru sayısı, 2020 yılında 11.750, 2021 yılında 15.251, 2022 yılında 20.100, 2023 yılında 23.400'dür. 2023 yılında ise Ülkemiz aleyhine toplam 8.341 yeni başvuru yapılmıştır.

Tüm ülkeler açısından bakıldığında 2023 yılında, 23.400 derdest başvuru ile Ülkemizin ilk, Rusya'nın (12.450) ikinci, Ukrayna'nın (8.750) üçüncü, Romanya'nın ise (4.150) dördüncü sırada bulunduğu görülmektedir.

Nüfus yoğunluğu açısından bakıldığında, 2023 yılında her 10.000 kişiye düşen başvuru oranı ülkemiz yönünden 2.72 olarak kaydedilmiştir. Bu konuda en yüksek oran 21,41 ile San Marino, ikinci en yüksek oran ise 4,42 ile Monako'ya, üçüncü en yüksek oran 4,29 ile Slovenya'ya, dördüncü en yüksek oran ise 3,41 ile Moldova'ya aittir. Dolayısıyla Ülkemiz bu oran ile nüfus yoğunluğu yönünden 46 ülke arasında 14. sırada yer almaktadır.

AİHM Tarafından Türkiye Hakkında Verilen Kararlar

2023 yılında AİHM, Ülkemiz hakkında toplam 5.039 başvuruyu sonuçlandırmıştır. Bunlardan 72'sinde ihlâl kararı verilirken, 4.967'sinde ise ihlâl bulunmadığı ya da düşme veya çeşitli nedenlerle kabul edilemezlik yönünde kararlar verilmiştir. Söz konusu kararlar Büyük Daire (17 hâkim), Daire (7 hâkim), Komite (3 hâkim) ya da tek hâkim formatlı yargısal birimler tarafından alınmıştır.

a. İhlal kararları

2023 yılında 216 karar ile en çok ihlâl kararı Rusya Federasyonu hakkında verilmiştir. İkinci sırada ise 123 ihlâl kararı ile Ukrayna yer almaktadır. Ülkemiz hakkında verilen ihlâl karar sayısı 72'dir. Ülkemiz aleyhinde 2018 yılında 140, 2019 yılında 96, 2020 yılında 85, 2021 yılında 76, 2022 yılında 73 ihlâl kararı verildiği dikkate alındığında, 2023 yılında verilen ihlâl karar sayısında bir önceki yıla göre yaklaşık %1,36 oranında bir azalma görülmektedir. Genel itibarıyla düşüş eğiliminin yıllar bazında devam ettiği görülmektedir.

Nüfus yoğunluğu açısından ihlâl kararlarına bakıldığında, 2023 yılında her 100.000 kişiye düşen ihlâl sayısı Ülkemiz yönünden 0,08 olarak kaydedilmiştir. Bu konuda en yüksek sayı 2,61 ile Malta'ya, ikinci en yüksek sayı 0,83 ile Ermenistan'a, üçüncü en yüksek sayı 0,71 ile Moldova ve Arnavutluk'a, dördüncü en yüksek sayı ise 0,60 ile Hırvatistan'a aittir. Ülkemiz 2023 yılında her 100.000 kişiye düşen ihlâl sayısı bakımından İsviçre, İtalya ve Polonya ile birlikte 22.sırada yer almaktadır.

2023 yılında ihlâl kararlarının dağılımına bakıldığında;

Sözleşme'nin 2. maddesine (Yaşam Hakkı) ilişkin sadece 2 ihlâl kararı verilmiştir. Söz konusu maddeye ilişkin 2018 yılında 11, 2019 yılında 6, 2020, 2021 ve 2022 yıllarında 2 ihlâl kararı verilmiştir.

Sözleşme'nin işkence yasağına ilişkin 3. maddesi yönünden herhangi bir ihlal kararı bulunmamaktadır. Kötü Muamele Yasağına ilişkin sadece 3 ihlâl kararı verilmiştir. Bu maddeye ilişkin 2022 yılında 6 ihlâl kararı verildiği gözetildiğinde bir önceki yıla göre düşüş eğilimi olduğu görülmektedir.

Sözleşme'nin 5. maddesine (Özgürlük ve Güvenlik Hakkı) ilişkin sadece 16 ihlâl kararı verilmiştir. Söz konusu maddeye ilişkin 2021 yılında 29, 2022 yılında 27 ihlâl kararı verilmiştir. Bu maddeye ilişkin ihlâl sayıları dikkate alındığında önceki yıllara göre düşüş eğilimi olduğu görülmektedir.

Sözleşmenin 6. maddesi kapsamında uzun yargılama süresine ilişkin ihlâl kararı verilmemiştir.

Sözleşme'nin 9. maddesine (Düşünce, Vicdan ve Din Özgürlüğü) ilişkin ihlâl kararı bulunmamaktadır. Bu maddeye ilişkin 2022 yılında 1 ihlâl kararı bulunduğu gözetildiğinde düşüş eğilimi olduğu görülmektedir.

Sözleşme'nin 13. maddesine (Etkili Başvuru Hakkı) ilişkin ihlâl kararı bulunmamaktadır. Bu maddeye ilişkin 2022 yılında 2 ihlâl kararı bulunduğu gözetildiğinde düşüş eğilimi olduğu görülmektedir.

Sözleşme'nin Ek 1 no'lu Protokolünün 1. maddesine (Mülkiyet Hakkı) ilişkin 4 ihlâl kararı verilmiştir. Bu maddeye ilişkin 2022 yılında 20 ihlâl kararı bulunduğu gözetildiğinde düşüş eğilimi olduğu görülmektedir.

Sözleşme'nin Ek 1 no'lu Protokolünün 3. maddesine (Serbest Seçim Hakkı) ilişkin ihlâl kararı bulunmamaktadır. 2022 yılında 3 ihlâl kararı bulunduğu gözetildiğinde düşüş eğilimi olduğu görülmektedir.

b. İhlal bulunmama, kabul edilemezlik ve düşme kararları

AİHM, 2023 yılında Ülkemiz hakkında toplam 4.967 başvuruyu ihlâl bulunmama, kabul edilebilirlik koşullarını karşılamama ya da düşme veya çeşitli nedenlerle reddetmiştir.

Bunlardan 3 başvuruda Daire (7 hâkim) tarafından esastan değerlendirme yapılarak ihlâl bulunmadığına karar verilmiştir. Yine 2 başvuru Daire tarafından, 35 başvuru ise Komite (3 hâkim) tarafından açıkça dayanaktan yoksunluk vb. nedenlerle kabul edilemez bulunarak reddedilmiştir. Diğer 4.927 başvuru ise başvuru koşullarını karşılamadığı gerekçesiyle reddedilmiştir.

c. Tedbir kararları

2023 yılında Ülkemiz aleyhine 254 adet tedbir istemli başvuru yapılmıştır. Yapılan tedbir taleplerinden sınır dışı edilmeye konu olan yalnızca 5 başvuruda, durumun aciliyeti nedeniyle tedbir kararı verilmiştir. 21 tedbir talebinin reddine karar verilmiş iken 228 tedbir başvurusu ise kapsam dışı bulunduğundan AİHM tarafından değerlendirmeye alınmamıştır.

d. Dostane çözüm ve tek taraflı deklarasyonlar

Ülkemiz aleyhine yapılan başvurulardan 9 tanesinde "Dostane Çözüm", 27 tanesinde ise "Tek Taraflı Deklarasyon" nedeniyle düşme kararı verilmiştir.

e. Değerlendirme

Ülkemiz hakkında 2023 yılında verilen 72 ihlâl kararının 40 tanesi AİHM'nin yerleşik içtihatlarına konu olması nedeniyle 3 hâkimli "Komite" tarafından verilmiştir. 1 tanesi "Büyük Daire" kararı olup kalan 31 tanesi ise "Daire" kararıdır.

2023 yılında tüm üye ülkeler açısından bakıldığında toplam 38.260 başvurunun sonuçlandırıldığı ve 892 ihlâl kararı verildiği görülmektedir. Buna göre, ihlâl kararlarının sonuçlandırılan başvurulara oranı %2,33'tür.

Ülkemiz hakkında sonuçlandırılan başvurulara bakıldığında ise 5.039 başvuruda sadece 72 ihlâl kararı verilmiş olup, ihlâl kararlarının tüm sonuçlandırılan başvurulara oranı %1,42'dir. Buna göre ülkemize ilişkin ihlâl kararlarının, karara bağlanan başvuru sayısına oranının genel ortalamanın altında olduğu görülmektedir.

2012 yılından itibaren tüm üye ülkeler açısından bakıldığında ise sonuçlandırılan 673.820 başvurudan 10.252 ihlâl kararı verildiği görülmektedir. Bu süreçte ihlâl oranı %1,52'dir.

Bakanlığımızın savunma görevini üstlendiği 2012 yılından itibaren ise ülkemizle ilgili sonuçlandırılan 95.810 başvurudan sadece 1.126 ihlâl kararı verilmiştir. Bu süreçte ihlâl oranı sadece %1,17'dir.

AİHM Tarafından Hükmedilen Tazminatların Ödenmesi

Adalet ve Dışişleri Bakanlıkları arasında "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Önündeki savunmalar ile Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarının İcrasına İlişkin İşbirliği Protokolü" gereği, AİHM tarafından hükmedilen tazminatların İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı tarafından ödenmesi, 1 Mart 2012 tarihinden sonra kesinleşen kararlar açısından söz konusudur. Bu kararlara ilişkin ödemeler, ödeme için tanınan 3 aylık süre içinde gerçekleştirilmektedir.

AİHM Kararlarının İcrası, Hazırlanan Eylem Planları ve Eylem Raporları

AİHM kararlarının icrası iki ana ögeden oluşur; bunlar bireysel (özel) önlemler ve genel önlemlerdir. Bireysel önlemler, başvuranın hakkının ihlaline yol açan sebepleri ortadan kaldırmayı sağlayan tüm tedbirler veya ödenecek tazminattır. Genel önlemler ise başvuruya konu ihlali herkes için ortadan kaldırmayı amaçlayan ve böylece benzer ihlallerin ortaya çıkmasını önleyecek tedbirlerden (mevzuat veya uygulama değişiklikleri) oluşur. İcra sürecinde, bireysel ve genel önlemler hakkında, AİHM kararlarının icrasının takibi ile sorumlu olan Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi Kararların İcra Dairesi'ne bilgi verilmesi gerekmektedir. Bilgiler ise eylem planı ve/veya eylem raporu kapsamında iletilir.

Eylem planı, icra edilmemiş bir ihlal kararının nasıl ve ne şekilde icra edileceğine ilişkin yol haritası olarak tanımlanabilir. Eylem planı, devletin ihlali ortadan kaldırmak üzere atacağı, atmaya taahhüt ettiği adımları içerir ve takvime bağlar.

Eylem raporu ise, kararın icra edilmiş ve saptanan ihlalin ortadan kaldırılması için gereken adımların devlet tarafından atılmış olduğu durumlarda, bu durumun Komite ya da Daire'ye bildirilmesidir.

Her iki halde de, eylem planının/raporunun kararın kesinleşmesinden itibaren altı (6) ay içinde AKİD'e gönderilmesi gerekir. Kural olarak her bir ihlal kararı için eylem planı hazırlanması gerekir. Ancak eylem raporu grup dosya olarak birden çok dosya için ortak olarak sunulabilmektedir.

Eylem planı ve eylem raporu hazırlanırken ilgili kurumlarla çeşitli yazışmalar ve toplantılar yapılmaktadır. İhlale konu eylem tarihinden, AİHM karar tarihine kadar olan süreçte, yapılan mevzuat değişiklikleri, kurumsal düzenlemeler, içtihat değişiklikleri takip edilmektedir.

Bunların yanı sıra Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi önünde derdest dosyalara ilişkin hem başvurular veya vekillerince hem de sivil toplum örgütleri tarafından bildirim sunulabilmektedir. Bu bildirimlere de Bakanlığımızca cevap verilmektedir.

AİHM kararlarının icrası, AİHS'in 46. maddesi gereğince Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi tarafından denetlenmektedir.

İcra Bürosu verilerine göre, 31 Aralık 2023 itibariyle;

	Bakanlar Komitesine Gönderilen Dosya Sayısı	İcrası Tamamlanan Dosya Sayısı	İcrası Devam Eden Dosya Sayısı	Oran
Tüm Üye Ülkeler	31.755	25.427	6.328	%80,07
Türkiye	4.373	3.931	442	%89,89

Not: Rusya'nın 2.543 dosyası bulunmakta olup Konsey'den ayrıldığı için sıralamaya dâhil edilmemiştir.

1959 yılından günümüze kadar (31 Aralık 2023) tüm üye ülkeler hakkında 31.755 karar (ihlal ve dostane çözüm kararları) icrası için AİHM tarafından Bakanlar Komitesine gönderilmiş, bunlardan 25.427'sinin icra süreci tamamlanmıştır. Dolayısıyla tüm üye ülkelerin AİHM kararlarını icra etme oranı % 80,07'dir.

AİHM aynı periyotta Ülkemiz hakkında 4.373 kararı (ihlal ve dostane çözüm kararları) icrası için Bakanlar Komitesi'ne göndermiş olup, bunlardan 3.931'inin icra süreci tamamlanmıştır. Dolayısıyla ülkemizin AİHM kararlarını icra etme oranı - tüm üye ülkeler ortalamasının üzerinde olacak şekilde- % 89,89'dur.

Son 5 yıla bakıldığında Ülkemiz 2019 yılında 732, 2020 yılında 168, 2021 yılında 222 dosyanın icra sürecini sonlandırarak tüm üye ülkeler arasında en çok dosya kapatan ülke konumuna gelmiştir. 2022 yılında 107 dosyanın icra süreci sonlandırılmış olup Ülkemiz en çok dosya kapatan 2. Ülke konumundadır (109 dosya ile Macaristan ilk sıradadır). Aynı yılda kapatılan emsal (leading) dosya sayısında da Türkiye, 26 emsal dosya ile en fazla emsal dosya kapatan ülke konumundadır.

2023 yılında ise Ülkemizle ilgili 111 dosyanın icra süreci sonlandırılmıştır. Bu sayı ile 2023 yılında Ülkemiz en çok dosya kapatan 3. Ülke konumundadır (123 dosya ile Macaristan birinci sırada, 121 dosya ile Romanya ikinci sıradadır). Kapanan bu dosyalardan 21'i emsal (leading) dosya olup Ülkemiz bu sayı ile 2023 yılında en fazla emsal dosya kapatan ülke konumundadır.

Türkiye'nin hâlihazırda Bakanlar Komitesi önünde incelenmekte olan dosya sayısı 442 olup tüm üye ülkeler içerisinde 3. sıraya (Ukrayna -dosya sayısı 765-, Romanya -dosya sayısı 477) gerilemiştir.

Bu 442 dosyanın 124'ü emsal (leading) dosya olup 308'i tekrarlayan (repetitive) dosyadır. Ayrıca 10 tanesi de dostane çözüm kararıdır.

Bu kapsamda son 10 yıla bakıldığında 2013 yılında derdest dosya sayımız 1.727 iken bu sayı 2018 yılında 1.237'ye düşmüştür. Günümüzde ise 442 dosya ile en düşük sayıya ulaşılmıştır.

Anayasa Mahkemesine Yapılan Bireysel Başvurulara Bakanlık Görüşü Hazırlanması

Anayasa değişikliği ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesi'nin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un yürürlüğe girmesi ile birlikte 23 Eylül 2012 tarihi itibarıyla bireysel başvuru hakkı yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.

Bu Kanun'un 49/2 nci maddesi; "Bireysel başvurunun kabul edilebilirliğine karar verilmesi hâlinde, başvurunun bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına gönderilir. Adalet Bakanlığı gerekli gördüğü hâllerde görüşünü yazılı olarak Mahkemeye bildirir." hükmünü amirdir. Bu hüküm uyarınca, bireysel başvurularla ilgili Bakanlık adına görüş bildirme görevi, Makam Olur'u ile İnsan Hakları Dairesi Başkanlığına verilmiştir. İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı bu görevini; benzer konulardaki AİHM içtihatları ile temel uluslararası insan hakları belgelerini esas alarak ve ilgili kamu kurumlarının görüşünü değerlendirerek yerine getirmektedir.

Bu kapsamda, Bakanlığımıza Anayasa Mahkemesi tarafından iletilen bireysel başvurulara ilişkin olarak 2023 yılında 3.237 görüş hazırlanarak gönderilmiştir.

İnsan Haklarına Yönelik Eğitim Faaliyetleri

Hukuk Profesyonelleri İçin Avrupa Konseyi İnsan Hakları Eğitim Programı (HELP)

HELP çevrimiçi eğitimleri; ülkelerin, kurumların ve hukuk profesyonellerinin farklı ihtiyaçlarına göre uyarlanabilmektedir. Avrupa Konseyi üyesi ülkelerde (ve başka ülkelerde) çevrim içi kurslar yoluyla başta hâkimler, savcılar, avukatlar olmak üzere belirli konularda yetkinleşmiş insan hakları/hukuk uzmanları ile 2015'ten bu yana mahkeme personeli, cezaevi veya denetimli serbestlik görevlileri, sağlık çalışanları, kamu denetçileri veya sivil toplum insan hakları kuruluşları gibi diğer uzmanlar da HELP kurslarına katılma konusunda giderek daha fazla ilgi göstermektedir.

Avrupa Konseyi'nin uzaktan eğitim programı olan HELP e-eğitim platformu kapsamında İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı koordinesinde 2023 yılı içerisinde;

- Avrupa Konseyi (AK) Hukuk Profesyonelleri İçin İnsan Hakları Eğitim Programı (HELP) işbirliğiyle 8 - 9 Mayıs 2023 tarihlerinde, Ankara Hâkimevi'nde 5 farklı hukuk fakültesinde görevli 30 akademisyene yönelik insan hakları eğitimcilerin eğitimi gerçekleştirilmiştir.
- 3 farklı üniversiteyle iş birliği halinde 720 öğrenciye "Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne Giriş ve Mahkeme Kararlarının İcrası", "Sığınma Hakkı ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS)" ve "Çocuk Dostu Adalet" konularında HELP eğitimi verilmiştir.

Tüm bu faaliyetler sonucunda;

- Türkiye'deki HELP kullanıcılarının sayısı bugün yaklaşık 22.000'e ulaşmıştır. Buna göre Türkiye, HELP e-öğrenme platformundaki HELP kullanıcı sayısı bakımından tüm AK ülkeleri arasında açık ara birinci sırada yer almaktadır.
- Türkiye'deki ulusal eğitmen (national tutor) sayısı da 228'e yükselmiştir. Türkiye, eğitmen sayısı bakımından da AK ülkeleri arasında ilk sırada yer almaktadır.
- HELP-Türkiye eğitim faaliyetleri kapsamında platformda bulunan ve Türkçeye tercümesi tamamlanıp yayınlanan kurslar ile ilgili bugüne kadar 210 adet ayrı kurs açılış faaliyeti gerçekleştirilmiştir. Türkiye, AK ülkeleri arasında 31 Ekim 2023 tarihi itibarıyla açılan kurs sayısı bakımından da birinciliğe yükselmiştir.

Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü Personeline Verilmekte Olan İnsan Hakları Eğitimleri

"Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü Personeli Yıllık Eğitim Planı" kapsamında; ceza infaz kurumlarında ve denetimli serbestlik müdürlüklerinde görev yapmakta olan infaz hizmetleri personeline yönelik olarak düzenlenmekte olan eğitim programları alanında uzman, eğitici eğitimi almış nitelikli personel aracılığıyla gerçekleştirilmektedir. Söz konusu eğitim programları, personel eğitim merkezlerinde yüz yüze eğitim şeklinde düzenlenebildiği gibi aynı zamanda yerinde ve uzaktan eğitimler şeklinde ceza infaz kurumlarında ve denetimli serbestlik müdürlüklerinde de gerçekleştirilebilmektedir.

İnsan haklarının ceza infaz kurumlarının işleyişinde temel değerler olarak hâkim kılınması, insan haklarının korunması ve ihlal edilmemesi amacıyla infaz hizmetleri personeline yönelik olarak; "İnsan Hakları", "Ceza İnfaz Kurumlarında İnsan Hakları", "AİHM İçtihatları Kapsamında Ceza İnfaz Kurumu Uygulamaları", "Personel Disiplin İşlemleri", "Adli Tıp Uygulamaları ve Ceza İnfaz Kurumları" başlıkları altında muhtelif dersler de verilmektedir.

Hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim programlarında verilmekte olan insan hakları derslerinin içeriğinde; insan haklarının anlamı, önemi, kapsamı, ulusal ve uluslararası boyutları, insan onuru, devletin pozitif-negatif yükümlülüğü, devletin ve kamu görevlilerinin insan haklarının korunması, ihlallerde bulunulmaması, ihlallerin önlenmesi ve ihlal durumunda iyileştirme yapılması süreçlerindeki yasal sorumlulukları, mevcut uluslararası ve ulusal koruma sistemleri, hükümlü/tutuklu hakları, ceza infaz kurumlarının izlenmesi ve denetimi, ceza infaz kurumlarında insan haklarına ilişkin farklı ülkeler ve ülkemiz hakkında üst yargı mercilerinin vermiş olduğu içtihat niteliğinde kararlar ve diğer ilgili konular eğitim programlarının özelliğine göre yapılandırılarak katılımcı personele aktarılmaktadır.

Bu kapsamda; karma eğitim modeli ile uzaktan eğitim sistemi üzerinden ve personel eğitim merkezlerinde yüz yüze verilmekte olan dört hafta süreli yetiştirme eğitimi programı içeriğinde de "Ceza İnfaz Kurumlarında İnsan Hakları" dersi yer almaktadır. İnsan hakları dersi, eğitim programlarında özel bir ders konusu olarak yer almakla birlikte "Ceza İnfaz Kurumları Yönetimi", "Ceza İnfaz Kurumları Güvenliği", "Mesleki Müdahale Teknik ve Taktikleri", "İletişim", "Meslek Etiği", "Zor Davranışlarla Başetme", "Öfke Kontrolü", "Acil Durumlar ve Krize Müdahale" derslerinde de insan haklarına dayalı bir kurumsal işleyiş ve mesleki anlayışı işler ve hâkim kılmak amacıyla personele aktarımlarda bulunmaktadır.

Bu dersler ve ders içerikleri genel olarak insan haklarına ilişkin olmakla birlikte; 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un temel ilke ve amaçları, cezaevi uygulamalarına dair AİHM dava analizleri, zor kullanmanın ölçülülüğü, sınırları, başvurulacak son çare olması ile işkence ve kötü muamele suçuna ilişkin 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun ilgili hükümleri Devletimizin kararlılıkla sürdürmekte olduğu "sıfır tolerans" yaklaşımı çerçevesinde hizmet içi ve hizmet öncesi eğitim programlarına katılan personele doğrudan yansıtılmaktadır.

İnsan Hakları Eylem Planı Kapsamında Yapılan Eğitim Faaliyetleri

İnsan Hakları Eylem Planı kapsamında insan hakları konusunda farkındalığın artırılması amacıyla Adalet Bakanlığı (İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı) ile Ankara Üniversitesi arasında imzalanan iş birliği protokolü uyarınca Ankara Üniversitesi ve Adalet Bakanlığı iş birliğiyle; aralarında hâkim, savcı ve avukatlar ile kamu görevlilerinin de bulunduğu 38 katılımcıya yönelik olarak 10 Ocak - 24 Şubat 2023 tarihleri arasında "İnsan Hakları Sertifika Programı"nın ikincisi düzenlenmiştir. 21 Kasım 2023 tarihinde 74 katılımcı ile Programın üçüncüsüne başlanılmış olup 11 Ocak 2024 tarihinde tamamlanmıştır.

7- Yayın Çalışmaları

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 50/c maddesi ve 11 Ağustos 2020 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Adalet Bakanlığı Yayın Yönetmeliği uyarınca Bakanlığımızın yayın çalışmaları Eğitim Dairesi Başkanlığı tarafından sürdürülmektedir.

Yayın çalışmaları, genel olarak Bakanlık birimlerinden gelen talepler doğrultusunda ve bu birimlerce hazırlanan eserlerin yayına hazır hale getirilmesi, hukuk hayatımıza katkı sunacak eserlerin tespit edilerek yayına hazırlanması ve akademik hakemli bir hüviyet kazanan Adalet Dergisi'nin yayımından oluşmaktadır.

Ülkemizin en köklü dergilerinden biri olan Adalet Dergisi, 1873 yılında yayımına başlayan Ceride-i Mehâkim dergisinin birikimi üzerine yayım hayatına devam etmektedir. Ceride-i Mehâkim dergisi sırasıyla Ceride-i Mehâkim-i Adliye, Ceride-i Adliye, Adliye Ceridesi, Adliye Dergisi ve son olarak 1945 yılından günümüze kadar Adalet Dergisi adıyla yayımını sürdürmüştür.

62 nci ve 63 üncü sayılarından itibaren hakemli olarak yayımlanan Adalet Dergisi'nin 2023 yılında 70 ve 71 inci sayıları yayımlanarak dağıtımı yapılmıştır.

Adalet Dergisi'nin akademik indeks başvuruları tamamlanmıştır. Bu sürecin ardından Adalet Dergisi akademik indekslerde taranmaya başlanmış olacaktır. Ayrıca Adalet Dergisi dijital olarak TÜ-BİTAK/ULAKBİM (Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi) bağlantılı akademik Dergipark sitesinde yayımlanmaya başlamıştır.

Dergi ayrıca akademik bir dergi için ülkemizde en önemli akademik indeks olan TrDizin'e de dahil olmuştur. 2022 yılı içerisinde Adalet Dergisi ayrıca Jurix ve ASOS indekslerinde de taranmaya başlamıştır.

Adalet Dergisi internet sayfası üzerinde gerekli güncelleme ve SEO çalışmaları ile sosyal medya hesaplarının takibine devam edilmektedir.

Öte yandan ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutukluların, evrensel insani değerler kapsamında, kişisel gelişimlerine katkı sağlamak ve topluma yeniden kazandırmak amacıyla Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü tarafından Değerler Eğitimi Projesi hayata geçirilmiştir. 2013 yılında hazırlıkları tamamlanan Değer Dergisi 2014 yılı itibarıyla yayın hayatına başlamıştır.

Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü Personel Eğitim Daire Başkanlığı bünyesinde 40 kişilik uzman bir ekip tarafından çalıştaylar ve titiz araştırmalar yapılarak hazırlanan Değer Dergisi, değerler eğitiminin amacına ulaşması ve değerlerin pekiştirilerek hükümlü-tutukluların istifadesine sunulması, sosyal, düşünsel ve bilgi açığının kapatılarak iyileştirme davranışlarının gelişimi kapsamında her ayın değerine uygun olarak tutuklu ve hükümlülere gönderilmektedir.

10.yılına giren "Değer Dergisi"nin Aralık 2023 itibarıyla 120. sayısı yayımlanmıştır. Aylık olarak yayınlanan, aylık 9.000 adet basılan ve ulusal dergi niteliği taşıyan "Değer Dergisi" Turkcell Dergilik ve Türk Telekom e-dergiler uygulamasında da yayımlanmaktadır.

Değer Dergisi'nin eki olarak çıkarılan "Değer Çocuk Dergisi" ceza infaz kurumlarında annesinin yanında kalan çocuklar ve personel çocukları için hazırlanmaktadır. Üç ayda bir 1.000 adet basılan "Değer Çocuk Dergisi"nin 2023 Aralık itibarıyla 18. sayısı yayımlanmıştır.

Ceza infaz kurumları ve denetimli serbestlik müdürlüklerinde barındırılan hükümlü, tutuklu ve yükümlülerin eğitim ve iyileştirilmelerine katkıda bulunmak ve topluma kazandırılmalarını sağlamak amacıyla yürütülen tüm faaliyetlere ilişkin haberlerin derlenmesiyle yayımlanan Sesleniş Gazetesi'nde, Bakanlık merkez teşkilatı ile taşra teşkilatında sürdürülen faaliyetler, etkinlikler ve çalışmalara da yer verilmektedir. Aralık 2023 yılı itibarıyla 261. sayısı yayımlanmıştır. Aylık olarak yayımlanan gazete, aylık 13.500 adet basılmaktadır.

Ayrıca Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen "10. Yılında Türk Ticaret Kanunu Çalıştay" ve "10. Yılında Türk Borçlar Kanunu Çalıştay" ile Mevzuat Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen Türk Medeni Usûl ve İcra İflâs Hukukçuları Birliği (MİHBİR) nin "Anayasa-Medeni Usul ve İcra İflâs Hukuku İlişkisi" konulu toplantısı Eğitim Dairesi Başkanlığı tarafından kitap haline getirilmiştir.

8- Ceza İnfaz Sistemine Yönelik Faaliyetler

İslah, topluma kazandırma ve tekrar suç işlenmesinin önlenmesi, ceza infaz sistemine ilişkin temel yaklaşımlarımızdır. Son yıllarda ceza infaz sistemimizde köklü değişiklikler ve dönüşümler söz konusu olmuştur. Bu kapsamda Bakanlığımız Stratejik Planı'nda ve Yargı Reformu Strateji Belgesi'nde yer alan hedefler doğrultusunda güvenlik ve iyileştirmenin merkeze alındığı çağdaş infaz anlayışının gerekli kıldığı önemli mevzuat değişiklikleri yapılmıştır. Ayrıca insan kaynakları güçlendirilerek, fiziksel kapasitede ciddi bir artış sağlanmış, hükümlülerin ıslahı ve yeniden topluma kazandırılmasına yönelik faaliyetler artırılarak devam ettirilmiş ve alternatif ceza infaz tedbirleri daha da geliştirilerek yaygınlaştırılmıştır.

Ceza İnfaz Kurumlarında Sağlık Hizmetleri:

1- Ceza İnfaz Kurumları Sağlık İşlemleri İzleme Değerlendirme ve Rehberlik Projesi

Ceza infaz kurumlarında revir birimleri ve kurumlardaki sağlık uygulamalarını değerlendirmek, verilen sağlık hizmetinde farklı uygulamaların azaltılması amacıyla Ceza İnfaz Kurumları Sağlık İşlemleri İzleme Değerlendirme ve Rehberlik Projesi hayata geçirilmiştir.

Proje kapsamında izleme değerlendirme rehberi ve formu oluşturulmuştur. Tüm ceza infaz kurumlarından gelen verilerle istatistiksel çalışma yapılmış olup genel eksiklikler tespit edilmiştir.

Ceza infaz kurumlarında revir birimlerinin işleyişi ve sağlık uygulamalarının düzenli değerlendirilebilmesi amacıyla izleme ve değerlendirme form ve rehberinin UYAP ekranlarına eklenmesi planlanmakta olup, Bilgi İşlem Genel Müdürlüğü tarafından ekran tasarımı tamamlanmış olup yazılım aşamasındadır.

Proje kapsamında 24 ceza infaz kurumu ziyaret edilmiş ve yerinde tespitler yapılmıştır.

2-Ruhsal Rehabilitasyon Projesi

Ceza infaz kurumlarında 5275 sayılı Kanun'un 18. maddesi kapsamında değerlendirilen hükümlü ve tutukluların psikiyatrik açıdan takibinin etkin bir şekilde yapılması ve sosyal faaliyetleri kapsamında; 5275 sayılı Kanun'un 18. maddesinde bahsi geçen mahsus bölümlerde devam olunması yönünde sağlık kurulu raporu bulunan hükümlü/tutukluların fiziki açıdan özel olarak dizayn edilmiş, barındırma koşulları yeniden düzenlenen, psikiyatri alanında uzman sağlık personelinin sürekli görev yaptığı, görevlendirilen tüm personelin psikiyatri hastasına yaklaşım konusunda eğitim aldığı, rehabilitasyona yönelik etkinlik ve aktivitelere imkan verecek fiziki mekanların oluşturulduğu ve personel istihdam edilmiş olan; barındırma, ödül, ceza, ziyaret vs. hususlarda özel düzenlemeler yapılmış mevzuat hükümlerine göre işlemlerin yürütüldüğü Rehabilitasyon Tipi Ceza İnfaz Kurumlarının oluşturulması amacıyla Sağlık Daire Başkanlığı koordinasyonunda 15.08.2023 tarihinde Ruhsal Rehabilitasyon Projesi başlatılmıştır.

Proje ile ilgili olarak öncelikle, mevcut uygulama örneklerinin yerinde gözlemlenebilmesi amacıyla; Ankara Bilkent Şehir Hastanesi YGAP (Yüksek Güvenlikli Adli Psikiyatri) ve THAP (Tutuklu Hükümlü Adli Psikiyatri) Servisleri, Özel Boylam Psikiyatri Hastanesi, İstanbul Metris R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu, Bakırköy Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Hastanesi Mahkum Koşuşu, İstanbul Bağımsızlık Köyü ziyaretleri gerçekleştirilmiştir. Bu ziyaretlerde yapılan incelemeler ve yapılan görüşmeler neticesinde 26-27 Ekim 2023 tarihinde tüm paydaşların katılım sağladığı bir çalıştay programı düzenlenmiştir.

Proje kapsamında açılması planlanan Rehabilitasyon Tipi Ceza İnfaz Kurumu modeli planlama aşamasındadır.

Ceza İnfaz Kurumlarındaki İyileştirme Faaliyetleri:

a. Ceza İnfaz Kurumlarındaki Eğitim ve Öğretim Faaliyetleri

Ceza infaz kurumlarında; hükümlülerin topluma kazandırılmaları, yeniden suç işlemelerini önlemek ve sorumluluk duygusuna sahip bireyler olarak hayatlarını devam ettirebilmeleri amacıyla eğitim öğretim çalışmalarına önem verilmektedir. Bu doğrultuda hükümlü ve tutukluların ceza infaz kurumlarında temel eğitimden yükseköğrenime kadar her türlü eğitim imkânlarından yararlanmaları sağlanmaktadır.

Çağdaş ceza infaz sisteminde hükümlü ve tutukluların salıverilmeleri öncesinde belirli eğitim ve iyileştirme programlarına katılmaları önem arz etmektedir. Bu amaçla, ceza infaz kurumlarında yapılan tüm eğitim ve iyileştirme çalışmaları hükümlü ve tutukluların salıverilmelerinden sonraki hayata hazırlanmalarına yöneliktir.

Günümüzde, ceza infaz kurumları birer okul, eğitim, iyileştirme, topluma kazandırma merkezi şeklinde çalışmakta ve eğitim-öğretim faaliyetleri uluslararası standartlara uygun bir şekilde yürütülmektedir.

Bu kapsamda, hükümlü ve tutukluların; okuma ve yazma, açık öğretim ortaokulu, açık öğretim lisesi ve açıktan üniversite veya örgün olarak üniversite eğitimlerine devam etmelerine, kütüphane ve hazırlık kurslarına katılmalarına, açık futbol sahası ile kapalı spor salonlarında futbol, voleybol, basketbol, masa tenisi, badminton gibi sportif faaliyetlerde bulunmalarına; iş yurdu atölyelerinde meslek kazandırma faaliyetlerine katılmalarına; serbest zamanlarında kendi kabiliyetlerine göre el işi faaliyetlerinde bulunmalarına ve çok amaçlı salonlarda sosyal ve kültürel etkinliklere katılmalarına imkan tanınmaktadır.

Ceza infaz kurumlarımızda;

- Yetişkinlere Yönelik 1'inci ve 2'inci Kademe Okur Yazarlık Kursları
- Yaygın Öğretim Kurumları
- Örgün Öğretim Kurumları
- Uzaktan Eğitim
- Dini Gelişim ve Manevi Rehberlik
- Kütüphane
- Sosyal ve Kültürel
- Mesleki ve Teknik Eğitim

Alanlarında çalışmalar yürütülmektedir.

1. Yetişkinlere Yönelik Okuma Yazma 1 ve 2'nci Kademe Kursları

Okuma yazmayı bilmeyen, ilkokulu bitirmemiş ve ilkokul diploması olmayan hükümlü ve tutukluların zorunlu olarak katıldığı kurslardır. Kurslar kurum öğretmenleri veya halk eğitim merkezlerinden gelen kurs açma yeterliliğine sahip görevli öğretmenlerce yürütülmektedir. Adalet Bakanlığı ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında yapılan 09.03.2020 tarihli Eğitim ve Öğretim İş Birliği Protokolü çerçevesinde Ülkemizin genel eğitim sistemi içerisinde yer alan programları uygulanarak diploma verilmektedir. Bu kademedeki eğitim alanlardan kayıt ücreti, kayıt yenileme ücreti vb. gibi her ne isim altında olursa olsun herhangi bir ücret alınmadığı gibi gerekli eğitim materyalinin tamamı da ücretsiz temin edilmektedir. Bu çerçevede Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin R(89)12 sayılı Tavsiye Kararının 8'inci bendinde yer alan "Özel güçlükleri olan tutuklu ve hükümlülere" uygun bir uygulama söz konusudur.

2. Yaygın Öğretim Kurumları Çalışmaları

Ceza infaz kurumlarında, açık öğretim ortaokulu, açık öğretim lisesi, açık öğretim fakültesi çalışmaları yürütülmekte olup hükümlülerin kurumlarda katıldıkları sosyal kültürel faaliyetler ile mesleki ve teknik kurslarda kazandıkları bilgi ve beceriler, akademik öğretim çalışmalar ile desteklenmektedir. Böylece hükümlü ve tutukluların buldukları eğitim seviyesinin en az bir üst eğitim seviyesine çıkararak değişim ve gelişim süreçlerine katkı sağlanmaktadır.

3. Örgün Öğretim Kurumları Çalışmaları

Örgün yükseköğretime devam ederken tutuklananlar ile ÖSYM tarafından gerçekleştirilen sınavlar sonucu örgün yükseköğretim kurumlarını kazanan hükümlü ve tutuklulardan; açık ceza infaz kurumlarında bulunanlar, ceza infaz kurumu ile aynı belediye veya büyükşehir belediye sınırları içerisinde bulunan üniversitelere, ilgili kurumların idare ve gözlem kurulu kararı ile derslere katılmak suretiyle okullarına devam etmektedirler.

Örgün yükseköğretim programlarını kazanan ya da devam eden hükümlü tutuklulardan kapalı ceza infaz kurumlarında bulunanlar ise, üniversite senatolarının derse devam mecburiyeti getirmemesi, yalnızca sınavlara katılarak eğitimlerine devam edebilmelerine olanak tanınması durumunda, sınavlara kurumlarda ve ilgili üniversitelerde katılabilmektedir.

Ayrıca hükümlü ve tutukluların katılmak istediği ÖSYM, AÖF, MEB tarafından yapılan merkezi sınavlar için tüm iş ve işlemler eksiksiz olarak yürütülmektedir.

Çocuk kapalı ceza infaz kurumunda örgün ortaöğretim (Anadolu Lisesi, Mesleki Teknik Anadolu Lisesi, İmam Hatip Lisesi ve Mesleki Eğitim Merkezi) öğrencilerinin ceza infaz kurumuna girdiği günden itibaren kesintisiz olarak eğitim ve öğretime devamları sağlamak amacıyla 6 adalet mesleki eğitim merkezinin "Çok Programlı Anadolu Lisesi" ne dönüştürülmesi Millî Eğitim Bakanlığı tarafından gerçekleştirilmiş olup 6 adalet çok programlı anadolu lisesinde eğitim ve öğretim başlamıştır.

4. Uzaktan Eğitim Çalışmaları

Eğitim teknolojilerindeki hızla değişen gelişmeler, yaygın öğretim çalışmalarını daha nitelikli düzeye getirmek için, internet erişimli sanal sınıf uygulamaları kapsamında, bir bölümü yaygın öğretim, bir bölümü ise örgün öğretim hizmetlerini kapsayan farklı bir öğretim sisteminin oluşturulmasını gerekli kılmıştır. Hükümlü ve tutuklular, buldukları ceza infaz kurumlarında, Bilgi İşlem Genel Müdürlüğüne hizmetlerine sunulmuş olan kullanıcı adı ve parolalarıyla, ilgili üniversitenin kurumlarımızca belirtilen sayfalarıyla sınırlı kalmak kaydıyla, memur nezaretinde uzaktan eğitim ve internet erişimli sınavlara çalışmalarına devam edebilmektedirler.

5. Dini Gelişim ve Manevi Rehberlik Çalışmaları

Gerek ulusal mevzuat gerekse uluslararası mevzuat hükümleri istekli hükümlülere inandığı din ile ilgili eğitim ve iyileştirme hizmetlerinin verilmesini gerektirmektedir. Bu kapsamda ceza infaz kurumlarında yürütülen din hizmetleri Diyanet İşleri Başkanlığı ile yapılan 03.12.2019 tarihli Protokol uyarınca il/ilçe müftülüğünden görevlendirilen fakülte veya yüksekokul mezunu vaiz veya din görevlisi tarafından sürdürülmektedir. Bu çerçevede ceza infaz kurumu vaizi ve diğer ünvandaki din görevlileri tarafından kurumlarda haftada 24 saate kadar hükümlü ve tutuklulara kurslar, din ve ahlak bilgisi dersi, dini konferans ve seminerler ile bireysel görüşme hizmetleri verilmektedir.

Farklı dini inanca sahip hükümlü ve tutuklular da mensup oldukları dinin yetkili bir temsilcisi ile görüşebilmekte ve onlardan dini ve manevi destek alabilmektedir. Bu uygulama da Avrupa Cezaevi Kurallarının 46'ncı ve 47'nci maddesinde ve 5275 Kanun'un 70'inci maddesi ile güvence altına alınarak; kişinin mensup olduğu dinin yetkilisi ile görüşme ve bu konudaki kitapları edinebilme hakkına uygunluk göstermektedir.

Hükümlü ve tutuklular mensubu olduğu dinin, dini bayramlarında MMC cihazı bulunan ceza infaz kurumlarında yakınları ile 30 dakika görüntülü görüşebilmektedirler.

6. Kütüphane Faaliyetleri

Hükümlü ve tutukluların kitaplardan ve okuma faaliyetlerinden daha etkin yararlanabilmesi için müdürlük teşkilatı olan ceza infaz kurumlarında kütüphane, müdürlük teşkilatı olmayan ceza infaz kurumlarında kitaplık oluşturulmuştur. Ayrıca kütüphanelerin kapasitesinin arttırılması ile ilgili çalışmalar; Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü, kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ve bağışlar ile desteklenmektedir.

Kütüphanelerde veya kitaplıklarda kaynak kitapların yanı sıra olanaklar ölçüsünde hükümlülerin serbest zamanlarını değerlendirmelerini, okuma alışkanlığı edinmelerini ve kültür bakımından ufuklarını geliştirmelerini sağlayacak kitaplar da mevcuttur. Belirlenen programlar çerçevesinde hükümlü ve tutuklular kütüphaneye çıkma, araştırma yapma ve kütüphanede okuma programlarına katılma hakkına sahiptir.

24.10.2019 tarihinde Bakanlığımız ile Kültür ve Turizm Bakanlığı arasında imzalanan iş birliği protokolü ile ceza infaz kurumlarında kalan hükümlü ve tutuklular il/ilçe halk kütüphanelerindeki yayınlardan da yararlanabilmeleri mümkündür.

İnsan Hakları Eylem Planı'nda da yer verildiği üzere, yoğunluğun fazla olduğu ceza infaz kurumu kampüslerinde hükümlü ve tutukluların süreli ve süresiz yayınlara erişimlerinin kolaylaştırılması için halk kütüphaneleri kurulması çalışmaları yürütülmektedir. Bünyan (Kayseri), Sincan (Ankara), Elazığ, Aliaga (İzmir), Buca (İzmir), Kocaeli, Marmara (İstanbul) ve Adana adalet halk kütüphaneleri kurulmuş açılışları gerçekleştirilmiştir. Hükümlü ve tutukluların yanı sıra ceza infaz kurumlarında görev yapan personel ve ailelerinin de kampüs kütüphanelerinden yararlanması hedeflenmiştir.

Hükümlü ve tutuklulara hediye olarak dışarıdan gönderilen ya da getirilen yayınlara incelenmesinde ceza infaz kurumu personeline yardımcı olması için "Ceza İnfaz Kurumları İçin Yayınlar Kılavuzu" hazırlanmıştır.

7. Mesleki ve Teknik Eğitim Alanındaki Gelişmeler

Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular ilgi ve yetenekleri doğrultusunda çağın şartlarına uygun bilgi, beceri ve yetkinlikleri kazandırmalı, onların girişimcilik, ekip çalışması, karar verebilme, sorun çözebilme özelliklerini desteklemeli, hükümlü ve tutukluları değişen sosyal ve ekonomik koşullara uyum sağlayabilen dinamik bir yapıda yetiştirmeli ve geliştirmelidir.

Hükümlü ve tutukluların, tahliye sonrasında geçimlerini sağlayabilecekleri bir meslek sahibi olabilmeleri için, kurumun fiziksel yapısı, hükümlü ve tutukluların ilgi ve yetenekleri doğrultusunda, milli eğitim müdürlüklerine bağlı halk eğitim merkezi müdürlükleri, mesleki eğitim merkezleri, İŞ-KUR gibi kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşları aracılığıyla kurslar açılmaktadır. Bu kursların nitelikli olarak gerçekleştirilebilmesi için teknik altyapı çalışmalarının yapılması, gerekli makine ve teçhizatın sağlanması büyük önem arz etmektedir.

Bu kapsamda; Adalet Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı arasında 09.03.2020 tarihinde Eğitim Öğretim İş Birliği Protokolü imzalanmıştır. Bu Protokol ile ceza infaz kurumlarımızda bulunan hükümlü ve tutukluların iş ve meslek eğitimi almaları, salıverilme sonrası topluma kazandırılmaları ve iş bulmaları adına açık ceza infaz kurumları bünyesinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı 39 Adalet Mesleki Eğitim Merkezi eğitim ve öğretime başlamıştır. Bu merkezlerde hükümlü ve tutuklulara kalfalık, ustalık ve usta öğreticilik belgeleri verilmektedir.

Adalet mesleki eğitim merkezlerinde; gıda teknolojisi, elektrik elektronik teknolojisi, hayvan yetiştiriciliği ve sağlığı, inşaat teknolojisi, motorlu araçlar teknolojisi, metal teknolojisi, tarım teknolojisi, mobilya ve iç mekân tasarımı, yiyecek içecek hizmetleri, giyim üretim teknolojisi, güzellik ve saç bakım hizmetleri, tesisat teknolojisi ve iklimlendirme gibi birçok iş kolunda faaliyetler yürütülmektedir.

İyileştirme faaliyetleri kapsamında personele yönelik;

- Aday Psikolog Yetiştirme Eğitimlerine 140 kişi
- Pozitif Psikoterapi Temelli Psikolojik İlk Yardım Eğitimlerine 444 kişi
- Psiko-sosyal Servis Memuru Eğitimlerine 493 kişi
- Eğitim ve Öğretim Servisi Memuru Eğitimlerine 49 kişi
- Kütüphane ve Yayın İşlemleri Eğitimlerine 202 kişi
- Manevi Rehberlik İşlemleri Eğitimlerine 172 kişi
- İntihar ve İntihar Önleme Eğitimlerine 348 kişi
- Öğretmen Aday Memur Yetiştirme ve Uyum Eğitimlerine 351 kişi
- Personel Destek Eğitimlerine 795 kişi
- Özgürleşen Umutlar Eğitim Programına 46 kişi
- BAŞARI Projesi kapsamında düzenlenen çalıştay ve eğitim programlarına 77 kişi katılım göstermiştir.

b-Hassas Gruplara Yönelik Faaliyetler

Hükümlü ve tutuklu çocukların, kurumda buldukları zamanı kendileri için bir değişim ve dönüşüm süreci haline getirmek amacıyla bireysel ihtiyaçları ve kurumsal imkânlar dikkate alınarak grup eğitimleri ve bireysel eğitim hizmetleri yoğun bir şekilde sürdürülmektedir. Eğitim çalışmalarını okuma yazma kurslarından, örgün ve yaygın eğitime, sanatsal, sosyal ve kültürel çalışmalarından meslek edindirme faaliyetlerine kadar her alanda sürdürülmektedir.

Ceza infaz kurumlarında bulunan çocukların topluma kazandırılması için çalışan personelin psiko-sosyal ve yönetim becerilerinin güçlendirilmesi amacıyla da "ARDIÇ Programı" geliştirilmiştir. Bu program kapsamında, psiko-sosyal yardım servisi uzmanları (sosyal hizmet uzmanı ve psikologlar) tarafından bireysel ve grup çalışmaları yoluyla 8 ayrı psiko-sosyal destek ve müdahale programları uygulanmaktadır.

Ayrıca ARDIÇ programının diğer başlığı olan Personel Eğitim Programı geliştirilmiş olup; ceza infaz kurumlarında hükümlü ve tutuklu çocuklara yönelik yürütülen hizmetlerin nitelikli sürdürülmesini sağlayacak kurumsal ortamın yaratılmasına ilişkin olarak çocuklarla çalışan her kademedeki personelin kapasitelerinin güçlendirilmesi amaçlanmıştır. Söz konusu eğitim programı "Çocuk Suçluluğunun Sosyolojisi, İlgili Mevzuat ve Kurum Yaşamı", "Çocuk Psikolojisi ve Yaklaşım Biçimleri", "Çocuklarda Duygusal ve Davranışsal Sorunlar ile Ruh Sağlığını Etkileyen Durumlar (Vaka Temelli)", "Kurum İçi Etkileşim ve Kişisel Gelişim Becerileri" ve "Hassas Gruplarla ve Özel Gereksinimi Olan Çocuklarla Çalışma" başlıklı olmak üzere 5 eğitim modülünden oluşmaktadır.

Çocukların ceza infaz kurumuna geldiği andan tahliyesine kadar geçen sürenin etkin ve verimli geçirilmesinin sağlanması amacıyla bilimsel verilere dayalı bir sistem olan "Bireyselleştirilmiş İyileştirme Sistemi"ne geçilmiştir. Hükümlü ve tutuklu çocuklar, ceza infaz kurumuna geldiği andan itibaren ilgili birimler tarafından bilimsel bir değerlendirme formu olan ARDEF (Araştırma Değerlendirme Formu) ile değerlendirilmekte ve suça sürüklenme nedenlerine ilişkin risk durumları tespit edilmektedir. Çocuklar, risk durumlarına göre çeşitli programlara yönlendirilmektedir. Bireyselleştirilmiş İyileştirme Sistemi içinde yer alan grup liderliği uygulaması ile çocukların barındıkları koğuş veya odalar dışında çocukların birlikte paylaşımında buldukları ortak yaşam alanları oluşturulmuş, ortak yaşam alanlarında grup liderleri için özel mekânlar ayrılmıştır. Pedagojik eğitim almış infaz koruma memurları arasından seçilen grup liderleri, çocukları gözlemleyip onlarla birlikte çeşitli etkinliklere katılmakta ve çocuklarla paylaşımında bulunarak 24 saat esasına göre çalışmaktadır. Bu uygulama ile çocukların birbirleri üzerindeki akran zorbalığını engellemek, olumlu rol model olarak davranış değişikliğine yol açmak hedeflenmektedir.

Ceza infaz kurumlarında annesinin yanında kalan çocukların psiko-sosyal gelişimlerinin desteklenmesi hususundaki çalışmalar, ceza infaz kurumlarında bulunan psiko-sosyal yardım servisleri tarafından sürdürülmektedir. Çocukların zihinsel ve ruhsal gelişimleri, anaokulu ve kreşten faydalanma durumlarına yönelik iş ve işlemleri, dışarıdaki bakım verenleri ile ilişkileri, ceza infaz kurumlarındaki yaşantıları bu birimlerde görev yapan psikolog ve sosyal çalışmacılar tarafından yakinen takip edilmektedir. Hükümlü/tutuklu annelerin ebeveynlik becerilerinin arttırılması, çocuklarının yaş gruplarına uygun davranış biçimleri geliştirebilmeleri gibi konularda bireysel görüşmeler, grup çalışmaları, seminerler ve konferanslar yapılmaktadır. Sivil toplum kuruluşları, üniversiteler, vakıflar ve çeşitli kamu kurum kuruluşları ile iş birliği içerisinde anne ve çocuklara yönelik sosyal ve kültürel faaliyetler gerçekleştirilmektedir.

Bununla birlikte Adalet Bakanlığı ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında 21.12.2011 tarihinde imzalanan "Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevlerinde Annesinin Yanında Kalan Çocukların Gelişimlerinin Desteklenmesi Hakkında İş Birliği Protokolü" çerçevesinde kurumda kalan 3-6 yaş (36-72 ay) grubundaki çocuklar kapasite ölçüsünde, öncelikli olarak ve sıraya alınmaksızın MEB'e bağlı anaokulları ve ana sınıflarından ücretsiz olarak faydalanmaktadır.

Müstakil kadın ceza infaz kurumlarının tümünde anaokulu ve oyun odaları bulunmakta olup karma ceza infaz kurumlarında ise oyun alanı oluşturulması yönünde çalışmalar sürdürülmektedir. Kurumlarda bulunan açık ve kapalı oyun alanlarında halk eğitim merkezi müdürlüklerinden görevlendirmeler yapılmakta ve çocukların gelişimlerine yönelik çalışmalar bu doğrultuda gerçekleştirilmektedir. Oluşturulan bu alanlarda kurumlarımızda görevli psikolog ve sosyal çalışmacılar tarafından çocukların zihinsel ve motor becerilerine yönelik gelişimlerini destekleyici çalışmalar yürütülmektedir. Çocuklar kurum görevlileri nezaretinde kurum dışı sosyal ve kültürel etkinliklere götürülmekte ve dış dünya ile iletişimlerinin kopmaması sağlanmaktadır.

5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 72'nci maddesinde belirtildiği üzere; annelerinin yanında kalan çocukların mama, süt gibi gıdaları devlet tarafından karşılanmaktadır. Bu kapsamda Bakanlığımız tarafından annesi ile kalan her çocuğa annesinin yaşesinden bağımsız olarak günlük iye bedeli ödenmektedir.

Kadın hükümlü tutuklulara yönelik "Kadın Hükümlü Tutuklular ile Çalışan Personelin Uzmanlaşmasına Yönelik Hizmet İçi Eğitim Programı" geliştirilmiştir. Bu eğitime, kadın tutuklu hükümlüler ve yanlarında kalan 0-6 yaş arası çocuklarla doğrudan çalışan infaz ve koruma memurları katılmaktadır. Söz konusu eğitim ile ceza infaz kurumu personelinin kadın hükümlü tutuklulara ve onların yanlarında kalan çocuklarına yönelik uygun davranış biçimleri geliştirmeleri ve kadına yönelik şiddet konusunda farkındalık kazanmaları hedeflenmektedir. Eğitim içeriğinde kadına yönelik şiddet, toplumsal cinsiyet, kadın hakları, iletişim, stres yönetimi, doğru davranış biçimleri, annesinin yanında kalan çocuklar gibi alt başlıkların yer aldığı dört modülden oluşmaktadır.

Bu modüller; "Toplumda Kadın Olgusu", "İletişim Becerilere ve Baş etme Mekanizmalarının Güçlendirilmesi", "Ceza İnfaz Kurumunda Kadın Hükümlü Tutuklu Olmak" ve "Ceza İnfaz Kurumunda Annesinin Yanında Kalan Çocuklar" şeklindedir.

Projeler/Faaliyetler

Bakanlığımız ile Türk Kızılay arasında 03.03.2020 tarihinde "Adalet Bakanlığı İle Türk Kızılayı Arasında İş Birliği Protokolü" imzalanarak yürürlüğe girmiştir. Protokol kapsamında 02.10.2023 tarihinde 1'inci Merkez Yürütme Kurulu Toplantısı gerçekleştirilmiştir.

26.07.2021 tarihinde Bakanlığımız ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı arasında imzalanan "Tutuklu, Hükümlü veya Yükümlüler ile Çocuklarının Sosyal Hizmetlerden Yararlandırılması Hakkında İş Birliği Protokolü" kapsamında ceza infaz kurumunda bulunan 12-18 yaş grubu hükümlü ve tutuklu çocukların ceza infaz kurumlarından saliverilmelerinden sonra ailelerine teslim edilmeleri ve takiplerinin yapılmasına ilişkin yürütülen çalışmalarda yaşanan sorunların çözümü ve mevcut faaliyetlerin geliştirilmesi amacıyla UNICEF koordinatörlüğünde 26-27 Ekim 2023 tarihinde Ankara'da çalıştay yapılmıştır.

Ceza infaz kurumlarında kritik psiko-sosyal müdahalelerin tüm kurumları ivedi bir şekilde kapsayabilmesi amacıyla hükümlü ve tutuklular ile belirlenmiş donanımlı uzmanların, çevrim içi platform üzerinden terapötik görüşme yapmasını içeren "Çevrim İçi Psiko-sosyal Destek Projesi" 13.04.2023 tarihinde hayata geçirilmiştir. Proje kapsamında pilot olarak seçilen 7 ceza infaz kurumu ile 3.353 çevrim içi bireysel görüşme gerçekleştirilerek müdahale programları ihtiyacı olan hükümlü ve tutukluların tamamına uygulanmıştır.

Ülkemizde 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli gerçekleşen deprem felaketi sonrasında Hatay Çocuk ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan hükümlü ve tutuklu çocukların tümü Kavak Çocuk ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakledilmiştir. Travmatik bir süreç yaşayan çocuklar ile çalışan psiko-sosyal yardım servisindeki psikolog ve sosyal çalışmacılara yönelik süpervizyon desteği verilmiştir. Bu kapsamda kurumda barındırılmakta olan hükümlü ve tutuklu çocukların travma sürecini sağlıklı şekilde atlatabilmeleri sağlanmıştır. Ayrıca diğer müstakil çocuk ceza infaz kurumlarında travma, kendine zarar verme, saliverilme öncesi vb. konularda çevrim içi süpervizyon çalışmalarına devam edilecektir.

Ebeveyni ceza infaz kurumunda bulunan çocukların, ziyaretler sırasında ebeveynleriyle sağlıklı iletişim kurmaları, ebeveyn-çocuk görüşmelerinin kalitesinin artırılması ve hükümlü ve tutukluların aile ilişkisinin desteklenmesi amacıyla çocuklar için daha uygun koşullar sağlayacak olan "Ebeveyn-Çocuk Görüşme Odası" oluşturulmasına yönelik Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü tarafından başlatılan çalışmalar tamamlanmıştır. Pilot kurum olarak belirlenen Sincan 1 No.lu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda, mevcut ziyaret alanlarından bağımsız olarak içerisinde koltuk, halı gibi ev ortamını yansıtabilecek eşyaların bulunduğu ve oyuncakların yer aldığı "Ebeveyn-Çocuk Görüşme Odası"nda Ağustos 2023 tarihi itibarıyla görüşmelere başlanmıştır.

Kayseri Çocuk ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan çocuk hükümlü ve tutuklulara, Kayseri İl Emniyet Müdürlüğüne bağlı Trafik Denetleme Şube Müdürlüğü tarafından "Yayalar İçin 5 Adımda Güvenli Trafik, Hatalı Sürücüye Kırmızı Dödük, Kemerinle Yol Ver Hayata" kampanyaları kapsamında eğitimler verilmiş olup ayrıca çocukların toplumda birlikte yaşama kültürünü geliştirmek ve suç işleme eğilimlerini azaltmaya yönelik çalışmalar düzenlenmiştir.

18-20 Aralık 2023 tarihlerinde Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri Personeli Ankara Eğitim Merkezi Müdürlüğünde "ARDIÇ Programı Revizyon Çalıştayı" düzenlenmiştir. Ceza infaz kurumlarında bulunan çocukların topluma kazandırılması ve kurumda çalışan personelin psiko-sosyal ve yönetim becerilerinin güçlendirilmesi amacıyla geliştirilen ARDIÇ programının; ruh sağlığı alanındaki yeni bilimsel gelişmelerle, uygulamalarla uyumlu olması ve çağın gerekliliklerine uygun, zamanla değişen bireysel ihtiyaçlara cevap vermesi, programın etkililiğini artırmak, çağdaş infaz rejimine uygun hale getirmek, işleyen/yetersiz olan durumları tespit etmek ve geliştirmek amaçlanmıştır.

c- Psiko-Sosyal Yardım Servisi Faaliyetleri

Ceza infaz kurumlarının psiko-sosyal yardım servisleri tarafından hükümlü ve tutukluların rehabilitasyonuna yönelik planlama, uygulama, izleme ve değerlendirme çalışmaları meslekî ilkeler çerçevesinde yürütülmektedir.

Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in 12'nci maddesinde; "Psiko-sosyal yardım servisi; personel ve hükümlülerin ruh ve beden sağlığı ve bütünlüğüne ilişkin koruyucu, geliştirici programları araştıran, uygulayan ve gerektiğinde tedavi sürecine katılarak psikolojik destek ve müdahalede bulunan, ayrıca hükümlülerin bireysel özelliklerini, yaşam koşullarını ve suç işleme nedenlerini belirleyerek bireysel gelişmelerine yardımcı olan, kurum yaşamına uyumlarını ve toplumsal yaşamla uyumlaşmalarını sağlayan ve bireyin yeniden suç işlemesini engelleyecek önlemleri alan ve bu amaçla gerektiğinde kurum en üst amirinin bilgisi dâhilinde, aileler ve sosyal çevreyle görüşme yapan servistir. Psiko-sosyal yardım servisinde; psikolog, sosyal çalışmacı, sosyolog ve çocuk gelişimi uzmanı görev yapar." hükmü yer almaktadır.

Bu kapsamda; bireysel görüşmeler, grup müdahale çalışmaları, bireysel müdahale programları, aile görüşmeleri ve personele yönelik çalışmalar gerçekleştirilmektedir.

Psiko-Sosyal Servis Faaliyetleri	Sayılar
Hükümlü ve Tutuklularla Yapılan Bireysel Görüşme Sayısı	874.396
Hükümlü ve Tutuklu Aileleriyle Yapılan Görüşme Sayısı	37.493
Hükümlü ve Tutuklulara Yönelik Açılan Sigara, Alkol ve Madde Bağımlılığı (SAMBA) Grup Çalışma Sayısı	600
Hükümlü ve Tutuklulara Yönelik Açılan Sigara, Alkol ve Madde Bağımlılığı (SAMBA) Grup Çalışmasına Katılım Sayısı	8.463
Hükümlü ve Tutuklulara Yönelik Açılan Diğer Grup Çalışma Sayısı	1.627
Hükümlü ve Tutukluların Diğer Grup Çalışmalarına Katılım Sayısı	19.793
Hükümlü ve Tutuklulara Yönelik Gerçekleştirilen Seminer Sayısı	3.082
Hükümlü ve Tutuklulara Yönelik Gerçekleştirilen Seminerlere Katılım Sayısı	96.525
Sosyo-Kültürel, Sportif Faaliyetlere Katılan Hükümlü ve Tutuklu Sayısı	1.501.729
Bağımlılığa Yönelik Yapılan Çalışmalara Katılan Hükümlü ve Tutuklu Sayısı	80.642
Personele Yönelik Gerçekleştirilen Seminerlere Katılım Sayısı	8.779
Personele Yönelik Gerçekleştirilen Bireysel Görüşme Sayısı	24.280

Denetimli Serbestlik Hizmetleri

Denetimli serbestlik; şüpheli, sanık veya hükümlünün toplum içinde denetim ve takibinin yapıldığı, iyileştirilmesi ve topluma kazandırılması için ihtiyaç duyulan her türlü hizmet, program ve kaynakların sağlandığı bir infaz sistemidir.

Ülkemizde denetimli serbestlik sistemi, 20 Temmuz 2005 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5402 sayılı Denetimli Serbestlik Hizmetleri Kanunu ile çağdaş ceza infaz sistemindeki yerini almıştır. Bu Kanunda belirtilen görevleri yerine getirmek üzere, 15 Ağustos 2005 tarihinde Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü bünyesinde Denetimli Serbestlik Daire Başkanlığı kurulmuş, denetimli serbestlik ile koruma hizmetlerine ilişkin danışma organı olarak Bakanlık bünyesinde Denetimli Serbestlik Hizmetleri Danışma Kurulu oluşturulmuş ve 133 merkezde denetimli serbestlik müdürlükleri ile koruma kurullarının teşkilatlanması sağlanarak denetimli serbestlik hizmetleri sunulmaya başlanmıştır. Günümüzde, adalet komisyonunun bulunduğu 145 merkezde denetimli serbestlik müdürlükleri ile koruma kurulları faaliyetlerine devam etmektedir. Kuruluşu gerçekleştirilen 4 müdürlüğün (Develi, Keşan, Soma ve Tatvan) daha faaliyete geçmesi için çalışmalara devam edilmektedir.

Denetimli serbestlik hizmetleri kapsamında denetimli serbestlik müdürlüklerince;

- Şüpheli, sanık ve hükümlülerin toplum içinde denetim ve takibi ile iyileştirme faaliyetleri,
- Salıverilme sonrası destek hizmetleri,
- Sosyal araştırma raporu hazırlayarak adli mercilere yardımcı olunması görevleri yerine getirilmektedir.

Denetimli serbestlik personeline yönelik eğitim faaliyetleri kapsamında; 2023 yılında 1.902 personele yönelik 35 farklı konuda eğitim verilmiştir. 2024 yılı içerisinde ise 2.382 personele yönelik 30 farklı konuda eğitim verilmesi planlanmıştır.

Yükümlülerin Denetim ve Takibi

Haklarında denetimli serbestlik kararı bulunan yükümlülerin toplum içinde izlenmesi, denetimi ve takibi, denetimli serbestlik müdürlükleri denetim bürosunda görevli memurlar tarafından yerine getirilmektedir. Yükümlülerin denetim ve takip işlemi çeşitli yöntemlerle gerçekleştirilmektedir.

Tehlikeli veya mükerrir suçlular ile uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma, cinsel saldırıda bulunma, çocukların cinsel istismarı ve cinsel taciz gibi suçlardan hüküm giyenlerin denetim ve takibinde kollukla iş birliği yapılmaktadır. Haklarında adli kontrol tedbiri, bir bölgede denetim ve gözetim altında bulunma vb. yükümlülüğü belirlenen yükümlülerin denetim ve takibinde kolluk kuvvetlerinden destek alınmaktadır.

Şüpheli, sanık veya hükümlü hakkında belirlenen tedbirin türüne, denetimin yoğunluğuna, suçun özelliğine ve yükümlünün durumuna göre, geceleri ve hafta sonlarını da kapsayacak şekilde denetim yapılmaktadır.

Yükümlülerin topluma veya mağdura zarar verme durumu ile tekrar suç işleme riski açısından yoğun denetim altında tutulması söz konusu ise yükümlünün denetim ve takibinde elektronik cihazlar kullanılabilir. Bu kapsamda yükümlü hakkındaki; konutun terk edilmesinin yasaklandığı ya da kısıtlandığı, belirli bir bölgeden çıkışın yasaklandığı, belirli bir bölgeye girişin yasaklandığı, yükümlünün bir kişiye yaklaşmasının yasaklandığı vb. kararların denetim ve takiplerinde elektronik izleme yöntemlerinden yararlanılabilmektedir.

Denetimli Serbestlik Hizmetlerinde Elektronik İzleme

Elektronik izleme; şüpheli, sanık veya hükümlülerin elektronik yöntem ve araçlar ile toplum içinde izlenmesini, gözetim ve denetim altında tutulmasını sağlayan, mağdurun ve toplumun korunmasını destekleyen kararların infaz edilmesinde kullanılan bir yöntemdir.

Elektronik izleme yöntemlerinin denetimli serbestlik infaz sistemi içerisinde uygulanmasına ilişkin yapılan ön incelemeler ve 2012 yılında gerçekleştirilen elektronik izleme pilot uygulamalarından edinilen tecrübeler neticesinde; sistemin Ülkemiz ceza adalet sistemi içerisinde uygulanabilmesi için gerekli yasal altyapının oluşturulması amacıyla 11 Nisan 2012 tarihinde 5402 sayılı Denetimli Serbestlik Hizmetleri Kanunu'nda değişikliğe gidilmiş ve ilgili Kanuna; "Şüpheli, sanık ve hükümlülerin toplum içinde izlenmesi, gözetimi ve denetimi elektronik cihazların kullanılması suretiyle de yerine getirilebilir. (Ek cümle:14/4/2020-7242/59 md.) Bu izleme, rızası alınmak koşuluyla şüpheli, sanık ve hükümlüye ait elektronik cihazlar kullanılmak suretiyle de yapılabilir." hükmü eklenmiştir.

Kanun'daki bu düzenlemenin ardından Denetimli Serbestlik Hizmetleri Yönetmeliği değiştirilmiş ve Yönetmeliğin yedinci kısım, birinci ve ikinci bölümlerinin 97-103'üncü maddelerinde elektronik izleme sistemine ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.

İzleme Merkezinin Kurulması

19 Ekim 2012 tarihinde Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü bünyesinde Elektronik İzleme Merkezinin kurulmasına ilişkin çalışmalara başlanılmış ve 20 Ocak 2013 tarihinde İzleme Merkezi'nin kurulumu tamamlanmıştır. Merkezin sahip olduğu sistem, en ileri teknolojiye ve yazılımlara sahiptir. Merkeze giriş yetkisi Bakanlık iznine tâbidir. Bilgi güvenliği ve kişisel verilerin korunması UYAP sistemi tarafından sağlanmaktadır. Merkezde elektronik izleme alanında özel eğitim almış 35 elektronik izleme memuru görev yapmakta ve Merkez 24 saat esası ile çalışmaktadır.

Elektronik İzlemenin Kullanıldığı Alanlar

Elektronik izleme cihazları, suç ayırımı yapılmaksızın, kararın niteliğine göre şüpheli, sanık ve hükümlülerde kullanılabilir. Denetimli serbestlik sisteminin görev alanına giren hüküm öncesinde tutuklama yerine verilen bazı adli kontrol tedbirlerinin yerine getirilmesinde, ceza yaptırımı kapsamında hüküm olarak hapis cezası yerine verilen bazı kararların infazında, salıverme sonrasında ise ceza infaz kurumundan şartlı salıverilen hükümlüler ile bazı suç faillerinin toplum içinde denetim ve takibinde elektronik izleme yöntemi kullanılmaktadır.

Salıverilme Sonrası Destek Hizmetleri

Ceza infaz kurumlarından salıverilen hükümlüler ile denetimli serbestlik yükümlülerinin meslek veya sanat edinmeleri, iş bulmaları, çocuk ve genç hükümlülerin öğrenimlerine devam etmeleri konularında yardımcı olmak üzere adalet komisyonunun bulunduğu 145 merkezde Cumhuriyet başsavcılığına bağlı olarak kurulan koruma kurulları faaliyet göstermektedir. Koruma kurullarında çeşitli kurum ve kuruluşlar ile sivil toplum örgütlerinin temsilcileri yer almaktadır.

Koruma kurulları aracılığıyla; denetimli serbestlik altında bulunan hükümlüler ve eski hükümlülere kaynaklar ölçüsünde aynî ve nakdî yardım, iş bulma, kredi temini, eğitim, sağlık, psiko-sosyal vb. konularda yardımcı ve yönlendirici hizmetler sunulmaktadır.

Bu kapsamda, koruma kurulları aracılığıyla 2006-2023 yılları arasında; aynî, nakdi, iş, kredi, eğitim, sağlık, psiko-sosyal yardımlardan yaklaşık 57.000 yardım yapılmıştır.

Eski Hükümlü ve Denetimli Serbestlik Yükümlülerine Yönelik Kendi İşini Kurma Projeleri

Koruma kurulu çalışmalarının önemli bir kısmını iş edindirme ve mesleki eğitim projeleri oluşturmaktadır. Ceza infaz kurumlarından salıverilen hükümlülerin iyileştirilmesi, topluma kazandırılması ve diğer ihtiyaçlarının giderilmesi amacıyla başta Türkiye İş Kurumu olmak üzere çeşitli kurum, kuruluş ve sivil toplum kuruluşlarıyla da iş birliği yapılarak iş ve meslek edindirme projeleri hazırlanmaktadır.

Türkiye İş Kurumu ile yapılan iş birliği çerçevesinde hazırlanan projeler önce koruma kurulu nun bulunduğu merkezdeki çalışma ve iş kurumu il müdürlüğü tarafından incelenmekte, uygun görülen projeler "Engelli ve Eski Hükümlü Çalıştırmayan İşverenlerden Tahsil Edilen İdari Para Cezalarını Kullanmaya Yetkili Komisyon" tarafından değerlendirilmek üzere Türkiye İş Kurumuna sunulmaktadır.

Komisyon tarafından alınan ilke kararı gereğince, eski hükümlülerin kendi işini kurma projeleri için hibe edilecek miktar asgari brüt ücretin 15 (on beş) katı olarak belirlenmiştir. Komisyon yılda iki kere gündemli olarak toplanarak projeleri değerlendirmektedir.

Koruma kurulları aracılığıyla; kendi işini kurma projesi kapsamında; 2023 yılında 112 kendi işini kurma projesi kabul edilmiş olup, 2014 yılından bu yana toplamda 2.680 proje hayata geçirilerek eski hükümlülerin kendi işlerini kurmaları sağlanmıştır.

İnsan Kaynağının Güçlendirilmesine Yönelik Çalışmalar

Ceza infaz kurumu sayısının artışına bağlı olarak ortaya çıkan personel ihtiyacının giderilmesi amacıyla açıktan atama iznine bağlı olarak farklı ünvanlarda personel istihdamı yapılmaktadır. Bu doğrultuda yapılan atamalarla amaçlanan hedefler; ceza infaz kurumları ve denetimli serbestlik müdürlüklerindeki toplam kaliteyi artırmak, çalışanların fiziksel ve zihinsel gücünü kullanarak kurumun performansını ve dolayısıyla hizmet kalitesini yükseltmek, takım ruhuyla hareket eden, karşılıklı güvene dayalı, zamanı ve kaynakları doğru yöneten, inisiyatif kullanan, sürekli öğrenen ve öğreten bir yönetim felsefesini egemen kılmaktır.

İnfaz Sistemini Güçlendirmeye Yönelik Yürütülen Projeler

2023 yılı içerisinde ulusal ve uluslararası kaynaklar ile yürütülen proje faaliyetleri, başlıklarına göre aşağıda verilmiştir.

Annesinin Yanında Kalan Çocuklar İçin Kurum Modeli Geliştirilmesi Projesi

IPA 2 dönemi 2016 yılı programı kapsamında inşaat, tedarik ve teknik destek modeli ile yürütülen bir projedir.

Projenin amacı ceza infaz kurumlarında annesinin yanında kalan çocukların kurumun olumsuz yaşantısından zarar görmemesi amacıyla fiziksel ve sosyal koşulları çocuğun yüksek yararına uygun olarak düzenlenmiş ortamların geliştirilmesidir.

Proje kapsamında;

- Çocuklarıyla birlikte kalan kadınlar için model bir kurum inşa edilmesi,
- Kurumda kalan 3-6 yaş grubu çocuklara günlük yaşam ve eğitim programı oluşturulması,
- Kurumda bulunan çocukların temas ettiği tüm kadınlara yönelik bu çocukların karşı karşıya olduğu riskler, ihtiyaçları ve çevresindeki yetişkinlerin dikkat etmesi gereken hususlar konusunda eğitim materyalleri geliştirilmesi,

- Annesi ile kalan çocuklar ve anneleri ile çalışan personele yönelik eğitim materyalleri geliştirilmesi ve konuyla ilgili eğitici ve uygulayıcı eğitimlerinin verilmesi hedeflenmiştir.

Teknik Destek Bileşeni kapsamında 2023 yılında gerçekleştirilen çalışmalar;

- Annesinin yanında kalan çocuklar için günlük yaşam programı, yanında çocuğuyla kalan kadın tutuklu ve hükümlüler için ebeveynlik programı ve kurum personeli için anne ve çocuklara yönelik tutumlar başlıklı eğitim programları tamamlanarak programların yaygınlaştırma eğitimi annesinin yanında kalan çocukların bulunduğu ceza infaz kurumları psikososyal servis uzmanlarına verilmiştir.
- İlgili kurum ve kuruluşlarla işbirliğinin güçlendirilmesine yönelik faaliyetler tamamlanarak STK haritalandırma çalışması, taslak protokoller ve standart uygulama prosedürü dokümanları hazırlanmıştır.
- Annemleyim Teknik Destek Projesi 2023 Nisan ayında sona ermiştir.

Proje; inşaat, süpervizyon, tedarik ve teknik destek bileşenlerinden oluşmaktadır. Anne-Çocuk Ünitesi inşaat işleri tamamlanmıştır. Diyarbakır Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna entegre 48 kişilik 2 katlı bina; her birinde 8 oda yer alan 6 üniteden oluşmaktadır. Ünitelerde çocuklar için kapalı bir oyun alanı ile açık oyun alanı bulunmaktadır. Çocuk kreş alanında hobi odaları yer almaktadır. Sözleşme süresi 13.05.2022 tarihinde sonlanmıştır. 40 günlük uzatma alan projenin inşaat hizmetleri 22.06.2022 tarihinde resmi olarak tamamlanmış olup bir yıl kusur bildirim dönemi başlamıştır. 27.07.2022 tarihinde ise anne-çocuk ünitesinin geçici kabul işlemleri ve devir teslimi gerçekleştirilmiştir. 10.07.2023 tarihinde ünitenin kesin kabul işlemleri yapılmıştır.

Bağımlılıkla Mücadelede Yargının ve İnfaz Sisteminin Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesi Teknik Destek Projesi

AB Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (Instrument for Pre-accession Assistance/IPA 2) dönemi, 2016 yılı programı kapsamında kabul edilmiş olan ve Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ana yararlanıcısı olduğu "Bağımlılıkla Mücadelede Yargının ve İnfaz Sisteminin Kurumsal Kapasitesinin Artırılması Projesi" yürütülmektedir.

Projenin amacı, uyuşturucu ve uyarıcı madde kullanımı nedeniyle yargı süreci devam eden ve bu nedenle haklarında denetimli serbestlik tedbiri uygulanan kişilere yönelik sunulan hizmetlerin ve uygulamaların iyileştirilmesi, bu konuda yargının ve denetimli serbestlik sisteminin kurumsal kapasitesinin güçlendirilmesidir.

Söz konusu proje kapsamında, Türkiye'de yargı ve infaz sistemi;

- Denetimli serbestlik kapsamındaki bağımlılık problemi olan tutuklu ve hükümlüler ve aileleri ile ceza infaz kurumlarındaki bağımlı tutuklu ve hükümlüler için daha destekleyici bir ortamın oluşturulması,
- Uyuşturucu bağımlılığı sorunu ile ilgili riskleri ve uyuşturucu suçlularını çevreleyen diğer hususları önemle vurgulayarak kişiye özel hazırlanmış eğitimler, Adalet Akademisinde eğitim gören hâkimlere, savcılara ve söz konusu meslekteki adaylara yönelik ideal yargı ve infaz aşamalarını ayrıntılı şekilde inceleyen kontrol listeleri geliştirilmesi
- Alanında özelleşmiş mahkemelerin oluşturulmasının değerlendirilmesinin yanı sıra yargı ve infaz sistemindeki yetkililer arasında işbirliğinin geliştirilmesi ve uygulamalardaki uyumluluğu sağlama amacıyla bağımlılığa ilişkin mevzuat çalışmaları yürütülmesi

Şeklinde üç kilit alanı ele alan tedbirler vasıtasıyla güçlendirilmesi planlanmıştır.

İnsan Kaynakları Personel Bilgi ve Destek Birimi

İnsan Kaynakları Personel Bilgi ve Destek Birimi tarafından taşra teşkilatında görev yapan personele kurumsal ve psikolojik destek hizmeti verilmektedir. Kurumsal iletişimin artırılması, psikolojik destek sağlanması, kurumsal aidiyetin ve kurumsal yapının güçlendirilmesi amaçlanmakta olup, 2023 yılı için; 1.641 kurumsal destek ve 1.397 psikolojik destek hizmeti (deprem sebebi ile şubat ve mayıs ayları dışında) verilmiştir.

Personel Seçim ve Terfi Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi (PESİP)

Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü tarafından insan kaynakları kapasitesinin verimli şekilde değerlendirilmesi ve geliştirilmesi amacıyla Personel Seçim ve Terfi Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi (PESİP) yürütülmektedir.

Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü bünyesindeki personel profili incelenerek, ihtiyaç duyulan personel özelliklerinin belirlenmesi ve bu doğrultuda standart işe alım ve terfi kriterlerinin belirlenmesi hedeflenmiştir. Proje kapsamında personel istihdamında, kurum içi terfi esasıyla gerçekleştirilecek atamalarda, eğitim merkezleri ve Genel Müdürlük birimlerinde, en uygun personel profilinin belirlenmesi ve seçilmesi amaçlanmıştır.

Söz konusu projede infaz ve koruma memurlarına yönelik ölçek çalışması tamamlanmış olup uygulamaya hazır hale getirilmiştir. Uzman ve yönetici ölçeğinin pilot çalışmaları yapılarak ölçeğin güvenilirlik geçerlilik çalışmaları devam etmektedir.

CEKUT Travma ve Destek Birimi

Yaşanan afet ve acil durumların psikolojik etkilerini gidermek amacıyla ceza infaz kurumlarında ve denetimli serbestlik müdürlüklerinde görev yapan psikolog, sosyal çalışmacı ve öğretmen unvanlarından oluşan ekip kurulması planlanmıştır.

Faaliyet kapsamında ceza infaz kurumları ve denetimli serbestlik müdürlüklerine yazı yazılarak ön başvuru toplanmış olup psikolog unvanında 109, öğretmen unvanında 99 ve sosyal çalışmacı unvanında 19 olmak üzere toplam 227 uzman personel başvuruda bulunmuş olup başvuruda bulunan 227 uzman personelin değerlendirmesi tamamlanmıştır.

Cekut Travma ve Destek Birimi 14 psikolog, 5 öğretmen, 2 sosyal çalışma uzmanı olmak üzere toplam 21 kişiden oluşmaktadır.

ACEP (Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarına Entegrasyonu) e-Görüş Projesi

Bakanlığımızca, çağdaş infaz anlayışımız doğrultusunda ceza infaz kurumlarımız ile hükümlü ve tutukluların teknolojik gelişmelerden faydalandırılması, iş ve işlemlerin etkin yürütülmesi, insan hakkı ihlal iddialarının azaltılması ile şeffaf yönetim ilkemiz doğrultusunda kısa adı ACEP olan Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarına Entegrasyonu Projesi yürütülmektedir.

Proje kapsamında görüntülü görüşme ve e-doktor uygulaması gibi daha önce hiç yapılmamış uygulamalar hayata geçirilmiştir. İçerik itibarıyla geliştirilebilir bir tasarım tercih edilmiş olup an itibarıyla geliştirilen içerikler; sesli ve görüntülü görüşme, sayım, dilekçe, kantin sipariş ve online ödeme, kütüphane kitap talebi, e-mektup, e-doktor ve Bakanlık iletişim uygulamalarıdır.

Görüntülü görüşme uygulaması: Uygulama sayesinde hükümlüler ceza infaz kurumu tarihinde ilk defa aileleri ile görüntülü olarak görüşebilme imkânına kavuşmuşlardır.

Proje kapsamında yapılan mevzuat değişikliği ile hükümlü ve tutukluların haftalık bir numara ile 10 dakika sesli görüşme hakları, teknik alt yapının kurulu olduğu kurumlarda 60 dakikaya kadar artırılmıştır.

Hükümlüler söz konusu haklarını ister sesli ister görüntülü 6 defa arama yapmak suretiyle farklı zamanlarda, farklı yakınlarını arayarak kullanabilmektedir.

Diğer yandan; ceza infaz kurumlarında barındırılan suça sürüklenen çocuklar ile 0-6 yaş çocuğu bulunan tüm kadın hükümlüler söz konusu haklarını 2 kat artırılmak suretiyle kullanabilmektedir.

Ayrıca, hükümlü ve tutuklulara dini bayramlarında da ilaveten 30 dakika görüşme hakkı verilmektedir.

Bu imkân, bilhassa ceza infaz kurumunun bulunduğu şehir dışında ikamet eden hükümlü yakınlarını görüş için ceza infaz kurumuna gelmek gibi büyük bir külfetten kurtarmıştır.

Hükümlülerin küçük yaştaki çocukları ceza infaz kurumuna gelmeden ebeveyni ile görüşebilmektedir.

E-doktor uygulaması: Bu uygulama kapsamında Sağlık Bakanlığı ile iş birliği yapılmaktadır. Gelişen aşamada ACEP, UYAP ve Sağlık Bakanlığının sistemleri arasında gerekli entegrasyonlar tamamlanmış ve pilot denemeler Sincan Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda başlatılmıştır.

Bakanlık İletişim uygulaması: Bu uygulama ile hükümlü ve tutuklular, odalarında kurulu bulunan sistem marifetiyle, herhangi bir personele ihtiyaç duymaksızın ve bir murakabeye tabi olmadan, Adalet Bakanlığına doğrudan sesli, görüntülü veya yazılı olarak şikâyet ve önerilerini iletebilecektir.

Dijital sayım uygulaması: Mevcut uygulamada birçok personel ile oda ve koğuşlara girip hükümlülerin sayılması suretiyle yerine getirilen sayım işlemi hükümlü yaşam alanına kurulacak cihaza parmak izini okutarak daha güvenli, etkin ve hızlı bir şekilde tamamlanacaktır.

Dilekçe yönetimi uygulaması: Bu sayede hükümlüler odalarından çıkmadan multimedya cihaz üzerinden parmak izi ile giriş yaparak daha hızlı ve güvenli bir biçimde dilekçe gönderebilecek, dilekçelerinin takibini yapabileceklerdir. Böylece hükümlülerin dilekçelerinin ilgili yerlere ulaşmadığı yönündeki şikâyetleri ortadan kalkacaktır.

E-kütüphane uygulaması: Bu sayede hükümlüler multimedya cihaz üzerinden kütüphaneden kitap talebinde bulunabilecektir.

E-mektup uygulaması: Proje; hükümlülerin, yakınlarına dijital mektup göndermelerine olanak sağlayacaktır.

E-Kantin uygulaması: Hükümlüler yaşam alanlarına kurulmuş olan cihaz sayesinde kantinde satılan malzemeler ile fiyatlarını görebilmekte, sistem üzerinden kantin siparişi verebilmekte ve ödemelerini online olarak gerçekleştirebilmektedir.

Ayrıca, projenin tüm uygulamalarıyla hayata geçmesi ile ceza infaz kurumlarında iş yükü azalacak, dinamik güvenlik artacak, insan hakkı ihlal iddialarına yönelik yakınmalar azalacak; uygulamalarda şeffaflık, hükümlülerin psiko-sosyal gelişimine katkı ve önemli ölçüde mali tasarruf sağlanacaktır.

Ayrıca, proje sayesinde önemli ölçüde personel tasarrufu sağlanacak, bu personel, eğitim ve iyileştirme faaliyetlerinin daha etkin olarak gerçekleştirilmesinde istihdam edilecektir.

Proje kapsamında öncelikle pilot uygulamalar tamamlanmış olup denemelerden edinilen tecrübeler doğrultusunda Ülkemiz genelinde bulunan tüm ceza infaz kurumlarına yaygınlaştırma çalışmaları sürdürülmektedir.

Mevcut durum itibarıyla; 159 ceza infaz kurumunda sistem işletime alınmış olup sistemden bugüne dek 550.000'e yakın hükümlü ve tutuklu ile 850.000'e yakın hükümlü yakını istifade etmiştir. Bugüne kadar uygulama üzerinden 145 milyona yakın görüşme gerçekleştirilmiştir.

Türkiye Bilişim Derneği tarafından Türkiye'de dijital dönüşüme önemli katkılar sağlayan projeleri ortaya çıkarmak ve bu projelerin topluma olan değerini vurgulamak amacıyla düzenlenen ve bu yıl belirlenen teması "Kamuda Bilişimle Dönüşüm" olan "Türkiye Bilişim Ödülleri" organizasyonunda "Kamudan Vatandaşa e-Hizmetler" kategorisinde de birinciliğe layık görülmüştür.

ACEP sisteminin etkin kullanımını eğitim yöntemi ile desteklemek amacıyla 2023 yılında gerçekleştirilen 65 ACEP (Yerinde) Eğitim Programı'na toplam 1.091 personel katılmıştır.

ACEP Projesi kapsamında e-doktor uygulaması hayata geçirilmiştir. Bu kapsamda hükümlü ve tutukluların hastaneye gitmeden muayene edilebilmeleri amacıyla Tele-Tıp'la görüntülü muayene işlemleri için test çalışmaları Sincan Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda faaliyete geçmiş olup, tüm ceza infaz kurumlarında yaygınlaştırılması yönünde Sağlık Bakanlığı ile koordineli çalışmalar devam etmektedir. E-doktor uygulamasının 156 ceza infaz kurumunda faaliyete geçmesi planlanmaktadır.

BİOSİS (Biyometrik İmza Yöntemi ile Takip Sistemi) Projesi

Denetimli serbestlik tedbirlerinin uygulanması hususunda işleyişin daha verimli ve etkin bir şekilde yürütülmesi, bu alanda yükümlülerin daha çağdaş, adil ve insan onuruna saygı ilkesine bağlı olarak takibi ve denetlenmesi ile çağımızın teknolojik gelişmelerinden daha fazla faydalanılmasını teminen BİOSİS (Biyometrik İmza Yöntemi ile Takip Sistemi) Projesi yürütülmektedir.

Malum olduğu üzere; elektronik izleme kapsamında Ülkemizde 4 tür elektronik izleme ünitesi kullanılmaktadır. Bunlar; konutun terk edilmemesi amaçlı kullanılan ünite, belirlenen yerlere gitmekten yasaklanma veya belirli alanların terk edilmesinin engellenmesi amaçlı kullanılan ünite, alkol kullanımı izleme ünitesi ve mağdur koruma ünitesidir.

Mevcut durum itibarıyla Ülkemizde 300.000 civarında yükümlü bulunmakta olup elektronik izleme kapasitesi ise 3.000 kişidir.

Dünyada ilk defa Ülkemizde uygulanması planlanan Proje kapsamında, yükümlülerin rızaları alınarak, kendilerine ait elektronik cihazlarının kullanılması suretiyle, başka herhangi bir donanıma ihtiyaç duyulmadan, biyometrik doğrulama yöntemleri ve GPS özellikleri kullanılarak, yükümlülerin düşük maliyetler ile denetim için saha personeline gerek olmaksızın, etkin ve verimli bir şekilde takip edilmesi hedeflenmektedir. Bu kapsamda, yukarıda da ifade edildiği üzere mevcut durum itibarıyla Ülkemiz genelinde bulunan 300.000 yükümlünün sadece 3000'i elektronik olarak izlenebilirken BİOSİS Projesi ile çok daha düşük maliyetlerle 300.000 yükümlünün tamamına yakını izlenebilir hale gelecektir.

Böylece Ülkemiz denetimli serbestlik sistemi hem izleme kapasitesinin artması hem de dünya-daki en çağdaş ve teknolojik izleme sistemine haiz olmakla birlikte güçlenerek söz sahibi olacaktır.

Sistem klasik elektronik izlemeye göre daha az müdahalecidir. Yükümlülerin toplum içinde izlenmeleri esnasında insan onuruna saygı ilkesine bağlı olarak takibine daha fazla olanak sağlamaktadır.

Uluslararası araştırmalarda da yer aldığı üzere denetimli serbestlik tedbirleri uygulanarak takip edilen yükümlülerin suça karışma eğilimleri azalmaktadır. Takip edilme psikolojisi bireyleri suçtan uzak tutmaktadır. Bu kapsamda BİOSİS Projesi'nin uygulamaya geçmesiyle birlikte yükümlülerin suçtan uzak durmasının yanı sıra toplumun da suçludan korunacağı değerlendirilmektedir.

Takibi yapılacak yükümlülerin denetim programları kapsamında elektronik cihazlarına bildirim göndermek suretiyle konumları ve biyometrik verileri istenilen her an kolaylıkla ve çok hızlı bir şekilde tespit edilebilecektir.

Ayrıca, tüm yükümlülüklerde ilgililerin takibi amacı ile yükümlünün bulunduğu yere denetim personeli gönderilmesine gerek kalmayacaktır. Bu sayede büyük oranda personel tasarrufu da sağlanması planlanmaktadır.

Kamu yararına çalışma yükümlülüğü kapsamında yükümlünün çalışması istenilen yerde olup olmadığı belirli aralıklar ile konum almak ve biyometrik verisini tanımlamak suretiyle kontrol edilebilecektir.

Belirlenen yerlere başvurmak ve imza yükümlülüğü bulunan yükümlünün polis merkezine gitmesine gerek kalmadan elektronik cihazı üzerinden gerektiği yerde olup olmadığı kontrol edilebilecektir.

Belirli bir bölgeye girmemek ve belirlenen bölgeden dışarı çıkamamak yükümlülüğü olan yükümlü ise elektronik cihazı üzerinde kısıtlı bölgeyi görebilecek ve ihlal olmaması için bölgeye girmeyecektir. Kısıtlı bölgeye girmesi veya çıkması durumunda sistem otomatik olarak uyarı verecektir.

Kullanmak İçin Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Satın Almak, Kabul Etmek veya Bulundurmak ya da Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Kullanmak Suçundan hükümlülere getirilen yeni yükümlülükler, BİOSİS Projesi kapsamında izlenip takip edilebilecektir.

BİOSİS Projesi Kapsamında Gerçekleştirilen Mevzuat Değişiklikleri:

- 15 Nisan 2020 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile projenin hayata geçirilmesini teminen ihtiyaç duyulan birincil mevzuat değişikliği gerçekleştirilmiş ve 5402 sayılı Kanun'un 15/A maddesinin birinci fıkrasına; "Bu izleme, rızası alınmak koşuluyla şüpheli, sanık ve hükümlüye ait elektronik cihazlar kullanılmak suretiyle de yapılabilir." hükmü eklenmiştir.
- Ayrıca, Denetimli Serbestlik Hizmetleri Yönetmeliği'nin 103'üncü maddesinde yapılan değişiklik 10.11.2021 tarihli ve 31655 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş ve anılan faaliyete dair mevzuat düzenlenmesi tamamlanmiştir.

Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan teknik şartname öncelikle Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı yetkilileri tarafından incelenmiş olup akabinde taraflar ile yapılan toplantılar esnasında teknik şartname ve ihale dokümanları detaylı olarak analiz edilmiştir. Söz konusu projenin Ülkemiz genelinde uygulanabilmesini teminen ihale hazırlıkları devam etmektedir.

Hükümlülerin Geceleyin de Barındırılmak Suretiyle Başka Kurumlara Ait Tesislerde Rehabilitasyon Amacıyla Çalıştırılması Projesi

Ağaçlandırma, ormanların bakımı, fidan üretimi, orman yangınları ile mücadele gibi çalışma alanlarında insan kaynağı ihtiyacının karşılanmasına katkı sağlanması yanında açık ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlülerin iyileştirme ve topluma kazandırılmaları amacıyla, ceza infaz kurumu görevlilerinin denetiminde, geceleyin bu kurum ve kuruluşlar tarafından barındırılmak suretiyle çalıştırılabilmelerine ilişkin "Adalet Bakanlığı ile Tarım ve Orman Bakanlığı arasında Hükümlülerin Rehabilitasyonu Amacıyla Orman Faaliyetlerinde Çalıştırılmalarına Dair İşbirliği Protokolü" 22.11.2021 tarihinde imzalanmış, uygulamanın detaylarını göstermek üzere Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ile Orman Genel Müdürlüğü arasında 15.03.2022 tarihinde; alt protokol imzalanmıştır. Protokolün imzalanmasının ardından Orman Genel Müdürlüğü yetkilileri ile Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü yetkilileri arasında gerçekleştirilen istişareler ve gerçekleştirilen çalışmalar neticesinde; 9 Mayıs 2022 tarihi itibarıyla pilot uygulama başlatılmıştır. Proje kapsamında 2023 yılı içerisinde ise Tarsus Açık Ceza İnfaz Kurumu, Anamur T Tipi ve Açık Ceza İnfaz Kurumu ve Mersin Açık Ceza İnfaz Kurumunda barındırılan hükümlülerin Orman İşletme Müdürlüklerine bağlı tesislerde çalışmalarına devam edilmiştir.

Ceza İnfaz Kurumlarında Yenilenebilir Enerji ve Enerji Verimliliği Projesi

Ceza infaz kurumları yürüttüğü kamu hizmeti itibarıyla önemli bir harcama birimidir. Harcama kalemleri çok çeşitlilik göstermekle birlikte enerji giderleri de önemli ölçüde kamu kaynağı kullanılmasına neden olmaktadır. Enerji için harcanan kamu kaynağından tasarruf etmenin çeşitli yöntemleri olduğu bilinmektedir. Bunlar içerisinde en etkili yöntem yenilenebilir enerji kaynaklarına yatırım yapılmasıdır. Bu kapsamda ceza infaz kurumları özelinde yenilenebilir enerji kaynakları arasında güneş enerjisinden faydalanılması en makul çözüm yöntemi olarak görülmektedir.

Ülkemizde elektrik üretiminin kaynak dağılımına bakıldığında doğalgazın birinci sırada yer aldığı görülmekte olup ithal kaynaklara bağımlılık oranı %50'nin üzerindedir. Ceza infaz kurumlarına elektrik enerjisi üretimi amacıyla güneş enerji santralleri (GES) kurulmasının, elektrik için harcanan kamu giderlerinin azaltılmasına, yerli ve milli kaynaklarımızın en verimli biçimde kullanılmasına, dışa bağımlılığın azaltılmasına ve enerji arz güvenliğine önemli ölçüde katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Projenin genel bütçe kapsamında tüm ceza infaz kurumlarında uygulanabilmesi için yüksek bir ilk yatırım kaynağına ihtiyaç vardır. Finansman temin edildiği takdirde ceza infaz kurumlarında; aydınlatmalarda LED dönüşümleri, ısıtma, soğutma ve sıcak su ihtiyacının ısı pompaları ile karşılanması gibi enerji tasarrufu sağlayan çözümlerin yanında uygun arazi ya da çatı alanlarına güneş enerji santrali (GES) kurulumu başta olmak üzere her ceza infaz kurumunun bünyesine uygun yenilenebilir enerji sistemleri kurularak enerji giderlerinden tasarruf edilmesi planlanmaktadır.

Proje kapsamında 2023 yılı içerisinde;

- Sincan Ceza İnfaz Kurumları Kampüsünde genel bütçe imkanları ile kurulumu yapılan toplam 9.8 MWe gücünde iki adet güneş enerji santralinden, güncel fiyatlarla 64.264.920 TL değerinde 14.654.534 kWh elektrik üretilmiştir. Mayıs-Eylül döneminde üretilen fazla elektriğin satışından elde edilen KDV dahil 1.825.758 TL hazineye irat edilmiştir.
- Enerji etütleri tamamlanan kurumların raporları incelenerek bir sonraki grupta enerji verimlilik önlemlerinin uygulanacağı kurumlar tespit edilmiştir.
- Söke T Tipi Kapalı ve Açık Ceza İnfaz Kurumu için ısı pompası kullanımı projelendirme işlemlerine devam edilmiştir.

- Marmara Ceza İnfaz Kurumları Kampüsünde led aydınlatma dönüşümü uygulamasına devam edilmiştir.
- MEDSİS üzerinden “ kurumların enerji tüketim miktarı verileri toplanmış, böylece projenin sağladığı faydanın hesaplanabilmesi için referans tüketim verileri oluşturulmuştur.

Ağaçlandırma Koordinasyon Projesi

Adalet Bakanlığı ile Tarım ve Orman Bakanlığı Arasında, Denetimli Serbestlik Kapsamındaki Yü-
kümlülerin ve Açık Ceza İnfaz Kurumundaki Hükümlülerin Ağaçlandırma İşlerinde Çalıştırılmasına
İlişkin İş Birliği Protokolü” 25/09/2019 tarihinde imzalanmıştır.

Ayrıca, 7 Kasım 2019 tarihli ve 30941 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2019/24 sayılı Genelge ile
11 Kasım, Milli Ağaçlandırma Günü olarak belirlenmiş olup her yıl bu tarihte Sayın Cumhurbaşka-
nımızın himayelerinde ağaçlandırma etkinliği yapılmaktadır.

Proje ile hükümlü, yükümlü ve personelde ağaç ve orman sevgisinin pekiştirilmesi, çevre
duyarlılıklarının artırılması; ağaçlandırma çalışmalarında istihdam edilerek sosyal fayda ile birlik-
te yeniden topluma kazandırılmaları hedeflenmektedir.

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından 11 Kasım 2019 tarihinde başlatılan “Geleceğe Nefes
Kampanyası” bu yıl da 11 Kasım 2023 yılında denetimli serbestlik müdürlükleri ve açık ceza infaz
kurumları tarafından “Milli Ağaçlandırma Günü”nde 81 ilde 3.164 personel ve 4.520 yükümlünün
katılımıyla yaklaşık 100.000 fidan toprakla buluşturuldu.

Söz konusu proje ile açık ceza infaz kurumlarındaki hükümlüler ile denetimli serbest-
lik kapsamındaki yükümlülerin çalışmasıyla bu güne kadar 544 adalet ormanı oluşturulmuş,
oluşturulan bu adalet ormanlarına 29.755 hükümlü ve yükümlünün katılımıyla Türkiye genelinde
989.931 adet fidan dikimi yapılmış ve 9.529 hükümlü ve yükümlünün katılımıyla bakım çalışması
gerçekleştirilmiştir.

Hükümlü ve Tutuklulara Yönelik Ödül ve Disiplin Uygulamalarının İyileştirilmesi Projesi

Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ile Avrupa Konseyi’nin teknik desteği ile üç yıl süre ile yürü-
tülmesi planlanan projenin temel hedefi; ceza İnfaz kurumlarında bulunan tutuklu ve hükümlüle-
rin iyileştirilmesine katkıda bulunacak etkili ve standart hale getirilmiş disiplin ve ödül uygulama-
larının geliştirilmesi ve hayata geçirilmesidir.

Proje kapsamında;

- Disiplin cezalarını ve ödül kriterlerini düzenleyen yasal çerçevenin uluslararası standart-
lar ve Avrupa Konseyi en iyi uygulamaları doğrultusunda iyileştirilmesine yönelik tavsiyeler
hazırlanacaktır.
- Ülke genelindeki konu ile ilgili üstlenilen faaliyetleri birleştirmek ve standartlaştırmak
amacıyla, ödül ve disiplin cezalarına ilişkin bir Kural Kitabı geliştirilecektir.
- Ödül ve disiplin cezaları mekanizmasının standartlaştırılmış bir şekilde uygulanması için etkili
bir sınıflandırma sistemi geliştirilecektir.
- Standart bir şikâyet formu ve kapsamlı bir veri tabanı tasarlanacaktır.
- Disiplin ve ödüllendirme önlemleri ve prosedürlerinin uygulanmasına ilişkin ortak eğitim
müfredatı geliştirilecek ve pilot uygulamalar yapılacaktır.

Ülkemizde ödül ve disiplin sistemi ile ilgili olarak ihtiyaçların, yasal değişiklik ve uygulama araçları önerilerinin tespit edilmesi amacıyla ihtiyaç analizi çalışması yürütülmüş, ihtiyaç analizi raporu hazırlanmıştır. Projenin uluslararası uzmanı tarafından İrlanda, İspanya ve Hollanda ülkelerinde bulunan ceza infaz kurumlarındaki disiplin uygulamaları ve ödül mekanizmalarının karşılaştırıldığı uluslararası bir rapor hazırlanmıştır. 13-14 Haziran 2023 tarihlerinde Ankara'da ceza infaz sistemlerindeki disiplin ve ödül uygulamalarına ilişkin uluslararası standartlar ve iyi uygulama örnekleri hakkında uluslararası bir konferans düzenlenmiştir.

Ülkemizde ödül ve disiplin sistemi ile ilgili olarak ihtiyaçların, yasal değişiklik ve uygulama araçları önerilerinin tespit edilmesi amacıyla kapsamlı bir çalışma yürütülmüştür. Söz konusu çalışma infaz hâkimleri, kurum müdürleri, sağlık personeli, kurum kurullarında görev alan personel ve tutuklu ve hükümlüler ile yürütülmüştür. Temel Araştırma Raporu Bakanlığımız Ceza ve Tevkifleri Genel Müdürlüğü ile paylaşılmıştır. Proje kapsamında; mevzuatın geliştirilmesi, eğitim içeriklerinin oluşturulması ve kurumlarda ödül ve disiplin uygulamalarının standartlaştırılması için araçların geliştirilmesi bileşenleri kapsamında çeşitli toplantılar gerçekleştirilmiştir. 23 Mart 2023 tarihinde Proje'nin ilk yürütme kurulu toplantısı çevrim içi, 2. yürütme kurulu toplantısı ise 20 Eylül 2023 tarihinde yüz yüze gerçekleştirilmiştir.

13-14 Kasım 2023 tarihinde ödül ve disiplin uygulamaları ile ilgili kurumlarda görev yapan personele yönelik eğitim içeriklerinin oluşturulması, 15 Kasım 2023 tarihinde geliştirilen taslak mevzuata nihai halinin verilmesi ve 16-17 Kasım 2023 tarihinde kurum uygulamalarının standartlaştırılmasına yönelik politika belgesinin geliştirilmesi amacıyla çalıştaylar düzenlenmiştir. Gerçekleştirilen çalıştaylar neticesinde oluşturulan taslak metinler uluslararası uzmanlar tarafından gözden geçirilerek sonraki toplantılarda çalışılmaya hazır hale getirilecektir.

Avrupa Birliği ve Ulusal Standartlar Doğrultusunda Kadın Ceza İnfaz Kurumlarındaki Koşulların ve Kadın Haklarının Güçlendirilmesi Projesi

Türkiye'de kadın ceza infaz kurumu sisteminde kadın haklarının güçlendirilmesi, kadın hükümlü ve tutukluların mesleki becerilerinin artırılması ve toplumsal yaşama geçtiklerinde kadınların ekonomik olarak özgürlüklerini kazanmalarına yönelik politika zeminin hazırlanması amaçlarıyla yürütülen proje; IPA III 2023 Yılı Programlaması kapsamında kabul edilmiş olup Temel Haklar Tematik Önceliği; Çerçeve 1: Hukukun Üstünlüğü, Temel Haklar ve Demokrasi altında yer almaktadır.

Proje'nin 'Aksiyon Dokümanı' tamamlanmış olup 'Eylem Tanım Belgesi'nin hazırlık çalışmaları projenin yüklenicisi Avrupa Konseyi ile işbirliğinde devam etmektedir. Projenin 2024 yılında başlaması planlanmaktadır.

Hedefleri:

- Avrupa Birliği ve uluslararası standartlar doğrultusunda cinsiyete duyarlı ve hak temelli ceza infaz kurumu yönetimi politikalarının geliştirilmesi yoluyla ceza infaz kurumu koşullarının iyileştirilmesi,
- Kadın tutuklu/hükümlülerin ve yükümlülerin toplumla yeniden bütünleşmesi amacıyla ekonomik ve sosyal rehabilitasyonunun artırılması.

Türkiye'deki Cezaevlerinde Sağlık Hizmetlerinin Avrupa Konseyi Standartlarına Uygun Olarak Güçlendirilmesi Projesi

IPA III Programı 2024 yılı temel haklar alanında Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan "Türkiye'deki cezaevlerinde sağlık hizmetlerinin Avrupa Konseyi standartlarına uygun olarak güçlendirilmesi projesi" aksiyon fişi dokümanı hazırlıkları devam etmektedir. Avrupa Konseyi Türkiye Ofisi'nin teknik desteği ile yürütülmesi planlanan projenin genel amacı; ceza infaz kurumlarında sunulan sağlık hizmetlerinin koşullarının Avrupa Konseyi standartları ve en iyi uygulamalar doğrultusunda geliştirilmesi, ruh sağlığı da dâhil olmak üzere mahpuslara daha iyi sağlık hizmeti sunulması yoluyla ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutukluların insan haklarının korunmasıdır.

Erasmus Projeleri

a) Erasmus + Akredite Kuruluşlar İçin Yetişkin Eğitimi Alanında Personel ve Öğrenici Hareketliliği Programı

Akreditasyon Sahibi Kurumlar İçin Yetişkin Eğitimi Alanında Personel ve Öğrenici Hareketliliği Erasmus + Projeleri kapsamında 2022 hibe dönemi için Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen başvuru kabul edilmiş olup, Proje faaliyetleri 2023 yılında gerçekleştirilmiştir.

b) Avrupa Ceza Adalet Sisteminde Çalışan Personelin Kariyer Yönetimi Projesi (CCJ4C)

Ceza İnfaz Kurumu Personelinin Kariyer Yönetimi Projesi

AB Komisyonu Erasmus Plus Programı kapsamında Romanya, Almanya, Portekiz, Litvanya, Belçika, İtalya ülkelerinden ceza infaz kurumları, ceza infaz alanında eğitim programları oluşturan merkezler, Uluslararası İyileştirme ve Cezaevleri Birliği (ICPA) ortaklığında yürütülecek olan Ceza İnfaz Kurumu Personelinin Kariyer Yönetimi Projesi 2023 yılında tamamlanmıştır.

Proje ile ceza infaz kurumunda görevli personelin kariyer yönetim becerilerinin desteklenmesi ve kariyer gelişimini destekleyici yenilikçi teknolojilerin kullanılması amaçlarına yönelik olarak;

- Kariyer planlama araçlarının geliştirilmesi, bu araçların geliştirilmesine yönelik ihtiyaçların belirlenmesi,
- Ceza infaz alanında çalışan personelin kariyer yönetimine ilişkin ilgili eğitim programlarının hazırlanması,
- Hazırlanacak eğitim müfredatlarının e-öğrenme platformu oluşturulması faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

9- Adli Tıp Kurumu Faaliyetleri

Başta ceza hukuku olmak üzere hukukun diğer disiplinleri bakımından da önem taşıyan farklı sorunların çözümünde, adli bilimlerin bu uzmanlık dalına ilişkin görüş içeren raporları çok büyük önem taşımaktadır.

Adli Tıp Kurumu resmi bir bilirkişi kurumudur. Kurum, adalet işlerinde bilirkişilik görevi yapmanın yanında, adli tıp uzmanlığı ve yan dal uzmanlığı programları yürütmekte; bu alanda sempozyum, konferans ve benzeri etkinlikler gerçekleştirerek yine bu kapsamda eğitim programları yürütmektedir.

Adalet sistemi içerisinde son derece önemli bir fonksiyon icra eden Adli Tıp Kurumunun kapasitesinin güçlendirilmesi, fiziki altyapı ve teknik imkânlarının arttırılması adına son yıllarda önemli çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmalar sayesinde Kurum'un insan kaynakları kapasitesi geliştirilmiş ayrıca teknik ve bilimsel altyapısı da güçlendirilmiştir. Adli tıp ve adli bilimler alanında kullanılan teknolojik imkânların birçoğu gelişmiş ülkelerin ilerisindedir. Kurum, laboratuvarlarıyla kalite belgeleri almakta ve uluslararası akreditasyon çalışmalarını sürdürmektedir.

Adli Tıp Kurumunun kısa zamanda çok daha iyi bir yerde olması amacıyla Bakanlığımız Stratejik Planı ve Yargı Reformu Stratejisi kapsamında birçok faaliyet yürütülmesi hedeflenmektedir. Bu bağlamda, Kurum hizmetlerinin tüm ülkeye yaygınlaştırılması Bakanlığımızın temel önceliklerindedir. Zira bu sayede hizmetler mahallinde sunulmuş olacak ve dolayısıyla hızlilik, kalite ve etkinlik açısından önemli kazanımlar elde edilmiş olacaktır.

Ayrıca, akredite olmuş laboratuvarlar oluşturulması, kullanılan teknolojik donanımın uluslararası gelişmeler gözetilerek sürekli yenilenmesi, Kurum'un insan kaynakları kapasitesinin geliştirilmesi gibi çalışmalar sürdürülerek hizmetlerin geliştirilmesi planlanmaktadır.

Aynı zamanda bir eğitim merkezi olan Adli Tıp Kurumunda bugüne kadar yaklaşık 550 adli tıp asistanına adli tıp uzmanlık eğitimi verilmiştir. 2023 yılında toplam TUS sınavı ile iki dönem halinde 30'ar kontenjan açılmış ve 48 kişi adli tıp uzmanlık eğitimine başlamış olup, toplam 118 adli tıp uzmanlık öğrencisi bulunmaktadır.

"Adli Tıp Günleri", geleneksel olarak yapılagelen ve yargı mensupları ile Adli Tıp/Adli Bilimler alanındaki profesyonelleri bir araya getiren, uygulamada yaşanan sorunların paylaşıldığı ve ortak akıl ile çözüm üretilen bir platform sağlayarak alana önemli katkılar sağlamış bir organizasyondur. Adli Tıp Günlerinin on sekizincisi 19-22 Ekim 2023 tarihleri arasında Antalya ATGV tesislerinde uluslararası katılımlı olarak gerçekleştirilmiştir. Dört gün boyunca Yargıtay, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, TÜBİTAK, Adalet Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Türkiye Adalet Akademisi, Sosyal Güvenlik Kurumu, Jandarma ve Emniyet Teşkilatı ile üniversitelerimizden alanında uzman 27 moderatör ve 55 konuşmacı olmak üzere 82 panelist yer almış; 270 adli tıp ve adli bilimler uzmanı tarafından 41'i sözlü bildiri, 82'si poster bildiri olmak üzere toplam 123 bildiri sunulmuştur. Adli Tıp Dergisi, Adli Tıp Kurumunun resmi yayın organıdır. Dergi yılda üç sayı olarak Nisan, Ağustos ve Aralık aylarında yayınlanmaktadır. 2023 yılında 37-1, 37-2 ve 37-3 sayıları yayınlanmıştır. Türkçe İndekslerden "Türkiye Atıf Dizini" ve "TÜBİTAK ULAKBİM Tıp Veri Tabanı" tarafından, yabancı indekslerden Crossref, Scilit, Sciencegate, Researchgate, Fatcat ve Google Scholar tarafından dizinlenmektedir.

2005 yılından itibaren Avrupa Adli Bilimler Enstitüleri Ağının (ENFSI) üyesi olan Adli Tıp Kurumu laboratuvarlarının akredite edilmesine önem verilmiştir. ENFSI alt komitelerinden Kalite ve Yetkinlik Kurulunun (QCC) yıllık toplantısı Kurum'un ev sahipliğinde 10-12 Ekim 2023 tarihlerinde İstanbul'da düzenlenmiştir. Etkinlik kapsamında uzman seminerleri de gerçekleştirilmiştir. Etkinliğe 25 ülkeden 55 uzman katılmış, adli bilimlerde kalite yönetim sisteminin uygulanmasına yönelik sorunlar ele alınmıştır.

İlk akreditasyon sertifikasını 2009 yılında alan Adli Tıp Kurumu, kapsama yeni birimler ve metotlar eklemek suretiyle akreditasyonunun devamını sağlamaktadır. Kurum merkezinde 4 ihtisas dairesi, 39 metot ile akreditasyon kapsamındadır. 2023 yılında kapsam genişletilerek şubeli akreditasyon sistemine geçilmiş; Ankara, Erzurum, İzmir ve Trabzon Grup Başkanlıkları da kalite sistemimize dâhil edilmiştir. Tüm grup başkanlıklarının katılımıyla kapsamın daha da genişletilmesi hedeflenmektedir. 2023 yılında yabancı ülke heyetlerine adli tıp ve adli bilimler alanında eğitim verilmiştir.

Adli Tıp Kurumu, 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 3. Maddesi gereğince 7 (yedi) birimden oluşmaktadır. 2021 yılında faaliyete geçen birimlerin de değerlendirme kapsamına alınmasıyla 31.12.2023 tarihi itibarıyla oluşan teşkilat yapısı aşağıdaki gibidir:

- Adli Tıp Kurumu Başkanlığı (İstanbul)
- Adli Tıp Başkanlar Kurulu (İstanbul)
- Adli Tıp Üst Kurulları (İstanbul)
- Adli Tıp İhtisas Kurulları (İstanbul)
- Adli Tıp İhtisas Daireleri (İstanbul ile taşra teşkilatında 12 ilde)
- Adli Tıp Kurumu Grup Başkanlıkları (Kuruluşu yapılmış 21; Fiilen aktif 14)
- Adli Tıp Şube Müdürlükleri (Merkez -İstanbul- 8, taşra teşkilatı 80 il merkezi ve 35 İlçede)

2023 yılında Adli Tıp Kurumunda görev yapan mevcut personel sayısı 1.143'ü kadın, 1.593'ü erkek olmak üzere 2.736 kişidir. 2023 yıl sonu itibarıyla görev yapan personelin, yaş ve cinsiyet durumu aşağıda belirtilmiştir.

YAŞ	ERKEK	KADIN	TOPLAM
20-29	256	255	511
30-39	719	515	1.234
40-49	316	223	539
50-65	290	149	439
65- Üstü	12	1	13
TOPLAM	1.593	1.143	2.736

31.12.2023 tarihi itibarıyla Adli Tıp Kurumunda görev yapan personelin 801'i doktora/tıpta uzmanlık, 118'i uzmanlık öğrencisi(asistan), 108'i yüksek lisans, 798'i lisans, 542'si önlisans, 308'i lise ve 61'i de ilköğretim düzeyinde eğitim görmüştür.

Eğitim Durumu	Doktora/Tıpta Uzmanlık	Uzmanlık Öğrencisi (Asistan)	Yüksek Lisans	Lisans	Ön Lisans	Lise	İlköğretim
Kişi Sayısı	801	118	108	798	542	308	61

Adli Tıp Kurumu, Kanun'un ilgili hükümleri gereği, mahkemeler ile hâkimlikler ve savcılıklar tarafından gönderilen, adli tıpla ilgili konularda, bilimsel ve teknik görüş bildirmekte olup; 2023 yılına ait faaliyetler aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

İşlem Yapılan Belge Açıklaması	Gelen Evrak	Giden Evrak
Mahkemeler ve hâkimlikler ile savcılıklar tarafından gönderilen dosya (Merkez)	188.065	187.390
Mahkemeler ve hâkimlikler ile savcılıklar tarafından gönderilen dosya (İstanbul Adli Tıp Şube Müdürlükleri)	150.419	150.419
Mahkemeler ve hâkimlikler ile savcılıklar tarafından gönderilen dosya (Taşra Teşkilatı Adli Tıp Şube Müdürlükleri)	139.407	139.407
Mahkemeler ve hâkimlikler ile savcılıklar tarafından gönderilen dosya (Taşra Teşkilatı Adli Tıp Kurumu Grup Başkanlıkları)	308.397	318.514

2023 yılında tüm ülkemizi etkileyen asrın felaketi olan Kahramanmaraş merkezli depremlerin ilk gününden itibaren Adli Tıp Kurumu Merkezinde "ATK Deprem Koordinasyon Merkezi" oluşturulmuş ve deprem bölgesindeki adli tıp hizmetlerinin ivedilikle yerine getirilebilmesi için İstanbul başta olmak üzere ülke genelinden adli tıp uzmanı, adli tıp asistanı, biyolog, otopsi teknikeri ve diğer unvanlardan personel görevlendirilmeleri yapılmıştır.

Adli Tıp Kurumu personeli 314 doktor, 171 otopsi teknikeri, 32 biyolog, 15 destek personeli olmak üzere toplam 538 kişi deprem bölgesinde görevlendirilmiştir. Ayrıca Kurum personeline ek olarak üniversite ve Sağlık Bakanlığı bünyesindeki adli tıp uzmanı/asistanı, otopsi teknikeri ile adli tıp teknikerliği mezunu gönüllülerin bölgeye sevki ve görev yapan ekiplerimize entegrasyonu sağlanmıştır. Kurum personeli dışında 20 adli tıp uzmanı ve 55 otopsi teknikeri çalışmalara dâhil edilmiştir.

Deprem bölgelerinde vefat eden 50.783 vatandaşımızın 40.339'unun otopsi, ölü muayene ve kimliklendirme işlemleri Adli Tıp Kurumu tarafından yapılmıştır. Depremden etkilenen 11 ilde enkazdan çıkartılan ve kimlikleri saptanamayan cenazelerden alınan örnekler DNA kimliklendirme işlemleri yapılmak üzere Adli Tıp Kurumu tarafından yapılan planlama çerçevesinde Diyarbakır ve Gaziantep Biyoloji İhtisas Dairesiyle Adana Acil DNA Laboratuvarı'na gönderilmiştir. Ayrıca Hatay Adli Tıp Şube Müdürlüğü'nün yapısında acil DNA laboratuvarı kurularak faaliyete geçirilmiştir.

İlk etapta bütün hüviyeti meçhul vakalara ait kan ve doku örneklerini teslim alınarak yapılan çalışmalar sonucu elde edilen DNA profilleri Kurum'un Laboratuvar İşletim Sistemine (ALİS) yüklenerek kimliklendirme işlemleri gerçekleştirilmiştir. Diyarbakır Adli Tıp Grup Başkanlığında 1 Ocak 2023 tarihinde kurulan Biyoloji İhtisas Dairesi, deprem felaketi sonrasında mevcut kapasitesi artırılarak, kimliklendirme çalışmaları 7 gün/24 saat esaslı vardiya sistemine geçilmiştir.

Deprem kimliklendirme işlemleri kapsamında 7 biyoloji ihtisas dairesi ve 4 acil DNA laboratuvarı olmak üzere 11 merkezde cenazelere ve deprem yakınlarına ait örneklerin, DNA incelemeleri gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda toplam 5.473 cenazeye ait biyolojik örnek ile 2.538 depremzede yakınının ve 300 canlı depremzedenin kimliklendirme çalışmaları biyoloji ihtisas dairelerinde yapılmıştır.

Bu çalışmalar sonucunda toplam 4.827 cenaze DNA ve diğer yöntemler ile kimliklendirilmiş olup, canlı depremzede şahısların tamamı bu kapsamda kimliklendirilmiştir. Süreç dâhilinde sahadaki kurumların personel ihtiyacı düşünülerek, ilgili birimlerin mevcut kapasitesine ek olarak diğer birimlerden 36 teknik personel sahaya sevk edilmiştir.

Cihaz ve sarf malzemesi tedariki Adli Tıp Kurumu tarafından koordine edilmiş, bu kapsamda 4 adet gen analiz cihazı, 5 DNA izolasyon cihazı, 12 PCR cihazı, 2 Real Time PCR cihazı, 25.000 FTA, 25.000 SVAP, 20.000 PCR kiti, 20.000 DNA izolasyon kiti, 10.000 DNA kantitasyon kiti ve yeteri miktar plastik sarf malzemesinin transferi kurumun kendi araç ve transfer imkânlarıyla depremin ilk günlerinde yapılmıştır.

Aynı kapsamda, Hatay İli'ne 3 gün gibi kısa bir sürede DNA laboratuvarı kurulmuştur.

10- Adalete Erişim

Adalete erişim, Avrupa Adaletin Etkinliği Komisyonu (CEPEJ) tarafından "adli hizmetlerin erişilebilirliğini ve etkinliğini etkileyen tüm hukuki ve organizasyonel etmenler" olarak ifade edilmiş ve bu çerçevede bir tanım ortaya konulmuştur. Kişilerin haklarını bilmelerini ve bu haklarını etkili bir şekilde arayabilmelerini temin etmek için devlet desteğiyle her türlü önlemin hukuk sistemi tarafından alınması, adalete erişim kapsamında ortaya konulan faaliyetlerdir.

Adalete erişim; çocuklar, kadınlar, engelliler, yaşlılar, mülteciler, hükümlüler, yoksullar gibi kesimlere yönelik olarak yapılan hukuki bilgilendirme, mahkeme süreçlerinde avukat hizmetlerinden faydalanma ve mahkeme masraflarından muaf tutulma gibi faaliyetlerle sağlanmaktadır. Yürütülen faaliyetler sayesinde bu kesimlerin hukuk yollarını bilgi eksikliği, güvensizlik, karmaşık hukuk prosedürleri nedeniyle kullanamamasının önündeki engellerin ortadan kaldırılması amaçlanmakta ve bu doğrultuda planlamalar yapılmaktadır.

Çocuklar, kadınlar, engelliler, yaşlılar, mülteciler, hükümlüler ve yoksulların adalete erişimi önündeki hukuki, kurumsal, ekonomik ve sosyo-kültürel olmak üzere bir kısım engellerin ortadan kaldırılmasına yönelik bugüne kadar önemli adımlar atılmış olup, bu kapsamdaki çalışmalar devam etmektedir.

Yargı Reformu Strateji Belgesi'nde yer alan "Adalete erişimin kolaylaştırılması ve adalet hizmetlerinden memnuniyetin artırılması" amacı kapsamında adalet sistemi konusunda kamuoyunu bilgilendirme mekanizmalarının güçlendirilmesi hedeflenmiş, bu doğrultuda yapılan çalışmalar sonucunda;

01.02.2018 tarihinden itibaren İstanbul (Çağlayan), Bakırköy ve İstanbul Anadolu Adliyeleri ilk derece asliye ticaret, fikri ve sınai haklar mahkemeleri ile bu mahkemelerin istinaf incelemesini gerçekleştiren İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi ilgili daire kararlarının,

01.03.2021 tarihinden itibaren Ankara, Ankara Batı, İzmir ve Karşıyaka Adliyeleri ilk derece asliye ticaret, fikri ve sınai haklar mahkemeleri ile bu mahkemelerin istinaf incelemesini gerçekleştiren Ankara Bölge Adliye Mahkemesi ve İzmir Bölge Adliye Mahkemesi ilgili daire kararlarının,

01.10.2021 tarihinden itibaren ise Adana, Antalya, Bursa, Diyarbakır, Erzurum, Gaziantep, Kayseri, Konya, Sakarya, Samsun, Trabzon ve Van Adliyeleri ilk derece ticaret, fikri ve sınai haklar mahkemeleri ile bu mahkemelerin istinaf incelemesini gerçekleştiren bölge adliye mahkemeleri ilgili daire kararlarının yayımlanmasına başlanmıştır.

2023 yılında 93.142 adet olmak üzere, 2018 yılından 2023 yılı sonuna kadar toplam 511.024 adet kararın kişisel verilerden arındırılarak elektronik ortamda kamunun erişimine açık olacak şekilde yayımlanması sağlanmıştır.

Adalete erişim kapsamında Bağımlılık ile Mücadele Yüksek Kurulunun 10.2.2022 tarihinde gerçekleştirilen toplantısında, tedavi amacıyla özgürlüğün kısıtlanmasına dair sürecin daha hızlı ve etkin olmasını sağlamak amacıyla karar alınmış olup bu karar doğrultusunda 4721 sayılı Türk

Medeni Kanun'un 409, 436 ve 437 nci maddeleri uyarınca zorunlu tedavi görenlerin mahkemeye erişimlerinin kolaylaştırılabilmesi ve sürecin hızlandırılabilmesi için hastalığı, engelliliği ve yaşlılığı bulunanların buldukları kurumdan (hastane) mahkemeye sevk edilmelerine gerek kalmadan ve tedavilerinin aksatılmadan yürütülmesini sağlamak amacıyla ihtiyaç duyulan kurumlara (hastanelere) e-Duruşma sisteminin kurulması çalışmalarına başlanmıştır.

Bu kapsamda, Manisa Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi'ne e-Duruşma sistemi kurularak pilot uygulamaya başlanılmış olup, yapılan ihtiyaç analizleri doğrultusunda ülke çapında gerekli görülen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastaneleri ile AMATEM'lere e-Duruşma sistemi kurulmasına yönelik çalışmalara devam edilecektir.

Adli Yardım Sisteminin Güçlendirilmesi

Adli yardım, yararlanıcıların tüm yargılama ve takip giderlerinden geçici olarak muaf tutulmasını ve yargılama ve takip giderleri için de teminat göstermekten muaf kılınmalarını sağlayan bir sistemdir.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. maddesinde öngörülen adil yargılanma hakkı ve Anayasa'nın 10. maddesinde öngörülen kanun önünde eşitlik ilkesi kapsamında adli yardım adalete erişimin en önemli unsurlarından biri olarak kabul edilmektedir.

2016 yılından bu yana Avrupa Birliği ülkeleri adına İspanya-Litvanya-Fransa konsorsiyumu ile ortaklaşa yürütülen, Adalet Bakanlığının ana faydalanıcısı, Türkiye Barolar Birliğinin eş faydalanıcısı olduğu "Türkiye'de Adli Yardım Hizmetlerinin Güçlendirilmesi AB Eşleştirme Projesi" uygulanmaya başlamıştır.

Proje ile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne uygun olarak ülkemizdeki adli yardım sisteminin daha da güçlendirilmesi ve etkinleştirilmesi amaçlanmaktadır.

Proje kapsamında yürütülen çalışmalarla ülkemizdeki adli yardım sisteminin etkin işleyip işlemediği, mevcut durumun analizi ve varsa sistemdeki sorunların belirlenmesine yönelik olarak memnuniyet anketleri yapılmıştır.

Projenin somut çıktıları olarak Türkiye'deki adli yardım sisteminin iyileştirilmesine yönelik bir stratejik plan ve bu plan çerçevesinde 1136 sayılı Avukatlık Kanunu, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu ile 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nda değişiklik öngören mevzuat değişikliği taslağı hazırlanmıştır. Anılan çalışmalarda, adli yardım alanında AB'deki en iyi uygulamalar referans kaynağı olarak kullanılmıştır.

Türkiye'de Adli Yardım Hizmetlerinin Güçlendirilmesi Avrupa Birliği (AB) Eşleştirme Projesi 19 Temmuz 2018 tarihinde sona ermiş olmakla birlikte, Türkiye'de adli yardım hizmetlerinin güçlendirilmesi, Adalet Bakanlığının yargı politikasını belirleyen Yargı Reformu Stratejisi Belgesi'nde ve Stratejik Plan'da hedef olarak öngörülmüştür. Adli yardım hizmetlerinin kapasitesinin geliştirilmesi ve etkinliğinin artırılması adına Bakanlığımızca gerekli çalışmalar yürütülmeye devam etmektedir.

10 Haziran 2020 tarihli ve 63 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Bakanlığımız bünyesinde ana hizmet birimi olarak Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı kurulmuştur.

Ayrıca 30.04.2021 tarihli ve 31470 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Yönetmeliği ile adli süreçte suç mağdurlarına ve adli desteğe ihtiyaç duyan kişilere sağlanacak hizmetler, Cumhuriyet başsavcılıkları ve mahkemelere sunulacak hizmetlerin yerine getirilmesine dair görev, yetki ve sorumluluklar ile buna ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir.

Bakanlığımız Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı tarafından 2023 yılı içerisinde;

- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü ile adli yardım hususunda karar verecek olan hukuk hakimlerine, başvuru öncesi sosyal yardımlaşma vakfından yardım alıp almadığı, başvuru türü ve tutarı, başvuru programının düzenli veya süreli yardım alıp almadığı, yardım hak sahipliğine ilişkin kararın sonucu ve tarihi, yardım teslim tarihi ve aynı veya nakdi teslim yöntemi, yardımın feshedilmesi, durdurulması veya sonlandırılması durumlarında karar tarihi ve nedeni, genel sağlık sigortası gelir testi sonucu gibi başvuru sahibi ve hanesine ilişkin sorgulama yapabilme yetkisinin tanınması amacıyla "Veri Paylaşımı İşbirliği Protokolü" imzalanmış olup, anılan sistemin UYAP'a entegrasyon çalışmaları Bakanlığımız Bilgi İşlem Genel Müdürlüğü ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir.
- 2023 yılı Kahramanmaraş'ta meydana gelen ve çevre illerin de ağır şekilde etkilendiği iki ayrı deprem nedeniyle doğal afet bölgesindeki ilgililerin adli yardım hizmetlerinden etkin ve verimli bir şekilde faydalanması ile birlikte mağdurların hak arama mekanizmalarının ve adalete erişimlerinin güçlendirilmesi amacıyla bazı temel hakları içeren broşür hazırlanarak 30.000 adet broşürün dağıtımı sağlanmıştır.
- Adli yardıma ilişkin gerekli olan mevzuat değişikliklerine ilişkin çalışma gerçekleştirilerek değişiklik tasarımları oluşturulmuştur.

2024 yılı içerisinde SOYBİS entegrasyonunun tamamlanması ile birlikte adli yardım talebinde bulunan kişi hakkında daha önce sosyal yardımlaşma kapsamında bir araştırma yapılmış ise, bu veriler ilgili mahkeme hâkimi tarafından sorgulanabilecektir.

Mağdur Hakları Uygulamaları

Soruşturması ve kovuşturması Türkiye'de yürütülen suçlara ilişkin ortaya çıkan mağduriyetler ile suç mağdurlarına sağlanan hizmet ve yardımlara ilişkin usul ve esasları düzenleyen Suç Mağdurlarının Desteklenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi 10 Haziran 2020 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Kararname'nin "teşkilat" başlıklı 3.bölümünde; mağdurları bilgilendirmek ve yönlendirmek, kırılğan grup mağdurlara yönelik destek hizmetleri sunmak, mağdurlara yönelik müdahale programları uygulamak, tekrarlanan mağduriyetleri önleyici tedbirler almak ve psiko-sosyal destek hizmetlerini yürütmek gibi görevleri yerine getirmek üzere adliyelerde adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlüklerinin kuruluşu düzenlenmiştir. Hali hazırda 167 adliyede adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlükleri kurulmuştur.

Kararname'de; tüm mağdurlara sunulacak bilgilendirme ve yönlendirme hizmeti, korunma ve suçun tekrarının önlenmesi, bazı mağdurlara sunulacak hizmetler, kırılğan gruplara sunulacak hizmetler, cinsel suç mağdurlarına yönelik hizmetler ve adli görüşme odalarına ilişkin hususlar düzenlenmiştir.

Mağdurlara destek sunumunda bütüncül bir yaklaşımın göstergesi olarak, kararname ile mağdurla temas eden kolluk birimleri, Cumhuriyet başsavcılıkları, ceza infaz kurumları ve adli destek görevlilerine ilişkin çeşitli yükümlülükler düzenlenmiştir. Yine Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, üniversiteler, belediyeler ve diğer kamu kurum ve kuruluşları ile iş birliği içinde olunacağı düzenlenmiştir.

Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığınca aile içi ve kadına yönelik şiddetle mücadele alanına giren başta Aile ve Sosyal Hizmetler, İçişleri, Sağlık ve Milli Eğitim Bakanlıkları olmak üzere Türkiye Adalet Akademisi, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, barolar, üniversiteler ve diğer kurum ve kuruluşlar tarafından düzenlenen ulusal ve uluslararası eğitim faaliyetlerine ve toplantılara katılım sağlanarak sunumlar yapılmıştır, afet dönemine ilişkin faaliyetlere dair bilgi paylaşımında bulunulmuştur.

a. Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Müdürlükleri

24.10.2019 tarihli ve 30928 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 7188 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un ilgili hükümleri ile daha önce aile, çocuk ve çocuk ağır ceza mahkemelerine görev yapan psikolog, pedagog ve sosyal çalışmacıların söz konusu mahkemeler ile bağlantıları kesilerek adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlüklerinde (ADM) görevlendirilmeleri yapılmış ve adli destek görevlisi (uzman) istihdam edilen tüm adliyelerde ADM yapılanmasına geçilmiştir.

10.06.2020 tarihli ve 31151 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 63 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnesi ile adalet komisyonu bulunan yerlerde Bakanlığımıza bağlı olarak Cumhuriyet başsavcılığının gözetimi ve denetiminde adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlükleri kurulmuştur.

Adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlüklerinin kurulmasıyla birlikte daha önce sadece aile, çocuk ve çocuk ağır ceza mahkemelerine yönelik sağlanan uzman desteği, Cumhuriyet başsavcılıkları, ceza mahkemeleri ve hukuk mahkemelerinin tamamını kapsayacak şekilde genişletilmiştir.

2019 Nisan ayında 7 pilot ilde kurulan adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlüklerinin Ülke geneline yaygınlaştırılması çalışmaları kapsamında ADM sayısı 167’ye ulaşmış olup, Ortaca, Gölbaşı (Ankara) ve Tatvan adliyelerine müdürlük kurulmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Hizmet sunumuna başlayan adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlüklerinde 2023 yılı içerisinde; 60.907 vatandaş bilgilendirme ve yönlendirme hizmetinden faydalanmış, müdürlüğe başvuran 212 mağdur kırılğan gruba dâhil edilerek adli süreçte etkin destek sağlanmıştır.

2023 yılı içerisinde müdürlükler tarafından toplam 164.649 dosyada hizmet sunumu gerçekleştirilmiştir.

b. Adli Görüşme Odaları

Bakanlığımız tarafından, fail ile yüz yüze gelmesinde sakınca bulunduğu değerlendirilen öncelikli olarak mağdur, tanık, suça sürüklenen çocuklar, cinsel suç ve aile içi şiddet suçu mağdurları, engelli bireyler, yaşlılar, yabancı ve diğer kırılğan gruba mensup mağdurların ifade ve beyanlarının uzman eşliğinde özel ortamlarda alınması için 2017 yılında adli görüşme odası (AGO) uygulamasına geçilmiştir.

İfade ve beyanının özel ortamda alınması gerektiği veya şüpheli/sanıkla yüz yüze gelmesinde sakınca bulunduğu değerlendirilen kırılğan gruba dâhil mağdurların ifade ve beyan işlemlerinin uzman aracılığı ile gerçekleştirilebilmesi amacıyla 2023 yılında kurulan 18 adli görüşme odası ile birlikte bugüne dek 81 il 162 adliyede toplam 170 adli görüşme odası kurulmuştur. AGO’ların yaygınlaştırılma çalışmaları devam etmektedir. Bu odalarda görev yapan uzmanlara yönelik meslek içi eğitimler düzenlenmiştir.

Adli görüşme odalarında 2023 yılı içerisinde 28.679 kişinin ifade ve beyan işlemleri gerçekleştirilmiştir.

c. Çocuk Görüşme Merkezleri

30.11.2021 tarihli ve 31675 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 7343 sayılı İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun’un 39 ila 55 inci maddeleriyle 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu, 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu, 5717 sayılı Uluslararası Çocuk Kaçırmanın Hukuki Yön ve Kapsamına Dair Kanun ve ilgili diğer mevzuatta yapılan değişiklikle 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu’na “Çocuk Teslimi ve Çocukla Kişisel İlişki Kurulması” başlığı altında çocuk teslimi ve çocukla kişisel ilişki kurulmasına dair işlemlere yönelik düzenlemelerin yer aldığı dördüncü kısım eklenmiş, mevcut dördüncü kısım, beşinci kısım olarak teselsül ettirilmiştir.

Anılan düzenlemeyle, çocuk teslimi ve çocukla kişisel ilişki kurulmasına ilişkin yürütülecek iş ve işlemlerin belirlenen “Çocuk Görüşme Merkezlerinde” adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlükleri (ADM), bu müdürlüklerin bulunmadığı yerlerde ise Bakanlığımızca belirlenen hukuk mahkemeleri yazı işleri müdürlükleri tarafından yerine getirilmesi hüküm altına alınmıştır.

Çocuk Teslimi ve Çocukla Kişisel İlişki Kurulmasına İlişkin İlam ve Tedbir Kararlarının Yerine Getirilmesine Dair Yönetmelik 04.08.2022 tarihli ve 31913 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yapılan çalışmalar neticesinde yeni uygulama 8 Mayıs 2023 tarihi itibari ile Ülke genelinde hayata geçirilmiş olup halihazırda 81 il, 592 adliye çevresinde toplam 800 çocuk görüşme merkezinde adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlükleri ve hukuk mahkemeleri yazı işleri müdürlükleri tarafından çocuk teslimi ve çocukla kişisel ilişki kurulmasına dair işlemler yerine getirilmektedir.

2023 yılı sonu itibarıyla 1.998 çocuk teslimi ve 19.771 kişisel ilişki dosyası olmak üzere toplam 21.769 dosyada 151.858 işlem gerçekleştirilmiştir.

Yeni uygulama kapsamında;

2023 yılı içerisinde, Ülkemiz genelinde hizmet sunan adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlüklerinde görevli 456 uzman ile 431 yazı işleri müdürüne Eğitim Dairesi Başkanlığı işbirliğiyle yüz yüze ve çevrimiçi, ADM’de görevli zabıt kâtipleri, yazı işleri müdürleri ve bu müdürlüklerde görevli zabıt kâtiplerinden oluşan yaklaşık 1.200 personele yönelik çevrimiçi, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Ankara İl Müdürlüğünde görevli 474 dış kurum uzmanı ve Ankara Batı Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Müdürlüğü icapçı listesinde yer alan 212 dış kurum uzmanı olmak üzere toplamda 684 dış kurum personeline yönelik yüz yüze olmak üzere toplamda 2.773 kişiye eğitim gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca, çocuk teslimi ve çocukla kişisel ilişki kurulmasına dair ilam ve tedbir kararlarında görev alan uzmanların çocuklarla sağlıklı iletişim kurarak boşanma sürecinin olumsuz etkilerinden ve ebeveynleri arasındaki çatışmalardan çocukları olabildiğince uzak tutmak, adli süreçleri hissettirmeden çocukların ebeveynleri ile görüşmelerini sağlamak, ebeveynler bakımından da anne ve babalık duygularını yaşamalarını sağlayabilmek için çocuklar ve taraflarla temas halinde olan hizmet sağlayıcılara uygulamalarında yol göstermek ve hizmet kalitesinin artırılmasını sağlamak amacıyla Bakanlığımız ve UNICEF işbirliğiyle “Çocuk Teslimi ve Çocukla Kişisel İlişki Kurulmasına Dair İlam ve Tedbir Kararlarının Yerine Getirilmesi Sürecine İlişkin Rehber” hazırlanmıştır.

Koruyucu Hukuk Uygulamaları

“Türkiye’de Adalete Daha İyi Erişim İçin Koruyucu Hukuk Uygulamalarının Geliştirilmesi Projesi” kapsamında Milli Eğitim Bakanlığı ile Bakanlığımız arasında bir protokol imzalanmıştır. Bu protokol gereğince, hukuk ve adalet bilincinin geliştirilmesi ile hak, özgürlük ve sorumluluklarını bilen adil bireyler yetiştirilmesini sağlamak amacıyla 6 veya 7. sınıflarda 2013-2014 eğitim öğretim yılından itibaren “Hukuk ve Adalet Dersi” seçmeli ders olarak okutulmaya başlanılmıştır.

Hukuk ve adalet dersinin müfredatı 2018 yılında güncellenmiştir. Güncellenen programın Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca onaylanmasını müteakip öğretim materyali 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından ders kitabı olarak Ülkemizdeki bütün okullara gönderilmiştir.

Hukuk ve adalet dersi, 2018-2019 öğretim yılından itibaren 8. sınıflarda da okutulmaya başlanmıştır. 2023-2024 eğitim öğretim yılından itibaren ise seçimlik ders sisteminde yapılan değişiklik uyarınca 6 ve 7. sınıflarda okutulmaya devam etmektedir.

Hukuk ve adalet dersi ile ilgili bilgi vermek, farkındalık oluşturmak adına hazırlanan kamu spotları radyo ve televizyon kanallarında yayınlanmıştır. Yine bu kapsamda ülke genelinde hukuk ve adalet dersini seçen öğrencilerin adliyelere ziyaretleri sağlanmıştır.

Koruyucu hukuk uygulamaları kapsamında 20 Kasım 1989 tarihinde BM tarafından kabul edilen Çocuk Hakları Sözleşmesi çerçevesinde her yıl 20 Kasım günü tüm dünyada kutlanan Çocuk Hakları Günü kapsamında, toplumsal farkındalığın daha üst düzeyde sağlanması, hukuk ve çocuk hakları arasındaki ilginin en üst düzeye taşınması ve Türk kamuoyu algısının yeni yaklaşımlarla zenginleştirilmesi için 20 Kasım 2023 tarihinde Strateji Geliştirme Başkanlığınca “Yarının Dünyasında Bugünün Çocuk Hakları Paneli” gerçekleştirilmiştir.

Adliye Faaliyet Raporlarının Hazırlanması

Kamu hizmetlerinin etkin yürütülmesinde ve sunumunda erişilebilirlik, hesap verilebilirlik ve şeffaflık kavramları vazgeçilmez unsurlardandır. Şeffaflık, yargı faaliyetleri ve adli hizmetler hakkında bilginin kamuoyu tarafından kolayca anlaşılabilir olmasını ve açık bir şekilde sunulmasını gerektirmektedir. Bu yönüyle de yargıya olan güvenin tesis edilmesi açısından büyük önem arz etmektedir.

Kamuoyunun bilgilendirilmesi amacıyla hazırlanan yıllık faaliyet raporlarının, kamu hizmetlerinde şeffaflığın sağlanmasında önemli bir işlevi bulunmaktadır. Faaliyet raporlarından yargı hizmetlerinde de faydalanılması, bu yönde atılmış büyük bir adım olmuştur. Mahkemelerin işleyişi ve yargı kurumlarının faaliyetleri hakkında bilgilerin yayımlanması, toplumda yargıya olan güveni ve hukukun üstünlüğüne duyulan saygıyı da olumlu yönde etkilemektedir.

2019-2023 Yargı Reformu Strateji Belgesi’nde (hedef 2.5) adli ve idari yargıda faaliyet raporlarının kapsamının genişletilmesi ve kamuoyunda bilinirliğinin artırılması hedef olarak belirlenmiş olup, mahkemelerin hazırlayacakları faaliyet raporları ile yıl içerisinde ne kadar işe bakıldığı, performans durumu, personel bilgileri, yapılan harcamalar gibi konularda kamuoyuna bilgi vermeleri sağlanmaktadır, böylelikle şeffaflığın sağlanması yanında yargısal performansın kamuoyu tarafından denetlenmesi de mümkün olmaktadır.

Bölge adliye mahkemeleri, bölge idare mahkemeleri, ilk derece mahkemeleri ve Cumhuriyet başsavcılıklarının faaliyet raporları hazırlık sürecine katkı sağlamak amacıyla “Adli ve İdari Yargı Faaliyet Raporları” konulu 11.07.2016 tarih 168 nolu Genelge ve eki “Faaliyet Raporu Hazırlama Kılavuzu” yayımlanarak faaliyet raporlarının hazırlanmasında uygulanacak yöntem, raporlama ilkeleri, raporda yer alması gereken hususlar, raporun şekli gibi konular açıklanmaktadır.

Faaliyet raporları, bölge adliye ve bölge idare mahkemeleri ile ilk derece mahkemeleri adalet komisyonları tarafından her yıl düzenli olarak hazırlanmaktadır.

2020 yılı faaliyet raporlarının hazırlanmasına ilişkin duyuru 31.12.2020 tarihinde yapılmış olup, adalet komisyonlarınca faaliyet raporlarının hazırlanması sağlanmış ve 31 Mart 2021 tarihi itibarıyla 2020 yılına ilişkin faaliyet raporları genelgeye uygun şekilde yayımlanarak birer örneği Strateji Geliştirme Başkanlığı ile Hâkimler ve Savcılar Kuruluna gönderilmiştir.

31 Mart 2023 tarihi itibarıyla 2022 yılına ilişkin faaliyet raporları genelgeye uygun şekilde yayımlanarak birer örneği Bakanlığımız Strateji Geliştirme Başkanlığı ile Hâkimler ve Savcılar Kuruluna gönderilmiştir.

2023 yılı faaliyet raporlarının hazırlanmasında kullanılacak faaliyet raporu şablonları güncellenerek adalet komisyonlarına gönderilmiş ayrıca güncel şablonlara Adalet Bakanlığı internet sitesinde de yer verilmiştir.

2023 yılı faaliyet raporlarının hazırlanmasına ilişkin duyuru ise 20.12.2023 tarihinde yapılmış olup adalet komisyonlarınca 2023 yılı faaliyet raporlarının hazırlanması çalışmalarına başlanılmıştır.

11-Avukatlıkla İlgili Faaliyetler

Ruhsat ve Baro İşlemleri

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 8/4 ve 73/2'nci maddeleri uyarınca, baro yönetim kurulu tarafından adayların baro levhasına yazılmalarına, yeniden yazılmalarına ve baro levhasına yazılmadan adlarına ruhsatname düzenlenmesine dair verilen kararların; Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca, "uygun bulunması" ya da "uygun bulunmamasına" ilişkin kararları Bakanlığımızın onayına sunulmaktadır.

2023 yılında Türkiye Barolar Birliği Başkanlığınca onay için Bakanlığımıza gönderilen ruhsat dosyası sayısı 17.315'tir. 2022 yılından devreden ruhsat dosya sayısı ise 225'tir. Ruhsat talebiyle ilgili;

- 15.927 stajyer avukata ruhsat verilmiştir.
- 347 dosya tekrar görüşülmek üzere Türkiye Barolar Birliğine geri gönderilmiştir.
- 1.368 dosyanın incelemesi ise devam etmektedir.

Ruhsat İtiraz İşlemleri

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 8/4, 20/4, 71/3 ve 74/3 üncü maddeleri uyarınca; baro yönetim kurulunca baro levhasına yazılma ve yeniden yazılma isteminin reddine ilişkin verilen kararlara itiraz edilmesi üzerine Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu tarafından verilen kararlar ile staj listesine yazılma, staj listesinden ve baro levhasından silinme kararlarına karşı yapılan itirazlar üzerine Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca verilen kararlar Bakanlığımızın onayına sunulmaktadır.

Disiplin İşlemleri

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 142 ve 157 nci maddeleri uyarınca; Baro Yönetim veya Disiplin Kurullarının, avukatlar hakkında disiplin yönünden verilen kararlarına (uyarma, kınama ve para cezası dışındakiler) karşı yapılan itirazlar üzerine Türkiye Barolar Birliği Yönetim ve Disiplin Kurullarının verdiği kararlar, Bakanlığımızın onayına sunulmaktadır.

Mütalaa İşlemleri

Avukatlık mevzuatına ilişkin olarak, mahkemelerin yargı yetkisine girmeyen konular ile Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğünden talep edilen bilgi, belge ve görüş olmak üzere toplam 616 mütalaa ve görüş talebine cevap verilmiştir.

Diğer İşlemler

5.4.2023 tarihli ve 32154 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 7445 sayılı İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile diğer bazı Kanunlarla birlikte 1136 sayılı Avukatlık Kanunu’nda da değişiklikler yapılmıştır. Bu kapsamda anılan Kanun’un 10 uncu maddesi ile Avukatlık Kanunu’nun 43 üncü maddesine; “Avukatların büro kurma giderlerinin karşılanması için kredi ve finans kuruluşları ile kredi veren kamu kurum ve kuruluşlarınca uygun şartlarda finansman desteği sağlanır. Desteğin sağlanmasına ilişkin usul ve esaslar, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu ile Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Adalet Bakanlığı tarafından belirlenir.” fıkrası eklenmiştir.

Söz konusu Kanun hükmü tarafından verilen yetki uyarınca, avukatların büro kurma giderlerinin karşılanması için kredi ve finans kuruluşları ile kredi veren kamu kurum ve kuruluşlarınca uygun şartlarda finansman desteği sağlanmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amacıyla Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü koordinesinde Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı ile Bakanlığımız ilgili birimlerinin de katılımıyla, Hazine ve Maliye Bakanlığı, KOSGEB, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Türkiye Bankalar Birliği ve Türkiye Katılım Bankaları Birliği temsilcileri ile toplantılar yapılmıştır. Anılan toplantılar sonucunda elde edinilen çıktılar değerlendirilmesinde, avukatların büro kurma giderlerinin karşılanması için uygun şartlarda verilecek finansman desteği ile ilgili usul ve esasların hazırlanması çalışmaları devam etmektedir.

Buna ek olarak, 2023-2024 yılı Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi 21.9.2023 tarihli ve 32316 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu tarifenin maktu ücretler kısmında, yüzde doksan oranında artış yapılmıştır. Yine tarifenin nispi ücretler kısmında ise ücret dilimleri arttırılmıştır. Bunlara ilave olarak Ceza Muhakemesi Kanunu kapsamında katılan vekili olarak görevlendirilen avukatlara sanığın mahkûmiyeti veya sanık hakkında hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmesi halinde, sanık müdafisi olarak görevlendirilen avukatlara ise sanığın beraati halinde, vekil olarak görev yapan avukatlarda olduğu gibi vekâlet ücretine hükmedilmesi düzenlemesi getirilmiştir.

Bakanlığımız bünyesinde avukatlık mesleği ile ilgili olarak yaşanan sorunların çözülmesi ve yeni bir Avukatlık Kanunu Taslağı hazırlaması amacıyla Türkiye Barolar Birliği temsilcileri, avukatlar, Bakanlık bürokratları ve akademisyenlerin yer aldığı bir bilim komisyonu kurulmuştur. Anılan bilim komisyonu, avukatlık mesleği ile ilgili olarak yaşanan sorunlara çözüm getirilmesi amacıyla yeni bir Avukatlık Kanunu taslağı hazırlamak üzere çalışmalar yürütmektedir.

Avukatların, Görev Suçlarından Ötürü Soruşturma ve Kovuşturma Yapılması

1136 sayılı Avukatlık Kanunu’nun 58 inci maddesi avukatların görev suçları nedeniyle soruşturma, 59 uncu maddesi ise avukatların görev suçları nedeniyle kovuşturma usulünü düzenlemiştir. Avukatların görev suçlarından ötürü Adalet Bakanlığından izin alınmadan haklarında doğrudan soruşturma ve kovuşturma yapılması yasal olarak olanaklı değildir. Şahsi suçları bakımından ise avukatlar hakkında soruşturma ya da kovuşturma yapılması genel hükümlere tâbidir.

12- Noterliklerle İlgili Faaliyetler

Noterlik Kanununun 17/3 üncü maddesi uyarınca, 2023 yılında toplam 3.447 adet noterlik belgesi verilmiş olup, en son verilen belge numarası 31.12.2023 tarihi itibarıyla 66.571'dir.

2023 yılında herhangi bir noterlik ihdas edilmemiştir.

2023 yılında 187 adet birinci sınıf, 334 adet ikinci sınıf ve 327 adet üçüncü sınıf olmak üzere toplam 848 adet noterlik için ilan yapılmış, 168 adet birinci sınıf, 295 adet ikinci sınıf, 415 adet üçüncü sınıf olmak üzere toplam 878 noterin atama işlemi gerçekleştirilmiştir. Atanan en yüksek noterlik belge sahibi, 11.205 belge numarası ile Korkut Noterliğine atanmıştır. 2023 yılı itibarıyla atanıp göreve başlayan noterlik belge sahibi sayısı 311'dir.

Türk Devletleri (Azerbaycan, Kazakistan, Kırgız Cumhuriyeti ve Özbekistan) noter odası başkanları ile Türkiye Noterler Birliği arasında 5.10.2023 tarihinde; Sayın Adalet Bakanımız, Türk Devletlerinin Adalet Bakanları, büyükelçileri, Türk Devletleri Teşkilatı Genel Sekreteri, Aksakallılar Konseyi Başkanı, Dışişleri Bakanlığı ve Bakanlığımız temsilcileri, katılımcı ülkelerin noter odası başkanları ve temsilcileri ile Türkiye Noterler Birliği yöneticileri ve noterlerin katılımıyla "Türk Dünyası Noterler Birliği Kurulması Hakkında Mutabakat Zaptı" imzalanmıştır. Bu mutabakat sayesinde Azerbaycan Noter Odası Başkanlığı, Kazakistan Noter Odası Başkanlığı, Kırgız Cumhuriyeti Noter Odası Başkanlığı ve Özbekistan Noter Odası Başkanlığı ile Türkiye Noterler Birliği arasında mesleki iş birliğinin geliştirilmesi ve Türk Dünyası Noterler Birliğinin kurulmasından sonra oluşturulacak entegrasyon kapsamında Türk Devletlerinin vatandaşlarının noterlik işlemlerinin hızlandırılması ve kolaylaştırılması amaçlanmıştır.

Yıllara Göre Noterlik İhdas Sayıları

Sınıfı	2002	2003	2005	2006	2007	2010	2012	2015	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1.Sınıf	-	17	39	26	28	18	60	24	32	-	27	122	-	12	-
2.Sınıf	1	22	53	20	-	26	45	35	47	-	78	41	-	5	-
3.Sınıf	2	11	-	-	-	10	13	14	8	-	25	26	-	78	-
Toplam	3	50	92	46	28	54	118	73	87	-	130	189	-	95	-

Türkiye'deki Mevcut Noterlikler

1.Sınıf	2.Sınıf	3.Sınıf	Toplam
895	723	727	2.345

Noterlik mevzuatına ilişkin olarak, mahkemelerin yargı yetkisine girmeyen konular hakkında kurum, kuruluş ve noterlerden gelen toplam 145 adet görüş talebi cevaplandırılmıştır.

Faaliyette bulunan tüm noterliklerin gelir-gider ve iş durumlarını gösterir yıllık iş cetvelleri incelenerek dosyalarına işlenmiştir.

Noterlik İşlemlerinin Elektronik Ortamda Yapılması Hakkındaki Yönetmelik gereğince, 01.03.2016 tarihinden itibaren verilen vekâletnamelerin e-Devlet üzerinden sorgulanabilmesi uygulamasına devam edilmiştir.

6 Nisan 2019 tarihinden itibaren ülkemizin yurt dışında bulunan konsoloslukları ile Türkiye Noterler Birliği Bilişim Sistemi arasında sağlanan entegrasyonla posta ya da kargo ile gönderilmesine gerek kalmaksızın, yapılan işlemin örneğinin ülkemizdeki herhangi bir noterlikten alınabilir hale gelmesine olanak sağlayan uygulamaya devam edilmiştir.

19 Ağustos 2019 tarihinde başlatılan uygulama kapsamında, yurt içinde herhangi bir noterlikte gerçekleştirilen işlemin örneği, başka bir yer noterliğinden ilgilisi tarafından alınabilir hale gelmiştir. Postada kaybolma, işlemin yapıldığı yere gitme gibi sıkıntılar ortadan kaldıran bu uygulamaya devam edilmiştir.

3 Şubat 2020 tarihinde başlatılan, özellikle ikinci el araç satış işlemlerinde alıcı ve satıcı arasındaki para transferinin güvenli hâle getirilmesi ile harç, vergi ve noter ücretlerinin kredi kartı ile ödenmesine olanak sağlayan "Noterlik İşlemlerinde Güvenli Ödeme Sistemi ve Noter Ücretlerinin Kredi Kartı ile Ödenmesi Uygulaması"na devam edilmiştir.

Noterlik hizmetlerinin daha etkin, verimli ve hızlı yürütülmesi amacıyla 6 Nisan 2019 tarihinde başlatılan "Nöbetçi Noterlik Uygulaması"na devam edilmiştir.

26 Ekim 2020 tarihinde başlatılan "Noterliklerde Dijital Dönüşüm Kapsamında e-Noter Uygulamaları" ile internet üzerinden e-randevu/e-başvuru alabilme ve bazı noterlik işlemlerini noterliklere gitmeden gerçekleştirme imkânı sağlayan uygulamaya devam edilmiştir.

Noterliklerde yapılan işlemlerde sahteciliği önlemek amacıyla, yeni düzenlenen T.C. kimlik kartlarında mevcut bulunan parmak izlerinin, elektronik kimlik doğrulama sistemi üzerinden doğrulanmasını sağlamaya yönelik "Parmak İzi ile Kimlik Doğrulama Sistemi"nin pilot uygulaması 28 Ocak 2021 tarihinde başlatılmış ve 9 Eylül 2021 tarihinde uygulamanın tanıtımı gerçekleştirilmiştir. Uygulamanın tüm noterliklerde yürütülmesi için gerekli çalışmalar yürütülmektedir.

Belirtilen uygulamalar kapsamında 2023 yılında;

- Yurt dışı temsilciliklerimizde düzenlenen noterlik işlem örneklerinin Ülkemizdeki noterliklerden alınmasında toplam 69.748,
- Ülke içinde herhangi bir noterlikte yapılan işlem örneğinin başka bir noterlikten alınmasında toplam 148.648,
- "Noterlik İşlemlerinde Güvenli Ödeme Sistemi" uygulaması kapsamında güvenli ödeme sistemiyle (14.442.664.889-TL tutarında) 20.242,
- "Noter Ücretlerinin Kredi Kartı ile Ödenmesi" uygulaması kapsamında kredi kartıyla (10.735.881.654-TL tutarında) 13.236.239,
- Nöbetçi Noterlik Uygulamasıyla nöbetçi noterliklerde toplam 760.670

Adet işlem gerçekleştirilmiştir.

e-Noter Uygulamasıyla 13.294 işlem için e-randevu/e-başvuru talebi alınmış, 19.143 noterlik işlemi ise noterliğe gidilmeden elektronik ortamda gerçekleştirilmiştir.

2023 Yılı Noterlerle İlgili İşlem Sayıları

İŞLEM	İŞLEM ADEDİ
İstifa	16
Vefat	7
Sınıf yükseltmesi	393
Yaş tahdidi	56

Noterlerin Görevden Doğan Suçları veya Görev Sırasında İşledikleri Suçlarının Kovuşturulması

Noterlerin ağır cezayı gerektiren suçüstü hali hariç, görevden doğan veya görev sırasında işledikleri suçların kovuşturulması Bakanlığımızın iznine bağlanarak kovuşturma özel bir usule tâbi kılınmıştır. Noterlerin kişisel suçlarından dolayı soruşturma ve kovuşturma genel hükümlere göre yapılmaktadır.

13-Araboluculuk İle İlgili Faaliyetler**Mesleki Yeterliğin Arttırılmasına Yönelik Faaliyetler**

- Aydın Valiliği tarafından 21.06.2023 tarihinde Aydın'da gerçekleştirilen "Yeminli Sosyal Arabuluculuk Sertifika Programı"na; İstanbul Ticaret Odası tarafından 12.09.2023 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilen "Gayrimenkul Hukuku, Arabuluculuk ve Tahkim" seminerine; Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Afyonkarahisar Ticaret ve Sanayi Odası ve Afyonkarahisar Barosu iş birliği ile 09.10.2023 tarihinde Afyonkarahisar'da gerçekleştirilen "Tahkim ve Arabuluculuk Paneli"ne Bakanlığımız tarafından katılım sağlanmıştır.
- 01.09.2023 tarihinde uygulanmaya başlanan yeni dava şartı arabuluculuk alanları ve arabuluculuk UYAP ekranlarının kullanımına yönelik olarak, tüm arabuluculuk büro personeli ile arabuluculuk bürosu kurulmayan yerlerde ise görevlendirilen sulh hukuk mahkemesi yazı işleri müdürlüğü personeline yönelik, 09-10.11.2023 tarihlerinde çevrim içi olarak arabuluculuk büro personeli eğitimi gerçekleştirilmiştir.

Tanıtım ve Eğitim Çalışmaları

- Türkiye'de Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yöntemlerinin Geliştirilmesi Projesi kapsamında oluşturulan uygulama afiş, el kitabı, rehberler, kamu bilgilendirme kitapçıkları ve posterler adliye arabuluculuk bürolarına gönderilmiştir.
- Aynı proje kapsamında arabuluculuğun tanıtımına ilişkin 3 adet animasyon film ve 10. yılda arabuluculuğun gelişimini anlatan 4 dakikalık bir kısa film oluşturulmuştur.
- Ticaret ve tüketici hukuku alanında banka ve finans hukuku, sigorta hukuku, inşaat hukuku, fikri ve sınai haklar hukuku, enerji hukuku ve spor hukukuna yönelik hazırlanan eğitim modülü kitapları bastırılarak ilgili eğitim kuruluşlarına gönderilmeye devam edilmiştir.
- Arabuluculuk Mevzuat Kitapçığının, Birinci Yılında Dava Şartı Arabuluculuk Sempozyumu Kitabının, Ticari Uyuşmazlıklarda Dava Şartı Arabuluculuk Kitabının dağıtımına devam edilmiştir.
- Uzman Arabuluculuğa Giriş Eğitim Modülü mayıs ayı içerisinde tamamlanarak basımı gerçekleştirilmiş ve arabuluculuk eğitimi veren kuruluşlar ile arabulucuların kullanımına sunulmuştur.

İstatistiki Bilgiler

- "İş Hukukunda Uzman Arabuluculuğa İlişkin Usul ve Esaslar" kapsamında, sicile kayıtlı arabuluculardan 35.812 arabulucu iş hukukunda, 33.179 arabulucu ticaret hukukunda, 23.272 arabulucu tüketici hukukunda, 14.606 arabulucu alt uzmanlık alanlarında uzmanlık eğitimini tamamlayarak uzman arabulucu olarak görev yapmaya hak kazanmıştır.
- Arabuluculuk kapsamında yapılan 1.412.377 arabuluculuk başvurusunun, 887.541'i (%65) anlaşma ile sonuçlanırken, 425.921 (%35) uyuşmazlıkta anlaşma sağlanamamıştır.
- Arabuluculuk eğitim izni verilen eğitim kuruluşu sayısı 64'e ulaşmıştır.
- 2023 yılında 26.800 arabulucunun sicile kaydının yapılması suretiyle, arabuluculuk siciline kayıtlı arabulucu sayısı 44.593'e ulaşmıştır.

14- Uzlaştırma ile İlgili Faaliyetler

Uzlaştırma hizmetlerinin düzenli ve verimli olarak yürütülmesinin sağlanması amacıyla 2023 yılı içerisinde:

- Uzlaştırma kapsamında bulunan çocukların taraf olduğu suçlarda, taksirle yaralama suçlarında ve vücut dokunulmazlığına karşı işlenen suçlarda, uzman uzlaştırmacı uygulama planının görüşülmesi ve uzman uzlaştırmacı eğitiminden beklentilerin aktarılması amacıyla, Bakanlığımız temsilcileri, Proje uzmanları ve Avrupa Konseyi temsilcilerinin katılımıyla online bir toplantı gerçekleştirilmiştir.
- İstanbul ilinde, eğitimciler tarafından toplam 75 uzlaştırmacıya (30 uzlaştırmacı Ankara, 30 uzlaştırmacı İstanbul ve 15 uzlaştırmacı Adana adliyeleri için) yönelik uzman uzlaştırmacı eğitimi gerçekleştirilmiştir.
- Pilot adliyeler olan Ankara, Adana ve İstanbul Adliyelerine 17 Mayıs 2023 tarihi itibarıyla uzman uzlaştırmacı pilot uygulamasına geçilmiştir. Pilot uygulama sona erdikten sonra, söz konusu uygulamanın değerlendirilmesi amacıyla da; Ankara, İstanbul ve Adana illerinde Uzman Uzlaştırmacı Pilot Uygulama Değerlendirme Toplantıları icra edilmiş, bu kapsamda uzlaştırma bürosundan sorumlu Cumhuriyet savcılar, uzlaştırmacılar ve ilgili dosyaların bir kısım tarafları ile görüşmeler yapılmıştır.
- Proje kapsamında mağdur, şüpheli, vatandaş, avukat ve kolluğa yönelik toplam 500.000 adet broşür ile 5.000 adet afiş basımı yapılarak Ceza İşleri Genel Müdürlüğüne teslim edilmiş, anılan broşür ile afişlerin 592 adliyeye dağıtımları yapılmıştır.
- Uzlaştırmacıların temel eğitimine ilişkin 3.000 adet katılımcı kitabı, 8 modülün her birinden 500'er adet olmak üzere toplam 4.000 adet eğitici rehberi ve tek bir kitap halinde 350 adet eğitici rehberi basımı gerçekleştirilmiştir.
- Hâkimler, uzlaştırma bürosu personeli, savcılar ve avukatlar için uzlaştırmaya ilişkin yeni kullanma kılavuzları ve rehber ilkeler hazırlanması ya da mevcut olanların iyileştirilmesi faaliyeti kapsamında, paydaşların süreci kolayca anlamaları ve yönlendirmelerinin yanı sıra, gerekli ve temel tüm bilgilere ulaşabilmeleri için 3 çeşit toplamda 2.000 adet kılavuz ve rehber basılmıştır. Bu materyalin basımı 500 adedi hâkim/Cumhuriyet savcısı ve büro personeline, 500 adedi uzlaştırmacılara ve avukatlara, 1.000 tanesi ise tüm paydaşlara yönelik olmak üzere gerçekleştirilmiştir. Söz konusu kılavuz ve rehberlerin tüm adliyelere dağıtımı yapılmış ve tamamlanmıştır.

- Uluslararası çalışma ziyaretlerinin düzenlenmesi faaliyeti kapsamında, Avrupa kurumları ile uzmanlık ve bilgi paylaşımı ve meslektaşlar arası görüş alışverişinin sağlanması ve AB üye devletlerindeki örneklerden ve en iyi uygulamalardan faydalanılması yoluyla Avrupa standartlarına uygun olarak, yeni alternatif uyuşmazlık çözüm mekanizmalarının ve politikalarının oluşturulması amacıyla Çekya ve Avusturya ülkelerine çalışma ziyaretleri gerçekleştirilmiştir. Söz konusu çalışma ziyaretlerinden sonra anılan ülkelerdeki uzlaştırma uygulamalarına ilişkin edinilen bilgiler ve gözlemler rapor haline getirilmiştir.
- Uzlaştırmacılar günü olarak belirlenen "1 Haziran Uzlaştırmacılar Günü" için 17 Haziran 2023 tarihinde İstanbul ilinde, Bakanlığımız temsilcileri, proje yetkilileri, akademisyenler, uzlaştırma bürosundan sorumlu Cumhuriyet başsavcivekilleri ve Cumhuriyet savcıları ile Ülkemizin çeşitli illerinden gelen uzlaştırmacıların katılımlarıyla program düzenlenmiştir. Programda uzlaştırmacıların görüş ve önerileri alınmış, soruları cevaplandırılmıştır.
- Sayın Bakan'ın katılımıyla Ankara'da gerçekleştirilen "Uzlaştırma Ödül Töreni" kapsamında; uzlaştırmada başarılı olan Cumhuriyet başsavcılarına ve uzlaştırmadan sorumlu Cumhuriyet savcılarına plaket, uzlaştırmacılara ise plaket ve ödül verilmiştir.
- Uzlaştırma kurumunun etkin bir şekilde uygulanması ve kurumda ulaşılan başarının artırılması için uzlaştırmadan sorumlu Cumhuriyet başsavcivekilleri ve Cumhuriyet savcıları ile bir araya gelinerek uzlaştırmacıların denetimi, uzlaştırma raporlarının incelenmesinde dikkat edilecek hususlar ve uzlaştırma uygulamalarının takibi konularında bilgi paylaşılması, kurumdan beklenen faydaların artırılabilmesinde yapılması gereken hususların değerlendirilmesi, uzlaştırma büroları ve görüşme odalarının yerinde görülmesi, ayrıca uzlaştırmacılarla bir araya gelinerek de uzlaştırma hükümlerinin tatbiki usulü hakkında bilgi aktarımı ve uygulamaya ilişkin görüş alışverişinde bulunulması amaçlarıyla; Şanlıurfa, İstanbul, Eskişehir, Manisa ve Konya'da "Uzlaştırma Değerlendirme Toplantıları" icra edilmiştir.
- İstanbul'da "Seri Muhakeme Usulü ve Kamu Davasının Açılmasının Ertelenmesi Çalıştay" gerçekleştirilmiştir. Çalıştayda gerçekleştirilen sunumların derlenip kitap olarak basımının gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.
- Türkiye'de Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yollarının Geliştirilmesi Projesi kapsamında, Adana Adliyesi'nde; örnek bir uzlaştırma görüşme odasının oluşturulması amacıyla proje yetkilileri ile hazırlık toplantıları gerçekleştirilmiştir. 2024 yılı içerisinde bu kapsamda uzlaştırma görüşme odasının oluşturulması planlanmaktadır.
- 2024 yılı Uzlaştırmacı Asgari Ücret Tarifesi 31.12.2023 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Uzlaştırma kurumuna ilişkin bilgi ve farkındalığın artırılması ile uzlaştırma kültürünün geliştirilmesi amacıyla özellikle toplumsal dayanışma örneği olan sosyal uzlaşma edimlerinin ulusal ve yerel basında yayımlanması sağlanmakta, aynı zamanda Alternatif Çözümler Daire Başkanlığının resmî internet sitesi ve sosyal medya hesaplarında yer verilmektedir.

2023 yılında toplam 225.027 dosya uzlaşma ile çözüme kavuşturulmuştur.

Proje Çalışmaları

Türkiye’de Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yöntemlerinin Geliştirilmesi Avrupa Konseyi-Avrupa Birliği Ortak Projesi

Avrupa Konseyi tarafından desteklenen ve Arabuluculuk Daire Başkanlığı ile Alternatif Çözümler Daire Başkanlığının birlikte yürüteceği Avrupa Birliği’nin Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) 2. dönemi çerçevesinde Avrupa Birliği ile Avrupa Konseyi tarafından ortaklaşa finanse edilen 36 ay süreli (17.12.2020-16.12.2023), ‘Türkiye’de Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yollarının Geliştirilmesi Projesi’ne başlanmıştır.

Proje’nin genel amacı vatandaşlar, işletmeler, tüzel kişiler ile diğer kurum ve kuruluşlar için daha hızlı bir uyuşmazlık çözümü sağlayarak adalet sisteminin etkililiğinin ve adalete erişimin iyileştirilmesidir.

Proje faaliyetleri; uzlaştırma, arabuluculuk ve tahkim alanındaki yasal çerçevenin geliştirilmesi ve uygulama kapsamının artırılmasını içermektedir. Ayrıca Proje, alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinin uygulanmasında uzlaştırma büroları, uzlaştırmacılar, arabuluculuk büroları, özel arabuluculuk merkezleri, arabulucular, yargı mensupları ve avukatların kapasitelerinin artırılması amacıyla ilgili hedef gruplar ve yararlanıcılarla etkileşimli çalıştay, seminer ve yuvarlak masa faaliyetleri şeklinde iş birliğine dayalı çalışmalar içermektedir.

Proje kapsamında 2023 yılı içerisinde yuvarlak masa toplantıları, çalıştay, seminerler olmak üzere çeşitli faaliyet ve toplantılar gerçekleştirilmiştir.

15- Bilirkişilik ile İlgili Faaliyetler

- Bilirkişilik uygulamaları konusunda Enerji Davaları Kongresi’nde 11.1.2023 tarihinde sunum yapılmıştır.
- 6.2.2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle depremde etkilenen illerle ilgili Bölge Kurulu Başkanları ile çevrim içi istişare toplantıları düzenlenmiştir.
- 6.2.2023 tarihinde meydana gelen deprem felaketi nedeniyle oluşturulan çalışma grubuyla (akademisyenlerle) 13-14.2.2023 tarihlerinde toplantı gerçekleştirilmiş, bilirkişilere rehber olması amacıyla “Deprem Nedeniyle Yıkılan veya Ağır Hasar Gören Binalarla İlgili Delil Toplama veya Delil Tespiti Hakkında Bilirkişilik Kılavuzu” hazırlanarak Bakanlığımız Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü resmi internet sitesinde yayımlanmıştır.
- 11.2.2023 tarihli ve 32101 (mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Olağanüstü Hal Kapsamında Yargı Alanında Alınan Tedbirlere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi” nin “Yargı alanında alınan tedbirler” başlıklı 2’nci maddesinin dokuzuncu fıkrası uyarınca OHAL döneminde depremde etkilenen 11 ilde ve bağlı ilçelerinde görevlendirilen bilirkişiler yönünden; devam eden süreçte ise deprem bölgesinde çok sayıda delil tespiti talebinde bulunulması ve deprem kaynaklı dava açılması dikkate alındığında bilirkişilik görevini icra edebilecek listelerde kayıtlı bilirkişi sayısının yetersiz olabileceği değerlendirildiğinden, 6754 Sayılı Bilirkişilik Kanunu’nun 6’ncı maddesinin ikinci fıkrasının (h) bendi uyarınca altı temel ve alt uzmanlık alanında (07 Jeofizik, 08 Jeoloji, 10 Harita ve Kadastro, 11 Mimarlık, 13 İnşaat ve 17 Gayrimenkul ve Varlık Değerleme) rapor teslim kontrolü uygulaması ve aylık olarak bakılacak iş sayısı sınırlandırılması kaldırılmıştır. Ayrıca, OHAL döneminde yargı mercilerinin bilirkişi temininde sorun yaşanmaması bakımından listelerin dışından bilirkişi görevlendirme taleplerinin bilirkişilik bölge kurulları tarafından karşılanması konusunda koordinasyon sağlanmıştır.

- Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünden deprem bölgesindeki binalara ait verilere ulaşılabilmesi için bilirkişilerin Mekânsal Adres Kayıt Sistemine erişim sağlamalarına izin verilmesi talep edilmiştir. İsimleri bildirilen bilirkişiler Mekânsal Adres Kayıt Sistemine tanımlanmış ve sistemde yer alan bilgilerden faydalanılarak rapor düzenlenmeye başlanmıştır.
- Bilirkişilik hizmetlerinin verimliliğinin artırılması çalışmaları kapsamında, Bilirkişilik Daire Başkanlığı ve Telif Hakları Genel Müdürlüğü işbirliği ile "Telif Hakları Genel Müdürlüğü Faaliyetleri" ve "Telif Haklarına İlişkin İdari Uygulamalar (Kayıt-Tescil Uygulaması, Bandrol Uygulaması ve Telif Hakları Otomasyon Sistemi)" konularında 14.4.2023 tarihinde çevrim içi eğitim semineri gerçekleştirilmiştir.
- Bilirkişilik temel ve alt uzmanlık alanları ile bu alanlara göre bilirkişilerde aranacak nitelikler güncellenerek Bakanlığımız Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü resmi internet sitesinde 3.5.2023 tarihinde yayımlanmıştır.
- Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı ve Adalet Akademisi iş birliği ile 9.5.2023 tarihinde Ankara'da ve 28.11.2023 tarihinde Antalya'da Azerbaycan hâkim adaylarına; Adalet Akademisi iş birliği ile 12.12.2023 tarihine Antalya'da Moğalistan hâkimlerine yönelik olarak düzenlenen "Adalet Yönetimi ve İhtisas Mahkemeleri" başlıklı eğitim programında "Bilirkişilik Uygulamaları" konusunda sunum yapılmıştır.
- Telif hakları alanında görev yapan bilirkişilerin telif hakları sistemine (TEHAKSİS) erişiminin sağlanması konulu çevrim içi toplantıya 19.7.2023 tarihinde katılım sağlanmıştır.
- 8.8.2023 tarihinde Ülke genelinde taşınmaz değerlendirme alanında özel hukuk tüzelkişi bilirkişilik uygulaması başlatılmıştır.
- Temel ve alt uzmanlık alanları ile bu alanlara göre aranan niteliklerin günümüz şartları ve ihtiyaçlarına göre gözden geçirilmesi ve güncellenmesi için 21.8.2023 tarihinde çalışma başlatılmış olup kamu kurum ve kuruluşları ile tüzel ve gerçek kişilerden gelen görüşler doğrultusunda güncelleme çalışmaları devam etmektedir.
- 8-9.9.2023 ve 30.11.2023 tarihlerinde Bakanlığımız Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü temsilcileri ve akademisyenlerin katılımıyla özel hukuk tüzelkişi bilirkişiliğine yönelik ikincil mevzuat çalışması gerçekleştirilmiştir.
- Mevzuat değişiklikleri ve konkordato komiserliği alanında görülen ihtiyaçlar dikkate alınarak, Konkordato Komiserliği Temel Eğitim Kitabı güncellenerek 19.9.2023 tarihinde Bakanlığımız Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü resmi internet sitesinde yayımlanmış olup tüm yararlanıcıların erişimine açılmıştır.
- Konkordato komiserliği başvurularına esas olmak üzere 20.9.2023 tarihinden itibaren konkordato komiserliği temel eğitimleri ve yenileme eğitimleri başlatılmıştır.
- Bakanlığımız Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü resmi internet sitesinde 12.10.2023 tarihinde yayımlanan Konkordato Komiserliği Başvuru Usul ve Esaslarına ilişkin duyuru kapsamında 30.10.2023-13.11.2023 tarihleri arasında Vatandaş Portal (vatandaş.uyap.gov.tr) üzerinden e-Devlet aracılığıyla elektronik ortamda konkordato komiserliği başvuruları alınmıştır.
- Deprem felaketi nedeniyle öncelikli hale gelen bilirkişilik alanları ile bilirkişilik uygulamalarının en sık gerçekleştirildiği alanlarda kayıtlı bilirkişilere yönelik olarak 23.11-18.12.2023 tarihlerinde çevrim içi eğitimler düzenlenmiş, 3.052 kişiye çevrim içi eğitim verilmiştir.
- 2023 yılı içerisinde, 445 hâkim ve Cumhuriyet savcısı adayına Bilirkişilik Kanunu ve Bilirkişilik Yönetmeliği hakkında eğitim verilmiştir.

İstatistiki Bilgiler

6754 sayılı Bilirkişilik Kanunu kapsamında kurumsal yapının düzenlenmesi amacıyla bölge adliye mahkemelerinin bulunduğu yerlerde kurulan bilirkişilik bölge kurulu sayısı 15'tir.

Bilirkişilik temel ve alt uzmanlık alanları ile bilirkişilik bölge kurulları tarafından 2023 yılı içinde listelerde kayıtlı bulunan bilirkişi sayıları aşağıdaki tablolarda belirtilmiştir:

Bilirkişilik Temel ve Alt Uzmanlık Alanları

Yılı	Temel Uzmanlık Alanı	Alt Uzmanlık Alanı
2018	65	736
2022	63	714
2023	63	721

Bölge Kurullarında Kayıtlı Bilirkişi ve Konkordato Komiseri Sayıları

Bilirkişilik Bölge Kurulu	Bilirkişi Sayısı	Konkordato Komiseri
Adana Bilirkişilik Bölge Kurulu	2.159	244
Ankara Bilirkişilik Bölge Kurulu	6.120	597
Antalya Bilirkişilik Bölge Kurulu	2.288	192
Bursa Bilirkişilik Bölge Kurulu	2.718	200
Diyarbakır Bilirkişilik Bölge Kurulu	1.546	70
Erzurum Bilirkişilik Bölge Kurulu	694	21
Gaziantep Bilirkişilik Bölge Kurulu	1.843	92
İstanbul Bilirkişilik Bölge Kurulu	8.392	1.771
İzmir Bilirkişilik Bölge Kurulu	3.557	274
Kayseri Bilirkişilik Bölge Kurulu	1.194	114
Konya Bilirkişilik Bölge Kurulu	1.421	114
Sakarya Bilirkişilik Bölge Kurulu	1.827	189
Samsun Bilirkişilik Bölge Kurulu	1.621	67
Trabzon Bilirkişilik Bölge Kurulu	889	34
Van Bilirkişilik Bölge Kurulu	602	21
Toplam	36.871	4.000

16-Uluslararası İlişkiler

Diğer alanlarda olduğu gibi adalet alanında da uluslararası ilişkilerin artırılması ve geliştirilmesi Bakanlığın öncelikleri arasında yer almaktadır.

Bu kapsamda 2023 yılı içerisinde;

- Uluslararası adli iş birliğinin daha etkin yürütülmesi,
- Güçlü bir teşkilat yapısı oluşturulması ve ülkelerle ikili iş birliğinin güçlendirilmesi amacıyla uluslararası ilişkilerin daha etkin yürütülmesi,

- Ülkelerle ikili iş birliğinin yanı sıra uluslararası kuruluşlarla ilişkilerde daha etkin bir politika oluşturulması

Yönündeki çalışmalar devam etmiştir.

Bakanlığımızca, uluslararası iş birliği çerçevesinde cezai ve hukuki konularda uluslararası adli yardımlaşma, suçluların iadesi, hükümlülerin nakli, çocuk iadesi ve şahsî ilişki tesisine ilişkin işlemler, nafaka alacaklarının tahsili ile ilgili işlemler, ikili sözleşmeler ve çok taraflı milletlerarası anlaşmalar ile mütekabiliyet ilkesine uygun şekilde yürütülmektedir.

Ülkemizin tarafı olduğu ikili sözleşmeler ve çok taraflı milletlerarası anlaşmalar ile mütekabiliyet çerçevesinde, yabancı devletler tarafından Bakanlığımıza iletilen iade talepleri, hükümlülerin nakli ile ilgili işlemler ile cezai ve hukuki konularda uluslararası tebligat ve istinabe işlemleri Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğünce yürütülmektedir. Bu kapsamda 2023 yılına ilişkin veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Uluslararası İade, Tebligat ve İstinabe Sayılarına İlişkin Tablo

İade yoluyla Ülkemize getirilen suçlu sayısı	110
Hukuki konularda Ülkemize gelen uluslararası tebligat sayısı	1.836
Hukuki konularda yabancı ülkelere gönderilen uluslararası tebligat sayısı	21.875
Cezai konularda Ülkemize gelen uluslararası tebligat sayısı	55
Cezai konularda yabancı ülkelere gönderilen uluslararası tebligat sayısı	1.262
Ülkemize gelen istinabe dosya sayısı	1.192
Yabancı ülkelere gönderilen istinabe dosya sayısı	8.933

Çocuk İadesi ve Şahsî İlişki Tesisi İle İlgili İşlemler

Tarafı olduğumuz "Uluslararası Çocuk Kaçırmanın Hukuki Veçhelerine Dair Lahey Sözleşmesi" ile "Çocukların Velayetine İlişkin Kararların Tanınması ve Tenfizi Çocukların Velayetinin Yeniden Tesisine İlişkin Avrupa Sözleşmesi"nin uygulanmasına ilişkin yabancı devletler tarafından Bakanlığımıza iletilen çocuk iadesi ve velayet kararlarının tanınması ve tenfizi talepleri ile yurt içinden Bakanlığımıza gönderilen aynı husustaki taleplere ilişkin 2023 yılı istatistikî verileri aşağıda sunulmuştur:

Çocuk İadesi ve Şahsî İlişki Taleplerine İlişkin Tablo

ÇOCUK İADESİ VE ŞAHSİ İLİŞKİ TALEPLERİ	YABANCI ÜLKE TALEPLERİ	TÜRKİYENİN TALEPLERİ	TOPLAM
DEVREDEN BAŞVURULAR	130	58	188
2023 YILI AÇILAN DOSYA	71	37	108
2023 TOPLAM DOSYA	201	95	296
GÖNÜLLÜ ÇÖZÜM	21	8	29
MAHKEME KARARI (KABUL)	9	4	13
MAHKEME KARARI (RET)	8	8	16
SÖZLEŞMEYE UYGUN OLMAYAN BAŞVURULAR	14	6	20
DEVAM EDEN BAŞVURULAR	149	69	218

Velayet Tanıma ve Tenfiz Taleplerine İlişkin Tablo

VELAYET KARARLARININ TANIMA VE TENFİZ TALEPLERİ	YABANCI ÜLKE TALEPLERİ	TÜRKİYENİN TALEPLERİ	TOPLAM
TANIMA VE TENFİZ (KABUL)	-	-	-
TANIMA VE TENFİZ (RET)	3	1	4
DERDEST	4	-	4
DEVİR	7	1	8
TOPLAM	14	2	16

NOT: Bu dosyaların talep tarihleri daha önceki yıllara dayanabilir.

Nafaka Talep ve İşlemleri

Tarafı olduğumuz çok taraflı milletlerarası andlaşmalar çerçevesinde, yabancı devletler tarafından Bakanlığımıza iletilen nafaka alacaklarının tahsili talepleri ile yurt içinden Bakanlığımıza bildirilen aynı husustaki taleplere ilişkin 2023 yılı istatistiki verileri aşağıda sunulmuştur:

Yabancı Ülkelerden Yapılan Nafaka Talepleri Dosya Sayıları

SIRA NO	ÜLKE ADI	DOSYA SAYISI
1	ABD	5
2	ALMANYA	23
3	AVUSTURYA	18
4	BELÇİKA	1
5	ÇEKYA	2
6	DANİMARKA	10
7	ESTONYA	1
8	FİNLANDİYA	4
9	FRANSA	1
10	HIRVATİSTAN	1
11	HOLLANDA	5
12	İNGİLTERE	1
13	İSVEÇ	8
14	İSVİÇRE	7
15	MACARİSTAN	1
16	NORVEÇ	16
17	POLONYA	1
18	SİRBİSTAN	1
19	SLOVAKYA	2
20	UKRAYNA	1
TOPLAM		109

Türkiye'den Yabancı Ülkelere Yapılan Nafaka Talepleri Dosya Sayıları

SIRA NO	ÜLKE ADI	DOSYA SAYISI
1	ABD	1
2	ALMANYA	8
3	AVUSTURYA	1
4	HOLLANDA	1
5	İNGİLTERE	1
6	İSVİÇRE	1
7	BELÇİKA	1
TOPLAM		14

17- Avrupa Birliği ile İlgili Faaliyetler

AB Müzakere Sürecine İlişkin Çalışmalar

Avrupa Birliği üyelik müzakere sürecinde Bakanlığımız "Yargı ve Temel Haklar" başlıklı 23 Numaralı fasıldan sorumludur.

Bununla birlikte, 3 Numaralı İş Kurma Hakkı ve Hizmet Sunumu Serbestisi, 4 Numaralı Sermayenin Serbest Dolaşımı, 6 Numaralı Şirketler Hukuku, 7 Numaralı Fikrî Mülkiyet Hukuku, 10 Numaralı Bilgi Toplumu ve Medya, 19 Numaralı Sosyal Politika ve İstihdam, 24 Numaralı Adalet, Özgürlük ve Güvenlik, 27 Numaralı Çevre, 28 Numaralı Tüketicinin ve Sağlığın Korunması, 32 Numaralı Mali Kontrol fasılları ise Bakanlığımızın dolaylı olarak katkı sağladığı fasıllardır.

Bakanlığımız, müzakere sürecinde geline aşamanın AB Komisyonu tarafından yıllık olarak ele alındığı Türkiye (İlerleme) Raporlarının 23 ve 24. Fasıllar ile ilgili kısmına yönelik Bakanlığımız katkısının hazırlanmasında koordinasyon görevini yerine getirmektedir.

AB Destekli Proje Faaliyetleri

Katılım Öncesi Yardım Aracının (IPA) 2021 -2027 yıllarını kapsayan Üçüncü Dönemi (IPA III) kapsamında faydalanmakta olunan yardımların hukuki altyapısını oluşturan Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması ve "AB'den Sağlanacak Katılım Öncesi Fonların ve AB Programlarına Katılımın Yönetimi" konulu 2023/11 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile, AB ile yapılacak projelerde uyulması gereken usul ve esaslar belirlenmiştir. Söz konusu Genelge uyarınca yargı sektöründe "Sektör Sorumlusu Kurum" olarak belirlenen Bakanlığımız, sektörde uygulanacak tüm AB projelerinin izlenmesi, sürdürülebilirliğinin sağlanması ve koordinesi ile görevlendirilmiştir.

28 Şubat 2020 tarihli Bakan Olur'u ile AB Proje Uygulamaları Daire Başkanlığı, Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü bünyesinde yeniden yapılandırılmıştır.

Geçtiğimiz yıllarda uygulanan ve uygulaması devam eden AB projeleri aracılığıyla; kurumsal kapasitenin geliştirilmesi, mevzuatın AB standartları doğrultusunda güncellenmesi ve yeni müesseselerin Türk hukukuna kazandırılmasına katkı sağlanmıştır. Bu çerçevede AB projelerinin etkili ve verimli şekilde uygulanması, kazanımların yaygınlaştırılması ve sürdürülebilirliğinin sağlanmasına yönelik çalışmalarımız 2023 yılında da devam etmiştir.

IPA II dönemindeki ülke bazlı tahsisat yerine, proje bazlı değerlendirme ve rekabet esasının benimsendiği IPA III (2021-2027) döneminde, yargı sektöründe daha olgun, ilgili ve fonlanabilir projeler oluşturulması ve böylelikle IPA kaynaklarının herhangi bir fon kaybı yaşanmaksızın etkin

şekilde kullanılmasına yönelik çalışmalar sürdürülmüştür. Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü koordinasyonunda IPA III dönemi 2024 yılı programlama süreci kapsamında, yargı sektöründe faaliyet gösteren kurumlarımızdan ve Bakanlık birimlerimizden, proje önerileri alınarak bir proje havuzu oluşturulmuştur. Proje önerilerinin mevcut ulusal strateji ve eylem planları olmak üzere AB müktesebat ve öncelikleri ile uyumlu olmasının önemini belirterek projelerin 'ilgililik' ve 'olgunluk' çerçevesinde geliştirilmesi hususunu sektördeki birimlerin dikkatine getirilmiştir. Belirtilen takvim çerçevesinde Bakanlık birimlerimiz ve yargı sektöründe yer alan diğer kurumlar tarafından sunulan 11 adet proje önerisi AB Başkanlığına iletilmiştir. AB Başkanlığından gelen yorumlar çerçevesinde yüksek öncelikli görülen 9 milyon Avro bütçeli 3 adet proje önerisi AB'nin genişleme politikaları, ulusal ve global politika ve stratejilerle bağlantısallığı güçlendirilip revize edilerek AB Komisyonuna sunulmak üzere ekim ayında AB Başkanlığı ile paylaşılmıştır.

2007-2013 yıllarını kapsayan IPA-I dönemine ilişkin yargı alanında fon tahsisi yapılan 21; 2014-2020 yıllarını kapsayan IPA II döneminde 17 projeye fon tahsisatı gerçekleştirilmiştir. 2023 yılı sonu itibariyle IPA II dönemine ait devam etmekte olan 3 adet proje bulunmaktadır. Bunlar; Aile Mahkemelerinin Etkinliğinin Artırılması: Aile Üyelerinin Haklarının Daha İyi Korunması, Türkiye'de Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yollarının Geliştirilmesi ve Türkiye'de Cezai Konular ile İlgili Uluslararası Adli İşbirliğinin Geliştirilmesi projeleridir.

Yürütülen projelere ilişkin olarak toplam 100 toplantı yapılmıştır. Keza, proje çalışmaları kapsamında; Yargı, Temel Haklar ve Sivil Toplum Sektörel İzleme Komitesi (SMC) IPA Uygulamanın Gözden Geçirilmesi (IRM), Mali İşbirliği Koordinasyon Kurulu (MİKK), IPA İzleme Komitesi, toplantılarına katılım sağlanmıştır.

Bakanlığımız, Avrupa Komisyonu Genişleme Genel Müdürlüğüne bağlı Eğitim ve Kurumsal Yapılanma Birimi tarafından yönetilen Technical Assistance and Information Exchange (TAIEX) Teknik Destek ve Bilgi Değişimi mekanizmasından yararlanmaya devam etmektedir. Bu konudaki koordinasyon görevi Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü tarafından yerine getirilmektedir. Bu kapsamda, Bakanlığımızca yararlanan TAIEX desteklerinin sayısının artırılması için ilgili birimlere teknik destek sağlanması çalışmaları yürütülmektedir.

Vize Serbestisi Sürecinin Koordinasyonu

16 Aralık 2013 tarihinde Türkiye ile AB arasında Geri Kabul Anlaşması'nın imzalanması ile eş zamanlı olarak başlamıştır. Vize Serbestisi Diyaloğu 72 kriterin yer aldığı Vize Serbestisi Yol Haritası kapsamında yürütülmektedir.

Söz konusu 72 kriterden 6'sı hakkında Ülkemizden ilave çalışma beklenmektedir. İlave çalışma beklenen kriterlere yönelik çalışmalar Dışişleri Bakanlığı tarafından koordine edilmekte ve SİYAK (Siyasi İşler Alt Komitesi) ve Reform Eylem Grubu (REG) toplantılarında ele alınmaktadır.

20 Eylül 2023 tarihinde 26. SİYAK Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Anılan toplantıda, VSD bağlamında geline guncel aşama değerlendirilerek kalan 6 kriter ile ilgili çalışma yapmak üzere bir teknik komite kurulmasına karar verilmiştir. Söz konusu teknik komitenin ilk toplantısı 28 Eylül 2023 tarihinde AB Başkanlığında gerçekleştirilmiştir.

İnsan Hakları Eylem Planı'nın "Daha Güçlü Bir İnsan Hakları Koruma Sistemi" başlıklı 1. amacının "İnsan Haklarına Dayalı Hukuk Devleti Anlayışının Güçlendirilmesi" adlı ilk hedefi altında öngörülen faaliyetler arasında Vize Serbestisi Diyaloğunda karşılanması beklenen hususlara yönelik çalışmalara hız verileceği ifadesi yer almaktadır. Söz konusu faaliyetle ilgili olarak sorumlu kurum Dışişleri Bakanlığıdır.

Bunun yanı sıra, İnsan Hakları Eylem Planı'nın "Kişinin Maddi ve Manevi Bütünlüğü İle Özel Hayatının Güvence Altına Alınması" başlıklı 6. amacının "kişisel verilerin işlenmesinde özel hayatın korunması" başlıklı yedinci hedefi altında "Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, Avrupa Birliği standartları ile uyumlu hale getirilecektir" faaliyeti yer almaktadır.

2023 yılı içerisinde de çalışmalar bu faaliyetler doğrultusunda sürdürülmüştür.

Serbest Ticaret Anlaşması (STA) Müzakereleri

1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı (Gümrük Birliği Kararı) gereği, Ülkemiz ile AB arasındaki ortak gümrük birliği tarifesi uygulaması kapsamında, AB'nin serbest ticaret anlaşması akdettiği ülkeler ile Ülkemizin de STA akdetmesi hususundaki yükümlülük gereği yapılan STA müzakereleri, Ticaret Bakanlığı Koordinasyonunda yürütülmektedir.

Ticaret Bakanlığı tarafından koordine edilen STA'ların, başta "fikri mülkiyet hakları" olmak üzere "şeffaflık", "elektronik ticaret", "genel hükümler" gibi konu başlıklarına ilişkin gündem maddelerinden Bakanlığımız görevlerine terettüp eden hususlarda görüş bildirilmekte ve toplantılara katılım sağlanmaktadır.

Belirtilen konularda STA taslak metinlerindeki hükümlerin mevzuatımız ve uygulamalarımız ile uyumlu olup olmadığı değerlendirilmektedir.

Bu kapsamda, 17 Ağustos 2023 tarihinde hazırlık toplantısı, 29 Ağustos 2023 tarihinde ise ana toplantısı olmak üzere Revize Türkiye - EFTA STA I. Ortak Komite Toplantılarına katılım sağlanmıştır.

Eğitim Faaliyetleri

10 Temmuz 2018 tarihli, 30474 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 45/1 maddesi uyarınca; görev alanına giren konularda personelin yurt içi ve yurt dışı eğitimi ile ilgili işlemleri yürütmek Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü'nün görevleri arasında bulunmaktadır.

Bu itibarla, yargının idari ve adli kapasitesinin güçlendirilmesi amacıyla, hâkim ve Cumhuriyet savcılarını için yabancı dil eğitimi, lisansüstü eğitim, AB hukuku konusunda eğitim ve yurt dışı çalışma ziyaretleri yoluyla yargının değişik alanlarında AB ülkelerindeki iyi uygulama örneklerinin tanıtılması gibi faaliyetler gerçekleştirilmektedir.

AB Hukuku alanında eğitim faaliyetlerinin koordine edilmesi kapsamında; Jean Monnet burs programı, MATRA (CoPROL) eğitim programı ve Ankara Üniversitesi Avrupa Toplulukları Araştırma ve Uygulama Merkezi (ATAUM) ile Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü kurs ve sertifika eğitimleri verilmesi sağlanmıştır.

2023 yılında 4 Tetkik Hâkimi Jean Monnet bursu ile yüksek lisans eğitimine başlamıştır. 1 Tetkik Hâkimi de Japon Hükümeti bursu ile Japonya'da yüksek lisans eğitimine başlamıştır.

18- Adli Sicil ve İstatistik Hizmetleri

Adli Sicil Hizmetleri

Bakanlığımızca yıl içerisinde yürütülmüş olan faaliyetler şu şekildedir;

- 2023 yılında Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğüne yapılan adli sicil silme-düzeltilme başvuru sayısı (e-Devlet ve diğer başvuru yollarından) toplam 850.482 olup, önceki yıllarda gelen başvurularla birlikte toplam 853.803 başvuru Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü tarafından değerlendirilerek sonuçlandırılmıştır.

- İlgililerin talebi üzerine 537.867, re'sen toplu silme ile 1.020.089 olmak üzere toplam 1.557.956 adli sicil ve arşiv kaydı silinmiştir.
- Cumhuriyet başsavcılıkları ile dış temsilcilikler aracılığıyla veya taşra ve merkez teşkilatımıza bizzat yapılan başvurular üzerine, Almanca, Arapça, Arnavutça, Bahasa Endonezya, Bengalce, Boşnakça, Bulgarca, Çekçe, Çince, Danca, Felemenkçe, Fince, Fransızca, Hırvatça, Hintçe, İbranice, İngilizce, İspanyolca, İsveççe, İtalyanca, Japonca, Karadağca, Kazakça, Kırgızca, Korece, Lehçe, Letonca, Macarca, Malayca, Makedonca, Moğolca, Özbekçe, Portekizce, Rumence, Rusça, Sırpça, Slovakça, Tacikçe, Türkmençe ve Yunanca dillerinde olmak üzere, toplam 40 farklı dilde toplam 779.827 tercüme edilmiş adli sicil belgesi düzenlenmiştir. Ayrıca Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü tarafından İngilizce, Almanca ve Fransızca dillerine tercüme edilmiş, 1.132 adet adli sicil sorgulama sonucu verilmiştir.
- 5352 sayılı Adli Sicil Kanunu'nun 13 üncü maddesine 6353 sayılı Kanun'la eklenen 2 nci fıkrada öngörülen 'Adli Sicil Paylaşım Projesi' uyarınca, Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü ile diğer kamu kurum ve kuruluşları arasında yapılan ortak çalışma sonucu geliştirilen yazılımlarla e-Devlet ve UYAP ağı üzerinden Adli Sicil Bilgi Sistemi'ne erişim sağlanarak; 5352 sayılı Adli Sicil Kanunu'nun 13/2 maddesi gereğince kamu kurum ve kuruluşlarına doğrudan sorgulama yetkisi verilmiş olup, 2013-2023 yılı aralık ayı itibarıyla 89 ayrı protokol imzalanarak adli sicil paylaşım sistemi kullanıma açılmıştır.

Bu kapsamda;

- 2023 yılı içerisinde 49.694.832 (kaymakamlıklar, konsolosluklar, UYAP mahkeme-savcılık hariç) adli sicil ve arşiv kaydı sorgulaması yapılmıştır.
- Kaymakamlıklarca toplam 101.311 adli sicil sorgulaması yapılmıştır.
- TÜRKSAT ile yapılan protokol uyarınca e-Devlet şifresiyle gerçek kişilere 2013 yılı haziran ayından itibaren Adli Sicil Bilgi Sistemi üzerinden doğrudan adli sicil ve arşiv kaydı alma imkânı sağlanmıştır. Bu kapsamda, e-Devlet üzerinden gerçek kişiler tarafından 2023 yılında Türkçe ve diğer dillerde toplam 32.110.434 adli sicil ve arşiv kaydı sorgulaması yapılmıştır.
- Ayrıca, e-Devlet üzerinden gerçek kişiler tarafından 2023 yılında 779.827 yabancı dilde adli sicil ve arşiv kaydı sorgulaması yapılmıştır.
- 2023 yılı içerisinde Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü tarafından 269.982, UYAP mahkeme ve savcılık birimlerinde 5.039.880 ve 592 taşra adli sicil biriminde 834.852 adli sicil kaydı sorgulama işlemi yapılmıştır.
- Yurt dışı temsilciliklerimizce "Konsolosluk.Net" üzerinden 2023 yılında 23.956 adli sicil kaydı sorgulaması yapılmıştır.
- 2023 yılı içerisinde toplam 88.075.247 adli sicil kaydı sorgulaması yapılarak, günde ortalama 241.000 sorgu gerçekleştirilmiştir.
- 1.174.453 ceza, 1.015.405 tali karar, 807.234 yerine getirme fişi olmak üzere toplam 2.997.092 bildirim fişi merkezî adli sicil veri tabanına işlenmiştir. 31.12.2023 tarihi itibarıyla, 9.599.617 erkek ve 833.802 kadın olmak üzere toplam 10.433.419 kişiye ait 11.622.470 ceza, 10.263.614 talî karar, 5.805.955 yerine getirme fişi olmak üzere toplam adli sicil kayıt sayısı 27.692.039'dur.

Adli Sicil Bilgi Sistemi (ASBS) Projesi

Adli Sicil Bilgi Sistemi'nin güncel teknolojiye ve Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi tarafından belirlenen kamu yazılım standartlarına uygun olarak yenilenmesi ile birlikte, adli sicil silme-düzeltilme taleplerine ilişkin süreçlerin hızlandırılması, vatandaşın e-Devlet üzerinden adli sicil silme başvurusunun on-line olarak alınabilmesi ve her bir başvuru evrakı için vatandaşın işleminin hangi aşamada olduğuna dair bilgilendirme ekranının oluşturulması, Belgenet Elektronik Belge Yönetim Sistemi'ne geçilmesi ve Adli Sicil Veri Ambarı kurulumu hedefleri gerçekleştirilmiştir.

Adli Sicil Bilgi Sistemi'nde yapay zeka araçları kullanılarak hâkim ve komisyonlar tarafından etkin ve verimli adli sicil silme-düzeltilme-değerlendirme işlemleri yapılabilmesi amacıyla adli sicil verisinin yapısal hâle getirilmesi, UYAP-ASBS-EBYS arasında otomatik fiş transferi bağlamında tam bir entegrasyon sağlanması doğrultusunda Bilgi İşlem Genel Müdürlüğü ve TÜRKSAT A.Ş. ile yazılım ve entegrasyon çalışmalarına devam edilmektedir.

Adli İstatistik Faaliyetleri

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 44 üncü maddesi ve RİP'e göre Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğüne verilen, adalet istatistiklerine temel teşkil eden verinin toplanması, sınıflandırılması ve değerlendirilmesi yetkisine istinaden 2022-2026 yıllarını içeren 4 üncü RİP kapsamında çalışmalar yapılmıştır.

Bu kapsamda 2023 yılı adli istatistik faaliyetleri ile ilgili olarak;

- RİP çerçevesinde; bölge adliye ve idare mahkemeleri, Cumhuriyet başsavcılıkları, ceza ve hukuk mahkemeleri, idare ve vergi mahkemeleri, icra müdürlükleri ile infaz hâkimliklerinde yer alan adli birimlere ait bilgiler adli veri bankasından anlık olarak, Anayasa Mahkemesi, Uyuşmazlık Mahkemesi, Yargıtay Başkanlığı, Danıştay Başkanlığı, Yüksek Hakem Kurulu, Hâkimler ve Savcılar Kurulu, Adli Tıp Kurumu, Türkiye Noterler Birliği, Ceza İşleri Genel Müdürlüğü Alternatif Çözümler Daire Başkanlığı, Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü Arabuluculuk Daire Başkanlığına ait istatistiksel bilgiler yıllık olarak fiziki ortamda derlenmiştir.
- Veriler arasındaki tutarsızlıklar tespit edilip, hatalar ayıklanarak kalite kontrolü yapıldıktan sonra adli veri bankasına aktarılmıştır.
- Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü tarafından RİP kapsamında yıl bazlı hazırlanmakta olan "Adalet İstatistikleri" yayını ile hizmete özel olarak hazırlanan "Adli İstatistikler" yayınının birleştirilmesi çalışmaları tamamlanmıştır. Bu kapsamda; "Adalet İstatistikleri 2022" kitabının basımı gerçekleştirilmiş olup Bakanlık birimlerine, Cumhuriyet başsavcılıklarına, adli yargı adalet komisyonu başkanlıklarına ve paydaş kurumlara gönderilmiştir.
- Gündem oluşturan konular arasından seçilen ve hizmete özel olarak hazırlanan; "Boşanma ve Boşanma ile İlişkili Davalar ve 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun ile İlgili İstatistikler" isimli kitabın ilgili birim ve kurumlara dağıtımını tamamlanmıştır. Yine bu kapsamda; "Uyuşturucu İstatistikleri (2015-2022)" yayınında yer alan verilerin derleme, değerlendirme ve analiz çalışmaları tamamlanmıştır.
- Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı tarafından hazırlanmakta olan ceza infaz kurumu istatistikleri yayınının, "IV. Dönem Resmi İstatistik Programı" uyarınca Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğüne devredilmesi üzerine; bahse konu yayın haber bülteni şeklinde hazırlanarak Genel Müdürlük internet sayfasında yayımlanmıştır.

- Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü yönetiminde UYAP Bilişim Sistemi'ne alınan exadata ile oluşturulan veri ambarında yeni tasarlanan modellemeler üzerinde istenilen değişkenler eklenerek yeni sorgu ekranları yapılmış olup, gerçeklik ve boyut tabloları üzerinde gerekli çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Yeni sorgu ekranlarından elde edilen verilerden üretilen detaylı istatistikler, talep eden Bakanlık birimlerine, ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlara ve diğer kullanıcılara sunulmuştur.
- Sekreteryaya görevi Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünce yürütülen "Veri İzleme ve Değerlendirme Kurulu" tarafından, ilgili hâkim veya Cumhuriyet savcılarının sorumluluğundaki birimler tarafından, verilerin UYAP'a doğru, eksiksiz ve zamanında girilmesinin denetlenmesini sağlamak amacıyla yayımlanan "Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemine Veri Girişleri ve Denetimi" konulu 175 sayılı Genelge uyarınca birimlerden gelen bildirimler doğrultusunda çalışmalara devam edilmiştir.

Bakanlığımız birimleri ile ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlar tarafından yürütülen projelere, çalışma gruplarına katılım sağlanarak ihtiyaç duyulan konularda istatistiki çalışmalar yapılmıştır. Bu kapsamda;

- "İstatistik Üretimi İçin Metin Madenciliği" çalışmaları kapsamında; objektif dava birleşmesi durumunda dava dilekçesi ile talep edilen her bir davaya ilişkin verinin ya da karar içeriğinde geçen birtakım bilgilerin UYAP ekranlarına eksik girilmesi veya hiç girilmemesi nedeniyle ihtiyaca cevap veren istatistiklerin üretilmemesi sorununun çözülebilmesi amacıyla pilot çalışma konusu olarak seçilen velayet davaları özelinde ayrıntılı bilgilerin yapay zekâ ve metin madenciliği marifetiyle teminine yönelik çalışmalara başlanılmıştır.
- 2022-2024 yılları arasında görev yapmak üzere oluşturulan "Yapay Zekâ Komitesi (Committee on Artificial Intelligence-CAI)" kapsamında hazırlanması hedeflenen uluslararası sözleşme uyarınca Ülke menfaatlerini gözetmek amacıyla Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi (CDDO) koordinesinde kurulan çalışma grubunca faaliyetlere devam edilmiştir.
- 12.11.2020 tarihli Bakan Olur'u ile adli yardım sisteminin geliştirilmesine yönelik olarak suç mağdurlarına, adli sürece dâhil olan dezavantajlı gruplara ilişkin istatistiki verilerin UYAP'tan temin edilmesi amacıyla Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü koordinesinde oluşturulan çalışma grubu tarafından yürütülen çalışmalara devam edilmiştir. Bu kapsamda yürütülen çalışmalar neticesinde; mevzuatta yer alan kişilere karşı işlenen suçların mağdurları ile kadın cinayeti/kadına karşı şiddete ilişkin istatistikler üretilbilir hale gelmiştir.
- Adli görüşme odaları (AGO), çocuk izleme merkezleri (ÇİM), adli destek odaları (ADO) hakkında detaylı istatistik üretilmesi, 5395 sayılı Kanun ile 6284 sayılı Kanun kapsamında yer alan hususlar ile adli sürece dâhil olan kadın ve çocuklara yönelik detaylı istatistik elde edilebilmesine yönelik çalışmalar yapılmıştır.
- Mali Eylem Görev Gücü (FATF) kapsamında; kara paranın aklanmasının önlenmesi ve terörizmle mücadelede etkinliğin ölçülmesi amacıyla, aklama suçunun öncülü olan suçlar ile emanet, el koyma ve müsadereye ilişkin verilerin UYAP'tan teminine yönelik Bakanlığımız ilgili birimlerinin katılımı ile yürütülen çalışmalara devam edilmiştir.
- "Adli Veri Bankası" çalışmaları kapsamında Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan Cumhuriyet başsavcılığı, denetimli serbestlik, ceza ve hukuk mahkemeleri, idari yargı, icra daireleri, adli tıp, personel, Danıştay, Yargıtay ve Anayasa Mahkemesi modüllerine yönelik UYAP ekranları üzerinde güncelleme çalışmalarına devam edilmiştir.

19- Kanun Yararına Temyiz İşlemleriyle İlgili Faaliyetler

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 41/A maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında; 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 363 üncü maddesi uyarınca ilk derece mahkemelerinin kesin olarak verdikleri kararlar ile istinaf incelemesinden geçmeden kesinleşen kararlara, bölge adliye mahkemesi hukuk dairelerinin ilk derece mahkemesi sıfatıyla kesin olarak verdikleri kararlar ile yine bu sıfatla verdikleri ve temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşen kararlara ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 51 inci maddesi uyarınca idare ve vergi mahkemeleri ile bölge idare mahkemelerinin kesin olarak verdiği kararlar ile istinaf veya temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşen kararlara karşı kanun yararına temyiz yoluna başvurulması işlemleri Bakanlığımızca (Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü) yürütülmektedir.

2023 yılı itibarıyla kanun yararına temyiz işlem sayıları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

2023 Yılı Kanun Yararına Temyiz İşlem Sayıları

Konusu	Sayısı
Devreden Dosya Sayısı	314
Gelen Dosya Sayısı	2.097
Toplam Dosya Sayısı	2.411
Eksik Tebligat Sebebiyle İade	9
Bakanlık Gerekçeli Ret	1.840
Kanun Yararına Temyiz Edilen	132
a. Yargıtay'ca Kanun Yararına Bozulan	40
b. Yargıtay'ca Kanun Yararına Temyiz Talebi Reddedilen	16
c. Yargıtay İncelemesi Devam Eden	76
Derdest Dosya Sayısı	430

20- Zayi Olan Dosyaların Yenilenmesine İlişkin Faaliyetler

Bakanlığımız Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünce 4473 sayılı Yangın, Yer Sarsıntısı, Seylap ve Heyelan Sebebiyle Mahkeme ve Adliye Dairelerinde Ziyaa Uğrayan Dosyalar Hakkında Yapılacak Muamelelere Dair Kanun hükümleri gereğince, hukuk mahkemeleri ile icra ve iflas dairelerinde zayi olan dosyaların yenilenmesine ilişkin işlemleri de yürütmektedir.

Bu kapsamda, 2023 yılında 645 adet dosyanın yenilenmesi talep edilmiş, 212 adedi deprem nedeniyle zayi olan dosya olmak üzere toplam 596 adet dosyanın yenileme işlemi yapılmıştır.

21- Kanun Yararına Bozma İşlemleriyle İlgili Faaliyetler

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 38/1-(j) maddesi kapsamında; 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 309'uncu maddesi uyarınca, hâkim veya mahkeme tarafından verilen, istinaf veya temyiz incelemesinden geçmeksizin kesinleşen karar ve hükümlere karşı kanun yararına bozma yoluna başvurulması işlemleri Bakanlığımızca (Ceza İşleri Genel Müdürlüğü) yürütülmektedir.

2023 yılı itibariyle kanun yararına bozma işlemleri sayısı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

2023 Yılı Kanun Yararına Bozma İşlemleri

	Sayısı	Oranı
Devir	17.951	-
Gelen	32.056	-
Toplam	50.007	-
Kanun Yararına Bozma Yoluna Gidilmeyen	33.708	%81
Kanun Yararına Bozma Yoluna Gidilen	7.437	%18
Birleşen Sayısı/Oranı	314	%1
Derdest	8.548	-
Yargıtay'ca Bozulan	2.326	%85
Yargıtay'ca Reddedilen	423	%15

22- Muhakemat İşlemleriyle İlgili Faaliyetler

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkındaki Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 46/A maddesi ve bu maddenin atıf yaptığı 659 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamesi ile Bakanlığın taraf olduğu adli ve idari davalarda, iç ve dış tahkim yargılamasında, icra işlemlerinde ve yargıya intikal eden diğer her türlü hukuki uyuşmazlıklarda Bakanlığın temsil ederek dava ve icra işlemlerini vekil sıfatı ile takip işlemleri Bakanlığımız Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir.

Bu kapsamda 2023 yılında açılan dava, icra ve arabuluculuk dosya sayıları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

İdari Dava Sayısı	5.712
Adli Dosya (Hukuk, Ceza, İcra) Sayısı	4.000
Arabuluculuk Dosya Sayısı	282
TOPLAM	9.994

23-Bakanlık Tarafından Yürütülen Diğer Faaliyet ve Projeler

Yargıda Hedef Süre Uygulaması

Yargıda hedef süre uygulaması; her bir dava ve soruşturma için hedef süre öngörerek hedeflenen sürede tamamlanamayan dava ve soruşturmanın hızlandırılması amacıyla çözümler üretilmesini ve bu sayede yargılama ve soruşturma sürelerinin kısaltılmasını amaçlayan bir dava yönetim sistemidir.

Hedef süre, Ülkemizde yargıya olan güveni güçlendirmek, mahkeme ve savcılıkların verimliliğini artırmak ve tarafların, dava ve soruşturmaların ne zaman sonuçlandırılacağını öngörmelerinin sağlanması amacıyla yönelik bir uygulamadır.

Bakanlığımız Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından hedef süre uygulamasının esaslarını belirlemeye yönelik olarak hazırlanan "Soruşturma, Kovuşturma veya Yargılama Hedef Sürelerinin Belirlenmesi ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik" 23.06.2017 tarihli ve 30105 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak, 01.09.2017 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Yargıda hedef süre uygulamasına; adli yargı ilk derece hukuk mahkemeleri, ceza mahkemeleri ile idari yargı ilk derece idare ve vergi mahkemelerinde 03.09.2018 tarihinde; adli yargı ilk derece Cumhuriyet başsavcılıklarında ise 01.10.2018 tarihinde başlanılmıştır. Diğer yandan; soruşturma, kovuşturma veya yargılama hedef sürelerinin dava taraflarına tebliğ edilmesi uygulamasına ise 01.01.2019 tarihinde geçilmiştir.

22.01.2019 tarihli ve E.4.237 sayılı Bakanlık Olur'u ile "Hedef Süre İzleme ve Değerlendirme Kurulu" kurulmuştur. Kurul, Bakan Yardımcısı başkanlığında, Hâkimler ve Savcılar Kurulu Üyesi, Hâkimler ve Savcılar Kurulu Genel Sekreteri, Hâkimler ve Savcılar Kurulu Teftiş Kurulu Başkanı, Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürü, Bilgi İşlem Genel Müdürü ve Strateji Geliştirme Başkanı'nın katılımı ile oluşturulmuştur. Kurul'un sekretarya hizmetleri ise Bakanlığımız Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından yapılmaktadır.

Kurul, belirli aralıklarla toplanarak hedef süre uygulamasına ilişkin ölçümlenen verileri ve raporları değerlendirerek hedef süreler bağlamında yargı sisteminde meydana gelen aksaklıkları tespit etmekte ve tespit edilen sorunların çözümüne yönelik kararlar almaktadır.

Yargıda hedef süre uygulamasının geliştirilmesi amacıyla çeşitli çalışmalar yürütülmektedir. Bu bağlamda; sistemin aksayan yönleri belirlenmekte, ihtiyaç durumuna göre hedef sürelerde güncelleme çalışmaları yapılmaktadır.

2019 yılında kamuoyu ile paylaşılan Yargı Reformu Stratejisi Belgesi'nde yer alan 4.2 hedefi uyarınca, yargıda hedef süre uygulaması vasıtasıyla sistemin şeffaflığı artırılacak ve makul sürede yargılanma hakkı daha etkin korunacaktır. Bu kapsamda, hedef süre uygulaması takip edilmekte ve hedef süreyi aşan dosyalara yönelik önlemler alınmaktadır. Yine, bölge adliye ve bölge idare mahkemeleri ile Adli Tıp Kurumunun faaliyet alanındaki iş ve işlemleri için belirleyeceği hedef sürelerin hayata geçirilmesine yönelik YRS kapsamında faaliyetler öngörülmüştür. Belge'de ifade edilen bu konularda yürütülen çalışmalar neticesinde Adli Tıp Kurumunda hedef süre uygulamasına 03.12.2021 tarihi itibarıyla geçilmiştir.

Öte yandan, bölge adliye ve bölge idare mahkemelerinde uygulanacak hedef sürelerin belirlenmesine yönelik önemli çalışmalar yapılmıştır. Bu kapsamda; gerek bölge adliye mahkemeleri hukuk ve ceza daireleri gerekse bölge idare mahkemeleri idare ve vergi dairelerinde uygulanacak sürelerin belirlenmesi için çalışma grupları oluşturulmuştur. Toplanan istatistikler doğrultusunda raporlar hazırlanarak çalışma gruplarına sunulmuştur. Sistem üzerinde yazılım çalışmalarının tamamlanmasıyla birlikte bölge adliye ve bölge idare mahkemelerinde hedef süre uygulamasına önümüzdeki süreçte geçilmesi planlanmaktadır.

Mahkeme Yönetim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi

Yargının iş yükünü azaltmak, yargılamaları hızlandırmak, yargı mercilerine başvurulardan daha etkin sonuçlar alınmasını sağlamak amaçları ile Avrupa Birliği ülkelerindeki en iyi uygulamalardan hareketle bir mahkeme yönetimi sisteminin kurulması ve kurulacak bu sisteminin amaca uygun şekilde işletilmesini sağlayacak teknik alt yapının oluşturulması hedeflenerek mahkeme yönetim sisteminin geliştirilmesi projesi oluşturulmuştur.

Avrupa Konseyi ile birlikte yürütülen bu proje ile Avrupa ülkelerindeki standartlar ve bu ülkelerdeki en iyi uygulamalar esas alınarak düzenlenen yeni mahkeme yönetimi sisteminin ülke geneline yaygınlaştırılması, adliyelere kurulacak olan ön büro, danışma masası ve kısıtlı alanlar sayesinde hâkim, savcı ve personele daha verimli bir şekilde çalışabilecekleri ortamlar oluşturularak yapılan işin kalitesinin, verimliliğin ve hızının artırılması ve yine bu kapsamda yararlanıcıların da adliye hizmetlerini daha hızlı ve kaliteli olarak alabileceği öngörülmektedir.

Proje tamamlanmış olup "Mahkeme Yönetimi Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi" kapsamında oluşturulan sistemin devamı niteliğinde olarak 2022 yılında Bayburt, Bilecik, Cizre, Iğdır, İslahiye, Karşıyaka, Küçükçekmece, Muğla, Seydişehir ve Turgutlu adliyelerinin de yaygınlaştırma faaliyetleri kapsamına alınması ile birlikte toplam 175 adliyede bu proje uygulanmaya başlanmıştır.

Hâkim ve Savcı Adaylarının Staj Verimliliklerinin Arttırılması Projesi

Bakanlığımız ile İspanya Krallığı Hâkimler Genel Kurulu arasında yürütülen projenin genel hedefi, yargının bağımsızlığı, kalitesi, etkililiği ve etkinliğinin artırılması amacıyla hâkim ve savcı adaylarının stajının verimliliğinin ve etkinliğinin Avrupa standartları da gözetilerek artırılmasıdır.

Projenin spesifik hedefi ise hâkim ve savcı adaylarının göreve başlamalarından sonra objektif, tarafsız ve yetkin bir performans sergilemelerini sağlamak amacıyla bu adaylara yönelik Avrupa standartları da gözetilerek uygun bir staj modeli oluşturulmasıdır.

Proje, adayların adliyelerdeki mahkeme ve savcılık stajları ile istinaf mahkemelerindeki stajlarına yönelik olup, 31 Mayıs 2019 tarihinde projeye başlanılmıştır. Proje 31 Mayıs 2021 tarihine kadar uygulanacak olmasına rağmen Covid-19 salgın hastalığı nedeniyle uzatma alınmış ve 30 Kasım 2021 tarihinde yapılan kapanış töreni ile sona ermiştir.

Projenin genel amacına ulaşmak amacıyla iki bileşen altında çeşitli faaliyetler yürütülmüştür.

Birinci bileşenin zorunlu sonucu olarak; Avrupa standartları da gözetilerek 10 pilot ve projenin yaygınlaştırıldığı 24 adliyede uygulanan ve yaygınlaşan bir staj modeli oluşturulmuştur.

Projenin ikinci bileşeninin spesifik amacı ise adliyelerdeki adayların mesleki becerilerinin gelişimine katkı sağlanmasıdır. Bu amaca ulaşmak amacıyla; 50 koordinatör ve 316 mentör hâkim ve savcılar ile 100 müfettişe çevrim içi eğitimler verilerek bu eğitimlerde kullanılan 4 başlığın (Mentörlük Kılavuzu, AİHM, Yargı Etiği, İletişim ve Liderlik ile Hâkimlik Sanatı) eğitim materyalleri hazırlanmış olup adaylik.adalet.gov.tr sitesi üzerinden yayımlanmış ve basıma hazır hale getirilmiştir.

Adayların eğitimlerine yönelik olarak 10 başlıkta (Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin İçtihatlarına Erişim, Duruşma Yönetimi ve Karar Yazma, Adalet Alanında Yeni Teknolojiler, Hukuki Konularda Uluslararası Adli İş Birliği, Siber Kriminoloji, Onarıcı Adalet, Biyolojik Delillerin Değerlendirilmesi, Dijital Delillerin Değerlendirilmesi, Mağdur Hakları, Cezai Konularda İş Birliği) eğitim materyalleri hazırlanmış olup adaylik.adalet.gov.tr sitesi üzerinden yayımlanmış ve basıma hazır hale getirilerek bu konularda 24. ve 25. dönem hâkim ve savcı adaylarından oluşan 2.000 kişilik aday grubuna eğitimler verilmiştir.

Proje her ne kadar 30.10.2021 tarihinde sona ermiş ise de proje faaliyetleri projenin uygulandığı adliyelerde halen devam etmektedir.

Türk Ceza Adalet Sisteminin Etkinliğinin Geliştirilmesi (CAS-II) Projesi

Ceza İşleri Genel Müdürlüğü ve Türkiye Adalet Akademisinin ana faydalanıcı olduğu projeye ilişkin sözleşme 13 Mart 2019 tarihinde AB Komisyonu ile Avrupa Konseyi arasında imzalanmış ve proje resmi olarak faaliyete başlamıştır. 5 Milyon Avro bütçeli ve 36 ay sürmesi planlanan projenin süresi Covid-19 pandemisi nedeniyle bir yıl uzatılmış, buna ek olarak 9 aylık yeni bir uzatma talebinde bulunulmuştur.

Projenin paydaşları Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Hâkimler ve Savcılar Kurulu, Adalet Bakanlığı İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı, Mali Suçlar Araştırma Kurulu (MASAK), Emniyet Genel Müdürlüğü (Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Dairesi Başkanlığı, Terörle Mücadele Daire Başkanlığı, Siber Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı) ve Türkiye Barolar Birliğidir.

Proje kapsamında şu üç konuda faaliyet yürütülmektedir:

- Cezai konularda usuli güvenceler
- Siber suçlar
- Terörizmin finansmanı ile mücadele

Bu konularda hazırlanan rehberler, broşürler, toplantı materyalleri ile bazı kaynakların Türkçe tercümesi yapılarak cas2.adalet.gov.tr isimli internet istemizde yayımlanmaktadır. Yine, çevrim içi faaliyetlerin yanı sıra farklı şehirlerde koordinasyon toplantıları, yuvarlak masa toplantıları, halka açık adliye günleri ve uluslararası çalıştaylar gerçekleştirilmiştir.

Proje kapsamında hazırlanan uygulayıcılara yönelik kılavuzlar ve broşürler AYM, Yargıtay, Cumhuriyet başsavcılıkları, bölge adliye mahkemeleri ve ilgili kurumlara gönderilmiştir. Projenin kapanış töreni 30 Kasım 2023 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

İdari Yargının Etkinliğinin Artırılması ve Danıştayın Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesi Projesi

İdari Yargının Etkinliğinin Artırılması ve Danıştayın Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesi Projesi ile idari yargının bağımsızlığı, tarafsızlığı ve etkinliğinin güçlendirilmesini sağlamak, idari yargı konusundaki kamu bilincini geliştirerek kamunun idari yargıya olan güvenini artırmak amaçlanmaktadır.

İdari Yargının Etkinliğinin Artırılması ve Danıştayın Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesi Projesi dört sonuç üzerine yapılandırılmıştır. Bunlar:

- İdari yargının etkinliğinin iyileştirilmesi için yaklaşımlar ve politikalar konusunda uzlaşa sağlanması, kanıta dayalı olması ve uygulanmasının desteklenmesi
- İdari yargının kurumsal ve mesleki kapasitesinin güçlenmesi ve bu yolla, kamunun idari yargıya olan güveninin artması
- İdari yargı sistemi ve mahkemelerin ağır iş yükünün giderilmesi için tedbirlerin belirlenmesi ve desteklenmesi, uygun alternatif uyuşmazlık çözümü mekanizmaları da dâhil olmak üzere mevcut yargılama öncesi mekanizmalarının incelenmesi ve ele alınması
- Bölge idare mahkemeleri ve Danıştayın dava dosyası yönetiminin daha etkili ve etkin olması nedeniyle, istinaf ve temyiz davaları sürelerinin kısalması, sistem ve süreçlere gerekli değişikliklerin yansımış olması

Bu kapsamda Projeye ilişkin 2023 yılında gerçekleştirilen faaliyetler aşağıda belirtilmiştir:

- 12-13.1.2023 tarihinde Türkiye Barolar Birliğinde "İdari Yargı ile ilgili Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Anayasa Mahkemesi Kararları" konulu eğitim 53 avukatın katılımıyla gerçekleştirilmiştir.
- 13.1.2023 tarihinde Danıştay Başkanlığı, bölge idare mahkemesi ve ilk derece idare ve vergi mahkemelerinde kullanılan dava karar kodlarının aynı olması amacıyla çalışma toplantısı gerçekleştirilmiştir.
- 9.3.2023 tarihinde Danıştay Başkanlığı, bölge idare mahkemesi ve ilk derece idare ve vergi mahkemelerinin dava karar kodları çalıştay gerçekleştirilmiştir.
- 13-14.3.2023 tarihlerinde İstanbul İlinde "İdari Yargı ile ilgili Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Anayasa Mahkemesi Kararları" ve "Adil Yargılanma Hakkı ve Makul Süre" eğitimi 98 hâkimin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

- 16-17.3.2023 tarihlerinde Ankara İlinde Danıştay hâkimlerine yönelik “Hukuki Gerekçeleştirme ve Karar Yazımı” ve “Adil Yargılanma Hakkı ve Makul Süre” eğitimi 101 hâkimin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.
- 2.5.2023 tarihinde İdari Yetkililer İle İç Değerlendirme konusunda Danıştay Başkanlığı, Sayıştay Başkanlığı, Kamu Denetçiliği Kurumu, Bölge İdare Mahkemesi Başkanları Türkiye Barolar Birliği, Sağlık Bakanlığı Hukuk Hizmetleri, Milli Eğitim Bakanlığı temsilcilerinin katılımıyla Danışma Görüşmeleri Çalışma Toplantısı gerçekleştirilmiştir.
- 31.5.2023 tarihinde İdari Yargının Etkinliğinin Artırılması ve Danıştayın Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesi Projesi sona ermiştir.

Türkiye’de Adalete Erişim için Adli Yardım Uygulamalarının Desteklenmesi (ILAP) Projesi

Türkiye Barolar Birliği (TBB) ve Adalet Bakanlığı tarafından UNDP’nin teknik desteğiyle ve İsveç Uluslararası Kalkınma İş birliği Ajansı (SIDA) tarafından finanse edilen “Türkiye’de Adalete Erişim için Adli Yardım Uygulamalarının Geliştirilmesine Destek Projesi” 1 Nisan 2019 tarihinde uygulamaya başlanmıştır.

Merkezler bünyesinde görev yapacak avukatlara hizmet sunumunda kullanılmak üzere eğitim modülü hazırlanmıştır.

Türkiye Barolar Birliği, Adalet Bakanlığı ve barolar arasında performans kriterlerine ilişkin üst düzey farkındalık sağlamak amacıyla 23 – 27 Ocak 2023 tarihleri arasında Fransa, Paris’e düzenlenen çalışma ziyareti kapsamında Fransa Adalet Bakanlığı, Ulusal Baro Konseyi, Paris Barosu, Paris Adliyesi Adli Yardım Bürosu ve Paris Avukatlık Okulu ziyaret edilmiştir. Bu kapsamda; Fransa’nın adli yardım sistemi, adli yardım alanındaki faaliyetleri, bu alanda dosya alan avukatlar, başvuru noktaları, mekanizmaları ve kriterleri, adli yardımdan faydalananların durumu, avukatların performans kalitesinin değerlendirilmesi ile adliyenin ve baroların sorumlulukları hakkında bilgiler edinilmiştir.

Kadına Yönelik Şiddet Mağdurları için Kamu Hizmetlerine Erişimin ve Başvuru Kaynaklarının Geliştirilmesi Projesi

2020 yılında başlayıp 2022 yılında tamamlanan proje kapsamında ADM’lerin bilgilendirme ve yönlendirme bürosunda görevli 140 personele mağdura yaklaşım ve iletişim teknikleri ağırlıklı ve “6284 sayılı Kanun ve Kanun kapsamında hizmet sunan kurum ve kuruluşlar” ile “5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu ve sunulan hizmetler” konularında eğitim programları düzenlenmiştir. Eğitimler sonucunda hazırlanan;

- 6284 sayılı Kanun ve Sunulan Hizmetler
- 5395 sayılı Kanun ve Sunulan Hizmetler
- Temel İletişim Becerileri
- Mağdura Yaklaşım İlkeleri
- Bilgilendirme ve Yönlendirme

Kitapçıklarını içeren eğitim modüllerinin 2023 yılı içerisinde basımı yapılarak adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlüklerine dağıtımı sağlanmıştır.

Kadınların Adalete Erişiminin Güçlendirilmesi Projesi

Bakanlığımız ve Birleşmiş Milletler Kadın Birimi (UNWomen) iş birliği içerisinde yürütülen, 2022 yılı Mart ayında açılışı yapılarak, 2023 yılı Nisan ayında tamamlanan "Kadınların Adalete Erişiminin Güçlendirilmesi Projesi" kapsamında;

- 6284 sayılı Kanun kapsamında tedbir kararı vermekle görevli tedbir mahkemeleri ile tedbir mahkemelerince verilen kararlara itirazını inceleyen (aile mahkemesi/olmayan yerlerde asliye hukuk mahkemesi) hâkimlere yönelik olarak 2023 yılında toplam 2 deneyim paylaşımı çalış-tayı düzenlenmiş, 63 hâkim ile bir araya gelinmiştir.
- Çalıştaylardan elde edilen deneyimler ışığında tedbir mahkemesi (aile mahkemesi) hâkimleri Cumhuriyet savcılarına yönelik 6284 sayılı Kanun Uygulama Kılavuzu ile aile içi ve kadına yö-nelik şiddet konusunda başvuru kaynağı olması amacıyla CEDAW başta olmak üzere ulusal ve uluslararası mevzuat derlenerek "Kadına Yönelik Şiddet Mevzuat Kitapçığı" hazırlanmıştır.

Yargı Süreçlerinde Çocuklara Yönelik Onarıcı ve Koruyucu Yaklaşımlar (Diversiyon) Projesi

Proje doğrudan hibe modalitesi ile UNICEF iş birliğiyle uygulanmak üzere IPA III dönemi 2022 programlama paketi içerisinde uygun bulunarak kabul edilmiştir.

Proje ile Yargı Reformu Stratejisi ve İnsan Hakları Eylem Planı başta olmak üzere Bakanlığımız öncelikli hedeflerinden olan çocuk adalet sisteminin geliştirilmesi ve ilk kez suç işleyen çocuk-ların adalet sistemine dâhil olmadan suçtan uzaklaştırılmasını sağlayacak uygulamalar geliştiril-mesi hedeflenmektedir.

Proje'nin temel hedefi; kanun ile ihtilaflı çocukların (fail, mağdur, tanık vs.) korunmasına yönelik kurumsal kapasitenin artırılması ve çok sektörlü, toplum temelli, çocuklara karşı duyarlı ve ona-rıcı süreçlerin ve alternatiflerin geliştirilip uygulanması ile birlikte temel çocuk haklarının iyileş-tirilmesi olarak belirlenmiştir.

Proje'nin beklenen çıktıları;

- Kanunla ilişki halinde olan çocuklar için toplum temelli ve onarıcı yöneltme tedbirlerinin (di-versiyon) daha iyi geliştirilmesi ve uygulanması adına çocuk adalet sisteminin kurumsal ve profesyonel kapasitesinin artırılmasının,
- Çocuklara duyarlı uygulamalar geliştirip çocuklara özel denetimli serbestlik modellerini iyi-leştirmek suretiyle kanunla ihtilaflı çocuklar için hürriyeti bağlayıcı ceza ve tedbire son çare ve mümkün olduğu kadar kısa bir süreyle başvurulması için alternatif önlemlerin artırılma-sının,
- Çocuklara yönelik adalet sisteminin yönetimi açısından kurumsal kapasitenin artırılması, mağdura duyarlı müdahalelerin artırılması ve çok sektörlü çalışma ilkeleri ile çocuk koruma ve adalet sistemleri arasındaki iletişimin ve iş birliğinin güçlendirilmesinin,

Sağlanmasıdır.

Projede gelinen aşama itibarıyla 2022 yılı için Türkiye'ye Yönelik Yıllık Eylem Programına Ait Fi-nansman Anlaşması onaylanmış, 28.12.2023 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bakanlığımız ve UNICEF iş birliği ile son olarak eylem tanım belgesi ve ekleri hazırlan-makta olup, akabinde Avrupa Birliği Delegasyonu tarafından imzalama sürecine geçilecektir.

Kitlesel Medya ve Yargı Arasındaki İlişkilerin Güçlendirilmesi Projesi

“Basın Sözcülüğü ile Medya İletişim Büroları” konulu 153/1 sayılı Bakanlık Genelgesi kapsamında oluşturulan medya iletişim ofisleri ile yine genelge kapsamında basın sözcüsü olarak görevlendirilen Cumhuriyet başsavcılar ve komisyon başkanları, kamuoyunun bilgilendirilmesinin yararlı ve gerekli olduğu durumlarda basın açıklamaları yaparak faaliyetlerini sürdürmektedirler.

Medya iletişim büroları, ülke genelinde yaygınlaştırılarak 173 birimde faaliyetlerine devam etmektedir. Medya-iletişim bürolarına ait sayısal ve istatistik verileri ile söz konusu bürolar tarafından yapılmış olan basın açıklamalarına dayanan envanter çalışmaları yıllık olarak yapılarak; faaliyetler raporlanmaktadır.

2022-2023 yılını kapsayacak şekilde basın sözcülüğü ve medya iletişim büroları güncel durum tespiti çalışması yapılmıştır.

Bakanlığımız Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından yürütülen yargı-medya ilişkilerinin güçlendirilmesi çalışmaları kapsamında 17-20 Ocak 2023 tarihlerinde online olarak “Medya İletişim Büroları Personelinin Mesleki Becerilerinin Geliştirilmesi Eğitimi” verilmiştir.

2024 yılında basın sözcüleri ve medya iletişim bürosu personeline yönelik yapılması planlanan eğitim çalışmaları hazırlıklarına başlanılmıştır.

Ülkemizde Klinik Hukuk Uygulamalarının Geliştirilmesi Projesi

Hukuk kliniği eğitimi, adalet hizmetlerinden yeterince yararlanamayan dezavantajlı grupların hukuksal sorunlarının çözümüne katkı ve destek sağlama düşüncesine dayalı olarak geliştirilmiştir. Bakanlığımız tarafından Avrupa Birliği ileerleme sürecinde hazırlanan Yargı Reformu Stratejisi'nin güncellenmesi kapsamında “Adalet Erişimi Güçlendirmek” başlıklı 8 inci amacı altında “Hukuk Kliniği Yöntemlerinin Geliştirilmesi” hedefi öngörülmektedir.

Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından yürütülen “Hukuk Klinikleri Projesi” kapsamında 06.07.2015 tarihinde Adalet Bakanlığı, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Ankara Barosu Başkanlığı ve Ankara Üniversitesi Rektörlüğü arasında “Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğrencilerinin 6284 sayılı Kanuna Yönelik Hukuk Kliniği Uygulamalarında Bulunmalarına Dair Protokol” imzalanmıştır. Alınan olumlu sonuçlar neticesinde 2017-2018 eğitim dönemi için de protokolün uygulanmasına devam edilmesi değerlendirilmiştir.

2022-2023 Eğitim Öğretim döneminde Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi ile iş birliği halinde Ankara Batı Adliyesi'nde kadın, aile içi şiddet, çocuk, yaşlı ve engelli hakları konulu hukuk kliniği çalışmasının ilk döneminin açılışı 29 Kasım 2022 tarihinde yapılmıştır. Bu kapsamda tüm hukuk fakülteleri ve Cumhuriyet başsavcılıklarından bilgi talep edilerek hukuk kliniği uygulamalarına ilişkin çalışmaları hakkında güncel durumun paylaşılması istenmiştir.

Hukuk klinikleri uygulamasının ülke genelinde yaygınlaştırılması çalışmaları kapsamında tüm hukuk fakülteleri ve Cumhuriyet başsavcılıklarından bilgi talep edilerek hukuk klinikleri uygulamalarına ilişkin çalışmaları hakkında güncel durumun paylaşılması istenmiştir.

2023-2024 eğitim ve öğretim döneminde Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Gaziantep Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Çukurova Üniversitesi Hukuk Fakültesi ve İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi ile iş birliği halinde Ankara Batı Adliyesi, Gaziantep Adliyesi, Adana Adliyesi ve Malatya Adliyesi'nde toplam 257 hukuk fakültesi öğrencisi tarafından deprem, aile içi şiddet, kadın, çocuk, yaşlı ve engelli hakları konulu hukuk klinikleri uygulamaları yapılmıştır. Hukuk klinikleri uygulamalarına katılan öğrencilere Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde düzenlenen tören ile 19 Aralık 2023 tarihinde sertifika takdim edilmiştir.

Yine hukuk klinikleri uygulamasının kapsamı ve yaygınlığının artırılmasına yönelik farkındalık artırıcı çalışmalar sürdürülmektedir.

Adli Tebligat Sisteminin İyileştirilmesi Projesi

Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın e-tebligat hizmetinden yararlanmalarını ve sisteme girişlerini kolaylaştırmak amacıyla Dış Temsilciliklerimizce yurtdışında yaşayan vatandaşlarımıza e-tebligat adresi verilebilmesi için, Bakanlığımız koordinasyonunda Bakanlığımız, Dışişleri Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile PTT A.Ş. arasında 5.1.2023 tarihinde "Yurtdışındaki Vatandaşlara Dış Temsilciliklerimizce Ulusal Elektronik Tebligat Sistemi (UETS) Üzerinden E-Tebligat Adresi Verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar"ı belirleyen kurumlararası protokol imzalanmış olup yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın dış temsilciliklerimiz aracılığı ile elektronik tebligat adresi alabilmelerine imkân tanınmıştır.

Kardeş Adliye Projesi

Bakanlığımız Personel Genel Müdürlüğü tarafından şubat ayında meydana gelen deprem felaketi sonrasında:

- Deprem bölgelerinde adli hizmetlerin yürütülmesine katkı sağlanması,
- Depremzede personelimize barınma imkânı sağlanması ve sürecin koordine edilmesi,
- Bölgede yapılacak personel tahliyelerinde görev alınması,
- Personelin iâşe ihtiyacının giderilmesi,
- Adli destek personelimiz marifetiyle depremzede personelimize ve ailesine psikolojik destek sağlanması,

Amacıyla deprem felaketine maruz kalan 11 il ve bu illere ait ilçe adliyeleri ile diğer adliyeler eşleştirilmek suretiyle "Kardeş Adliye Projesi" hayata geçirilmiştir.

Cumhuriyetimizin 100. Yılı Etkinlikleri Kapsamında Yürütülen Faaliyetler

• "Personelin Sesi Adaletin Nefesi" Etkinliği

Adliye ve ceza infaz kurumlarında görev yapan adalet personeli ile Bakanlığımız bürokratlarının etkileşimini arttırmak için bir dizi etkinlik düzenlenmiştir.

Bu kapsamda;

Ankara, Yozgat ve Rize Personel Eğitim Merkezlerinde "Medya Okuryazarlığı ve İletişim" eğitimleri verilmiş, Tokat, Samsun, Gaziantep, Eskişehir, Şanlıurfa, Denizli, Diyarbakır, Erzurum ve Kayseri'de personelimizle bir araya gelinerek kurum etkileşimi arttırılmıştır.

• 100. Yıl Adalet Spor Oyunları

Gençlik ve Spor Bakanlığı, Samsun Valiliği ve Samsun Büyükşehir Belediyesinin katkılarıyla, Samsun İlimizde 13 Ekim 2023 tarihinde Sayın Bakan'ın açılışını yaptığı 100. Yıl Adalet Spor Oyunları gerçekleştirilmiştir. 3 gün süren etkinlikte; Karadeniz, Marmara ve İç Anadolu Bölgelerimizdeki 42 ilden, Bakanlığımız bünyesindeki adliye ve ceza infaz kurumlarında çalışan yaklaşık 450 personel okçuluk, yüzme, tenis, masa tenisi, koşu, satranç ve bowling branşlarında sporcu olarak yarışmışlardır.

“Yetenek Her Yerde” Temalı Bölgesel Kariyer Fuarları

Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi Yetenek Kazanımı ve Organizasyon Dairesi Başkanlığı'nın organize ettiği, Türkiye genelinde kamu kurumlarının üniversiteli gençler arasındaki bilinirliğini arttırmaya ve gençlerimize kamu kurumlarındaki kariyer imkânlarını doğru şekilde aktarmaya aracılık edecek kariyer etkinliklerinin düzenlenmesi konusunda bölgesel kariyer fuarlarının yapılması bildirilmiştir. Bu kapsamda; üniversite mezunlarına iş imkânlarının sağlanması, ülkemizin her bölgesindeki üniversiteli gençler için istihdam konusunda fırsat eşitliği yaratılması, nitelikli öğrenci ve mezunların kamu kurumlarına kazandırılması hedeflenmiştir.

2023 yılında Eskişehir, Gaziantep, Samsun, Erzurum, Kayseri ve Edirne illerinde gerçekleştirilen Bölgesel Kariyer Fuarlarına Bakanlığımızca da katılım sağlanmış olup organizasyon süreci Personel Genel Müdürlüğünce yerine getirilmiştir. Fuar etkinlikleri kapsamında; kurgusal duruşma, klavye yarışması, sempozyum ve konferanslar düzenlenerek üniversiteli öğrenciler ile bir araya gelinmiş ve Bakanlığımız istihdam alanları tanıtılmıştır.

Uluslararası Doğrudan Yatırım Stratejisi İzleme ve Değerlendirme Süreci (UDY)

Türkiye Uluslararası Doğrudan Yatırım Stratejisi (2021-2023) 22 Haziran 2021 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Stratejinin izleme ve değerlendirme sürecinde Strateji Geliştirme Başkanlığınca koordinasyon sağlanmaktadır. Bu kapsamda düzenlenen toplantılara Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından katılım sağlanmakta ve sorumlu olunan ve tamamlanmış bulunan eylemlere ilişkin sayısal veri paylaşımı yapılmaktadır.

Ekonomik Reform Programı

Avrupa Birliği'ne tam üyelik için aday ülke statüsü çerçevesinde her yıl Cumhurbaşkanlığı Strateji Bütçe Başkanlığı koordinasyonunda “Katılım Öncesi Ekonomik Reform Programı” (ERP) hazırlanmaktadır. 2023-2025 dönemine yönelik hazırlanacak program öncesinde koordinasyon sürecinin iyileştirilmesi adına Finans Mükemmeliyet Merkezi iş birliği ile bir takım eğitimler ve toplantılar yapılmaktadır. Söz konusu eğitim ve toplantılara Bakanlığımız Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından katılım sağlanmaktadır.

Sempozyumlar

- İş dünyasının sorunlarını bölgesel düzeyde tespit etmek ve çözüm önerileri geliştirmek amacıyla Bakanlığımız ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından ilk olarak 14.7.2023 tarihinde “Yargı ve İş Dünyası Sempozyumu/Adana”, sonrasında ise 10.10.2023 tarihinde “Yargı ve İş Dünyası Sempozyumu/İstanbul” programları gerçekleştirilmiş olup, sempozyumun çıktılarının derlenerek kitap haline getirilmesi ve ilgili birimlere dağıtılması süreci devam etmektedir.
- İdari yargının bağımsızlığı, tarafsızlığı ve etkinliğinin güçlendirilmesini sağlamak, idari yargı konusundaki kamu bilincini geliştirerek kamunun idari yargıya olan güvenini artırmak amacıyla yürütülen İdari Yargının Etkinliğinin Artırılması ve Danıştayın Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesi Projesi kapsamında 30-31.1.2023 tarihlerinde “Uluslararası İdari Yargı Sempozyumu” gerçekleştirilmiştir.

Yargı Teşkilatı ve İstinaf Değerlendirme Toplantıları

“Yargı Teşkilatı Toplantıları” adalet sisteminin sorunlarını müzakere etme, uygulamaya yönelik muhtemel ortaya çıkabilecek sorunlara hızlı ve etkili çözümler bulabilmek amacıyla düzenli olarak gerçekleştirilmektedir. Pandemi sebebiyle ara verilen ve sonuncusu 2019 yılında gerçekleştirilen “Yargı Teşkilatı Toplantısı” 11-12 Kasım 2023 tarihinde Antalya’da gerçekleştirilmiştir. Gerçekleş-

tirilen toplantı ile yargıya ilişkin tüm konuların katılımcı anlayış ile analizi yapılmış olup toplantı çıktıları politika belgesi geliştirme ve reform belgesi hazırlama aşamalarında değerlendirilmiştir.

Diğer taraftan, yargı sistemimizin son yıllardaki köklü değişikliklerinden biri de istinaf kanun yolu olup istinaf uygulamasının yargı sistemimiz üzerindeki olumlu etkileri çok kısa sürede görülmüştür. Gerçekleştirilen değerlendirme toplantılarında, uygulamacılarla bir araya gelinmiş ve sorunlar tespit edilerek çözüm önerisi geliştirilmesi amaçlanmıştır.

Bu doğrultuda, yargının daha etkin ve verimli çalışmasını sağlamaya yönelik karşılıklı görüş ve önerilerin dile getirildiği *"7. Yılında İstinaf Kanun Yolu Değerlendirme Toplantısı"* son olarak 14-15 Aralık 2023 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilmiştir. Söz konusu toplantıya bölge adliye mahkemelerinin; başkanları, Cumhuriyet başsavcıları, ceza ve hukuk daireleri başkanları, Cumhuriyet savcıları ile bölge idare mahkemelerinin; başkanları, idari ve vergi dava dairelerinin başkanları ve Hâkimler ve Savcılar Kurulu, Yargıtay, Danıştay ve Bakanlığımız merkez birimlerinden de katılım sağlanarak; ilgili bölgelerde karşılaşılan sorunlar ve ihtiyaçlar ile Yeni Yargı Reformu Strateji Belgesi ve İnsan Hakları Eylem Planı hazırlık çalışmaları da ele alınmıştır.

B.3-Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi

a. Alt Program Hedef ve Göstergeleriyle İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler

Form3: Performans Göstergesi Gerçekleşmeleri İzleme Formu (3 Aylık)

Yıl:	2023												
Programın Adı:	HUKUK VE ADALET												
Alt Programın Adı:	ADALETE ERİŞİM HİZMETLERİ												
Alt Program Hedefi:	Adalete erişimin kolaylaştırılması ve adalet hizmetlerine memnuniyetin artırılması												
Sıra	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Önceki Dönem Grç		Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini	Gerçekleşme						
			Yılı	Değeri			1. Üç Aylık	2. Üç Aylık	3. Üç Aylık	4. Üç Aylık	Yılsonu Değeri	Gerçekleşme Oranı	Gerçekleşme Durumu
1	Adli yardım hizmeti için yapılan harcama miktarındaki artış	Yüzde	2021	44	30	30	0	0	0	99,7800	99,7800	332	Aşıldı
2	Dezavantajlı gruplara yönelik faaliyete geçirilen adli görüşme odalarının artış oranı	Yüzde	2021	20,7300	11,5100	50	9,8600	0,5900	0,5900	0,5900	11,6300	101	Aşıldı
3	SEGBİS (ses ve görüntülü bilişim sistemi) kurulumu yapılan mahal sayısı	Sayı	2021	965	200	500	84	0	142	211	211	105	Aşıldı

Adalete erişimin kolaylaştırılması ve adalet hizmetlerine memnuniyetin artırılması

DEĞERLENDİRME

2023 yılının ilk üç aylık döneminde;

- Adli yardım hizmeti için yapılan harcama miktarındaki artış: Adli yardım hizmeti için yapılan harcama miktarındaki artışa yönelik performans göstergesi yıllık olarak ölçülmektedir. Bu nedenle, bu göstergeye ilişkin gerçekleşmeler üç aylık olarak ölçülmeyip, yıllık olarak ölçülmekte ve yılın son ayına toplu olarak veri girişi yapılmaktadır.
- Dezavantajlı gruplara yönelik faaliyete geçirilen adli görüşme odalarının artış oranı: 2023 yılının ilk çeyrek döneminde 15 adliyede daha adli görüşme odasının kurulumu gerçekleştirilmiş olup, 2022 yılı son çeyreğine oranla yüzde 9,86 oranında artış sağlanmıştır.
- SEGBİS kurulumu yapılan mahal sayısı: Adliye ve Ceza İnfaz Kurumlarına 71 adet, Adli Görüşme Odasına 13 adet SEGBİS cihaz kurulumları tamamlanmıştır. 2023 yılı ilk 3 aylık dönemde toplam 84 adet SEGBİS cihaz kurulumu yapılmıştır.

2023 yılının ikinci üç aylık döneminde;

- Adli yardım hizmeti için yapılan harcama miktarındaki artış: Adli yardım hizmeti için yapılan harcama miktarındaki artışa yönelik performans göstergesi yıllık olarak ölçülmektedir. Bu nedenle, bu göstergeye ilişkin gerçekleşmeler üç aylık olarak ölçülmeyip, yıllık olarak ölçülmekte ve yılın son ayına toplu olarak veri girişi yapılmaktadır.
- Hassas gruplara yönelik faaliyete geçirilen adli görüşme odalarının artış oranı: Nisan ayında ilave bir adli görüşme odasının kurulmasıyla birlikte toplamda 168 adli görüşme odasının ülke geneli kurulumu tamamlanmıştır.
- SEGBİS kurulumu yapılan mahal sayısı: 2023 yılı ikinci üç aylık dönemi için SEGBİS cihaz kurulumu yapılmamıştır. 2023 yılı yıl sonuna kadar 50 adet SEGBİS cihazının daha kurulması planlanmaktadır.

2023 yılının üçüncü üç aylık döneminde;

- Adli yardım hizmeti için yapılan harcama miktarındaki artış: Adli yardım hizmeti için yapılan harcama miktarındaki artışa yönelik performans göstergesi yıllık olarak ölçülmektedir. Bu nedenle, bu göstergeye ilişkin gerçekleşmeler üç aylık olarak ölçülmeyip, yıllık olarak ölçülmekte ve yılın son ayına toplu olarak veri girişi yapılmaktadır.
- Dezavantajlı gruplara yönelik faaliyete geçirilen adli görüşme odalarının artış oranı: 2023 yılının üçüncü üç aylık döneminde 1 adliyede 1 adet adli görüşme odasına SEGBİS cihazı kurulumu gerçekleştirilmiştir.
- SEGBİS kurulumu yapılan mahal sayısı: Adli Görüşme Odası, Adliye ve Ceza İnfaz Kurumlarına 58 adet SEGBİS cihaz kurulumları tamamlanmıştır. 2023 yılı üçüncü 3 aylık dönemde toplam 58 adet SEGBİS cihaz kurulumu yapılmıştır. 2023 yılı dördüncü üç aylık dönem için 53 adet SEGBİS cihazının daha kurulması planlanmaktadır.

Adalete erişimin kolaylaştırılması, adalet hizmetlerinden memnuniyetin artırılması hassas durumlardaki mağdurların ifadelerinin özel ortamlarda alınması amacıyla kurulan adli görüşme odalarının yaygınlaştırılması amacıyla üçüncü dönemde mevcuttaki 168 adli görüşme odasına ilaveten 1 adli görüşme odasının daha kurulumu tamamlanmıştır. Bu sayı ile toplam 169 adli görüşme odası faaliyet göstermektedir.

2023 yılının dördüncü üç aylık döneminde;

- Adli yardım hizmet için yapılan harcama miktarındaki artışa yönelik performans göstergesi yıllık olarak ölçülmekte olup, 2022 yılında adli yardım hizmeti için yapılan harcama miktarı 1.235.052.643 TL iken 2023 yılı %99,78 artış ile 2.467.418.211 TL olarak gerçekleşmiştir.
- Dezavantajlı gruplara yönelik faaliyete geçirilen adli görüşme odalarının artış oranı: 2023 yılının dördüncü üç aylık döneminde 1 adliyede 1 adet adli görüşme odasına SEGBİS cihazı kurulumu gerçekleştirilmiştir.
- SEGBİS kurulumu yapılan mahal sayısı: Adliye ve Ceza İnfaz Kurumlarına 69 adet SEGBİS cihaz kurulumları tamamlanmıştır.

Adalete erişimin kolaylaştırılması, adalet hizmetlerinden memnuniyetin artırılması hassas durumlardaki mağdurların ifadelerinin özel ortamlarda alınması amacıyla kurulan adli görüşme odalarının yaygınlaştırılması amacıyla dördüncü dönemde mevcuttaki 169 adli görüşme odasına ilaveten 1 adli görüşme odasının daha kurulumu tamamlanmıştır. Bu sayı ile dördüncü dönem itibarıyla toplam 170 adli görüşme odası faaliyet göstermektedir. Dönem başında 152 olan adli görüşme odalarının sayısı sene sonu itibarıyla 170'e ulaşmış olup. Sene başında hedeflenen değer 11,84'lük değişim oranıyla hedeflenen değer aşılmıştır.

Form3: Performans Göstergesi Gerçekleşmeleri İzleme Formu (3 Aylık)

Sıra	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Önceki Dönem Grç		Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini	Gerçekleşme				Gerçekleşme Oranı	Gerçekleşme Durumu	
			Yılı	Değeri			1. Üç Aylık	2. Üç Aylık	3. Üç Aylık	4. Üç Aylık			Yılsonu Değeri
1	Adli tıp kurumu tarafından sonuçlandırılan rapor sayısı	Sayı	2021	643.493	800.000	725.000	203.742	329.620	588.116	820.773	820.773	103	Aşıldı
2	Adli tıp uzmanlığı ve yan dal uzmanlığı verilen kişi sayısındaki artış oranı	Yüzde	2021	10	10	10	5	7	9	10	10	100	Ulaşıldı
3	Adliye ve ek hizmet binalarının kapalı alanı	Metrekare	2021	5.515.623,7400	6.044.780,6400	5.660.044,6400	5.756.848,2100	5.765.081	5.759.577,7200	5.762.815,8200	5.762.815,8200	95	Kısmen Ulaşıldı
4	İhtisas mahkemelerinin sayısı	Sayı	2021	2.091	2.250	2.150	2.084	2.138	2.138	2.138	2.138	95	Kısmen Ulaşıldı
5	Mahkemelere tahsis edilen ödeneğin Adalet Bakanlığı bütçesi içindeki payı	Yüzde	2021	47,6700	50,2500	50,2500	0	0	0	51,8800	51,8800	103	Aşıldı
6	Yeni icra modelinin uygulandığı mahal sayısı	Sayı	2021	70	80	73	79	83	85	88	88	110	Aşıldı

Adalet sisteminin etkin bir şekilde işleyişini sağlamak
DEĞERLENDİRME

2023 yılının ilk üç aylık dönemde ;

- 1-) Adli Tıp Kurumu Merkez ve Taşra teşkilatında Adli Rapor ve Mütalaa düzenlenen dosya sayısı ülke genelinde 203.742 sayısına ulaşmıştır.
- 2-) Adli Tıp Hizmetlerinin ülke geneline yaygınlaştırılması için adli tıp uzman sayısının artırılması planlanmaktadır. Mart ayı sonu itibariyle Merkez ve Taşra'da toplam 617 adli tıp uzmanı bulunmaktadır.
- 3-) 2023 Mart ayı itibariyle adliye ve ek hizmet binalarının kapalı m2 alanı 5.756.848,21'dir.
- 4-) 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin kuruluş, görev ve yetkileri hakkında kanunda belirtildiği üzere mahkemeler HSK'nın olumlu görüşü alınarak Adalet Bakanlığınca kurulur. Bu dönemde 1 ihtisas mahkemesi kurulmuş olup, toplam ihtisas mahkemesi sayısı 2.084 olmuştur.
- 5-) Mahkemelere tahsis edilen ödeneğin Adalet Bakanlığı bütçesi içindeki payına ilişkin performans göstergesi yıllık olarak ölçülmektedir. Bu nedenle, bu göstergeye ilişkin gerçekleşmeler üç aylık olarak ölçümlenmeyip, yıllık olarak ölçülmekte ve yılın son ayına toplu olarak veri girişi yapılmaktadır.
- 6-) Yeni icra modelinin uygulandığı mahal sayısı göstergesi; yeni icra modelinin uygulandığı mahal sayısı 2023 yılı Mart ayı sonu itibariyle 79 olmuştur.

2023 yılının ikinci üç aylık dönemde;

- 1-) 2023 yılı ikinci üç aylık dönemde ; Adli Tıp Kurumu Merkez ve Taşra teşkilatında Adli Rapor ve Mütalaa düzenlenen dosya sayısı ülke genelinde 329.620 sayısına ulaşmıştır.
- 2-) Adli Tıp Hizmetlerinin ülke geneline yaygınlaştırılması için adli tıp uzman sayısının artırılması planlanmaktadır. Haziran ayı sonu itibariyle Merkez ve Taşra'da toplam 632 adli tıp uzmanı bulunmaktadır.
- 3-) 2023 Haziran ayı sonu itibariyle adliye ve ek hizmet binalarının kapalı m2 alanı 5.765.081,00'ye ulaşmıştır.
- 4-) 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin kuruluş, görev ve yetkileri hakkında kanunda belirtildiği üzere mahkemeler HSK'nın olumlu görüşü alınarak Adalet Bakanlığınca kurulur. Bu dönemde 22 ihtisas mahkemesi kurulmuş olup, toplam ihtisas mahkemesi sayısı 2.138 olmuştur.
- 5-) Mahkemelere tahsis edilen ödeneğin Adalet Bakanlığı bütçesi içindeki payına ilişkin performans göstergesi yıllık olarak ölçülmektedir. Bu nedenle, bu göstergeye ilişkin gerçekleşmeler üç aylık olarak ölçümlenmeyip, yıllık olarak ölçülmekte ve yılın son ayına toplu olarak veri girişi yapılmaktadır.
- 6-) Yeni icra modelinin uygulandığı mahal sayısı 2023 Haziran ayı sonu itibariyle 83 olmuştur.

1-) 2023 yılı ikinci üç aylık dönemde ; Adli Tıp Kurumu Merkez ve Taşra teşkilatında Adli Rapor ve Mütalaa düzenlenen dosya sayısı ülke genelinde 588.116 sayısına ulaşmıştır.

- 2-) Adli Tıp Hizmetlerinin ülke geneline yaygınlaştırılması için adli tıp uzman sayısının artırılması planlanmaktadır. Eylül ayı sonu itibariyle Merkez ve Taşra'da toplam 679 adli tıp uzmanı bulunmaktadır.
- 3-) 2023 Eylül ayı sonu itibariyle adliye ve ek hizmet binalarının kapalı m2 alanı 5.759.577,72'ye ulaşmıştır.
- 4-) 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin kuruluş, görev ve yetkileri hakkında kanunda belirtildiği üzere mahkemeler HSK'nın olumlu görüşü alınarak Adalet Bakanlığınca kurulur. Toplam ihtisas mahkemesi sayısı 2.138'dir.
- 5-) Mahkemelere tahsis edilen ödeneğin Adalet Bakanlığı bütçesi içindeki payına ilişkin performans göstergesi yıllık olarak ölçülmektedir. Bu nedenle, bu göstergeye ilişkin gerçekleşmeler üç aylık olarak ölçümlenmeyip, yıllık olarak ölçülmekte ve yılın son ayına toplu olarak veri girişi yapılmaktadır.
- 6-) Yeni icra modelinin uygulandığı mahal sayısı 2023 Eylül ayı sonu itibariyle 85 olmuştur.

1-) Adli Tıp Kurumu Merkez ve Taşra teşkilatında Adli Rapor ve Mütalaa düzenlenen dosya sayısı ülke genelinde 820.773 sayısına ulaşmıştır.

- 2-) Adli Tıp Hizmetlerinin ülke geneline yaygınlaştırılması için adli tıp uzman sayısının artırılması planlanmaktadır. Aralık ayı sonu itibariyle Merkez ve Taşra'da toplam 650 adli tıp uzmanı bulunmaktadır
- 3-) 2023 Aralık ayı sonu itibariyle adliye ve ek hizmet binalarının kapalı m2 alanı 5.762.815,82'ye ulaşmıştır.
- 4-) 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin kuruluş, görev ve yetkileri hakkında kanunda belirtildiği üzere mahkemeler HSK'nın olumlu görüşü alınarak Adalet Bakanlığınca kurulur. İzleme dönemi içinde ihtisas mahkemesi kurulmamıştır. Toplam ihtisas mahkemesi sayısı 2.138'dir.
- 5-) 2023 yılı itibariyle mahkemelere tahsis edilen ödeneğin Adalet Bakanlığı bütçesi içindeki payı 54.053.544.500 TL %51,88 olarak gerçekleşmiştir. (2023 Yılı bütçesi 104.187.271.709 TL'dir.)
- 6-) Yeni icra modelinin uygulandığı mahal sayısı 2023 Aralık ayı sonu itibariyle 88 olmuştur.

Form3: Performans Göstergesi Gerçekleşmeleri İzleme Formu (3 Aylık)

Yıl:		2023											
Programın Adı:		HUKUK VE ADALET											
Alt Programın Adı:		ALTERNATİF UYUŞMAZLIK ÇÖZÜM YOLLARI											
Alt Program Hedefi:		Alternatif çözüm yolu olan uzlaşma ve arabuluculuk sisteminin işlerliğinin artırılmasını sağlamak											
Sıra	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Önceki Dönem Grç		Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini	Gerçekleşme				Gerçekleşme Oranı	Gerçekleşme Durumu	
			Yılı	Değeri			1. Üç Aylık	2. Üç Aylık	3. Üç Aylık	4. Üç Aylık			Yılsonu Değeri
1	Arabuluculuk müessesesine başvuru- lan dosya sayısı	Sayı	2021	801.164.0330	1.107.191	1.006.537	317.123	304.854	336.718	454.175	1.412.870	127	Aşıldı
2	Arabuluculuk müessesesine başvuru- larak olumlu sonuçlanan dosya sayısı	Sayı	2021	521.559	704.160	640.145	169.739	173.761	176.787	292.093	812.380	115	Aşıldı
3	Arabuluculuk müessesesine başvurularak olumsuz sonuçlanan dosya sayısı	Sayı	2021	209.587	195.000	200.000	81.733	74.154	79.195	123.235	358.317	17	Ulaşılmadı
4	Uzlaştırma müessesesine başvuru- lan dosya sayısı	Sayı	2021	464.846	530.000	520.000	220.266	115.136	93.681	157.875	586.958	108	Aşıldı
5	Uzlaştırma müessesesine başvuru- larak olumlu sonuçlanan dosya sayısı	Sayı	2021	229.021	287.500	275.000	60.691	53.946	45.165	65.225	225.027	78	Ulaşılmadı
6	Uzlaştırma müessesesine başvuru- larak olumsuz sonuçlanan dosya sayısı	Sayı	2021	43.110	29.000	33.000	13.229	11.219	9.237	11.497	45.182	36	Ulaşılmadı

Alternatif çözüm yolu olan uzlaşma ve arabuluculuk sisteminin işlerliğinin artırılmasını sağlamak

DEĞERLENDİRME

2023 yılı ilk üç aylık dönemde;

1-Arabuluculuk müessesesine başvuru-
lan dosya sayısı Mart ayı sonu itibarıyla 317.123'tür.

2-Arabuluculuk müessesesine başvuru-
larak olumlu sonuçlanan dosya sayısı 169.739'dur.

3- Arabuluculuk müessesesine başvuru-
larak olumsuz sonuçlanan dosya sayısı 81.733'tür.

Bilgi İşlem Genel Müdürlüğüne gerçekleştirilen güncelleştirme çalışmaları ile arabuluculuk başvuru süreçlerinde taraflar arasındaki görüşmelerin video konferans yöntemi ile gerçekleştirilmesine imkan sağlanmıştır.

4-Uzlaştırma müessesesine başvuru-
lan dosya sayısı Mart ayı sonu itibarıyla 220.266'dır.

5- Uzlaştırma müessesesine başvuru-
larak olumlu sonuçlanan dosya sayısı 60.691'dir.

6- Uzlaştırma müessesesine başvuru-
larak olumsuz sonuçlanan dosya sayısı 13.229'dur.

Uzlaştırma süreçlerinin dijitalleşmesine yönelik bilişim sistemi çalışmaları devam etmektedir.

2023 yılının ikinci üç aylık dönemde;

1- Arabuluculuk müessesesine başvuru-
lan dosya sayısı Haziran ayı sonu itibarıyla 304.854'tür.

2- Arabuluculuk müessesesine başvuru-
larak olumlu sonuçlanan dosya sayısı 173.761'dir.

3- Arabuluculuk müessesesine başvuru-
larak olumsuz sonuçlanan dosya sayısı 74.154'tür.

Bilgi İşlem Genel Müdürlüğüne gerçekleştirilen güncelleştirme çalışmaları ile arabuluculuk başvuru süreçlerinde taraflar arasındaki görüşmelerin video konferans yöntemi ile gerçekleştirilmesine imkan sağlanmıştır.

4-Uzlaştırma müessesesine başvuru-
lan dosya sayısı Haziran ayı sonu itibarıyla 115.136'dır.

5- Uzlaştırma müessesesine başvuru-
larak olumlu sonuçlanan dosya sayısı 53.946'dır.

6- Uzlaştırma müessesesine başvuru-
larak olumsuz sonuçlanan dosya sayısı 11.219'dur.

Uzlaştırma süreçlerinin dijitalleşmesine yönelik bilişim sistemi çalışmaları devam etmektedir.

2023 yılının üçüncü üç aylık dönemde;

1- Arabuluculuk müessesesine başvuru-
lan dosya sayısı Eylül ayı sonu itibarıyla 336.718'dir.

2- Arabuluculuk müessesesine başvuru-
larak olumlu sonuçlanan dosya sayısı 176.787'dir.

3- Arabuluculuk müessesesine başvuru-
larak olumsuz sonuçlanan dosya sayısı 79.195'tir.

Bilgi İşlem Genel Müdürlüğüne gerçekleştirilen güncelleştirme çalışmaları ile arabuluculuk başvuru süreçlerinde taraflar arasındaki görüşmelerin video konferans yöntemi ile gerçekleştirilmesine imkan sağlanmıştır.

4-Uzlaştırma müessesesine başvuru-
lan dosya sayısı Eylül ayı sonu itibarıyla 93.681'dir.

5- Uzlaştırma müessesesine başvuru-
larak olumlu sonuçlanan dosya sayısı 45.165'dir.

6- Uzlaştırma müessesesine başvuru-
larak olumsuz sonuçlanan dosya sayısı 9.237'dir.

01.01.2023 - 30.09.2023 tarihleri arasında 159.802 adet dosyada uzlaşma sağlanmış olup, müzakere aşamasına geçen dosyaların başarı oranı %83'tür

2023 yılının dördüncü üç aylık dönemde;

1- Arabuluculuk müessesesine başvuru-
lan dosya sayısı Aralık ayı sonu itibarıyla 454.175'tir.

2- Arabuluculuk müessesesine başvuru-
larak olumlu sonuçlanan dosya sayısı 292.093'dir.

3- Arabuluculuk müessesesine başvuru-
larak olumsuz sonuçlanan dosya sayısı 123.235'tir.

Bilgi İşlem Genel Müdürlüğüne gerçekleştirilen güncelleştirme çalışmaları ile arabuluculuk başvuru süreçlerinde taraflar arasındaki görüşmelerin video konferans yöntemi ile gerçekleştirilmesine imkan sağlanmıştır.

4-Uzlaştırma müessesesine başvuru-
lan dosya sayısı Aralık ayı sonu itibarıyla 157.875'dir.

5- Uzlaştırma müessesesine başvuru-
larak olumlu sonuçlanan dosya sayısı 65.225'dir.

6- Uzlaştırma müessesesine başvuru-
larak olumsuz sonuçlanan dosya sayısı 11.497'dir.

2023 yılı sonu itibarıyla uzlaştırma müessesesine başvuru-
lan dosya sayısı 586.958, olumlu sonuçlanan dosya sayısı 225.027 ve olumsuz sonuçlanan dosya sayısı 45.182'dir. Müzakere aşamasına geçen dosyaların başarı oranı %83'tür.

Form3: Performans Göstergesi Gerçekleşmeleri İzleme Formu (3 Aylık)

Sıra	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Önceki Dönem Grç		Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini	Gerçekleşme				Gerçekleşme Oranı	Gerçekleşme Durumu	
			Yılı	Değeri			1. Üç Aylık	2. Üç Aylık	3. Üç Aylık	4. Üç Aylık			Yılsonu Değeri
1	Açılan ceza infaz kurumu sayısı	Sayı	2021	32	20	30	0	7	8	1	16	80	Kısmen Ulaşıldı
2	Denetimli serbestlik sistemi ile işlem gören dosya sayısı	Sayı	2021	626.068	600.000	600.000	165.493	155.588	291.135	189.274	801.490	133.5800	Aşıldı
3	Denetimli serbestlik sistemi ile takibi yapılan çocuk sayısı	Sayı	2021	13.406	13.500	13.500	3.582	3.381	4.004	4.040	15.007	111.1600	Aşıldı
4	Denetimli serbestlik sistemi ile takibi yapılan yetişkin sayısı	Sayı	2021	507.082	500.000	500.000	132.974	126.128	221.961	148.035	629.098	125.8200	Aşıldı
5	Eğitim verilen ceza infaz kurumu personeli sayısı	Sayı	2021	10.883	33.000	32.379	2.959	6.188	5.478	12.584	27.209	82.4500	Kısmen Ulaşıldı
6	Eğitim verilen denetimli serbestlik personeli sayısı	Sayı	2021	983	2.100	2.000	146	426	288	1.162	2.022	96.2900	Kısmen Ulaşıldı
7	Elektronik izleme sistemi ile takibi yapılan kişi sayısı	Sayı	2021	2.457	9.000	9.000	1.032	1.359	1.369	1.229	4.989	55.4300	Ulaşılamadı
8	Hassas gruplara yönelik davranış eğitimi alan personel sayısı	Sayı	2021	592	1.500	1.200	238	138	124	177	677	45.1300	Ulaşılamadı
9	Hükümlü başına düşen alan	Metrekare	2021	24.9000	28.3200	28.2000	22.8000	22.9000	31.6000	29.2000	29.2000	103	Aşıldı
10	Hükümlü ve tutuklu başına düşen personel sayısı	Sayı	2021	0,1900	0,2600	0,2600	0,1800	0,1700	0,2400	0,2200	0,2200	95	Kısmen Ulaşıldı
11	Hükümlü ve tutuklulara verilen mesleki eğitim sayısı	Sayı	2021	1.309	3.250	3.000	1.048	702	535	1.703	3.988	122.7100	Aşıldı
12	Meslek edindirme kurslarına katılan çocuk hükümlü ve tutuklu sayısı	Sayı	2021	1.121	2.500	2.400	723	591	280	1.169	2.763	110.5200	Aşıldı
13	Meslek edindirme kurslarına katılan kadın hükümlü ve tutuklu sayısı	Sayı	2021	228	4.200	4.100	754	563	308	1.249	2.674	68.4300	Ulaşılamadı
14	Meslek sertifikası alan yükümlü sayısı	Sayı	2021	1.679	1.750	1.750	277	335	264	496	1.372	78.4000	Ulaşılamadı
15	Meslek sertifikasına hak kazanan hükümlü ve tutuklu sayısı	Sayı	2021	1.789	17.500	15.000	4.471	6.776	8.595	11.107	30.949	176.8500	Aşıldı
16	Okuryazar sertifikası alan hükümlü ve tutuklu sayısı	Sayı	2021	369	3.500	3.200	432	995	1.078	1.070	3.575	102.1400	Aşıldı
17	Okuryazar sertifikası alan yükümlü sayısı	Sayı	2021	64	200	100	22	18	39	31	110	55	Ulaşılamadı
18	Psiko-sosyal yardım alan hükümlü tutuklu sayısı	Sayı	2021	555.727	600.000	550.000	229.856	259.767	273.086	370.408	1.133.117	188.8500	Aşıldı
19	Sınav ve eğitim imkânlarına erişen çocuk hükümlü ve tutuklu sayısı	Sayı	2021	2.516	4.400	4.250	1.682	1.751	1.955	1.405	6.793	154.3900	Aşıldı
20	Sınav ve eğitim imkânlarına erişen yetişkin hükümlü ve tutuklu sayısı	Sayı	2021	127.429	110.000	100.000	7.462	95.254	76.319	95.735	274.770	248.7900	Aşıldı
21	Yükümlülere verilen mesleki eğitim sayısı	Sayı	2021	572	400	300	75	93	71	161	400	100	Ulaşıldı

Cezaların infazı ile hükümlü ve tutukluların yeniden suç işlemesinin önlenmesi ve yükümlülerin topluma intibaklarının sağlanması

DEĞERLENDİRME

2023 yılının birinci üç aylık döneminde;

1- Herhangi bir ceza infaz kurumu açılmamış ve kapatılmamıştır.

2- Denetimli serbestlik sistemi ile işlem gören dosya sayısı 165.493'tür.

3- Denetimli serbestlik sistemi ile takibi yapılan çocuk sayısı 3.582'dir.

4- Denetimli serbestlik sistemi ile takibi yapılan yetişkin sayısı 132.974'tür.

5- İnfaz hizmetleri personeline yönelik eğitim faaliyetleri gerçekleştirilmekte iken, Kahramanmaraş ili ve çevresinde yaşanan deprem nedeniyle; tüm personel eğitim merkezlerinde gerçekleştirilmesi planlanan "eğitim programları" ile "yerinde eğitim" ve "uzaktan eğitim" faaliyetleri 16.02.2023 tarihinde yeni bildirim yapılncaya kadar iptal edilmiştir.

6- Eğitim verilen denetimli serbestlik personeli sayısı 146'dır.

7- Elektronik izleme sistemi ile takibi yapılan kişi sayısı 1.032'dir.

8- Hassas gruplara yönelik davranış eğitimi alan personel sayısı 238'dir.

9- Hükümlü başına düşen alan 22.8 m2'dir.

10- Ceza infaz kurumları ve denetimli serbestlik müdürlüklerinde münhal bulunan kadrolara unvan değişikliği suretiyle atama yapılmak üzere liyakat ve kariyer ilkeleri çerçevesinde hizmetin gerekleri ve personel plânlaması esas alınarak 28.10.2005 tarih ve 25980 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği çerçevesinde "Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Sınavı" yapılacağı Genel Müdürlüğümüz resmi internet sitesinde duyurulmuştur.

11- Hükümlü ve tutuklulara verilen mesleki eğitim sayısı 1.048'dir. Ceza infaz kurumlarında hükümlü ve tutuklulara yönelik düzenlenen eğitim ve iyileştirme faaliyet sayılarında ve bu faaliyetlere katılımlarda artışlar gerçekleşeceği ve 2023 yılı için hedeflenen göstergelere ulaşılacağı öngörülmektedir.

12- Meslek edindirme kurslarına katılan çocuk hükümlü ve tutuklu sayısı 723'tür.

13- Meslek edindirme kurslarına katılan kadın hükümlü ve tutuklu sayısı 754'tür.

14- Meslek sertifikası alan yükümlü sayısı 277'dir.

15- Meslek sertifikasına hak kazanan hükümlü ve tutuklu sayısı 4.471'dir.

16- Okuryazar sertifikası alan hükümlü ve tutuklu sayısı 432'dir.

17- Okuryazar sertifikası alan yükümlü sayısı 22'dir.

18- Psiko-sosyal yardım alan hükümlü tutuklu sayısı 229.856'dir.

19- Sınav ve eğitim imkânlarına erişen çocuk hükümlü ve tutuklu sayısı 1.682'dir.

20- Sınav ve eğitim imkânlarına erişen yetişkin hükümlü ve tutuklu sayısı 7.462'dir.

21- COVID-19 salgınının Ülkemizde yayılmasının önlenmesi amacıyla alınan tedbirler kapsamında; denetimli serbestlikten yararlanmakta olan yükümlüler için planlanan bir kısım mesleki eğitimin ertelenmesi/iptal edilmesi gerekmektedir.

2023 yılının ikinci üç aylık döneminde;

1- Çarşamba S Tipi Kapalı, Çarşamba Kadın Kapalı ve Çarşamba Açık Ceza İnfaz Kurumları 09.05.2023 tarihli, Aziziye Y1 Tipi Kapalı ve Aziziye Y2 Tipi Kapalı ve Açık ile Nevşehir Açık Ceza İnfaz Kurumları 25.05.2023 tarihli Bakan Oluru ile hizmete alınmıştır.

2- Denetimli serbestlik sistemi ile işlem gören dosya sayısı 155.588'dir.

3- Denetimli serbestlik sistemi ile takibi yapılan çocuk sayısı 3.381'dir.

4- Denetimli serbestlik sistemi ile takibi yapılan yetişkin sayısı 126.128'dir.

5- İnfaz hizmetleri personeline yönelik eğitim faaliyetleri gerçekleştirilmekte iken, Kahramanmaraş ili ve çevresinde yaşanan deprem nedeniyle; tüm personel eğitim merkezlerinde gerçekleştirilmesi planlanan "eğitim programları" ile "yerinde eğitim" ve "uzaktan eğitim" faaliyetleri 16.02.2023 tarihinde yeni bildirim yapıncaya kadar iptal edilmiştir. Ancak kurumların faaliyetlerini etkin bir şekilde devam edebilmesinin temini için , 03.04.2023 tarihi itibarıyla Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri Personeli Hüseyin Turgut Eğitim Merkezinde "yüz yüze eğitim" faaliyetleri ile eğitim merkezleri koordinasyonu ile gerçekleştirilen 'yerinde eğitim' ve "uzaktan eğitim" faaliyetleri Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri Personeli Ankara Eğitim Merkezi, Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri Personeli Ord. Prof. Dr. Sulhi Dönmezer Eğitim Merkezi, Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri Personeli Hüseyin Turgut Eğitim Merkezi, Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri Personeli Hasan Erbil Eğitim Merkezi bünyesinde başlamıştır. Personel eğitim merkezlerinde depremzedeler misafir edildiği için eğitim programları yerinde eğitim ve uzaktan eğitim şeklinde devam ettirilmiştir. Misafir bulunmayan Erzurum Personel Eğitim Merkezinde ise dönem içerisinde temel ve zorunlu eğitim programları sürdürülmüştür.

6- Eğitim verilen denetimli serbestlik personeli sayısı 426'dır.

7- Elektronik izleme sistemi ile takibi yapılan kişi sayısı 1.359'dur.

8- Hassas gruplara yönelik davranış eğitimi alan personel sayısı 138'dir.

9- Hükümlü başına düşen alan 22.9 m2'dir.

10 - Sözleşmeli pozisyonda istihdam edilmek üzere 8.647 infaz ve koruma memuru, 145 büro personeli (ceza infaz kurumu kâtabi), 1 gemi adamı (sınırlı kaptan), 1 gemi adamı (sınırlı vardiya zabiti), 1 gemi adamı (usta gemici), 128 hemşire, 60 sağlık memuru, 227 teknisyen, 253 destek personeli (şoför), 47 destek personeli (aşçı), 2 destek personeli (kaloriferci) olmak üzere toplam 9.512 personel alımı yapılacağı, ceza infaz kurumlarında sözleşmeli pozisyonlarda istihdam edilmek üzere sözlü sınav ile 463 psikolog, 60 öğretmen, 78 sosyal çalışmacı, 5 veteriner, 2 mühendis (İnşaat), 4 mühendis (Gıda), 2 mühendis (Makine), 4 mühendis (Ziraat), 5 diyetisyen ve 3 fizyoterapist olmak üzere toplam 626 personel alımı yapılacağı 20.04.2023 tarihinde Genel Müdürlüğümüz internet sitesinde ilan edilmiş olup, söz konusu personel alım ilanları ile ilgili olarak adaylardan evrak temini ve atama/yerleştirme işlemleri devam etmektedir.

11- Ceza infaz kurumlarında hükümlü ve tutuklulara yönelik düzenlenen eğitim ve iyileştirme faaliyet sayılarında ve bu faaliyetlere katılımlarda artışlar gerçekleşeceği ve 2023 yılı için hedeflenen göstergelere ulaşılacağı öngörülmektedir.

12- Meslek edindirme kurslarına katılan çocuk hükümlü ve tutuklu sayısı 591'dir.

13- Meslek edindirme kurslarına katılan kadın hükümlü ve tutuklu sayısı 563'tür.

14- Meslek sertifikası alan yükümlü sayısı 335'dir.

15- Meslek sertifikasına hak kazanan hükümlü ve tutuklu sayısı 6.776'dır.

16- Okuryazar sertifikası alan hükümlü ve tutuklu sayısı 995'dir.

17- Okuryazar sertifikası alan yükümlü sayısı 18'dir.

18- Psiko-sosyal yardım alan hükümlü tutuklu sayısı 259.767'dir.

19- Sınav ve eğitim imkânlarına erişen çocuk hükümlü ve tutuklu sayısı 1.751'dir.

20- Sınav ve eğitim imkânlarına erişen yetişkin hükümlü ve tutuklu sayısı 95.254'tür.

21- COVID-19 salgınının Ülkemizde yayılmasının önlenmesi amacıyla alınan tedbirler kapsamında; denetimli serbestlikten yararlanmakta olan yükümlüler için planlanan bir kısım mesleki eğitimin ertelenmesi/iptal edilmesi gerekmiştir.

2023 yılının üçüncü üç aylık döneminde;

1- Aksaray 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu, Aksaray 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu, Aksaray 3 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu, Aksaray 1 Nolu Y Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu, Aksaray 2 Nolu Y Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu, Aksaray 3 Nolu Y Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu, Aksaray Açık Ceza İnfaz Kurumu ve Orta Açık Ceza İnfaz Kurumu 14.07.2023 tarihli Bakan Oluru ile faaliyete alınmıştır. Ayrıca Saimbeyli K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu , Tufanbeyli K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu, Gölbaşı K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu, Çorlu A3 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu 14.07.2023 Tarihli Bakan Olur'u ile Giresun E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu, Kırkağaç K2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunun 20.09.2023 tarihli Bakan Olur'u ile kapatılması uygun görülmüştür.

2- Denetimli serbestlik sistemi ile işlem gören dosya sayısı 291.135'tir.

3- Denetimli serbestlik sistemi ile takibi yapılan çocuk sayısı 4.004'tür.

4- Denetimli serbestlik sistemi ile takibi yapılan yetişkin sayısı 221.961'dir.

5- Eğitim verilen ceza infaz kurumu personeli sayısı 5.478 'dir.

6- Eğitim verilen denetimli serbestlik personeli sayısı 288'dir.

7- Elektronik izleme sistemi ile takibi yapılan kişi sayısı 1.369'dur.

8-Hassas gruplara yönelik davranış eğitimi alan personel sayısı 124'tür.

9- Hükümlü başına düşen alan 31,60 metrekare'dir.

10-Hükümlü ve tutuklu başına düşen personel sayısı 0,24' tür.

11- Hükümlü ve tutuklulara verilen mesleki eğitim sayısı 535'tir.

12-Meslek edindirme kurslarına katılan çocuk hükümlü ve tutuklu sayısı 280'dir.

13- Meslek edindirme kurslarına katılan kadın hükümlü ve tutuklu sayısı 308'dir.

14-Meslek sertifikası alan hükümlü sayısı 264'tür.

15-Meslek sertifikasına hak kazanan hükümlü ve tutuklu sayısı 8.595'tir.

16-Okuryazar sertifikası alan hükümlü ve tutuklu sayısı 1.078'dir.

17-Okuryazar sertifikası alan hükümlü sayısı39'dur.

18-Psiko-sosyal yardım alan hükümlü sayısı 273.086'dir.

19-Sınav ve eğitim imkanlarına erişen çocuk hükümlü ve tutuklu sayısı 1.955'dir.

20-Sınav ve eğitim imkanlarına erişen yetişkin hükümlü ve tutuklu sayısı76.319'dur.

21-Yükümlülere verilen mesleki eğitim sayısı 71'dir.

* Ceza infaz kurumlarında eğitim ve öğretim servislerinin hükümlü ve tutukluları yönlendirmesi sonucunda sınavlara ve eğitimlerine devam eden hükümlü ve tutuklu sayıları genel anlamda artış göstermiştir. Halk eğitim merkezi tarafından Eylül ayı içerisinde kurs açılmaması sebebiyle bazı göstere verilerinde azalmalar görülmüştür. Ancak yılsonu hedeflerine ulaşılması konusunda herhangi bir aksama yaşanmayacağı düşünülmektedir.

- 1- 2023 yılının dördüncü üç aylık döneminde 180 kişi kapasiteli Malatya Açık Ceza İnfaz Kurumu faaliyete alınmıştır.
- 2- Denetimli serbestlik ile işlem gören dosya sayısı 189.274'tür.
- 3- Denetimli serbestlik ile takibi yapılan çocuk sayısı 4.040'tır.
- 4- Denetimli serbestlik ile takibi yapılan yetişkin sayısı 148.035'tir.
- 5- Eğitim verilen ceza infaz kurumu personeli sayısı 12.584'tür.
- 6- Eğitim verilen denetimli serbestlik personeli sayısı 1.162'dir.
- 7- Elektronik izleme sistemi ile takibi yapılan kişi sayısı 1.229' dur.
- 8- Hassa gruplara yönelik davranış eğitimi alan personel sayısı 177'dir.
- 9- Hükümlü başına düşen alan 29,20 metrekaredir.
- 10- Hükümlü ve tutuklu başına düşen personel sayısı 0,22'dir.
- 11-Hükümlü ve tutuklulara verilen mesleki eğitim sayısı 1.703'tür.
- 12-Meslek edindirme kurslarına katılan çocuk hükümlü ve tutuklu sayısı 1.169'dur.
- 13- Meslek edindirme kurslarına katılan kadın hükümlü ve tutuklu sayısı 1.249'dur.
- 14- Meslek sertifikası alan yükümlü sayısı 496'dır.
- 15-Meslek sertifikasına hak kazanan hükümlü ve tutuklu sayısı 11.107'dir.
- 16- Okuryazar sertifikası alan hükümlü ve tutuklu sayısı 1.070'dir.
- 17- Okuryazar sertifikası alan yükümlü sayısı 31'dir.
- 18- Psiko-sosyal yardım alan hükümlü sayısı 370.408'dir.
- 19- Sınav ve eğitim imkanlarına erişen çocuk hükümlü ve tutuklu sayısı 1.405'dir.
- 20- Sınav ve eğitim imkanlarına erişen yetişkin hükümlü ve tutuklu sayısı 95.735'dir.
- 21-Yükümlülere verilen mesleki eğitim sayısı 161'dir.

COVID-19 salgınının Ülkemizde yayılmasının önlenmesi amacıyla alınan tedbirler kapsamında; denetimli serbestlikten yararlanmakta olan yükümlüler için planlanan bir kısım mesleki eğitimin ertelenmesi/iptal edilmesi gerekmiştir. 7456 sayılı yasa ile 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un eklenen geçici 10'uncu maddesi kapsamında 31/07/2023 tarihi itibari ile COVID-19 izinleri sonlandırılmış ve ertelenen/iptal edilen mesleki eğitim faaliyetlerine yeniden başlanılmıştır.

Ceza infaz kurumlarında eğitim ve öğretim servislerinin hükümlü ve tutukluları yönlendirmesi sonucunda sınavlara ve eğitimlerine devam eden hükümlü tutuklu sayıları genel anlamda artış göstermiştir. Ayrıca ceza infaz kurumlarında yürütülen psiko-sosyal yardım servisi çalışmalarında (bireysel görüşme, grup çalışmaları, sosyal ve kültürel etkinlikler) artış gözlemlenmiş olup 2023 yılı hedeflerine ulaşılmıştır.

Form3: Performans Göstergesi Gerçekleşmeleri İzleme Formu (3 Aylık)

Yıl:	2023												
Programın Adı:	HUKUK VE ADALET												
Alt Programın Adı:	HUKUK VE ADALET ALANINDA ULUSLARARASI İLİŞKİLER												
Alt Program Hedefi:	Uluslararası dış ilişkiler ve ulusal fon kapsamında yapılan faaliyetlerin geliştirilmesi												
Sıra	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Önceki Dönem Grç		Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini	Gerçekleşme				Gerçekleşme Durumu		
			Yılı	Değeri			1. Üç Aylık	2. Üç Aylık	3. Üç Aylık	4. Üç Aylık		Yılsonu Değeri	Gerçekleşme Oranı
1	Hukuki ve cezai konularda uluslararası adli yardımlaşma yapılan ülke sayısı	Sayı	2021	64	64	64	54	56	60	64	64	100	Ulaşıldı
2	Ulusal fon kapsamında yürütülen proje sayısı	Sayı	2021	5	2	3	2	1	2	2	2	100	Ulaşıldı
3	Üyesi olunan uluslararası kuruluş sayısı	Sayı	2021	55	55	55	56	56	56	56	56	101.8200	Aşıldı

Uluslararası dış ilişkiler ve ulusal fon kapsamında yapılan faaliyetlerin geliştirilmesi

DEĞERLENDİRME

2023 yılının ilk üç aylık döneminde;

1) Hukuki ve cezai konularda uluslararası adli yardımlaşma yapılan ülke sayısı: Ülkemiz her yıl birçok ülkeyle karşılıklı adli yardımlaşma işlemlerini gerçekleştirmektedir. 1 Ocak 2023 ile 31 Mart 2023 tarihleri arasında 54 ülkeyle karşılıklı adli yardımlaşma işlemi gerçekleştirilmiştir.

2) Ulusal fon kapsamında yürütülen proje sayısı: "İdari Yargının Etkinliğinin Artırılması ve Danıştay'ın Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesi Projesi" için 300.000 Euro, Annesinin Yanında Kalan Çocuklar İçin Kurum Modeli Geliştirilmesi Projesi için 420.000 Euro olmak üzere 2 adet projeye Ulusal Katkı Payı sağlanmaktadır. • 9 Ocak 2023 tarihinde Mali İşbirliği Koordinasyon Kurulu (MİKK) toplantısı gerçekleştirilmiştir.

3) Üyesi olunan uluslararası kuruluş sayısı: Ülkemiz; Avrupa Konseyi ile Birleşmiş Milletlerin alt kuruluş ve komitelerinden başta OECD (İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı), GRECO (Yolsuzlukla Mücadele Devletler Topluluğu), FATF (Mali Eylem Görev Gücü), AGİT (Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı), Interpol başta olmak üzere birçok kuruluş ve komitenin üyesidir.

1 Ocak 2023 ile 31 Mart 2023 tarihleri arasında yeni bir kuruluşa üyelik durumu gerçekleşmemiştir.

2023 yılının ikinci üç aylık döneminde;

1-) Hukuki ve cezai konularda uluslararası adli yardımlaşma yapılan ülke sayısı: Ülkemiz her yıl birçok ülkeyle karşılıklı adli yardımlaşma işlemlerini gerçekleştirmektedir. 1 Nisan 2023 ile 30 Haziran 2023 tarihleri arasında 56 ülkeyle karşılıklı adli yardımlaşma işlemi gerçekleştirilmiştir.

2-) Ulusal fon kapsamında yürütülen proje sayısı: "İdari Yargının Etkinliğinin Artırılması ve Danıştay'ın Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesi Projesi" için 300.000 Euro olmak üzere 1 adet projeye Ulusal Katkı Payı sağlanmaktadır.

• "Annesinin Yanında Kalan Çocuklar İçin Kurum Modeli Geliştirilmesi Projesi"nin 15.06.2023 tarihinde kapanışı gerçekleştirilmiştir. Böylelikle ulusal fon kapsamında yürütülen proje sayısı Te düşmüştür.

• 7 Haziran 2023 tarihinde IPA projelerinin görüşüldüğü IPA II Dönemi XIV. Sektörel İzleme Komitesi (SMC) toplantısı gerçekleştirilmiştir.

Gösterge "yürütülen" proje olarak belirlendiği için önceki dönemlerde yürütülen ancak veri girişinin yapıldığı dönemde neticelenmiş olan projelere yer verilememiştir. Neticte olarak izleme dönemi boyunca 2 proje yürütülmüş ve hedefe ulaşılmıştır. Ancak göstergenin ortaya koyduğu zorunluluk ve hesaplama yönetiminin kümülatif olarak belirlenmesi nedenleriyle yıl sonu değeri "2" olarak girilmiştir.

3-) Üyesi olunan uluslararası kuruluş sayısı: Ülkemiz; Avrupa Konseyi ile Birleşmiş Milletlerin alt kuruluş ve komitelerinden başta OECD (İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı), GRECO (Yolsuzlukla Mücadele Devletler Topluluğu), FATF (Mali Eylem Görev Gücü), AGİT (Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı), Interpol başta olmak üzere birçok kuruluş ve komitenin üyesidir. 1 Nisan 2023 ile 30 Haziran 2023 tarihleri arasında yeni bir kuruluşa üyelik durumu gerçekleşmemiştir.

2023 yılının üçüncü üç aylık döneminde;

1-) Hukuki ve cezai konularda uluslararası adli yardımlaşma yapılan ülke sayısı: Ülkemiz her yıl birçok ülkeyle karşılıklı adli yardımlaşma işlemlerini gerçekleştirmektedir. 1 Temmuz 2023 ile 30 Eylül 2023 tarihleri arasında 60 ülkeyle karşılıklı adli yardımlaşma işlemi gerçekleştirilmiştir.

2-) "İdari Yargının Etkinliğinin Artırılması ve Danıştay'ın Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesi" projesinin 31.05.2023 tarihinde faaliyetleri tamamlanmıştır.

• 13.07.2023 tarihinde Avrupa Birliği Başkanlığı ve Avrupa Komisyonu'nun eş başkanlığında çevrimiçi olarak gerçekleştirilen, Avrupa Birliği (AB) Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (Instrument for Pre-Accession Assistance) IPA II (2014-2020) döneminin uygulanmasına ilişkin gelişmeler ve IPA III dönemi (2021-2027) çalışmalarının görüşüldüğü IPA İzleme Komitesi toplantısına katılım sağlanmıştır.

• 11.09.2023 tarihinde tüm IPA projelerinin güncel durumlarının değerlendirildiği Uygulamanın Gözden Geçirilmesi Toplantısı (Implementation Review Meeting-IRM) na katılım sağlanmıştır.

3-) Üyesi olunan uluslararası kuruluş sayısı: Ülkemiz; Avrupa Konseyi ile Birleşmiş Milletlerin alt kuruluş ve komitelerinden başta OECD (İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı), GRECO (Yolsuzlukla Mücadele Devletler Topluluğu), FATF (Mali Eylem Görev Gücü), AGİT (Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı), Interpol başta olmak üzere birçok kuruluş ve komitenin üyesidir. 1 Temmuz 2023 ile 30 Eylül 2023 tarihleri arasında yeni bir kuruluşa üyelik durumu gerçekleşmemiştir.

1) Ülkemiz her yıl birçok ülkeyle karşılıklı adli yardımlaşma işlemlerini gerçekleştirmektedir. 1 Ekim 2023 ile 31 Aralık 2023 tarihleri arasında 64 ülkeyle karşılıklı adli yardımlaşma işlemi gerçekleştirilmiştir.

2) 29 Kasım 2023 tarihinde Avrupa Birliği (AB) Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) Yargı, Temel Haklar ve Sivil Toplum Sektörlerinin İştirak Ettiği Sektörel İzleme Komitesi Toplantısı (SMC-Sectoral Monitoring Committee Meeting) düzenlenmiştir.

• 30 Kasım 2023 tarihinde "Ceza Adalet Sisteminin Güçlendirilmesi ve Yargı Mensuplarının AİHS İhlallerinin Önlenmesi konusunda Kapasitelerinin Artırılması Projesi"nin (CAS II) Grand Ankara Otel'de gerçekleştirilen proje kapanış ve konferans etkinliğine katılım sağlanmıştır.

• 14 Aralık 2023 tarihinde Avrupa Birliği Başkanlığı ve Avrupa Komisyonu'nun eş başkanlığında gerçekleştirilen, Avrupa Birliği (AB) Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (Instrument for Pre-Accession Assistance) IPA II (2014-2020) döneminin uygulanmasına ilişkin gelişmeler ve IPA III dönemi (2021-2027) çalışmalarının görüşüldüğü IPA İzleme Komitesi toplantısına katılım sağlanmıştır.

3) Ülkemiz; Avrupa Konseyi ile Birleşmiş Milletlerin alt kuruluş ve komitelerinden başta OECD (İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı), GRECO (Yolsuzlukla Mücadele Devletler Topluluğu), FATF (Mali Eylem Görev Gücü), AGİT (Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı), Interpol başta olmak üzere birçok kuruluş ve komitenin üyesidir. 1 Ekim 2023 ile 31.12.2023 tarihleri arasında yeni bir kuruluşa üyelik durumu gerçekleşmemiştir.

Form3: Performans Göstergesi Gerçekleşmeleri İzleme Formu (3 Aylık)

Yıl:	2023												
Programın Adı:	HUKUK VE ADALET												
Alt Programın Adı:	HUKUK VE MEVZUAT HİZMETLERİ												
Alt Program Hedefi:	Ceza ve hukuk adalet sisteminin etkinliğini arttırmak												
Sıra	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Önceki Dönem Grç		Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini	Gerçekleşme						
			Yılı	Değeri			1. Üç Aylık	2. Üç Aylık	3. Üç Aylık	4. Üç Aylık	Yılsonu Değeri	Gerçekleşme Oranı	Gerçekleşme Durumu
1	İnsan hakları eylem planının gerçekleştirme oranı	Yüzde	2021	46,8100	100	70	62,8000	66,2000	0	0	66,2000	66,2000	Ulaşılmadı
2	Verilen noterlik belge sayısı	Sayı	2021	3.186	3.300	3.250	896	726	915	986	3.523	107	Aşıldı
3	Yeni açılan noterlik sayısı	Sayı	2020	0	50	110	0	0	0	0	0	0	Ulaşılmadı

Ceza ve hukuk adalet sisteminin etkinliğini arttırmak

DEĞERLENDİRME

1-) İnsan Hakları Eylem Planı (Eylem Planı) 2 Mart 2021 tarihinde Sn. Cumhurbaşkanımız tarafından kamuoyuna açıklanmıştır. Eylem Planının uygulanma sürecine ilişkin 30.04.2021 tarihli ve 2021/9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi müteakip faaliyetlere ilişkin sorumlu kurumları ve süreleri içeren Uygulama Takvimi Adalet Bakanlığı internet sitesinde yayınlanmış, 4 aylık periyodlarla uygulamaya ilişkin raporlama, Eylem Planı için oluşturulan internet sitesindeki "İzleme Takip Sistemi" üzerinden yapılmaktadır. (<https://insanhaklarieylemplani.adalet.gov.tr/>) Bu çerçevede; Eylem Planı'nda yer alan faaliyetler Uygulama Takvimi doğrultusunda hayata geçirilmektedir. Temel hak ve özgürlükleri güçlendirmek amacıyla 4., 5. ve 6. Yargı Paketi ve Mini İnfaz Paketi olarak bilinen mevzuat değişikliklerinin yanı sıra Seçim Kanununda ve kadına karşı şiddetle mücadele kapsamında önemli kanun değişiklikleri yapılmıştır. Ayrıca, diğer bazı faaliyetler ise ikincil mevzuat ve idari tasarruflar yoluyla uygulamaya konulmuştur.

2021/9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi uyarınca;

Yıllık Uygulama Raporu Başkanlığımız tarafından hazırlanarak Cumhurbaşkanı Yardımcısı Makamına 16 Haziran 2022 tarihli resmi yazı ekinde takdim edilmiştir.

Ayrıca, aynı tarihli resmi yazıyla, "Yıllık Uygulama Raporu" 2021/9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi uyarınca Kamu Denetçiliği Kurumu ile Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumuna gönderilmiştir. 2023 1. Üç aylık dönemi itibarıyla İnsan Hakları Eylem Planı kapsamında gerçekleştirilmesi öngörülen 393 faaliyetten 247'ı (%62,8) hayata geçirilmiştir. Öte yandan, İzleme Takip Sistemi üzerinden 4'er aylık raporlamanın beşincisi (1 Ocak-30 Nisan 2023) hali hazırda sorumlu kurumlarca veri girişi yapılmak suretiyle devam etmektedir.

2-) 2023 yılının ilk üç aylık döneminde; 896 adet noterlik belgesi verilmiştir.

3-) 2023 yılının ilk üç aylık döneminde yeni noterlik açılmamıştır.

1-) İnsan Hakları Eylem Planı (Eylem Planı) 2 Mart 2021 tarihinde Sn. Cumhurbaşkanımız tarafından kamuoyuna açıklanmıştır. Eylem Planının uygulanma sürecine ilişkin 30.04.2021 tarihli ve 2021/9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi müteakip faaliyetlere ilişkin sorumlu kurumları ve süreleri içeren Uygulama Takvimi Adalet Bakanlığı internet sitesinde yayınlanmış, 4 aylık periyodlarla uygulamaya ilişkin raporlama, Eylem Planı için oluşturulan internet sitesindeki "İzleme Takip Sistemi" üzerinden yapılmaktadır. (<https://insanhaklarieylemplani.adalet.gov.tr/>)

İlk (1 Mayıs-31 Ağustos 2021), ikinci (1 Eylül-31 Aralık 2021), üçüncü (1 Ocak-30 Nisan 2022), dördüncü (1 Mayıs-31 Ağustos 2022), beşinci (1 Eylül-31 Aralık 2022), altıncı ve son (1 Ocak-30 Nisan 2023) dört aylık raporlama dönemi veri girişleri sorumlu kurumlarca gerçekleştirilmiştir.

Bu çerçevede; Eylem Planı'nda yer alan faaliyetler Uygulama Takvimi doğrultusunda hayata geçirilmektedir. Temel hak ve özgürlükleri güçlendirmek amacıyla 4., 5., 6. ve 7. Yargı Paketi ve Mini İnfaz Paketi olarak bilinen mevzuat değişikliklerinin yanı sıra Seçim Kanununda ve kadına karşı şiddetle mücadele kapsamında önemli kanun değişiklikleri yapılmıştır. Ayrıca, diğer bazı faaliyetler ise ikincil mevzuat ve idari tasarruflar yoluyla uygulamaya konulmuştur.

2 yıllık Uygulama Takvimi'nin sonunda (30 Nisan 2023 tarihi itibarıyla) Eylem Planı kapsamında gerçekleştirilmesi öngörülen 393 faaliyetten 260'ı (%66.2) hayata geçirilmiştir.

2-) 2023 yılının ikinci üç aylık döneminde; 726 adet noterlik belgesi verilmiştir.

3-) 2023 yılının ikinci üç aylık döneminde yeni noterlik açılmamıştır.

1-) 2023 yılının üçüncü üç aylık döneminde; 915 adet noterlik belgesi verilmiştir.

2-) 2023 yılının üçüncü üç aylık döneminde yeni noterlik açılmamıştır.

1-) 2023 yılının dördüncü üç aylık döneminde; 986 adet noterlik belgesi verilmiştir.

2-) 2023 yılının üçüncü üç aylık döneminde yeni noterlik açılmamıştır.

Form3: Performans Göstergesi Gerçekleşmeleri İzleme Formu (3 Aylık)

Yıl:	2023												
Programın Adı:	HUKUK VE ADALET												
Alt Programın Adı:	MESLEKİ YETKİNLİĞE YÖNELİK EĞİTİM HİZMETLERİ												
Alt Program Hedefi:	Yargı mensubu ve çalışanların yetkinliklerinin artırılması												
Sıra	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Önceki Dönem Grç		Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini	Gerçekleşme						
			Yılı	Değeri			1. Üç Aylık	2. Üç Aylık	3. Üç Aylık	4. Üç Aylık	Yılsonu Değeri	Gerçekleşme Oranı	Gerçekleşme Durumu
1	Bir yılda eğitim verilen adalet personeli sayısı	Sayı	2021	17,765	24,000	24,000	3,300	25	1,148	8,961	13,434	56	Ulaşılmadı
2	Bir yılda eğitim verilen adalet personeli sayısının toplam yargı hizmetleri personeli sayısına oranı	Yüzde	2021	28	40	40	5,5000	0,0400	1,9100	14,9400	22,3900	56	Ulaşılmadı

Yargı mensubu ve çalışanların yetkinliklerinin artırılması

DEĞERLENDİRME

Başkanlığımızın eğitim faaliyetleri Ankara, Rize ve Yozgat Cemil Çiçek Personel Eğitim Merkezleri ile Adalet Teşkilatını Güçlendirme Vakfı Antalya Eğitim ve Sosyal Tesislerinde düzenlenmekte iken 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle iptal edilmiş olup belirtilen tesislerde depremzedelere konaklama hizmeti verilmektedir. Planlan eğitimlerin bir kısmı iptal olduğu için 2023 yılının ilk üç aylık döneminde 3.300 adalet personeline eğitim verilmiştir.

Başkanlığımızın eğitim faaliyetleri Ankara, Rize ve Yozgat Cemil Çiçek Personel Eğitim Merkezleri ile Adalet Teşkilatını Güçlendirme Vakfı Antalya Eğitim ve Sosyal Tesislerinde düzenlenmekte iken 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle iptal edilmiş olup belirtilen tesislerde depremzedelere konaklama hizmeti vermeye devam edilmiştir.

Başkanlığımızın eğitim faaliyetleri Ankara, Rize ve Yozgat Cemil Çiçek Personel Eğitim Merkezleri ile Adalet Teşkilatını Güçlendirme Vakfı Antalya Eğitim ve Sosyal Tesislerinde düzenlenmekte iken 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle iptal edilmiş olup belirtilen tesislerde depremzedelere konaklama hizmeti verilmiş ve 11 Eylül 2023 tarihinden itibaren hizmet içi eğitim faaliyetlerine tekrar başlamıştır.

Başkanlığımızın eğitim faaliyetleri Ankara, Rize ve Yozgat Cemil Çiçek Personel Eğitim Merkezleri ile Adalet Teşkilatını Güçlendirme Vakfı Antalya Eğitim ve Sosyal Tesislerinde düzenlenmekte iken 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle iptal edilmiş olup belirtilen tesislerde depremzedelere konaklama hizmeti verilmiş ve 11 Eylül 2023 tarihinden itibaren hizmet içi eğitim faaliyetlerine devam edilmiştir.

Form3: Performans Göstergesi Gerçekleşmeleri İzleme Formu (3 Aylık)

Yılı:	2023												
Programın Adı:	HUKUK VE ADALET												
Alt Programın Adı:	SEÇİMLERİN GENEL YÖNETİMİ VE DENETİMİ												
Alt Program Hedefi:	Seçimlerin adil, şeffaf, güvenilir ve eşit şartlarda yapılmasını sağlamak												
Sıra	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Önceki Dönem Grç		Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsunu Gerçekleşme Tahmini	Gerçekleşme						Gerçekleşme Durumu
			Yılı	Değeri			1. Üç Aylık	2. Üç Aylık	3. Üç Aylık	4. Üç Aylık	Yılsunu Değeri	Gerçekleşme Oranı	
1	Engelli, yatağa bağımlı, 75 yaş ve üzeri seçmen sayısının oy kullanan tüm seçmenlere oranı	Yüzde	2021	6,3600	8,1600	6,2100	6,8800	7,7200	7,7200	7,7200	7,7200	95	Kısmen Ulaşıldı
2	Seçimlerde oluşturulan seyyar sandık sayısının genel sandık sayısına oranı	Yüzde	2021	0,5500	0,6000	0,5500	0,5500	0,4700	0,4700	0,4700	0,4700	78	Ulaşılmadı

Seçimlerin adil, şeffaf, güvenilir ve eşit şartlarda yapılmasını sağlamak
DEĞERLENDİRME

Milletvekili Seçimi Kanununun 6.maddesi ve Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanununun 3.maddesinin 1.fıkrası gereğince; seçimler 5 yılda bir yapıldığından Cumhurbaşkanlığı ve 28.Dönem Milletvekili Seçimi 14 Mayıs 2023 tarihinde yapılacaktır.

Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanunun 8.maddesi gereğince mahalli idareler seçimi 5 yılda bir yapıldığından, 2019 yılında yapılan Mahalli İdareler Genel Seçiminden sonraki seçim 2024 yılında yapılacaktır.

Oy kullanacak seçmen sayısı seçim takvimi içindeki seçmen hareketi son tarihi itibarıyla kesinleştiğinden ve bu dönemde herhangi bir seçim yapılmadığından gösterge hesaplamalarında oy kullanan seçmen sayısı yerine güncel kayıtlı seçmen sayısı esas alınmıştır. Performans gösterge değerleri 16.04.2023 tarihi itibarıyla SEÇSİS (Seçim Bilişim Sistemi) veri tabanından alınan seçmen sayısı verilerine dayandırılmaktadır.

Toplam güncel kayıtlı seçmen sayısı 60.697.843'tür.

1-Engelli, yatağa bağımlı, 75 yaş ve üzeri seçmenlerin toplamı 4.177.616'dır. Engelli, yatağa bağımlı, 75 yaş ve üzeri seçmen sayısının kayıtlı tüm seçmenlere oranı % 6,88'dir.

2-Sandık sayısı seçim yapılmadan önce sandık atamaları sonucu belirlenmekte olup, bu dönemde herhangi bir seçim yapılmadığından sandık ataması yapılmamıştır. Dolayısıyla güncel sandık sayıları tespit edilememektedir. Ancak son yapılan 2019 yılı Mahalli İdareler Genel Seçiminde; cezaevlerinde kurulan sandıklarla (324 sandık) toplam sandık sayısı 194.711 ve Yatağa bağımlı seçmenler için kurulan seyyar sandık sayısı 1070'dir. Seçimlerde oluşturulan seyyar sandık sayısının genel sandık sayısına oranı %0,55'tir.

Performans gösterge değerleri 28 Mayıs 2023 tarihinde yapılan Cumhurbaşkanlığı Seçiminde oy kullanan seçmen sayısı ve sandık kurulu sayısı verilerine dayandırılmaktadır.

28 Mayıs 2023 tarihinde yapılan Cumhurbaşkanlığı Seçiminde oy kullanan seçmen sayısı 54.023.601'dir.

1-Engelli, yatağa bağımlı, 75 yaş ve üzeri seçmenlerin toplamı 4.171.948'dir. Engelli, yatağa bağımlı, 75 yaş ve üzeri seçmen sayısının oy kullanan tüm seçmenlere oranı % 7,72'dir.

2-28 Mayıs 2023 tarihinde yapılan Cumhurbaşkanlığı Seçiminde; yurt içi, yurt dışı, gümrük kapıları ve cezaevlerinde kurulan toplam sandık sayısı 197.870 ve seyyar sandık sayısı 924'tür. Seçimlerde oluşturulan seyyar sandık sayısının genel sandık sayısına oranı %0,47'dir.

Performans gösterge değerleri 28 Mayıs 2023 tarihinde yapılan Cumhurbaşkanlığı Seçiminde oy kullanan seçmen sayısı ve sandık kurulu sayısı verilerine dayandırılmaktadır.

28 Mayıs 2023 tarihinde yapılan Cumhurbaşkanlığı Seçiminde oy kullanan seçmen sayısı 54.023.601'dir.

1-Engelli, yatağa bağımlı, 75 yaş ve üzeri seçmenlerin toplamı 4.171.948'dir. Engelli, yatağa bağımlı, 75 yaş ve üzeri seçmen sayısının oy kullanan tüm seçmenlere oranı % 7,72'dir.

2-28 Mayıs 2023 tarihinde yapılan Cumhurbaşkanlığı Seçiminde; yurt içi, yurt dışı, gümrük kapıları ve cezaevlerinde kurulan toplam sandık sayısı 197.870 ve seyyar sandık sayısı 924'tür. Seçimlerde oluşturulan seyyar sandık sayısının genel sandık sayısına oranı %0,47'dir.

Performans gösterge değerleri 28 Mayıs 2023 tarihinde yapılan Cumhurbaşkanlığı Seçiminde oy kullanan seçmen sayısı ve sandık kurulu sayısı verilerine dayandırılmaktadır.

28 Mayıs 2023 tarihinde yapılan Cumhurbaşkanlığı Seçiminde oy kullanan seçmen sayısı 54.023.601'dir.

1-Engelli, yatağa bağımlı, 75 yaş ve üzeri seçmenlerin toplamı 4.171.948'dir. Engelli, yatağa bağımlı, 75 yaş ve üzeri seçmen sayısının oy kullanan tüm seçmenlere oranı % 7,72'dir.

2-28 Mayıs 2023 tarihinde yapılan Cumhurbaşkanlığı Seçiminde; yurt içi, yurt dışı, gümrük kapıları ve cezaevlerinde kurulan toplam sandık sayısı 197.870 ve seyyar sandık sayısı 924'tür. Seçimlerde oluşturulan seyyar sandık sayısının genel sandık sayısına oranı %0,47'dir.

Form3: Performans Göstergesi Gerçekleşmeleri İzleme Formu (3 Aylık)

Sıra	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Önceki Dönem Grç		Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini	Gerçekleşme					Gerçekleşme Oranı	Gerçekleşme Durumu
			Yılı	Değeri			1. Üç Aylık	2. Üç Aylık	3. Üç Aylık	4. Üç Aylık	Yılsonu Değeri		
1	100.000 kişiye düşen hâkim sayısı	Sayı	2021	18	20.5000	20	18.0600	18.0600	17.5200	18.9000	18.9000	92	Kısmen Ulaşıldı
2	100.000 kişiye düşen savcı sayısı	Sayı	2021	9	10.5000	10	8.6800	8.6800	10.3900	8.9000	8.9000	85	Kısmen Ulaşıldı
3	Adli sicil ve arşiv belgesi bireysel sorgu sayısı	Sayı	2021	22.884.435	26.000.000	25.500.000	7.872.930	7.254.380	9.093.685	8.874.820	33.095.815	127	Aşıldı
4	Adli sicil ve arşiv belgesi kurumsal sorgu sayısı	Sayı	2021	24.261.714	28.000.000	28.000.000	15.261.485	11.602.257	10.845.722	17.269.287	54.978.761	196	Aşıldı
5	Ceza davalarının ortalama görülme süresi	Gün	2021	272	256	260	239	261	287	267	267	96	Kısmen Ulaşıldı
6	Hâkim başına düşen dosya sayısı	Sayı	2021	747	741	769	0	0	0	788	788	94	Kısmen Ulaşıldı
7	Hukuk davalarının ortalama görülme süresi	Gün	2021	265	254	264	244	253	262	254	254	100	Ulaşıldı
8	İdari davaların ortalama görülme süresi	Gün	2021	196	194	195	165	165	186	168	168	113	Aşıldı
9	Savcı başına düşen dosya sayısı	Sayı	2021	1.421	1.300	1.307	0	0	0	1.582	1.582	78	Ulaşılmadı
10	Yeni atanan hâkim ve savcı sayısı	Sayı	2021	1.372	1.000	1.500	0	0	1.102	0	1.102	110	Aşıldı

Adil, güven veren ve etkin bir adalet sistemini sağlamak

DEĞERLENDİRME

2023 yılının ilk üç aylık döneminde;

1- Türkiye Genelinde 31.03.2023 tarihi itibarıyla 15.402 hâkim görev yapmakta olup,100.000 kişiye düşen hâkim sayısı 18.06'dır.

2- Türkiye Genelinde 31.03.2023 tarihi itibarıyla 7.407 savcı görev yapmakta olup, 100.000 kişiye düşen savcı sayısı 8.68'dir.

3/4- Adli sicil ve arşiv belgesi bireysel ve kurumsal sorgu sayıları: Adli Sicil Bilişim Sistemi (ASBS) loglarından verilen kriterlere göre (Örneğin: zaman aralığı) doğrudan sayımla elde edilmiştir.

5/7/8- Ceza-Hukuk-İdare mahkemeleri ortalama görülme süreleri hesaplanırken 01.01.2023-31.03.2023 tarihlerini kapsar şekilde Adli Veri Bankası sisteminden hazırlanmıştır.

6/9- Hakim başına düşen dosya sayısı ile savcı başına düşen dosya sayısına ilişkin performans göstergesi ölçüm yöntemi "yıllık veri" olduğundan, bu göstergelere ilişkin üç aylık hesaplama yapılmamakta ve yıl sonu verisi Aralık ayına girilmektedir.

10- Hâkim ve savcı ataması yapılmamıştır.

2023 yılının ikinci üç aylık döneminde;

1- Türkiye Genelinde 30.06.2023 tarihi itibarıyla 15.405 hâkim görev yapmakta olup,100.000 kişiye düşen hâkim sayısı 18.06'dır.

2- Türkiye Genelinde 30.06.2023 tarihi itibarıyla 7.406 savcı görev yapmakta olup, 100.000 kişiye düşen savcı sayısı 8.68'dir.

3/4- Adli sicil ve arşiv belgesi bireysel ve kurumsal sorgu sayıları: Adli Sicil Bilişim Sistemi (ASBS) loglarından verilen kriterlere göre (Örneğin: zaman aralığı) doğrudan sayımla elde edilmiştir.

5/7/8- Ceza-Hukuk-İdare mahkemeleri ortalama görülme süreleri hesaplanırken 01.04.2023-30.06.2023 tarihlerini kapsar şekilde Adli Veri Bankası sisteminden hazırlanmıştır.

6/9- Hakim başına düşen dosya sayısı ile savcı başına düşen dosya sayısına ilişkin performans göstergesi ölçüm yöntemi "yıllık veri" olduğundan, bu göstergelere ilişkin üç aylık hesaplama yapılmamakta ve yıl sonu verisi Aralık ayına girilmektedir.

10- Hâkim ve savcı ataması yapılmamıştır.

2023 yılının üçüncü üç aylık döneminde;

1-) Türkiye genelinde 30.09.2023 tarihi itibarıyla 16.210 hakim görev yapmakta olup, 100.000 kişiye düşen hakim ortalaması 21.99'dir.

2-) Türkiye genelinde 30.09.2023 tarihi itibarıyla 7.595 savcı görev yapmakta olup, 100.000 kişiye düşen savcı ortalaması 10.19'dur.

3-4-) Adli sicil ve arşiv belgesi bireysel ve kurumsal sorgu sayıları: Adli Sicil Bilişim Sistemi (ASBS) loglarından verilen kriterlere göre (Örneğin: zaman aralığı) doğrudan sayımla elde edilmiştir.

5-7-8-) Ceza-Hukuk-İdare mahkemeleri ortalama görülme süreleri hesaplanırken 01.01.2023-30.09.2023 tarihlerini kapsar şekilde Adli Veri Bankası sisteminden hazırlanmıştır.

6-9) Hakim başına düşen dosya sayısı ile savcı başına düşen dosya sayısına ilişkin performans göstergesi ölçüm yöntemi "yıllık veri" olduğundan, bu göstergelere ilişkin 9 aylık hesaplama yapılmamakta ve yıl sonu verisi Aralık ayına girilmektedir.

10-) Hakim-savcı ataması yapılmamıştır.

2023 yılının dördüncü üç aylık döneminde;

1-) Türkiye genelinde 31.12.2023 tarihi itibarıyla 16.178 hakim görev yapmakta olup, 100.000 kişiye düşen hakim ortalaması 21.98'dir.

2-) Türkiye genelinde 31.12.2023 tarihi itibarıyla 7.588 savcı görev yapmakta olup, 100.000 kişiye düşen savcı ortalaması 10.18'dir.

3-4-) Adli sicil ve arşiv belgesi bireysel ve kurumsal sorgu sayıları: Adli Sicil Bilişim Sistemi (ASBS) loglarından verilen kriterlere göre (Örneğin: zaman aralığı) doğrudan sayımla elde edilmiştir.

5-7-8-) Ceza-Hukuk-İdare mahkemeleri ortalama görülme süreleri hesaplanırken 01.01.2023-31.12.2023 tarihlerini kapsar şekilde Adli Veri Bankası sisteminden hazırlanmıştır.

6-9-) Hâkim ve savcı sayıları HSK' dan her yıl düzenli olarak Aralık ayı sonu itibarıyla yıllık olarak alınmaktadır. Alınan yıllık veriye göre hesaplama yapılmıştır. Dosya sayıları ise Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünce 01/01/2023-31/12/2023 tarihlerini kapsar şekilde Adli Veri Bankası ekranlarından 09/01/2024 tarihi itibarıyla derlenerek oluşturulmuştur. Veriler değerlendirilirken güncellemelerden kaynaklı değişimlerin olabileceği dikkate alınmalıdır.

10-) Hakim-savcı ataması yapılmamıştır.

Form4: Performans Göstergesi Sonuçları Formu

Program	Alt Program	Alt Program Hedefi	Performans Göstergesi	Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılısonu Gerçekleşme Değeri	Gerçekleşme Durumu
HUKUK VE ADALET	ADALETE ERİŞİM HİZMETLERİ	Adalet erişiminin kolaylaştırılması ve adalet hizmetlerine memnuniyetin artırılması	Adli yardım hizmeti için yapılan harcama miktarındaki artış	30	99,7800	Aşıldı
			Dezavantajlı gruplara yönelik faaliyete geçirilen adli görüşme odalarının artış oranı	11,5100	11,6300	Aşıldı
			SEGBİS (ses ve görüntülü bilişim sistemi) kurulumu yapılan mahal sayısı	200	211	Aşıldı
HUKUK VE ADALET	ADLİ VE İDARİ YARGI	Adalet sisteminin etkin bir şekilde işleyişini sağlamak	Adli tıp kurumu tarafından sonuçlandırılan rapor sayısı	800.000	820.773	Aşıldı
			Adli tıp uzmanlığı ve yan dal uzmanlığı verilen kişi sayısındaki artış oranı	10	10	Ulaşıldı
			Adliye ve ek hizmet binalarının kapalı alanı	6.044.780,6400	5.762.815,8200	Kısmen Ulaşıldı
			İhtisas mahkemelerinin sayısı	2.250	2.138	Kısmen Ulaşıldı
			Mahkemelere tahsis edilen ödeneğin Adalet Bakanlığı bütçesi içindeki payı	50,2500	51,8800	Aşıldı
			Yeni icra modelinin uygulandığı mahal sayısı	80	88	Aşıldı
HUKUK VE ADALET	ALTERNATİF UYUŞMAZLIK ÇÖZÜM YOLLARI	Alternatif çözüm yolu olan uzlaşma ve arabuluculuk sisteminin işlerliğinin artırılmasını sağlamak	Arabuluculuk müessesesine başvuru dosya sayısı	1.107.191	1.412.870	Aşıldı
			Arabuluculuk müessesesine başvuru olumlu sonuçlanan dosya sayısı	704.160	812.380	Aşıldı
			Arabuluculuk müessesesine başvuru olumsuz sonuçlanan dosya sayısı	195.000	358.317	Ulaşılamadı
			Uzlaştırma müessesesine başvuru dosya sayısı	530.000	586.958	Aşıldı
			Uzlaştırma müessesesine başvuru olumlu sonuçlanan dosya sayısı	287.500	225.027	Ulaşılamadı
			Uzlaştırma müessesesine başvuru olumsuz sonuçlanan dosya sayısı	29.000	45.182	Ulaşılamadı

			Açılan ceza infaz kurumu sayısı	20	16	Kısmen Ulaşıldı
			Denetimli serbestlik sistemi ile işlem gören dosya sayısı	600.000	801.490	Aşıldı
			Denetimli serbestlik sistemi ile takibi yapılan çocuk sayısı	13.500	15.007	Aşıldı
			Denetimli serbestlik sistemi ile takibi yapılan yetişkin sayısı	500.000	629.098	Aşıldı
			Eğitim verilen ceza infaz kurumu personeli sayısı	33.000	27.209	Kısmen Ulaşıldı
			Eğitim verilen denetimli serbestlik personeli sayısı	2.100	2.022	Kısmen Ulaşıldı
			Elektronik izleme sistemi ile takibi yapılan kişi sayısı	9.000	4.989	Ulaşılamadı
			Hassas gruplara yönelik davranış eğitimi alan personel sayısı	1.500	677	Ulaşılamadı
			Hükümlü başına düşen alan	28,3200	29,2000	Aşıldı
			Hükümlü ve tutuklu başına düşen personel sayısı	0,2600	0,2200	Kısmen Ulaşıldı
			Hükümlü ve tutuklulara verilen mesleki eğitim sayısı	3.250	3.988	Aşıldı
			Meslek edindirme kurslarına katılan çocuk hükümlü ve tutuklu sayısı	2.500	2.763	Aşıldı
			Meslek edindirme kurslarına katılan kadın hükümlü ve tutuklu sayısı	4.200	2.874	Ulaşılamadı
			Meslek sertifikası alan yükümlü sayısı	1.750	1.372	Ulaşılamadı
			Meslek sertifikasına hak kazanan hükümlü ve tutuklu sayısı	17.500	30.949	Aşıldı
			Okuryazar sertifikası alan hükümlü ve tutuklu sayısı	3.500	3.575	Aşıldı
			Okuryazar sertifikası alan yükümlü sayısı	200	110	Ulaşılamadı
			Psiko-sosyal yardım alan hükümlü tutuklu sayısı	600.000	1.133.117	Aşıldı
			Sınav ve eğitim imkânlarına erişen çocuk hükümlü ve tutuklu sayısı	4.400	6.793	Aşıldı
			Sınav ve eğitim imkânlarına erişen yetişkin hükümlü ve tutuklu sayısı	110.000	274.770	Aşıldı
			Yükümlülere verilen mesleki eğitim sayısı	400	400	Ulaşıldı
HUKUK VE ADALET	CEZA İNFAZ VE İYİLEŞTİRME	Cezaların infazı ile hükümlü ve tutukluların yeniden suç işleminin önlenmesi ve yükümlülerin topluma intibaklarının sağlanması	Hukukî ve cezai konularda uluslararası adli yardımlaşma yapılan ülke sayısı	64	64	Ulaşıldı
HUKUK VE ADALET	HUKUK VE ADALET ALANINDA ULUSLARARASI İLİŞKİLER	Uluslararası dış ilişkiler ve ulusal fon kapsamında yapılan faaliyetlerin geliştirilmesi	Ulusal fon kapsamında yürütülen proje sayısı	2	2	Ulaşıldı
			Üyesi olunan uluslararası kuruluş sayısı	55	56	Aşıldı

HUKUK VE ADALET	HUKUK VE MEVZUAT HİZMETLERİ	Ceza ve hukuk adalet sisteminin etkinliğini arttırmak	İnsan hakları eylem planının gerçekleştirme oranı	100	66,2000	Ulaşılamadı
			Verilen noterlik belge sayısı	3.300	3.523	Aşıldı
			Yeni açılan noterlik sayısı	50	0	Ulaşılamadı
HUKUK VE ADALET	MESLEKİ YETKİNLİĞE YÖNELİK EĞİTİM HİZMETLERİ	Yargı mensubu ve çalışanların yetkinliklerinin artırılması	Bir yılda eğitim verilen adalet personeli sayısı	24.000	13.434	Ulaşılamadı
			Bir yılda eğitim verilen adalet personeli sayısının toplam yargı hizmetleri personeli sayısına oranı	40	22,3900	Ulaşılamadı
HUKUK VE ADALET	SEÇİMLERİN GENEL YÖNETİMİ VE DENETİMİ	Seçimlerin adil, şeffaf, güvenilir ve eşit şartlarda yapılmasını sağlamak	Engelli, yatağa bağımlı, 75 yaş ve üzeri seçmen sayısının oy kullanan tüm seçmenlere oranı	8,1600	7,7200	Kısmen Ulaşıldı
			Seçimlerde oluşturulan seyyar sandık sayısının genel sandık sayısına oranı	0,6000	0,4700	Ulaşılamadı
HUKUK VE ADALET	YARGILAMA HİZMETLERİ	Adil, güven veren ve etkin bir adalet sistemini sağlamak	100.000 kişiye düşen hâkim sayısı	20,5000	18,9000	Kısmen Ulaşıldı
			100.000 kişiye düşen savcı sayısı	10,5000	8,9000	Kısmen Ulaşıldı
			Adli sicil ve arşiv belgesi bireysel sorgu sayısı	26.000.000	33.095.815	Aşıldı
			Adli sicil ve arşiv belgesi kurumsal sorgu sayısı	28.000.000	54.978.761	Aşıldı
			Ceza davalarının ortalama görülme süresi	256	267	Kısmen Ulaşıldı
			Hâkim başına düşen dosya sayısı	741	788	Kısmen Ulaşıldı
			Hukuk davalarının ortalama görülme süresi	254	254	Ulaşıldı
			İdari davaların ortalama görülme süresi	194	168	Aşıldı
			Savcı başına düşen dosya sayısı	1.300	1.592	Ulaşılamadı
			Yeni atanan hâkim ve savcı sayısı	1.000	1.102	Aşıldı

b. Performans Denetim Sonuçları

1. İç Denetim

Bakanlığımıza verilen görevler kapsamında denetim faaliyetlerini İç Denetim Birimi Başkanlığı yürütmektedir. 2023 yılı içerisinde iç kontrol çalışmaları henüz tamamlanmadığından İç Denetim Birimi Başkanlığı tarafından 5018 sayılı Kanun kapsamında hazırlanan bir denetim faaliyet raporu bulunmamaktadır.

Bununla birlikte mevzuatın öngördüğü çerçevede 2023 yılı İç Denetim Programı kapsamında:

- Aile hukukunda nafaka müessesesinin incelenmesi (yoksulluk ve iştirak nafakasının incelenmesi),
- Ceza muhakemesi hukukunda seri muhakeme/basit yargılama usulünün incelenmesi,
- Hükmün açıklanmasının geri bırakılması (HAGB) müessesesinin incelenmesi,
- Doğrudan temin yöntemiyle mal ve hizmet alımı ile yapım işleri sürecinin denetimi,
- Bakanlığımızın taraf olduğu hukuk uyuşmazlıklarında yürütülen faaliyetlerin denetimi,
- Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un uygulanmasından kaynaklanan sorunların incelenmesi,
- Adli sicil ve arşiv kayıtlarının silinmesi sürecinin denetimi,
- Deprem bölgesinde idari yargıda açılması muhtemel davalara ilişkin alınması gereken tedbirlere ilişkin denetim ve danışmanlık faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

Bu faaliyetler sonucu yapılan tespitler raporlanmıştır.

2. Dış Denetim

6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 38 inci maddesi uyarınca Sayıştay Başkanlığı tarafından yapılan denetim sonucu düzenlenen 2022 yılı Sayıştay Denetim Raporu 2023 yılı Eylül ayında yayımlanmıştır.

Bu kapsamda Sayıştay Başkanlığının resmi internet sitesinde yayımlanarak kamuoyuna da duyurulan Rapor'da toplam 9 bulgu ve diğer bulgular başlığı altında 4 husus yer almıştır.

2022 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda adalet teşkilatı ile ilgili olarak aşağıdaki bulgular tespit edilmiştir;

Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Geçici Kabulü Yapılan Yatırımların Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabından İlgili Duran Varlık Hesabına Aktarılmaması
2. İdarenin Mülkiyetinde, Yönetiminde ve Kullanımında Bulunan Taşınmazların Envanter ve Kayıt İşlemlerinin Tamamlanmaması
3. İlk Madde ve Malzeme Hesabında İzlenen Tüketim Malzemelerinin Çıkış Kayıtlarının Düzenli Yapılmaması, Bu Durumun Mali Tabloya Yansımaları
4. Maddi Olmayan Duran Varlıklardan Haklar Hesabına Kaydedilmeyen Tutarların Mevcut Olması ve Bunlar İçin Amortisman Ayrılmaması

5. Maddi Duran Varlıkların Hurdaya Ayrılmasına İlişkin Bazı Muhasebe Kayıtlarında Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği Hükümlerine Uyulmaması
6. Proje Özel Hesabında İzlenen Dövizler İçin Ay Sonunda Değerleme Yapılmaması
7. Proje Özel Hesabından Verilen Avansların, Proje Özel Hesabından Verilen Avans ve Akreditifler Hesabında Takip Edilmemesi
8. Taşınmazlara Yapılan Değer Artırıcı Harcamaların İlgili Taşınmazın Kayıtlı Değerine İlave Edilmemesi
9. Tek Hazine Cari Hesabının Bakiye Vermesi

Diğer Bulgular

1. Sosyal Güvenlik Kurumu Prim İadelerinin Takip ve Tahsilatının Yapılmaması
2. Avukatlık Hizmet Alımlarında Katma Değer Vergisi Tevkifatının Yapılmaması
3. Taşınır Mal Giriş Kayıtlarının Makul Sürelerde Yapılmaması
4. Doğrudan Temin Yöntemiyle Yapılan ve Belirli Bir Süreyi Gerektiren Yapım İşlerinde Sözleşme İmzalanmaması

B.4-Stratejik Plan Değerlendirme Tabloları

Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerinin Faaliyet Raporlarının Performans Esaslı Program Bütçe Esaslarına Uygun Şekilde Hazırlanması Hakkında Usul ve Esaslar'ın "Program Bütçe Esaslarına Göre Hazırlanacak Faaliyet Raporlarının Şekli" başlıklı 6. maddesinin 7. fıkrasının son bendi uyarınca; Bakanlığımız Stratejik Planı'nda yer alan hedef ve göstergelerin, performans programında yer alan hedef ve göstergeler ile raporda yer verilen diğer faaliyet ve proje bilgileri ile karşılanmış olmasından dolayı ayrıca Stratejik Plan değerlendirmesine ilişkin tablolara yer verilmemiştir.

Stratejik Plan değerlendirmesine ilişkin bilgilere faaliyet raporunun "Alt program hedef ve göstergeleriyle ilgili gerçekleştirme sonuçları ve değerlendirmeler" ve "Faaliyet ve proje bilgileri" bölümlerinde ayrıntılı olarak yer verilmiştir.

B.5-Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi

Adalet Bakanlığı Stratejik Planı hazırlanırken stratejik planlama anlayışının bir gereği olarak vizyona ulaşmak için elverişli, tutarlı ve gerçekçi amaçlar belirlenmiştir. Söz konusu amaçların gerçekleştirilmesine yönelik adımları kapsayan hedefler ise stratejik planın uygulama dönemi içerisine dağıtılmıştır.

Uygulama döneminde hedef ve öncelikler ile bütçelerde tahsis edilen kaynakların kullanımı sonucunda elde edilen çıktı ve sonuçların ilişkilendirilmesi ise bütçe yılı başında hazırlanan performans programları ile sağlanmaktadır.

2020 yılından bu yana uygulanmaya başlanan program bütçe sistemi sayesinde; Bakanlıkça yürütülen faaliyetler, performans göstergeleri ile ilişkilendirilmiş ve belirlenen amaç ve hedeflere ulaşılmasında daha hızlı sonuç alınabilmesi adına önemli mesafeler alınmıştır.

Program Bütçe Sistemi'ne bağlı kalınarak, sunulan kamu hizmetlerinin etkinliği ve verimliliği de geçtiğimiz dönemde önemli oranda artırılmış ve böylelikle daha kaliteli bir adalet hizmeti sunabilme imkânı elde edilmiştir.

Stratejik planlamaya dayalı yönetim anlayışlarında, amaç ve hedeflerin gerçekleştirilmesi konusunda performans sonuçlarının güvenilir verilere dayandırılarak raporlanması büyük önem taşımaktadır.

Bu doğrultuda, Bakanlığımız harcama birimleri tarafından yürütülen faaliyetler ve çalışmalar, yargısal alanda birçok reformun çıkış noktası olan Yargı Reformu Strateji Belgesi ve kurumsal stratejilerimizi belirleyen Adalet Bakanlığı Stratejik Planı'nda yer alan amaç ve hedefler esas alınarak birlikte gerçekleştirilmekte, performans göstergeleri ile de sonuçları ölçülmektedir.

Bakanlığımızda; performans göstergelerine ilişkin bilgiler, Performans Programında belirlenen performans göstergelerinin harcama birimleri tarafından üçer aylık dönemler itibariyle sisteme girişlerinin yapılması ile toplanmaktadır. Bu kapsamda, performans göstergelerinin ölçümlerinin güvenilir verilere dayandırılarak yapılması ve performans bilgi sisteminin etkin işleyebilmesi açısından;

- Bakanlığımızca sunulacak adalet hizmetlerinin; Kalkınma Planı, Orta Vadeli Program, Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı, Yargı Reformu Stratejisi, İnsan Hakları Eylem Planı'nın öngördüğü ilkeler esas alınmak suretiyle belirlenen hedef ve amaçlar doğrultusunda gerçekleştirilmesi için Performans Programı'na yansıtılması,
- Performans programı hazırlık sürecinde, performans göstergeleri belirlenirken harcama birimleri ile birlikte hareket edilerek ölçülebilir göstergelerin oluşturulması,
- Birim faaliyet raporlarının, Bakanlık faaliyet raporuna esas teşkil ettiği göz önüne alındığından, söz konusu raporların mevzuata uygun olarak özellikle performans bilgilerini yansıtacak şekilde hazırlanması,

Sağlanmıştır.

Bu dönemde de harcama birimlerinden sorumlu oldukları hedefler kapsamında değerlendirme raporlarını hazırlamaları istenmiş, gelen raporlar Strateji Geliştirme Başkanlığının kendi değerlendirmeleri de eklenerek nihai rapor haline getirilmiştir.

Bakanlığımızca yürütülen çalışmaların başarılı olması için yapmakta olduğumuz durum analizi de sürekli olarak güncellenmekte ve bu analiz çalışmalarından elde edilen veriler, daha hızlı ve başarılı sonuçlar alınmasına önemli katkılar sağlamaktadır.

IV.

Kurumsal Kabiliyet ve Kapasitenin Değerlendirilmesi

A. STRATEJİK PLANDA ÖNGÖRÜLEMİYEN KURUMSAL KAPASİTE İHTİYAÇLARI

Bakanlığın kurumsal kabiliyet ve kapasitesi, mahkemeler teşkilatı, insan kaynakları ve eğitim ile fiziki ve teknik altyapı bileşenlerinden oluşmaktadır.

Bakanlığımız Stratejik Planı hazırlanırken; yargısal faaliyetlerin önemi ve genişliği dikkate alınarak kurumsal kapasitenin güçlendirilmesine büyük önem verilmiştir. Gerek insan kaynakları, gerekse kurumsal kapasiteyi güçlendirecek birçok çalışma amaç ve hedefler kapsamında yürütülmektedir.

Performans esaslı bütçe yaklaşımına göre her ne kadar adalet hizmetlerine ilişkin yürütülen faaliyetlerin hizmet alanının özellikleri nedeniyle ölçülebilir göstergelerinin belirlenmesinde zorluklar bulunmakta ise de bu faaliyetlere ilişkin mümkün olduğunca, nesnel olarak ölçülebileceği değerlendirilen performans göstergeleri belirlenmiştir.

Bununla birlikte zaman içerisinde ortaya çıkan ve öngörülemeyen mali kaynak ihtiyacı ve diğer ihtiyaçlar merkez ve merkez dışı birimlerle koordinasyon içerisinde yürütülerek karşılanmaktadır.

B. ÜSTÜNLÜKLER

- Köklü kurum kültürü
- Gelişmiş bilişim ve teknoloji altyapısı
- Hâkim, savcı ve personel sayısının artıyor olması
- Personel eğitim merkezlerinin faaliyete geçmiş olması
- Alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinin gelişiyor olması
- Fiziki altyapının gelişiyor olması
- Alternatif infaz yöntemlerinin gelişiyor olması
- İnsan hakları konusunda kurumsal kapasitenin artıyor olması
- Yurt dışı teşkilatının kurulmuş olması

C. ZAYIFLIKLAR

- Yargı organlarının iş yükünün fazla olması
- Adalet personelinin özlük haklarının yetersiz olması
- Hâkim, savcı ve personel sayısının henüz iş yükü ile orantılı olmaması
- Bütçe imkânlarında daralma

D. DEĞERLENDİRME

Stratejik Plan'da ortaya konulan misyon ve vizyon doğrultusunda geçtiğimiz dönemde Bakanlığın kurumsal kapasitesini artırmak suretiyle adalet hizmetlerinin kalitesini, verimliliğini artırmak ve vatandaşlarımızın memnuniyet düzeyini üst seviyelere çıkarmak adına önemli çalışmalar yürütülmüştür. Yapılan çalışmalar planlama tekniğine uygun şekilde sürdürülmüş, gerçekleştirme takviminde öngörülen sürelerde Plan'da yer verilen stratejik hedeflere büyük oranda ulaşılmıştır.

Süreç yürütülürken önceki dönemde gerçekleştirilen amaç ve hedeflere ilişkin bir durum analizi yapılmış, bu sayede öncelikler belirlenerek bazı amaç ve hedeflere ilişkin gerçekleşme durumundaki sapmalar en aza indirilmeye çalışılmıştır.

Faaliyet Raporu döneminde yaşanan deprem felaketine rağmen adalet hizmetlerinin aksatılmadan sürdürülmesinde Bakanlığın "üstünlükleri" arasında yer alan başlıklar önemli birer enstrüman haline dönüşerek Plan dönemindeki göstergelerin olumlu yönde sonuçlanmasını sağlamıştır.

Dönem içerisinde gerçekleşen yasal ve ikincil mevzuat değişikliklerinin uygulamadaki yansıması Bakanlığın köklü kurum kültürü sayesinde sürece ayrı bir ivme kazandırarak bu yönde karşılaşılabilecek riskleri en aza indirmiştir.

Öte yandan süreç içerisinde düzenli şekilde gerçekleştirilen yardımcı personel sayısındaki artış ile Bakanlığımızın kurumsal kapasitesi artırılmış, bununla birlikte zamanında alınıp uygulanan idari tedbirler sayesinde, adalet hizmetlerinin kaliteli bir şekilde sunulmasına imkân sağlanmıştır.

İdarenin "zayıflıkları" başlığında yer alan etmenler, süreç içerisinde atılan adımlarla telafi edilerek Plan'ın başarı ile uygulanmasında herhangi bir olumsuzluğa yol açmaması sağlanmıştır.

Hâkim, savcı ve personel sayısının henüz iş yükü ile orantılı olmaması, bütçe imkânlarında daralma, yargıda iş yükünün fazla olması ve ortalama dosya görülme sürelerinin yüksekliği gibi zayıflıklar; yargılama usulünde yapılan değişiklikler ile getirilen yeni uygulamalar, farklı alternatif çözüm yöntemlerinin geliştirilmesi, yargıda hedef süre uygulaması, tasarrufa yönelik politikalar ve personel sayısındaki artışlar ile birlikte en aza indirilmeye çalışılmıştır.

Stratejik Plan uygulama dönemi, ilgili mevzuat çerçevesinde kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması esasına dayalı olarak şeffaf ve hesap verebilir bir anlayışla sürdürülmektedir.

Bakanlığımız 2024 Performans Programı'nda da kurumsal kabiliyet ve kapasitenin artırılmasına ilişkin Stratejik Plan kapsamında gerçekleştirilecek faaliyetler, program bütçe sistemine uygun bir biçimde performans göstergeleri ile ilişkilendirilerek sonuç odaklı olarak ortaya konulmuştur.

Bu kapsamda Bakanlığımızın hizmet alanları ve temel politika metinlerinde yer alan öncelikler dikkate alınarak vizyona ulaştırıcı nitelikteki stratejik amaçlara uygun performans göstergeleri belirlenmiştir.

V.

Öneri ve Tedbirler

V- ÖNERİ VE TEDBİRLER

1. 2024 yılında da önceki dönemde gerçekleştirilen amaç ve hedeflere ilişkin bir durum analizi yapılacaktır.
2. Adalet hizmetlerinden beklentiler dikkate alınarak yargıya güven oranının artırılmasını sağlayacak faaliyetlere yer verilecektir.
3. Mevzuatta yer alan hak ve yükümlülüklerin bilinmesi konusunda farkındalığı artıracak çalışmalar yapılacaktır.
4. UYAP Vatandaş Portal'ın kapsamı genişletilecek ve UYAP mobil uygulamalarının farkındalığı artırılarak daha etkin ve yaygın şekilde kullanılması için tanıtım çalışmaları yapılacaktır.
5. İnsan kaynağının niteliğinin artırılmasına yönelik eğitim faaliyetlerine devam edilecektir.
6. Adalet hizmetlerinin sunumuna ilişkin kamuoyunda farkındalık oluşturacak faaliyetlere yer verilecektir.
7. Bilişim ve teknolojik altyapının güçlendirilmesine önem verilecektir.
8. Medya ve halkla ilişkiler konusunda yeni çalışmalar yürütülecektir.
9. Bütçenin hedef bazında öngörülebilir olması anlayışına devam edilecek ve harcama sürecinde yaşanması muhtemel eksiklikler tespit edilecektir.
10. Hak ve özgürlüklerin daha etkin korunması amacıyla geleceğe dönük yeni politikalar belirlenerek, hedef ve faaliyetler bu anlayışla hayata geçirilecektir.
11. Hedeflerin gerçekleşme durumunun takibi için değerlendirme toplantıları gerçekleştirilmek suretiyle, öngörülen sürede tamamlanmayan hedefler üzerinde durularak, gecikme nedenleri belirlenecektir.
12. Çıktı odaklı bir anlayışla performans denetimi gerçekleştirilecektir.
13. Alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerine ilişkin yapılacak analiz çalışmaları sonucu bu yöntemlere elverişli alanlar için uygulamanın kapsamının genişletilmesine yönelik faaliyetler yürütülecektir.
14. Adalet hizmetlerinin sunulmasında yapay zekâ kullanımını yaygınlaştıracak uygulamalarla sistemin güçlendirilmesine yönelik faaliyetlere yer verilecektir.
15. 2024 yılında kurumsal kapasite artırılabilmek suretiyle Yeni Stratejik Plan'da yer alacak amaç ve hedeflere ulaşılmasına yönelik çalışmalar yapılması planlanmaktadır.
16. Yeni Stratejik Plan'ın uygulama sürecinin takibi için etkin bir izleme ve değerlendirme sistemi oluşturulacaktır.
17. Yeni Stratejik Plan'da yer alacak faaliyetlerin katılımcı bir anlayışla yerine getirilmesi sağlanacaktır.
18. Hedef ve faaliyetlerin Yargı Reformu Stratejisi Belgesi ve İnsan Hakları Eylem Planı ile birlikte değerlendirilerek uyum içerisinde yürütülmesi sağlanacaktır.

VI.

Ekler

MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI

Mali hizmetler birim yöneticisi olarak yetkim dâhilinde;

İç kontrol sisteminin Adalet Bakanlığında oluşturulması, uygulanması ve geliştirilmesi çalışmalarında gerekli koordinasyonun sağlandığını, eğitim ve rehberlik hizmeti verildiğini, faaliyetlerin malî yönetim ve kontrol mevzuatı ve diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini, uygulama sonuçlarının izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve önerilerimin zamanında üst yöneticiye raporlandığını beyan ederim.

Malî kanunlarla ilgili diğer mevzuatın uygulanması konusunda üst yöneticiye ve harcama yetkililerine gerekli bilgileri sağladığımı ve danışmanlık faaliyetinde bulunduğumu bildiririm.

Bu Raporunun "Malî Bilgiler" bölümünde yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim. (Ankara-Şubat 2024)

Tahir HIRSLI
Hâkim
Strateji Geliştirme Başkanı

İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

Üst yönetici olarak görev ve yetkilerim çerçevesinde Adalet Bakanlığı bütçesinin; kalkınma planına, yıllık programa, stratejik plan ve performans programı ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlandığını ve uygulandığını, amaç ve hedeflerin gerçekleştirilmesi ve ilgili mevzuatla düzenlenen görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi malî yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını beyan ederim.

Bu çerçevede iç kontrol sisteminin; idarenin gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesine, kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak faaliyet göstermesine, her türlü malî karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesine, karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir rapor ve bilgi edinilmesine, varlıkların kötüye kullanılmasının ve israfının önlenmesine ve kayıplara karşı korunmasına ilişkin yeterli ve makul güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, üst yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmelere, yönetim bilgi sistemlerine, iç kontrol sistemi değerlendirme raporlarına, izleme ve değerlendirme raporlarına, harcama yetkilileri ile malî hizmetler birim yöneticisi tarafından sunulan güvence beyanlarına, denetim raporlarına ve benden önceki yöneticilerden almış olduğum bilgilere dayanmaktadır.

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim. (Ankara-Şubat 2024)

Ramazan CAN
Bakan Yardımcısı

